

**П'ЯТА ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ПИТАНЬ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ**

Вінниця, 15-16 травня 2010 року

**УДОСКОНАЛЕННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО
ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ
ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

*Всеукраїнська громадська організація
«Асоціація сприяння самоорганізації населення»*

П'ята всеукраїнська науково-практична конференція з питань самоорганізації населення «Удосконалення законодавства України щодо проведення загальних зборів за місцем проживання. Збірник матеріалів». Вінниця, 15-16 травня 2010 року. / Під редакцією О.С. Орловського, А.С. Крупника, Н.В. Мішиної. – Одеса: ХОББИТ ПЛЮС, 2010. – 288 с.

В брошурі зібрані матеріали П'ятої всеукраїнської науково-практичної конференції з питань самоорганізації населення «Удосконалення законодавства України щодо проведення загальних зборів за місцем проживання», яка проходила в м. Вінниці 15-16 травня 2010 року. На конференції були розглянуті актуальні проблеми правової регламентації загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальних зборів). Зокрема, було обговорено проект Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання», підготовлений фахівцями ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», а також стан регламентації загальних зборів на місцевому рівні.

В брошурі містяться тези виступів учасників конференції, тексти підсумкових документів, а також витяги із локальних нормативно-правових актів (статутів тощо) міст – обласних центрів, що регламентують загальні збори.

Брошура може бути цікавою законодавцям, науковим працівникам, депутатам місцевих рад, керівникам та службовцям органів місцевого самоврядування, викладачам, аспірантам та студентам юридичних спеціальностей, а також усім, хто займається питаннями розвитку локальної демократії.

Колектив авторів – укладачів збірника:

ОРЛОВСЬКИЙ Олексій Сергійович директор Програмами «Посилення впливу громадянського суспільства» Міжнародного фонду «Відродження» (на громадських засадах), докторант кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, кандидат юридичних наук.

КРУПНИК Андрій Семенович, начальник управління внутрішньої політики Одеської міської ради, заступник голови Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, кандидат політичних наук.

МІШИНА Наталія Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права Одеської національної юридичної академії, експерт ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення».

Збірник виданий за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в рамках проекту “Нормативне забезпечення проведення загальних зборів членів територіальних громад”.

© Орловський О. С., Крупник А. С., Мішина Н.В., 2010

© ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», 2010

З М І С Т

ВСТУП	8
ВИСТУПИ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ (витяги)	10
Володимир ГРОЙСМАН, Вінницький міський голова: <i>Привітання учасників конференції від імені Вінницької міської ради та міськвиконкому</i>	10
Мирослав ПІТЦИК, виконавчий директор Асоціації міст України та громад: <i>Привітання учасників конференції від імені Асоціації міст України та громад</i>	13
Олексій ОРЛОВСЬКИЙ, директор Програми «Посилення впливу громадянського суспільства» Міжнародного фонду «Відродження», докторант кафедри права і законотворчого процесу Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, канд. юрид. наук: <i>«Актуальність забезпечення правового регулювання загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання»</i>	14
Андрій РЕВА, заступник Вінницького міського голови: <i>«Досвід Вінниці у розвитку системи самоорганізації населення»</i>	17
Наталія МІШИНА, експерт Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доцент кафедри конституційного права Одеської національної юридичної академії, канд. юрид. наук: <i>«Перспективи нормативно-правової регламентації загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання»</i>	20
Андрій КРУПНИК, начальник Управління внутрішньої політики Одеської міської ради, заступник голови Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доцент Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, канд. політ. наук: <i>«Механізми реалізації законодавства про загальні збори у сучасних умовах розвитку місцевого самоврядування»</i>	24
Валерій РУБЦОВ, директор Громадської організації «Інститут місцевої демократії», канд. тех. наук: <i>«Про державну підтримку самоорганізації населення»</i>	28
Катерина ТЕРЗІАНОВА, викладач Міжнародного гуманітарного університету: <i>«Взаємозалежність органів самоорганізації населення і загальних зборів (конференцій) членів територіальної громади»</i>	30

Ярослав ЖУКРОВСЬКИЙ, помічник Судді Конституційного Суду України, експерт інформаційного центру «Наше право»: <i>«Як громаді реалізувати свої права за допомогою механізму загальних зборів за місцем проживання»</i>	32
Віра КОЗІНА, головний редактор газети «Місцеве самоврядування»: <i>«Проведення роз'яснювальної роботи серед органів місцевого самоврядування та членів територіальної громади – шлях до підвищення рівня розв'язання місцевих проблем»</i>	34
Тетяна ЯЦКІВ, керівник програми правової підтримки організацій громадського сектору Громадської організації «Центр громадської адвокатури»: <i>«Особливості правового регулювання порядку проведення загальних зборів членів територіальних громад сіл та селищ»</i>	36
Айдер СЕЙТОСМАНОВ, заступник міжнародного координатора Програми розвитку та інтеграції Криму (ПРІК) ПРООН: <i>«Сприяння розвитку самоорганізації населення як демократичної форми управління місцевим розвитком з боку органів публічної влади»</i>	40
Олег КОНОТОПЦЕВ, доцент кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування Харківського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, канд. наук держ. управл.: <i>«Загальні збори за місцем проживання як одна з форм безпосередньої участі у місцевому самоврядуванні»</i>	48
Катерина ВАСИЛЕЦЬ, завідувача організаційним відділом Виконавчого комітету Ленінської районної у м. Полтаві ради: <i>«Здобутки та проблеми співпраці органів самоорганізації населення із органами місцевої влади»</i>	51
Алла ОНУПРІЄНКО, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Академії правових наук України, канд. юрид. наук: <i>«Правове забезпечення реформування загальних зборів громадян за місцем проживання (на прикладі міста Харкова)»</i>	54
Наталія ПАНЧУК, голова Асоціації органів самоорганізації населення міста Вінниці: <i>«Органи самоорганізації населення у системі місцевого самоврядування – дієвий фактор управління територіальною громадою»</i>	59
Лариса Щепьоткіна, голова комітету з питань розвитку місцевого самоврядування та самоорганізації населення Громадської ради при Херсонській обласній державній адміністрації: <i>«Загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання як форма здійснення владних повноважень громади»</i>	64

Володимир ХАНАС, Творче молодіжне об'єднання «Нівроку»: «Роль Статуту територіальної громади у реалізації законодавства про загальні збори».....	66
Анастасія ПРИМОВИЧ, координатор проектів Львівської громадської організації «Центр досліджень місцевого самоврядування»: «Механізми спільної діяльності громадян на основі об'єднання їхніх інтересів за місцем проживання».....	68
Андрій СИДОРЕНКО, заступник голови Ради Одеського регіонального Конгресу громадянського суспільства «Місцева ініціатива»: «Механізми інформаційного забезпечення співпраці органів місцевого самоврядування з громадськістю».....	70
Леонід ВОРОБІЙОВ, Громадська рада Харківщини: «Територіальна самоорганізація громадян в парадигмі цивільної право- та дієздатності громади».....	72
Михайло ЗОЛОТУХІН, заступник голови Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», голова правління Фонду розвитку м. Миколаєва, депутат Миколаївської міської ради: «Досвід Миколаєва у розбудові системи самоорганізації населення».....	74
Володимир БЕШЛЕЙ, голова Чернівецького міського громадського молодіжного об'єднання «Спілка Активної Молоді», депутат Чернівецької міської ради: «Роль молоді у розвитку самоорганізації населення за місцем проживання».....	75
Неля ПОЛЩУК, Сумська міська громадська організація одиноких матерів та матерів-інвалідів «Вербена»: «Роль громадського активу на місцях у вирішенні проблем соціально незахищених верств населення».....	76
Петро ОРОБЕЦЬ, депутат Черкаської міської ради: «Досвід Черкас у розбудові системи самоорганізації населення».....	77
ПІДСУМКОВІ ДОКУМЕНТИ КОНФЕРЕНЦІЇ	78
Додаток 1. Резолюція П'ятої всеукраїнської конференції з питань самоорганізації населення «Удосконалення законодавства України щодо проведення загальних зборів за місцем проживання».....	78
Додаток 2. Закон України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» (проект).....	80
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ...	97
Додаток 3. Конституція України (витяг).....	97
Додаток 4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (витяг)..	98

Додаток 5. Закон України «Про органи самоорганізації населення» (витяг)...	100
Додаток 6. Постанова Верховної Ради України «Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні».....	104
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ...	109
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ВІННИЦІ.....	109
Додаток 7. Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в місті Вінниці.....	109
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ..	122
Додаток 8. Статут територіальної громади міста Дніпропетровська (витяг).....	122
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ДОНЕЦЬКУ.....	128
Додаток 9. Статут територіальної громади міста Донецька (витяг).....	128
Додаток 10. Положення про загальні збори громадян в м. Донецьку.....	131
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЖИТОМИРІ.....	137
Додаток 11. Статут територіальної громади міста Житомира (витяг).....	137
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЗАПОРІЖЖІ.....	146
Додаток 12. Статут територіальної громади міста Запоріжжя (витяг).....	146
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ.....	150
Додаток 13. Статут територіальної громади міста Івано-Франківська (витяг).....	150
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ КИЄВІ.....	152
Додаток 14. Статут територіальної громади міста Києва (витяг).....	152
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ КІРОВОГРАДІ.....	154
Додаток 15. Статут територіальної громади міста Кіровограда (витяг).....	154
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЛУГАНСЬКУ.....	157
Додаток 16. Статут територіальної громади міста Луганська (витяг).....	157
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЛУЦЬКУ.....	162
Додаток 17. Статут територіальної громади міста Луцька (витяг).....	162
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЛЬВОВІ.....	165
Додаток 18. Статут територіальної громади міста Львова (витяг).....	165
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ МИКОЛАЄВІ.....	177
Додаток 19. Статут територіальної громади міста Миколаєва (витяг).....	177
Додаток 20. Тимчасове Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в місті Миколаєві.....	180

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ РІВНОМУ.....	188
Додаток 21. Статут територіальної громади міста Рівного (витяг).....	188
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ СІМФЕРОПОЛІ.....	191
Додаток 22. Статут територіальної громади міста Сімферополя (витяг).....	191
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ СУМИ.....	199
Додаток 23. Статут територіальної громади міста Суми (витяг).....	199
Додаток 24. Положення про загальні збори громадян за місцем проживання...	202
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ХАРКОВІ.....	209
Додаток 25. Статут територіальної громади міста Харкова (витяг).....	209
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ХЕРСОНІ.....	229
Додаток 26. Статут територіальної громади міста Херсона (витяг).....	229
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ... ..	236
Додаток 27. Статут територіальної громади міста Хмельницького (витяг).....	236
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРКАСИ.....	238
Додаток 28. Статут територіальної громади міста Черкаси (витяг).....	238
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРНІВЦІ.....	245
Додаток 29. Статут територіальної громади міста Чернівці (витяг).....	245
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРНІГОВІ.....	250
Додаток 30. Статут територіальної громади міста Чернігів (витяг).....	250
ПРОЕКТИ ЗАКОНІВ ТА МІСЦЕВИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ МИНУЛИХ РОКІВ.....	254
Додаток 31. Проект Закону України «Про порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання» (від 02.09.1998 №2049).....	254
Додаток 32. Проект Закону України «Про порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання» (від 04.02.2000 №4163).....	258
Додаток 33. В. Кампо, А. Ткачук. Типове положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті Х».....	264
Додаток 34. М. Лациба, В. Бондаренко. Типове положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання в місті (селі, селищі) N».....	270
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКУ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ «АСОЦІАЦІЯ СПРИЯННЯ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ».....	285

ВСТУП

15-16 травня 2010 року у місті Вінниці відбулася П'ята Всеукраїнська науково-практична конференція з питань самоорганізації населення «Удосконалення законодавства України щодо проведення загальних зборів за місцем проживання». Організаторами конференції виступили Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення». Конференція проходила в рамках реалізації проекту **«Нормативне забезпечення проведення загальних зборів членів територіальних громад»**, який здійснює ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

На конференції були розглянуті актуальні проблеми правової регламентації загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальних зборів). Зокрема, було обговорено проект Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання», підготовлений фахівцями ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» разом із експертами Одеського суспільного інституту соціальних технологій, а також стан регламентації загальних зборів на місцевому рівні.

Мета конференції – створити умови для безпосередньої участі членів територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення та розвитку органів самоорганізації населення шляхом нормативного забезпечення проведення загальних зборів (конференцій).

На сучасному етапі органи самоорганізації населення (органи СОН) фактично не в змозі ефективно реалізовувати власні повноваження, якими вони наділені, будучи елементом системи місцевого самоврядування. Однією з причин цього є те, що законодавство України в достатній мірі не регламентує ключові питання створення та організації діяльності органів СОН та їхній правовий статус.

ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в 2008 році розробила текст нової редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення», який був розглянутий на попередній – Четвертій Всеукраїнській науково-практичній конференції – і разом із змінами та доповненнями підтриманий її учасниками. Наразі триває лобістська кампанія по просуванню підготовленого законопроекту у Верховній Раді України.

Але ухвалення згаданого законопроекту не вирішить усіх проблем органів СОН. Адже, ключові питання створення, організації діяльності та ліквідації органів СОН мають вирішуватися на загальних зборах (конференціях) жителів відповідних територій. Загальні збори є формою безпосередньої участі громадян у вирішенні важливих питань місцевого значення. Їхні рішення підлягають розгляду та врахуванню у своїй діяльності органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

Разом із тим існує «Положення про загальні збори громадян за місцем проживання», прийняте ще в 1993 році, вкрай застаріло. Ст. 8 Закону України

«Про місцеве самоврядування в Україні» встановила, що порядок проведення загальних зборів регламентується законом. Але його розробка ще не розпочата.

Це унеможливило реалізацію прав громадян на участь в управлінні. Зокрема, ставить під загрозу саме існування органів СОН, оскільки нечіткість формулювань щодо порядку проведення загальних зборів вже сьогодні породжує протести прокуратури, судові процеси тощо, а також не дає членам територіальних громад спільно вирішувати важливі місцеві проблеми. Результатом є неефективне управління, загострення соціальних конфліктів та розповсюдження радикальних форм громадського волевиявлення – таких, як мітинги, страйки.

Впродовж реалізації проекту були вивчені чинні локальні акти міст – обласних центрів України, які регламентують підготовку і проведення загальних зборів, зроблено аналіз правозастосовчої практики у сфері проведення в Україні загальних зборів. Було розроблено та здійснено подальше доопрацювання проекту Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання».

За результатами обговорення законопроекта на Четвертій конференції він був доопрацьований авторською групою та надісланий на розгляд відповідному комітету Верховної Ради України. Наразі триває процес лобіювання просування законопроекту в апараті Верховної Ради України. Проводиться інформаційна кампанія з висвітлення заходів проекту та поширення його матеріалів.

Характерною особливістю цього та інших проектів, які реалізує Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення», є гласність і широке залучення представників громадськості до реалізації завдань проекту. Конференція надала можливість її учасникам – представникам неурядових організацій, органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, органів СОН, науковцям з 20 областей України та Автономної Республіки Крим прийняти участь в обговоренні результатів аналізу та в доопрацюванні проекту Закону.

В цьому збірнику вміщено підсумкові матеріали конференції (резолуції та тексту підтриманого конференцією законопроекту), тези виступів окремих її учасників, які пролунали під час пленарних засідань, витяги із локальних нормативно-правових актів (статутів тощо) обласних центрів, в яких міститься регламентація загальних зборів, а також проекти законів та місцевих нормативно-правових актів минулих років, які присвячені пошуку оптимальної моделі загальних зборів.

Оргкомітет конференції

ВИСТУПИ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ (ВИТЯГИ)

Володимир ГРОЙСМАН

Вінницький міський голова
(м. Вінниця)

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІД ІМЕНІ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА МІСЬКВИКОНКОМУ

Шановні учасники конференції!

Хочу вас привітати у місті Вінниці. Тим більше, що тема, яку ви сьогодні обговорюєте, на мій погляд, є надзвичайно важливою. Особливо це актуально сьогодні. Адже саме сьогодні у місті Вінниці ми визначаємо дні Європи. Насправді, ми всі прагнемо так чи інакше відповідати європейським стандартам життя. І ми розуміємо, що Європа це не щось незрозуміле, а це, в першу чергу, сильні громади, які мають сильні права, які мають необхідні фінансові ресурси, які мають право і можливість формувати своє власне життя і власну політику розвитку.

На превеликий жаль, ми досі в державі не отримали серйозних, системних реформ, які б дали можливість нам отримати ті інструменти, про які, напевно, ви говорите вже не один рік. Насправді, ми всі говоримо про те, що державі треба проводити децентралізацію, державі потрібно передавати фінансові ресурси на місця, забезпечити делеговані повноваження відповідними фінансами, ліквідувати дублювання функцій з боку державної влади на користь органів місцевого самоврядування. Але я думаю, що в цьому напрямку є два паралельні шляхи: коли це відбувається на рівні держави, і коли це відбувається на рівні громад.

Ми в місті дуже багато уваги приділяємо роботі органів СОН. На мій погляд, у місті до 2007 року вони працювали неефективно. Заручниками цієї неефективної системи, в першу чергу, були як органи СОН так і голови квартальних комітетів та комітетів мікрорайонів, яких обрала громада. Їх обирали, а працювати і фактично вирішувати ті завдання, які на них покладені, вони не мали можливості.

В багатьох містах (і місто Вінниця не є виключенням), існують або існували районні ради, які на себе забирали відповідні ресурси, де була відсутня серйозна співпраця між органами СОН. І тому постало єдине питання: як нам треба зробити саме цю децентралізацію на місцевому рівні, про яку ми мріємо на державному рівні? І тоді в 2007 році було прийнято рішення про те, що буде створена Асоціація органів самоорганізації населення. Відповідно, ми прийняли рішення про неутворення районних у місті рад як зайвого елементу системи управління містом. Також вирішили все, що було

необхідно для мешканців мікрорайонів приватного сектору, максимально передати на рівень квартальних комітетів, комітетів в мікрорайонах. Таким чином, ми побудували принципово нову і достатньо ефективну систему взаємодії.

Сьогодні органи СОН міста Вінниці мають свої власні фінансові ресурси, які дозволяють вирішувати питання на умовах співфінансування із залученням коштів мешканців для вирішення нагальних проблем: вода, дороги, освітлення, каналізація та інше. Також є щомісячний невеликий фонд, який дозволяє їм вирішувати дрібні, але важливі питання, – питання наведення порядку на своїх територіях. На сьогодні органи СОН мають свій власний бюджет і забезпечують себе і свої видатки на належному рівні. На цій конференції присутні голова Асоціації квартальних комітетів та її заступник, я думаю що їм буде дано слово, і вони нададуть інформацію про той досвід, який у нас є.

В моєму розумінні, можливо рухатись в бік грантів, конкурсів і всього іншого, але систему це не змінить. Можливо це комусь покращить ситуацію на невеличкий період часу, надасть можливість вирішити окремі нагальні питання. Але ми повинні говорити про те, що нам треба змінювати систему, організацію влади в цілому. Нам треба прагнути до тих європейських стандартів, про які ми говорили на початку. Тільки сильна громада, яка виробляє національний податок, яка виробляє національний продукт може і повинна брати участь у розподілі частини тих податків, які сплачує. Ми повинні мати можливість децентралізації на рівні кожної громади. Ми повинні якомога на нижчий рівень передавати фінансові ресурси, тому що саме там, де виникають питання і проблеми, і саме там, куди ми передаємо ресурс, ці проблеми будуть вирішуватись найбільш ефективно.

Я можу сказати, що той досвід, що ми маємо сьогодні, є позитивним. Але водночас ми розуміємо, що цю систему потрібно й надалі розвивати, а органи СОН повинні бути максимально сильними. Я цього, як міський голова, не боюся. Напевно, на рівні різних громад стоїть питання децентралізації, але також постає питання про втрату впливу. Мені не потрібен вплив, мені потрібна одна річ: мені потрібно, щоб на територіях був порядок. Хто це може забезпечити? Це може забезпечити громада. Як? Якщо ми передамо їм можливість вирішувати ці питання, не просто на папері, а на реальних інструментах і механізмах. Тому питання, які обговорюватимуться на конференції, є надзвичайно важливими.

Хотів ще повернутись до нашої міської Асоціації органів СОН. Окрім того, що вони мають бюджет на вирішення серйозних питань, про які я сказав, невеликий бюджет на вирішення поточних питань, вони ще мають повне право брати участь у формуванні бюджету міста Вінниці. Вважаю, що така форма співпраці, така форма взаємодії є максимально ефективною. Тому, я хотів би запевнити вас, що якщо на цій науково-практичній конференції будуть напрацьовані максимально ефективні рішення, ми перші, хто візьметься їх впроваджувати.

Друге питання про яке сьогодні, напевно, буде йти мова, – це питання про громадські слухання. У нас в 2003 році було формально прийнято тимчасове положення про громадські слухання. Але фактично до 2007 року жодних громадських слухань на системній основі не проводилось. Фактично відбувалось роз'єднання прийняття головних рішень і узгодження їх з громадою. Нещодавно, в 2007 році ми прийняли нове положення, і я можу сказати, що сьогодні по максимальному колу питань, які стосуються забудови, реконструкцій, виділення землі і всього іншого, ми враховуємо думку громади.

Тут присутні представники громадських організацій. Ми рідко, але стикаємося із ситуаціями, коли інструмент громадських слухань використовується як засіб тиску на підприємницькі структури з метою вимагання тих чи інших для себе благ. Вважаємо, що це теж неприпустимо. Думаю, що будь-які рішення з точки зору громадських слухань, врахування громадської думки, інтересів інших сторін, які задіяні в цьому процесі, повинні бути збалансовані. Повинні бути і механізми збалансування інтересів усіх. Можу вам сказати, що у 99% випадків ми враховуємо думку громади. Це для нас є принципово важливим, тому що саме громада через ті повноваження, які вона надала нам на виборах, повинна реалізувати свою власну політику. Не чути громаду – це означає йти абсолютно хибним шляхом. Але чути потрібно тих, хто хоче побудувати серйозне, комфортне, якісне життя для кожного мешканця.

Ще раз приміть мої вітання з нагоди відкриття конференції! Я хотів би запросити вас після того, як ви попрацюєте, відпочити спільно з вінничанами і відчувти справжній дух європейської Вінниці. Ще раз вас вітаю і бажаю всього найкращого!

Мирослав ПІТЦИК,
виконавчий директор Асоціації
міст України та громад (м. Київ)

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІД ІМЕНІ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ ТА ГРОМАД

Шановні головуєчі! Шановний Володимире Борисовичу!
Шановні колеги!

Я собі дозволю вас так називати, бо свою громадську кар'єру починав з органів СОН. В 1990 році я був на Теремках в Києві керівником такого об'єднання. За цей час пройшов і рівень керівника одного з районів Києва, і працював в міській владі, і заступником міністра працював. І ось 15 років працюю виконавчим директором Асоціації міст України.

Я так само мав відношення до розробки законодавства про органи СОН, оскільки на той момент треба було вирішити ряд проблем, хоча б те, що міська рада мала би право фінансувати ці об'єднання. Другий важливий момент, що оті рішення, що приймаються органами СОН мали би можливість бути враховані при прийнятті рішень міськими радами. Але розумію, що на порядку денному вже інші питання. То були 90-ті роки, а тут вже 2010 рік.

Я з задоволенням погодився на запрошення Володимира Борисовича прийти до вас і запропонувати вам співпрацю. Оскільки Асоціація має механізми лобіювання нормативних і законодавчих актів. Я хотів би вам нагадати, що лише в минулому році Асоціацією було розроблено і пролобійовано 58 постанов. Плюс до того ж, якщо ви слідкуєте за законодавством, з'явився закон про асоціації органів місцевого самоврядування. Цей закон дав нам дуже важливе право: будь-який нормативний та законодавчий акт, який має відношення до місцевого самоврядування, не може розглядатися без відповідного погодження з нами. Зараз, природно, ми завалені законодавчими і нормативними актами. Але ми це терпимо, шукаємо, відповідно, професійних людей, які можуть це аналізувати. Ми попонуємо відповідні корекції до законодавства. Але ми гордимось, що держава нарешті почала рахуватися з органами місцевого самоврядування. У Вінниці міська рада рахується з об'єднаннями, органами СОН і т.д. Таким чином вибудуємо повноцінне громадянське суспільство.

Олексій ОРЛОВСЬКИЙ,

директор Програми «Посилення впливу громадянського суспільства» Міжнародного фонду «Відродження», докторант кафедри права і законотворчого процесу ОРІДУ НАДУ при Президентові України, кандидат юридичних наук (м. Київ - Одеса)

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Шановні учасники конференції!

Чому саме Вінниця була обрана для проведення цієї Всеукраїнської конференції? Адже перших чотири конференції відбувалися в місті Одесі. Безумовно, зміна місця проведення конференції була зроблена не випадково. Справа в тому, що за останніх декілька років ми спостерігаємо найбільш стрімкий розвиток системи самоорганізації населення саме на території міста Вінниці. Значною мірою це відбувається (і ми вже мали можливість в цьому переконатися) завдяки співпраці між органами місцевого самоврядування та органами СОН. Оскільки Вінниця зараз є найбільш динамічним містом з точки зору розвитку системи самоорганізації населення, тому було ухвалено рішення про проведення конференції саме в цьому місті.

Постійні учасники Всеукраїнських конференцій з питань самоорганізації населення знають, що вони завжди мають чітко визначене тематичне спрямування. Цього разу в центрі нашої уваги мають опинитися питання, пов'язані з розвитком такої форми локальної демократії, як загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання. Це дуже важлива проблема не лише з точки зору розвитку власне загальних зборів як таких, а й з позицій розвитку інших форм локальної демократії. Йдеться, зокрема, і про органи СОН, і про місцеві ініціативи, і про громадські слухання тощо. Тому, загальні збори є однією із ключових, фундаментальних форм локальної демократії.

Коли ми аналізуємо, зокрема, практику діяльності органів СОН, то стає очевидним, що ключові проблеми щодо створення, організації діяльності та ліквідації органів СОН обумовлюються значною мірою саме недосконалістю законодавства України у сфері регламентації проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання.

Я можу навести велику кількість прикладів коли це шкодить діяльності органів СОН. Ажде чинне «Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні» безнадійно застаріло. Воно було затверджено Верхов-

ною Радою України ще в 1993 році, тобто до ухвалення чинної Конституції України, до ухвалення Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про органи самоорганізації населення» тощо. Тому воно не відповідає потребам сьогодення.

Частина 3 ст. 8 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” визначає, що порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади. Не зважаючи на те, що цей Закон було ухвалено Верховною Радою більше ніж 13 років тому, окремого закону щодо регламентації загальних зборів в Україні досі немає. Слід зазначити, що за цей період були дві спроби унормувати це питання на загальнодержавному рівні. Перший законопроект було зареєстровано ще в 1998 році, проте його було відкликано суб’єктом законодавчої ініціативи, тобто Кабінетом Міністрів України. Наступний документ в 2000 році також було розроблено Кабінетом Міністрів України, однак він не знайшов підтримки у народних депутатів України. Таким чином, фактично, було не дві, а півтори спроби унормувати цю форму локальної демократії. Після цього, за останнє десятиріччя інших спроб ухвалити законопроект на рівні Верховної Ради України ми не спостерігаємо.

Потреба в регламентації загальних зборів є більш ніж актуальною. Якщо взяти, наприклад, статті 1 і 8 тільки одного закону – Закону України „Про місцеве самоврядування”, то навіть визначення загальних зборів в них виявляться різними! Так, в ст. 1 йдеться про загальні збори жителів, в статті 8 – про загальні збори громадян. Навіть, із наведених положень видно, що законодавець не зміг визначитися із колом суб’єктів, які можуть брати участь у загальних зборах.

А що робиться на рівні статутів територіальних громад? Адже порядок проведення загальних зборів має регламентуватися також «локальними конституціями». Ситуація тут зовсім різна. Під час підготовки проекту Закону, який вноситься сьогодні на обговорення, було проведено аналіз статутів територіальних громад міст України. Для цього авторський колектив законопроекту досліджував офіційні сайти цих міст, для того щоб отримати інформацію про статuti, також спробували знайти інші нормативно-правові акти, які регламентують проведення загальних зборів. Для аналізу були обрані усі обласні центри, а також міста зі спеціальним статусом: Київ та Севастополь. З метою уточнення інформації розміщеної на сайтах, на ім’я міських голів обраних міст були відправлені інформаційні запити із проханням надати копії відповідних нормативно-правових актів. Відповіді були надані приблизно на 2/3 запитів, але нічого нового крім того, що було розміщено на офіційних сайтах знайти в них не вдалося. Тому, не можна стверджувати що було досліджено 100% наявних локальних нормативно-правових актів, ухвалених в обласних центрах та містах із спеціальним статусом щодо регламентації загальних зборів.

Про що засвідчив проведений аналіз? В трьох містах (Одесі, Тернополі і Севастополі) взагалі відсутні статuti територіальних громад. Відсутня також інформація про будь-які нормативно-правові акти, ухвалені на локальному рівні в цих містах, які б регламентували процес проведення загальних зборів.

Наприклад, в Ужгороді статут є, але на сайті його немає. Відповідь же на запит на надійшла. Аналогічна ситуація по м. Полтаві. Щоправда, авторській групі вдалося дістати неофіційну копію статуту територіальної громади Полтави.

Що стосується практики інших міст, то тут ситуація різна. Є приклад Вінниці. Тут статуту територіальної громади поки що немає (найближчим часом очікується його ухвалення), однак в місті є окреме положення, яке затверджено міською радою та регламентує загальні збори. В деяких містах є статут, а також положення про загальні збори, затверджені окремими рішеннями відповідних міських рад. Така ситуація спостерігається, наприклад, в Миколаєві та Сумах. В Харкові, скажімо, є статут, а окремим додатком до нього додано положення про загальні збори.

На жаль, зміст переважної більшості норм, ухвалених на локальному рівні, теж не сприяє проведенню загальних зборів членів відповідної територіальної громади за місцем проживання. Складається таке враження, що автори цих норм порою не замислювалися над їх змістом. Наприклад, в Житомирі, де Статут територіальної громади було ухвалено лише в грудні 2009 р., а сам він перебуває на реєстрації в органах юстиції, в Положенні про загальні збори громадян за місцем проживання, яке є додатком до Статуту, є посилення на ... Закон України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування», який не діє вже більше 13 років!

В переважній більшості локальних актів простежується пряма залежність можливості проведення загальних зборів від волі органів місцевого самоврядування, а іноді – від позиції лише однієї людини – відповідного міського голови. Як привало, ініціатори загальних зборів мають звертатися до них із проханням надати дозвіл на проведення загальних зборів, місцева влада вирішує питання про дату їх проведення, визначає ведучого і т.п. Це не відповідає ніяким демократичним стандартам, прийнятим у всьому цивілізованому світі. Саме тому, коли розроблявся проект закону про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання, який представлено вам на обговорення, авторський колектив намагався мінімізувати втручання органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб у процес скликання та проведення загальних зборів.

На сьогоднішній день цей законопроект пройшов 4 регіональні обговорення в містах Кіровограді, Донецьку, Одесі і Львові. По результатах обговорень авторський колектив законопроекту отримав біля 200 різноманітних поправок, частина з яких була врахована в процесі підготовки варіанту законопроекту, який винесено на ваше обговорення. Нам необхідно під час роботи нашої конференції його доопрацювати та узгодити. Тому я завертаюся до вас із проханням бути максимально критичними, що в майбутньому має сприяти подальшому його успішному проходженню у Верховній Раді України. Але цей шлях не буде легким. Проте, інтерес, який до нашого законопроекту виявили вже два народних депутата України, які можуть стати нашими потенційними союзниками у його подальшому просуванні в органі законодавчої влади, дає підстави дивитися у майбутнє із оптимізмом.

Андрій РЕВА,

заступник Вінницького
міського голови (м. Вінниця)

ДОСВІД ВІННИЦІ У РОЗВИТКУ СИСТЕМИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Від усієї душі хочу привітати вас в нашому місті! Сподіваюся, воно вам сподобається. Для нас це велика честь, що вперше в нашому місті проходить такий важливий захід, як Всеукраїнська науково-практична конференція з питань самоорганізації населення. Особливо хотів би подякувати її організаторам Олексію Сергійовичу Орловському і Андрію Семеновичу Крупнику, які є великими ентузіастами у цій важливій справі, а саме – розвитку локальної демократії в Україні.

Я приймав участь практично в усіх попередніх всеукраїнських конференціях, які власне вилились в процес створення Всеукраїнської асоціації сприяння самоорганізації населення України. Хочу сказати, що ці люди роблять велику справу. Тому що за великими політичними баталіями, які ідуть у Верховній Раді України з приводу різних аспектів великої політики, якось губиться саме головне, для чого власне існує держава, для чого власне суспільство повинне виробити якісь форми співжиття, а саме те, яким чином влаштувати владу, яка буде ближче знаходитись до людей.

Всі попередні рази на конференціях ми обговорювали ті чи інші аспекти розвитку локальної демократії, зокрема органів самоорганізації населення. Ці дискусії були не тільки теоретичними, а мали велике практичне значення. Хочу сказати, що в діяльності органів місцевого самоврядування в місті Вінниця використано багато ідей, які напрацьовувались на теоретичному рівні під час попередніх конференцій, які обговорювались під час різних інтелектуальних штурмів, тренінгів та інших форм дискусій. На сьогоднішній день вони втілені в певній моделі взаємовідносин між громадянами і органами СОН, між самими органами СОН і органами місцевого самоврядування. Ми сьогодні знаходимось в процесі пошуку таких засобів взаємодії, які б пішли на користь усієї Вінницькій міській територіальній громаді.

Я пам'ятаю нашу дискусію, що таке загалом є орган СОН, де робити наголос, чи це громадська організація, чи це первинний орган влади. Я особисто був прихильником того, що орган СОН, який обирається людьми, все ж таки є первинною ланкою органів влади. Коли в 2006 році було обрано нашого міського голову Володимира Борисовича Гройсмана, розробляючи план діяльності Вінницької міської ради, ми дуже серйозно обговорювали те, як ми будемо взаємодіяти з органами СОН.

Коли в 2006 році було обрано нову владу, ситуація у нас виглядала таким чином. У нас існували органи СОН, які в той момент більше нагадували дискусію

сійні клуби або органи громадських організацій, які залучалися до існуючих в місті Вінниця районних рад. Періодично голова районної ради або його заступник збирав керівників органів СОН та роздавав їм завдання. Таким чином відбувався процес здійснення тих чи інших повноважень.

Перше, що ми тоді зробили, ми вирішили що не потрібно ставити питання про те, кому повинні підпорядковуватися органи СОН. Тому що це питання давно законом визначено. Вони повинні бути підзвітними та підконтрольними людям, які їх обрали. А завдання будь-якого органу влади (чи це районна в місті рада чи це міська рада) полягає в тому, щоб дати органу СОН можливість здійснювати свої повноваження. Погодьтеся, якщо у органа СОН немає фінансових ресурсів, немає можливості організаційними методами втілювати свої рішення в життя, то такий орган не буде користуватися ні повагою, ні авторитетом мешканців. Тому перше, що було запропоновано для органів СОН, – починаючи з 2006 року ми стали закладати кошти для них в міський бюджет.

По-перше, на оплату праці голів і секретарів органів СОН. Ця практика триває і досі. Погодьтеся, що люди, які здійснюють важливу функцію, повинні працювати і за це мати відповідну винагороду.

По-друге, практично кожний орган СОН почав мати хоч і невеличкий, але свій бюджет, який мав практичне спрямування. Тобто ці кошти стали плануватися в структурі видатків місцевого самоврядування на здійснення цілого ряду програмних проектів, які стосуються безпосередньо життя кожної мікрогромади, яка об'єднана органом СОН.

По-третє, це те, що зробили самі органи СОН міста Вінниці (у нас їх на сьогоднішній день 30). Вони об'єдналися в міську Асоціацію органів СОН. Очолює її Панчук Наталія Володимирівна, яка водночас очолює один із органів СОН.

Якими питаннями безпосередньо займається Асоціація і якими питаннями займається органи СОН в місті Вінниці? Питання №1 – це забезпечення санітарного стану відповідних територій. В 2006 році це була серйозна проблема в місті Вінниці. У людей не було ніякого бажання та довіри до будь-якого органу влади, тому що з приватного сектору елементарно не вивозилося сміття. На сьогоднішній день ця система налагоджена повністю. Якщо в 2006 році за вивіз сміття мешканці у нас сплачували приблизно 5-10% громадян, то на сьогодні це 87%. Контроль за роботою відповідних служб здійснюють органи СОН. Всі скарги ідуть через Асоціацію. Якщо порівняти 2006 і 2010 роки, то зроблено прорив в цьому напрямку. Нам ще є над чим працювати, але певних результатів ми вже досягли.

Друге питання, яким займаються безпосередньо органи СОН, – це питання контролю за автомобільними перевезеннями через територію квартальних комітетів. У нас в місті є великий район, який називається Староміський. На 90% він складається з приватного сектору: там найбільше у нас органів СОН.

Туди не ходить ні тролейбус, ні трамвай. Сполучення здійснює або муніципальний транспорт (за пропозицією органів СОН було закуплено декілька додаткових автобусів, які здійснюють регулярні перевезення) та маршрутні таксі. Контроль за графіком руху здійснюють люди, які там живуть.

Третя позиція, яка також стосується благоустрою територій. В цьому відношенні ми маємо дуже цікавий досвід, який напрацьовано Асоціацією. Якщо раніше ми здійснювали ремонти в приватному секторі виключно за кошти місцевого бюджету, то сьогодні положення ч. 2 ст. 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» про можливість самооподаткування реалізується безпосередньо нашими органами СОН через систему спільного фінансування робіт по благоустрою. У нас є безліч доріг в місті Вінниці, які сьогодні відремонтовано на паритетних засадах. Тобто частину витрат фінансують безпосередньо громадяни, які проживають на території приватного сектора, а частину фінансує міський бюджет. Ініціаторами в цьому відношенні є наші органи СОН, які безпосередньо працюють з людьми і здійснюють контроль за якістю виконаних робіт. При цьому, акти виконаних робіт візують також голови органів СОН.

Органи СОН мають право безперешкодного доступу до будь-якого з керівників Вінницької міської ради і її виконкому. Будь-які конфліктні ситуації, які у нас іноді виникають, вирішуються на користь людей, виходячи з тієї позиції, яку займають органи СОН в місті Вінниця.

Наталія МІШИНА,

експерт Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доцент кафедри конституційного права Одеської національної юридичної академії, кандидат юридичних наук (м. Одеса)

ПЕРСПЕКТИВИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Актуальність розгляду проекту Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» є безсумнівною. Адже на сучасному етапі проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальних зборів) регламентується вельми застарілим Положенням «Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні», затвердженим постановою Верховної Ради від 17 грудня 1993 р. Це Положення до того ж містить посилання на локальні акти, які прийнято не в усіх населених пунктах. Обидві причини, як правило, утруднюють, а іноді і унеможливають, проведення загальних зборів.

У зв'язку із цим відмітимо найбільш важливі новели Законопроекту.

1. У Законопроекті привертає увагу те, що йдеться не про «загальні збори громадян за місцем проживання», а про «загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання». Оскільки згідно з Конституцією України членами територіальної громади є не тільки громадяни України, але й іноземні громадяни і особи без громадянства, законопроект і відповідає сучасним міжнародним, в тому числі європейським стандартам локальної демократії і сприяє зміцненню гарантій реалізації прав і свобод людини в Україні.

2. Автори Законопроекту чітко розрізняють загальні збори і конференції, передбачаючи особливості проведення конференцій (стаття 2, стаття 11 та ін.). Це питання є нагальним і викликає спори, один з яких у 2008-2009 роках розглядався в Одеському окружному адміністративному суді (справа № 2–а–4941/08). Позивачем була Прокуратура міста Одеса в інтересах держави в особі Одеської обласної державної адміністрації, відповідачем – Одеська міська рада, а третіми особами без самостійних вимог – комітет одного з мікрорайонів міста Одеса (орган СОН «Золотий берег») і Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради. На думку позивача, проблема полягала в тому, що при утворенні органу СОН загальні збори було проведено з порушенням вимог нормативно-правових актів стосовно представництва членів територіальної мікрогромади: було неправильно визначено кількість представників та неправильно підтверджено їхні повноваження.

Однак позивач проігнорував два принципові для цієї справи акти, положеннями яких керувалася ініціативна група при створенні органу СОН «Золотий берег». По-перше, це Закон «Про місцеве самоврядування в Україні». Цей закон у ст. 1 дає визначення терміна «загальні збори» (загальні збори – зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення), а також у ст. 8 передбачає, що:

«1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

3. *Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади» (курсив – Н. М.).*

Статут територіальної громади міста Одеса поки що не прийнято; Закон «Про загальні збори громадян» також. Але існує Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні», затверджене Постановою Верховної Ради від 17 грудня 1993 р. Стаття 8 положення регламентує порядок скликання загальних зборів громадян і зокрема передбачає, що «у випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференції) представників громадян населених пунктів, мікрорайонів, житлових комплексів, вулиць, кварталів, будинків та інших територіальних утворень. *Норми представництва на них визначаються відповідною Радою, її виконавчим органом або органом територіальної самоорганізації громадян» (курсив – Н. М.);* зараз ці органи мають назву «органи СОН».

Восени 2006 р. при підготовці проведення загальних зборів для ініціювання створення органу СОН ініціативна група ознайомилась із цими актами. Оскільки Закон «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон «Про органи самоорганізації населення» та Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні» не містять взагалі ніяких норм представництва, ініціативна група визначала норми представництва самостійно (відповідно до ст. 8 Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні»), керуючись Положенням про органи самоорганізації населення в місті Одесі, затвердженим рішенням Одеської міської ради від 14 січня 2002 р. Стаття 2.1.2 цього положення також виходить із того, що квоту представництва визначає ініціативна група, і містить чітку вказівку, що при створенні ради (комітету) мікрорайону квота представництва становить не менш ніж по одному представнику від 20 приватних будинків і по одному від 40 квартир багатоквартирних будинків.

Восени 2006 р. на території мікрорайону «Золотий берег» за даними Книги обліку будинків, власників будинків, мешканців, виборців знаходилося 1915 будинків. У процесі обрання представників для проведення конференції (по одному від кожних 20 приватних (одноквартирних) будинків і по одному від 40 квартир багатоквартирних будинків) ініціативною групою було виявлено:

– які будинки належали одному власнику, тобто є одноквартирними (приватними), а які – поділено на частини між кількома власниками, отже мали відокремлені входи, під'їзди до будинків, тобто є багатоквартирними. На території мікрорайону є багато дачно-будівельних кооперативів, і найчастіше саме ці будинки були поділені між двома-чотирма власниками. Хоча дачі і не є квартирами, ініціативна група враховувала і будинки дачно-будівельних кооперативів;

– які будинки перебували в процесі будівництва (напівзбудовані і після цього заморожені, деякі перебували в процесі розбирання, деякі просто були відсутні – земельна ділянка була без будівель). Ініціативна група враховувала і напівзбудовані або напівзруйновані будинки, через будівельників залишала повідомлення для власників, адже ці особи також є зацікавленими в тому, щоб узяти участь у загальних зборах.

Після цієї тривалої роботи ініціативною групою було підраховано кількість реально існуючих приватних і багатоквартирних будинків, та визначено кількість представників, виходячи із квоти 1 особа від 20 (реально існуючих) приватних будинків та 1 особа від 40 (реально існуючих) багатоквартирних будинків. Кількість представників склала 84 особи.

Саме ця кількість будинків і кількість представників була оприлюднена на початку конференції, на якій були присутні від Київської райадміністрації начальник відділу по роботі з громадськими організаціями і головний спеціаліст цього ж відділу. Ініціативна група ще раз надала пояснення стосовно того, як відбувалося обрання та визначення кількості представників, навела конкретні цифри. Цю ж кількість будинків і кількість представників було включено до протоколу конференції, на підставі якого орган СОН було зареєстровано (документи прийняв та розглядав юридичний відділ міськради та начальник відділу по роботі з громадськими організаціями). Знов-таки, ініціативна група навела конкретні цифри, показала чернетки з адресами, контактною інформацією, розрахунками тощо.

Стосовно документів, що підтверджують представництво, позивач не зміг конкретно послатися на норму законодавства, яка була порушена, указавши нормативно-правовий акт та статтю. Слід зауважити, що жоден із наведених вище нормативно-правових актів не містить ніякої згадки про такі документи: ні про те, що вони повинні бути, ні про те, які це документи. При проведенні конференції неможливо врахувати норми права, які не існують, особливо зважаючи на те, що ініціативна група діяла за принципом «дозволено все, що не заборонено законом».

3. Автори законопроекту, що розглядається, вперше пропонують класифікацію загальних зборів – загальні збори села (сіл), селищ, міст, загальні збори району в місті чи мікрорайону; загальні збори вулиці чи кварталу, загальні збори на рівні будинку (кількох будинків) – стаття 7. Хотілося би бачити у Законі про проведення конференцій, що стосуються конференцій, а саме: чи можливо проведення конференцій на всіх зазначених вище рівнях, хто приймає рішення про проведення конференції тощо.

Зауважимо, що законопроект можна доповнити ще однією класифікацією загальних зборів (конференцій), яка матиме практичне значення для органів СОН. Загальні збори (конференції) для територіальних мікрогромад, які утворили органи самоорганізації населення, можна поділити на чергові (частота проведення встановлена у чинному законодавстві) та позачергові.

4. Автори Законопроекту передбачили багато норм, які сприятимуть проведенню загальних зборів (конференцій) з метою утворення органів СОН і вирішення основних питань, що виникають у процесі їхньої діяльності. Це є позитивним кроком уперед. Але такий підхід іноді утруднює сприйняття норм законопроекту. Наприклад, найбільша за обсягом стаття законопроекту – стаття 8 «Повноваження загальних зборів» – значно виграла б, якби її текст був би структурованим з урахуванням тих повноважень загальних зборів, які є необхідними виключно у разі наявності органів самоорганізації населення.

5. Заслуговує на всіляку підтримку увага авторів законопроекту до порядку скликання загальних зборів (розділ ІІІ). Особливо важливим вбачається включення до тексту законопроекту продуманого переліку суб'єктів, за ініціативою яких можуть скликатися загальні збори, – до нього увійшли і посадові особи місцевого самоврядування, і органи місцевого самоврядування, і органи самоорганізації населення, і ініціативні групи, що складаються із членів територіальних громад чи мікрогромад (ч.2 ст.10). Також слід вітати і увагу до такого суто процесуального, але дуже важливого питання, як порядок проведення загальних зборів (стаття 12). У цій статті, виходячи з багатого практичного досвіду авторів законопроекту, висвітлено основні аспекти цього порядку – реєстрацію, умови правомочності, роботу головуєчого і лічильної комісії. З одного боку, може здаватися, що таким подробицям не місце у Законі. Але ці процесуальні деталі є надзвичайно важливими при проведенні загальних зборів. Можна послатися на Закони України «Про акціонерні товариства» і «Про господарські товариства», у яких так само стисло, але чітко виписані процедури проведення загальних зборів акціонерів і учасників господарських товариств.

6. Наприкінці хотілося б звернути увагу на Розділ ІV «Реалізація повноважень загальних зборів». У ньому є декілька дискусійних положень, але, – і це головне, – його наявність у законопроекті сприятиме підвищенню довіри членів територіальних громад і мікрогромад до загальних зборів (конференцій), – адже його норми сприятимуть їх належному виконанню.

В цілому законопроект «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» є актуальним і таким, що базується на сучасних міжнародних і європейських стандартах локальної демократії, сприяючи їх інтеграції у чинне законодавство України. Його прийняття сприятиме активізації населення на місцевому рівні, залученню членів територіальних громад і мікрогромад до вирішення питань їх повсякденного життя, підвищенню довіри до національних інститутів безпосередньої демократії.

Андрій КРУПНИК,

начальник Управління внутрішньої
політики Одеської міської ради,
заступник голови Всеукраїнської
громадської організації «Асоціація
сприяння самоорганізації населення»,
доцент ОРІДУ НАДУ при
Президентові України, кандидат
політичних наук (м. Одеса)

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОРМ ЗАКОНУ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Я даже не знаю в качестве кого себя чувствовать здесь, в нашем кругу. Но я себя чувствую комфортно. Во-первых, то чем мы занимаемся давно, – это дело живёт. Во-вторых, оно собирает очень много интересных людей и мы даже видим, что всё это идёт в развитие. Можно говорить о новой политической ситуации в стране и задаться вопросом: а как она будет влиять на то, чем занимаемся мы. Пока однозначно не могу ответить на это вопрос, но точно знаю, что по-любому наш опыт и наши наработки будут востребованы, потому что задачи, которые предстоит решать в общем по стране – они без нашего ресурса просто не решаемы. И чем быстрее мы сможем переубедить новых руководителей, которые пришли на места и просто руководителей, которые до сих пор не поняли, что это необходимо. Я думаю, что это будет для них же лучше, в первую очередь. Мой доклад в принципе посвящен тому же, о чем говорил Алексей Орловский и тому, о чем говорил Андрей Алексеевич Рева. Я хотел поделиться механизмами воплощения в жизнь этого серьезного инструмента, этого закона и как таковых общих собраний. Потому что мне видится, что не так всё будет просто, как даже хорошо написать закон. Работая с громадой при проведении общих собраний, общественных слушаний в общежитиях, в любых других условиях, приходится сталкиваться с тем, что сегодня практически невозможно полноценно, легитимно, законно провести общее собрание. Это невозможно даже в условиях, когда нет серьезного сопротивления. А в условиях когда есть заведомо заложенное сопротивление, когда есть люди, которые срывают собрание, когда есть силы, которые пытаются его не допустить, – это практически невозможно. Мы должны себе дать реальный ответ на этот вопрос, т.е. признать это.

Прокладывая какой-то новый путь в этой сфере, путь демократии, мы должны понимать, что на этом пути нас ждут опасности и подводные камни. Поэтому я бы хотел рассмотреть вопрос об общих собраниях с позиции попутного ветра и подводных камней. Попутный ветер у нас сегодня есть. И это не только наше с вами желание и это не только наличие профессионалов высокого правового, юридического и политологического уровня, которые, как

сказал Андрей Алексеевич, и в теоретическом и практическом плане «прозунуться в цьому». И слава Богу, что у нас есть такие люди, которые могут это сделать, внедрить наши наработки на местах. Когда же нам удастся «протолкнуть» новый закон, на местах можно будет говорить о совершенном законодательстве, которое нам будет способствовать в этом. Это попутный ветер!

Забегая вперёд, хочу предложить завтра на второй секции, которая касается механизмов воплощения нового законодательства в жизнь, заняться именно этими вопросами. Важно определить, какие локальные нормативно-правовые акты первую очередь нужно принимать на местном уровне, чтобы проводились общие собрания? И методические пособия нужно сделать – для того, чтобы люди могли правильно проводить эти собрания и конференции.

Какие возникают трудности – я сейчас об этом скажу. И вы поймёте о чём идёт речь. «Кухню» этого процесса мы должны отработать сегодня. Не исключено, что из этой «кухни» возникнет что-то, что впоследствии придется внести в сам закон. Чтобы потом мы могли опираться на эти основные нормы. Это важно. Хорошим попутным ветром на сегодняшний день для большинства регионов является наличие организованной общественности. Т.е. это наличие ассоциаций, наличие органов СОН, это наличие таких школ как в Херсоне, это замечательная программа ПРИК ПРООН в Крыму по социальной мобилизации. Т.е. мы видим, что мы не на «нулевом этапе», мы уже сделали многое в нашей стране – и это тоже хороший попутный ветер. Как это ни парадоксально, но серьезным попутным ветром для нашего дела является и наличие многих нерешенных проблем. Потому что только общая беда, как говорил Жванецкий, или какая-то общая проблема может подтолкнуть людей собраться, что-то делать, отвлечься от своих каких-то дел. А по другому ничего не выйдет. То есть имеются такие нерешенные проблемы, которые нужно решать и которые нужно грамотно положить в основу этого процесса объединения усилий. И конечно, нужно сказать о наличии достаточного количества грамотных лидеров. Лидеров которые не только хотят, но и могут что-то делать в этой области. Это и наши признанные лидеры самоорганизации населения и представители общественных организаций и в общем-то и наука, которые этим интересуются. Наташа Мишина была во многих регионах, она очень глубоко понимает эту проблему. Она вроде бы «чистый» научный работник, но одновременно она является очень серьезным экспертом. Мы должны привлекать научных работников.

Что же у нас может быть в качестве подводных камней? Мы должны понимать, с какими трудностями мы можем столкнуться на этом пути. В первую очередь, это отсутствие традиций. Отсутствие в нашем обществе традиции советоваться с народом или, скорее всего, предоставлять народу право решать какие-то вопросы. Потому что советоваться с народом – это общественные слушания, в общем это отдельная тема. Мы с Анатолием Бойко из КВУ «добиваем» эту тему, доводя ее до логического конца в Одессе. Так вот, отсутствие такой традиции – это очень важный подводный камень.

Кто-то во власти да и в обществе думает: зачем это все нужно? Зачем нам нужна эта лишняя говорильня и морока, из которой потом неизвестно, что

выйдет? Мы же не Европа и не Швейцария, в которой ни один вопрос не решают без проведения общего собрания. Неграмотность, отсутствие управленческой культуры и опыта у тех людей, которые хотят решать эти вопросы – огромный подводный камень. Знаете, иногда просто плакать хочется. Вот мы поднимаем из нуля, помогаем готовить общие собрания в общежитиях, например. Там есть очень хорошие люди, которые хотят что-то изменить. Мы им помогли написать сценарий, объяснили, как себя вести. Начинаем собрание, а ничего не получается – сказывается отсутствие опыта. Оказывается, хорошо провести собрание – это не так просто, это высоко-профессиональное дело. И я своим слушателям в ОРИГУ постоянно объясняю: «Друзья, вы такие яркие представители органов власти, у вас должностные инструкции, где все прописано. А кто пробовал хоть раз демократично провести общее собрание с предсказуемым финалом? С поддержкой нужного направления? Это, оказывается, очень непросто.

Поэтому возникает необходимость иметь как бы профессиональных модераторов и организаторов собраний. Что в этом плохого? Ведь сегодня для проведения любой культурно-массовой акции, например, Дня Европы в городе, приглашаются специальные фирмы, которые уже знают, где заказать музыку, куда подключиться и т.п. А что такое общее собрание? Это же своего рода культурно-массовая акция! Хорошо, что в регламенте прописаны все детали того, как готовить и проводить собрание. Что не забыть, где поставить воду, кто на дверях! Если что-то одно забыли, например, подписаться в листе регистрации, может оказаться, что собрание незаконно и все решения отменяют.

Заполитизованность наших громад, наших общественных структур – серьезный подводный камень. Мы в вопросах политических пристрастий далеки от единомыслия – и это с одной стороны хорошо. Но у нас воюют между собой не только политические, а и коммерческие группировки. Локальная демократия – заманчивое для них поле для борьбы с опорой на общественные силы. Приходят на одну территорию, которая очень «вкусная» с коммерческой точки зрения. И начинается борьба за эту территорию. Мы не раз наблюдали такую ситуацию. Получается, что общее собрание – это поле битвы за территорию. Мы должны это понимать. Ну и конечно же серьезным подводным камнем в нашем деле является нежелание чиновников поделиться с громадой правом принимать решение, то есть частью своей власти.

Что же делать нам? Нужно помочь громаде в реализации этого права на общие собрания. Дать им понять, что они это могут сделать. Показать, что это им даст, какие результаты, что без этого не решатся их жизненные вопросы.

Вчера перед отъездом в Винницу зашел во двор, где проводилось общее собрание жильцов с представителями ЖЭКа. Инициаторы собрания месяца добивались, чтобы представители коммунального предприятия пришли и отчитались, как они тратят средства от коммунальных платежей. Вначале было много крика. Потом вышли на конструктив: старший мастер записал первоочередные дела – то поменять то сделать – пообещал, что сделают в ближайшее время. Разошлись и жильцы и представители ЖЭКа спокойные,

довольные. Возник какой-то элемент доверия. А без такого непосредственного общения большинство думает, что все в ЖЭКе – это воруи и нехорошие люди.

Очень важна информационная кампания до проведения собрания. Нужно очень хорошо поработать, чтобы до людей дошло, что такое общее собрание, что оно дает для решения проблем каждого. Надо уметь убедить хотя бы актив, что это нужно и это не страшно.

Нужно обучение! Обучение актива вместе с представителями органов власти, которые приходят на эти собрания и могут либо помочь, либо помешать его провести правильно. Надо включать эти вопросы в учебные программы Академии государственного управления. Такая статистика: при защите магистерских работ примерно 2/3 из них сегодня посвящены вопросам взаимодействия местной власти и общественности. Потому что жизнь заставляет. И наш материал, который мы с вами отрабатываем на конференциях, служит у них наглядным пособием. В библиотеках затерли эти брошюры. Это значит, что проблема чиновников волнует. И мы должны это учесть. Поэтому обязательно надо выпускать пособия и инструкции – не только для наших активистов, а и для работников системы власти.

Но для этого не нужна «высокая теория», а нужны элементарные прикладные вещи. Сделали то-то – ставим птичку. Это есть? Нет! Делаем. Расписали кто и за что отвечает, – и поехали. И конечно же нужны профессиональные люди, которые могли бы подготовить и помочь провести собрания. Помочь провести один, второй раз – потом сами научатся. Вы думаете, что сами органы СОН, даже если они много лет работают, умеют проводить собрания? Проводят как-то, что-то – и это уже считается общим собранием. Но, по большому счету, по всем юридическим канонам – это не общее собрание. В лучшем случае – просто собрание. Причем, с сомнительной легитимностью.

По-поводу законопроекта. У нас тут, среди авторской группы есть свой внутренний спор. В законопроекте на уровне дома или группы домов исключено понятие конференции. А мы в общежитии столкнулись с тем, что невозможно начать это мероприятие как собрание. Мы как конференцию её начинаем. По представителю от каждой комнаты. Потом потихоньку народ подтягивается, а потом, когда количество жителей становится достаточным, конференцию переводим в категорию общего собрания.

Если же мы на уровне города пытаемся проводить общее собрание или пусть даже большого села, то практически невозможно организовать общее собрание, – только конференцию. Наверное, общее собрание это идеал. Но к нему надо стремиться. Этому помогут механизмы, которые мы должны выработать на секции. Спасибо за внимание!

Валерій РУБЦОВ,

директор Громадської організації
«Інститут місцевої демократії»,
кандидат технічних наук (м. Київ)

ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Шановні колеги!

Я хочу навести лише три тези. По-перше, я хотів би щоб ми, як кажуть, знаходились «в потоці», зрозуміли, все ж таки, напрям цього «потоку», в якому ми знаходимося. Я маю на увазі таку глобальну річ як книжку Хантінгтона та його ідею третьої хвилі демократизації.

20 років ми з вами працювали на демократію. Зараз спостерігаємо певний відкат від неї. Звідси впливають і наші завдання: зміцнити ті плацдарми, які ми вже з вами завоювали і, по можливості, відвоювати нові. Тобто, якщо раніше у влади на прапорах було написано: «Демократія», «Підтримка громадянського суспільства» тощо, і вони це робили, як могли, то зараз на прапорах цього не написано. Але тим не менше, хочу навести протилежний приклад. Постанова Кабінету Міністрів України №1378 «Деякі питання щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики». Вона приймалась за прем'єрства нинішнього Президента України. Зараз знову триває робота по наповненню змістом цього механізму. Тобто не зважаючи на те, що написано чи не написано на прапорах, але процес іде, і ми маємо брати в ньому активну участь. Це перша теза. Я дуже хотів, щоб ми з вами розуміли, що ніщо не закінчилось, і процес триває. І ми в цьому процесі вже 20 років пройшли і ще 20 років ми з вами маємо пройти, перш ніж щось суттєво зміниться.

Друга теза. Про що б ми з вами не говорили (є таке прислів'я), ми в кінці-кінців ведемо розмову про гроші. Про ресурси для діяльності. В цьому напрямку я хотів би сказати ось про що. Справа в тому, що в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи СОН стоять поруч із органами місцевого самоврядування. Навіть, більше того, на відміну від органів місцевого самоврядування є окремий закон про органи СОН. Але є певна асиметрія щодо підтримки ініціатив органів місцевого самоврядування та органів СОН. Існує всеукраїнський конкурс підтримки проектів програм розвитку місцевого самоврядування. А от на органи СОН держава в цьому аспекті не звертає уваги.

Враховуючи, що спасіння утопаючих – справа самих утопаючих, мені здається, що ми від імені Всеукраїнської асоціації сприяння самоорганізації населення маємо підготувати відповідні пропозиції, документи і т.д. щодо започаткування відповідного всеукраїнського (а, можливо, для початку регіо-

нального) конкурсу, і спільно з вами його опрацювати. Спільно – для того, щоб через державний бюджет підтримати цю форму місцевої демократії. Підтримати таким же чином, як це було зроблено для ініціатив органів місцевого самоврядування, до чого я тоді мав бути причетним. Тоді був виданий указ Президента, яким і було започатковано цей конкурс. Фінансується він з бюджету. Останні декілька років на це виділяється по 25 мільйонів гривень. В минулому році на конкурс надійшло 600 проектів від органів місцевого самоврядування. Переможцями стали 120 проектів, тобто кожний п'ятий.

Звичайно, з органами СОН трохи інша ситуація. Бо кожний СОН повинен мати відповідний мандат, тобто відповідні повноваження, який йому має передати орган місцевого самоврядування. Лише в цьому випадку він може бути учасником конкурсу. Але, тим не менш, цей механізм буде непоганим додатковим ресурсом підтримки цього напрямку місцевої демократії і приверне увагу держави до цього.

Вам розданий буклет „Благодійник року”. До цього конкурсу я маю також причетність, оскільки входжу до його оргкомітету. Окремо звертаю вашу увагу на номінацію „За розвиток громадянського суспільства”. Це моє особисте надбання, щоб до конкурсу була включена ця номінація. Чому я кажу, що це додатковий ресурс? Перш за все, рух благодійництва в Україні набирає обертів, а цей всеукраїнський конкурс ми проводимо вже в четвертий раз. Як правило, благодійність направлена на соціальні аспекти, тобто на потреби маргінальних або послаблених членів суспільства. Разом з тим наша з вами діяльність є суспільно корисною, але ресурси для неї дуже важко залучити. Тим не менше, ми в кулуарах вели розмови з пані Ларисою Щепюткіною. І я їй показую цей буклет, а вона каже: „Мені «Кредобанк» допоміг у виготовленні та розповсюдженні певної літератури”. А це конкретна благодійність на користь громадянського суспільства. Мені здається, що якщо ви візьмете до уваги й ці аспекти, то ви зможете залучити на свою діяльність додаткові ресурси не тільки із державного та міського бюджету, але ще й з цього джерела.

А щодо загальних зборів, то Андрій Семенович правильно сказав, що в більшості випадків загальні збори на практиці провести неможливо. Тому цей аспект є втіленням ідеальної конструкції, яка прописана в законах, статутах і т.д. В житті ж нам треба цьому дуже і дуже вчитися. Я в захваті від тієї інформації, яку мені надав Айдер Сейтосманов. Він набув досвіду від 200-300 загальних зборів, які сам безпосередньо проводив! Я думаю, це мистецтво, яким він з вами поділиться, і це буде «в тему».

ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ І ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ (КОНФЕРЕНЦІЙ) ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Останнім часом дослідження форм локальної демократії стає дедалі популярнішим в Україні. Актуальність цих досліджень обумовлена гострою необхідністю механізмів контролю за діяльністю органів державної влади та їхніх рішень з боку суспільства. На наш погляд, саме громадський контроль може припинити дію антиконституційних рішень органів державної влади та буде виконувати превентивну функцію, запобігаючи незаконних дій з боку державних органів і посадових осіб. Якщо суспільство не буде протистояти передбаченими законодавством заходами порушенню своїх прав, то поняття «правова держава» стосовно України залишиться лише декларативним. На даний час саме органи СОН, основною формою діяльності яких є загальні збори (конференції), будуть найбільш ефективним механізмом суспільного контролю діяльності державних органів і посадових осіб.

За вищевказаними причинами, процес скликання і проведення загальних зборів (конференцій), їх взаємовідносини з органами місцевого самоврядування тісно пов'язаний з діяльністю органів СОН. Але до сьогодні скликання конференцій проводилося лише стосовно питань виборів чи перевиборів керівництва органів СОН на відповідній території.

Законопроект у ст. 8 закріплює за загальними зборами (конференцією) багато ширше коло повноважень і приводить механізм реалізації даних рішень. Тут постає питання про те, наскільки члени територіальної громади чи мікроромлади через загальні збори чи конференцію будуть користуватися таким обсягом повноважень і наскільки можлива реалізація рішень загальних зборів (конференції) на практиці. Але розширений перелік повноважень має відіграти стимулюючу роль: отже, громада чи мікроромлада, яка має досить повноважень у різних сферах суспільного життя і реальний механізм реалізації своїх рішень, буде більш активно приймати участь у житті свого села, селища, міста, району в місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку. Таке суспільне втручання допоможе вирішувати окремі проблеми певної частини території, а також боротися з явищами свавілля, бюрократизму, корупції в органах влади.

Як стверджують автори Законопроекту «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання», оперування терміном «загальні збори» є не зовсім коректним у зв'язку з неможливістю скликання і проведення таких зборів не тільки у місті, а іноді і в окремих мікрорайонах. Тому надалі, на наш погляд, вірно буде використовувати термін «конференція»,

який теж міститься в Законопроекті та інших нормативних актах в даній сфері, як рівноважне поняття. Виходячи з цього, перед нами постає необхідність досліджувати процес скликання і проведення саме конференцій членів територіальної громади, що, на нашу думку, було б доцільно відобразити як у назві законопроекту, так і в тексті цього документу.

Якщо розглядати процесуальний бік скликання конференцій, то слід звернути увагу на порядок їх скликання. Ми приєднуємось до думки, що три особи згідно п. 4 ст. 10 законопроекту є досить малочисельною групою для скликання конференції. Тому кількісний склад членів ініціативної групи має бути розширений, виходячи із території і кількості жителів села, селища, міста, району в місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку, а також серед них мають бути представники даного органу СОН, якщо такий орган існує.

Потребує також уточнення зміст статті 2 законопроекту, яка визначає, що «мікрोगромада – частина територіальної громади села, селища, міста (району в місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку чи декілька будинків), члени якої об'єднані компактним тимчасовим або постійним проживанням...». Якщо виходити з тієї ж статті, то членами громади чи мікрोगромади можуть бути крім громадян України також іноземці, особи без громадянства, біженці та вимушені переселенці. З категоріями іноземців ситуація у більшості є зрозумілою. Якщо іноземець проживає на території України на законних підставах, то він має посвідчення на тимчасове чи постійне проживання, яке і є визначальним критерієм. Інші особи, що не належать до громадян України і мають необхідні документи, можуть розглядатися як особи, які так само проживають на відповідній території.

Труднощі із встановленням статусу постійного чи тимчасового проживання виникають саме з громадянами України. У законопроекті немає жодної вказівки на відмінність осіб, які мають державну реєстрацію на даній території і осіб, які лише проживають на ній чи мають нерухоме майно (наприклад, власники дачних будинків чи будинків або квартир, які орендуються). Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» визначає, що якщо громадянин України проживає на певній території більше 6 місяців на рік, то він вважається постійно проживаючим, а тимчасово проживаючим є той громадянин України, який хоча б декілька днів проживає на певній території.

На нашу думку, підтвердження тимчасового проживання має бути покладено на орган СОН, який згідно з п. 12 ст. 14 Закону України «Про органи самоорганізації населення» веде облік громадян, які мешкають у межах території діяльності органу СОН, за віком, місцем роботи чи навчання. Якщо на цій території органу СОН немає, то рішення про участь у зборах осіб, які непостійно проживають на визначеній території, має приймати мікрोगромада.

Не зважаючи на деякі розбіжності, законопроект є необхідною формою законодавчого закріплення права територіальної громади на вирішення питань місцевого значення згідно Конституції України. І, на наш погляд, даний законопроект є новаторською ідеєю авторів допомогти у створенні механізму громадського контролю та підвищити рівень правової свідомості населення, що сприятиме побудові сучасного розвиненого громадянського суспільства.

Ярослав ЖУКРОВСЬКИЙ

помічник Судді Конституційного
Суду України, експерт
інформаційного центру
«Наше право» (м. Київ – Львів)

ЯК ГРОМАДІ РЕАЛІЗУВАТИ СВОЇ ПРАВА ЗА ДОПОМОГОЮ МЕХАНІЗМУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Я хотів би коротко сфокусуватися на деяких базових положеннях.

Конституція України говорить про те, що територіальна громада має право самостійно вирішувати питання місцевого значення. З іншого боку, ч. 3 ст. 143 Конституції України говорить про те, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи. Тобто ми маємо певну рівність і можливість діяти або безпосередньо, або через органи місцевого самоврядування. Очевидно, що дане Конституційне положення потребує більшої уваги, в т.ч. нашої, оскільки законодавчо воно недостатньо розвинуто і, відповідно, воно може бути предметом майбутніх Конституційних звернень і Конституційних тлумачень. Що означає частка «або»? Стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» говорить, що загальні збори – це форма безпосередньої участі. Тобто, ми в тріаді цих позицій можемо зробити висновок, що тим реальним і потенційно ефективним інструментом локальної демократії можуть бути саме загальні збори громадян за місцем проживання.

Очевидно, що даний законопроект породжує багато питань чи потребує корегувань. Але теза, що «не помиляється той, хто нічого не робить», є виправданою. Дуже багато речей в останній редакції законопроекту після проведення регіональних обговорень, справді, враховані, а сам законопроект виглядає цікавим. Позитивом в цьому законопроекті є те, що загальні збори громадян за місцем проживання можуть вносити пропозиції про проведення чергових і позачергових сесій місцевих рад, ставити питання про заслуховування звітів посадових осіб і органів перед територіальною громадою, можуть також ініціювати скликання позачергових сесій. Проте, ми б усі мали дійти до розуміння того, що в нас крім загальних зборів громадян за місцем проживання є ще й громадські слухання та місцеві ініціативи. В чому ж, насправді, в них різниця? Це перша позиція до обговорення.

Друга. Яка юридична сила рішень загальних зборів громадян за місцем проживання? Чи повинні ці рішення повторно затверджуватися органами місцевого самоврядування? Тобто, виходить подвійне перезатвердження або подвійне затвердження вже прийнятих рішень. Очевидно, що це неприпустимо.

Мабуть, в механізмі загальних зборів громадян за місцем проживання можна би говорити про запровадження інституту місцевого омбудсмена, затвердження цієї особи саме через загальні збори громадян.

З іншого боку, є складність із застосуванням терміну «питання місцевого значення». Ми маємо питання виключної компетенції місцевих рад, питання виключної компетенції їх виконавчих органів. Чи можуть загальні збори громадян вирішувати усі питання? Я наголошую «вирішувати» – це є базовий підхід в Конституції. Це право територіальної громади вирішувати. Отже, вживання терміну «врахування», яке є дуже розмитим, виглядає недоречним. Тому є дуже велике прохання до авторів законопроекту уникнути вживання цього терміну.

Доволі дискусійним є питання представництва осіб з квартир у великих будинках. Мабуть, тоді це не будуть загальні збори громадян за місцем проживання, коли встановлюється таке дискримінаційне, на мою думку, представництво осіб від певної кількості квартир.

Не варто розуміти механізм загальних зборів громадян як можливість шмагання посадових осіб чи органів публічної адміністрації за ті чи інші недоопрацювання. Загальні збори громадян мають стати двигуном якісних пропозицій, якісних змін в громаді. Саме це у законопроекті є революційним в питаннях розвитку локальної демократії в Україні.

**ПРОВЕДЕННЯ РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНОЇ РОБОТИ
СЕРЕД ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ТА ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ – ШЛЯХ ДО
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ МІСЦЕВИХ ПРОБЛЕМ**

Добрий день, шановні однодумці!

Мені дуже приємно, що я можу звернутися саме з такими словами. Я не можу сказати, що на цих зборах я представляю протилежні ваги, але наше видання пише саме для керівників і спеціалістів органів місцевого самоврядування. Зараз ми працюємо з тисячами місцевих громад України.

Хотіла б звернути увагу на декілька моментів. Чому настільки важливо, щоб закон «Про загальні збори» був прийнятий саме у вигляді закону? Справа в тому, що за своєю будовою для захисту демократії в Україні кожна ланка органу місцевого самоврядування є де-юре незалежною і самостійною. Але саме через таку будову існує суттєвий недолік: немає вертикалі влади, немає єдиного органу, який міг би упорядковувати та узагальнювати для всіх органів місцевого самоврядування практику, надавати якісь роз'яснення.

Тут присутні багато юристів і багато практиків. Мабуть, усі зі мною погодяться і підтвердять, що документів, які взагалі регламентують роботу органів місцевого самоврядування, – тисячі і сотні. І вони стосуються будь-яких галузей. Ускладнюється ситуація ще й тим, що між центральними органами виконавчої влади, які мають право надавати такі роз'яснення, надавати офіційне тлумачення певних тез, постійно відбувається розподіл сфер впливу. Тому ми на кожному кроці маємо ситуацію, коли Держкомцен каже одне, Мінюст каже інше, і зовсім не зрозуміло, що пересічному громадянину тоді робити. Крім того дуже багато документів видається не в вигляді нормативно-правових актів. Я маю на увазі методичні рекомендації, численні роз'яснення, листи. Кожен центральний орган виконавчої влади вважає справою своєї честі уважно слідкувати, щоб „дядя Вася на Волині” чітко дотримувався його вимог. При цьому ми закриваємо очі на те, що цей документ взагалі не мав встановлювати норми права.

Відбувається така ситуація, що відносини територіальної громади або її представника (органу місцевого самоврядування) з іншими інститутами суспільства, в першу чергу, регламентуються нормами конституційного права. В конституційному праві є така особливість, як адміністративне регулювання. Це означає: заборонено усе, що прямо не дозволено законом. Таким чином, виходить, що іноді у влади є бажання, є готовність щось реалізувати, але немає

механізму. Європейська хартія місцевого самоврядування, яка є другим по значущості документом після Конституції України, яка регламентує діяльність органів місцевого самоврядування, каже, що місцеве самоврядування – це не тільки право, а й спроможність органів влади, що представляють інтереси громади, здійснювати місцеве самоврядування. У нас є стаття 140 Конституції України, яка передбачає, що територіальні громади мають право безпосередньо здійснювати певні повноваження. Крім цього, є стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», яка надає теоретичні права загальним зборам. Але, в законі немає механізму, а тому його належним чином реалізувати неможливо. Прийняття такого законопроекту є вкрай важливим.

Недостатньо просто видати гарну ідею. Таке бездієве співчуття є мабуть найбільшою проблемою наших громад. Як фахове аналітично-правове видання ми будемо постійно надавати інформацію про рух цього законопроекту, доведемо до відома органів місцевого самоврядування цю ідею, щоб люди розуміли, що в цьому є користь. Ми співпрацюємо з усіма трьома Всеукраїнськими організаціями органів місцевого самоврядування: Асоціацією міст України, Асоціацією місцевих та регіональних влад України та Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад. Я думаю, що спільними зусиллями трьох Асоціацій і завдяки вашій підтримці цей проект не залишиться на папері і буде реалізований.

Тетяна ЯЦКІВ,

керівник програми правової
підтримки організацій
громадського сектору Громадської
організації «Центр громадської
адвокатури» (м. Львів)

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД СІЛ ТА СЕЛИЩ

Визначення порядку проведення загальних зборів членів територіальних громад в окремому законі чи деталізація у Законі «Про місцеве самоврядування в Україні» для посилення участі громадян у прийнятті рішень на рівні сіл та селищ важко недооцінити.

Відповідно до частини 3 статті 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», який і заклав підвалини для цієї форми безпосередньої участі мешканців у вирішенні питань місцевого значення, порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади. Дуже часто органи місцевого самоврядування, не вважаючи за необхідне враховувати думку громади, посилаються на те, що відсутній статут територіальної громади, чи/та закон, які б визначали порядок проведення загальних зборів членів територіальної громади, а тому ця форма участі не може бути реалізована. Безперечно, що з позиції розгляду норм законодавства на користь прав людини, це не може бути підставою обмеження права громади на загальні збори, в тому числі звільненням від обов'язку органів місцевого самоврядування враховувати в своїй діяльності рішення зборів. Проте інколи баталії переконування представників органів місцевого самоврядування та державної влади громадою доводиться переносити на публіку, в суди, правоохоронні органи. Тому практична необхідність у розробці та прийнятті закону, який би поклав край безгрунтовним суперечкам, є очевидною.

На сьогодні в Україні існує 459 міських територіальних громад, 785 селищних та 10278 сільських громад (таких, які мають власну сільську чи селищну раду, але показник сільських населених пунктів удвічі більший). Міста обласного значення роблять спроби доопрацювати існуючі статuti, а також прийняти нові за участю громадськості. Процеси ці супроводжуються значними складнощами, неоднозначними тлумаченнями, обмеженнями форм участі громадян у прийнятті рішень на місцевому рівні місцевою владою. Безперечно, що якість «локальної нормотворчості» на рівні громад сіл та селищ є нижчою, окрім того, більшість питань вирішується за «правилами», які існують в громаді.

З укрупненням сіл та селищ, усвідомленням вартості землі та іншої нерухомості на території громад, особливо які наближені до міст обласного значення, посиленням «відчуження» місцевої влади від громади, укріпленням думки, що громада нічого немає із засобів впливу, окрім громадського осуду, подібних суперечностей законодавства, мешканці сіл та селищ фактично усунені від участі у прийнятті рішень на місцевому рівні. В результаті виникають конфлікти між громадою та сільським, селищним головою, депутатами. Жителі почали пошук правових механізмів впливу на місцеву владу.

Особливо «популярними» на Львівщині стали ініціювання місцевих референдумів в селах та селищах, проте це, на думку активістів, є «крайнім засобом», бо у більшості випадків питання стосуються дострокового припинення повноважень сільських, селищних голів та депутатів рад. Однак це не завжди дає результати, на які сподівається громада.

Потрібно також враховувати той факт, що на сьогодні судова та в широкому розумінні система охорони права в Україні не працює. Органи прокуратури виконують функцію досудового розслідування майже із всіх основних «громадських» прав та «прав громадської участі», а також забезпечення захисту та охорони права – виконання рішень судів, доступу до публічної інформації, забезпечення дотримання права на звернення, перешкоджання діяльності журналістам, профспілкам тощо. Це означає, що вони і розслідують ці справи, і здійснюють «нагляд за дотриманням законів» під час цього розслідування. За чинним КПК, суд може скасувати відмову у порушенні кримінальної справи, проте знову ж таки вона повернеться в органи прокуратури, у результаті коло захисту замикається – «відмова у порушенні кримінальної справи – рішення суду про скасування відмови – відмова у порушенні кримінальної справи». Розгляд справ щодо захисту прав участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення триває досить довго, не дотримуються строки, визначені законодавством. Так, справа про реєстрацію ініціативної групи щодо проведення референдуму у селах Муроване та Сороки Львівські, яку супроводжують юристи програми правової підтримки НУО Центру громадської адвокатури, тривала декілька років, проте досі не виконано рішення судів. В селі Добросин аналогічна справа розглядається другим рік тільки в першій інстанції.

Для територіальних громад сіл та селищ важливими є інші форми участі в прийнятті рішень, які б не викликали остаточної конфронтації, водночас вони не мають бути позбавлені обов'язковості характеру врахування. Такою формою можуть бути загальні збори членів територіальної громади села, селища. Частина 2 статті 8 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» вказує, що рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності. Звичайно, порядок врахування може визначатись і в статутах територіальних громад, і навіть регламентах роботи місцевих рад (щодо внесення ініціатив, участі в засіданнях ради), проте прописування такого порядку та процедур в актах локальної нормотворчості є швидше винятком, аніж практикою.

Тому проект закону чи змін до законодавчих актів про загальні збори членів територіальних громад має ставити перед собою завдання передбачити ефективний механізм врахування та обов'язковий характер рішень зборів членів громади. Інакше складеться ситуація, коли приділяється значна увага процедурам та процесу, а виявляється, що регулювати немає що, тому що увесь цей процес не має значення. Свого часу така ситуація мала місце із законодавством про діяльність органів студентського самоврядування – за період десяти років з'являлись та доопрацьовувались чимало проектів законів, були дискусії щодо того, як краще організувати органи управління – чи то конференцією, чи то парламент, які повноваження у голови, заступника і т.д. Проте виявилось – регулювати немає що: рішення мають дорадчий характер, повноважень жодних органи не мають щодо участі в управлінні ВНЗ. Для зміни думки та перебудови розуміння відповідно до європейського типу покликання та ролі цього інституту експерти та організації потратили шість років, у тому числі публікувались перші матеріали у медіа, які сприймалися як певне «інакомислення» та щось таке, що є неможливим. На сьогодні є прийнятий закон, який скасував дорадчий голос студсамоврядування та надав йому певні повноваження.

Таким чином, надалі надійніше буде у селах та селищах виборювати право на місцевий референдум, бо його рішення мають зобов'язуючий характер. Відсутність механізмів врахування рішень загальних зборів членів територіальних громад органами місцевого самоврядування знизить активність та потребу застосування цього інструменту безпосередньої участі громадян у прийнятті рішень в селах та селищах. Практика застосування загальних зборів членів громади у селах та селищах існує, вона є досить поширеною, зокрема, у територіальних громадах сіл Західної України. Мабуть, це пов'язано також із успадкованими звичаями та традиціями місцевого самоврядування на теренах цього регіону.

На зборах («сході», «віче») села чи селища вирішуються усі болючі питання, які турбують громаду (в тому числі, говорячи термінологією правовою, самообкладання зборами (пожертви, збір коштів, яких бракує бюджету), долучення до виконання певних робіт силами жителів). Останнім часом через те, що постало питання про чисельні порушення в земельній сфері посадовими особами та органами місцевого самоврядування, такі збори використовуються і для впливу на дії сільського голови та депутатів, оцінки їх дій громадою. На сьогоднішній день вони мають велике значення для жителів села, на їхню думку, це є дуже важлива форма їхньої участі у вирішенні питань місцевого значення. Проводяться вони, хоч і без законодавчого регулювання чи регулювання у статутах територіальної громади, з дотриманням демократичних принципів. Оскільки законодавство не визначає, яким чином мають враховуватись рішення цього сходу села чи селища, його роль на сьогодні є своєрідним засобом громадського контролю, оцінки, підвищення прозорості та відповідальності діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових

осіб, «зв'язком» між громадою та місцевою владою. Стимулюючий ефект та роль цих сходів для підвищення активності, вжиття активних дій щодо захисту власних прав (у тому числі тих, які на сьогодні існують), застосування засобів громадського впливу важко переоцінити. Вони стають доброю практикою в сільських та селищних громадах, на яких відбувається звітування сільського голови, депутатів про свою роботу, дається оцінка їхньої діяльності, визначаються напрямки розвитку села. Проте реалізація таких можливостей виникає як реакція на виклики, проблеми, які стоять у громаді, наявність конфлікту щодо земельних питань, проблем екології в населеному пункті, бездіяльності органів влади. Водночас передбачення механізму врахування рішень цих зборів сприятиме тому, що вони стануть ефективною формою безпосередньої участі громадян у прийнятті рішень, яка буде використовуватись не тільки для вирішення конфліктів.

Висновки. Потреба розробки та прийняття законодавчих положень про порядок проведення загальних зборів членів територіальної громади є очевидною, оскільки стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» дуже часто розуміється органами місцевого самоврядування як обмеження проведення зборів та врахування їхньої думки. Важливе значення розробка та прийняття проекту законодавчих положень про загальні збори мають не тільки в аспекті створення органів самоорганізації населення, але і для участі мешканців територіальних громад в прийнятті рішень на місцевому рівні.

Зміни можливо вносити як шляхом прийняття окремого закону, а також змін до існуючих законів (Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Потрібно передбачити та посилити механізми врахування думки зборів громадян. Зокрема, якщо це стосується вирішення питання місцевими радами, щоб рішення (питання чи проект акту) загальних зборів виносились на розгляд наступної сесії ради, уповноважені представники зборів брали участь та представляли ініціативу у раді, засідання ради проводилось по врахуванню рішень загальних зборів тільки у відкритій формі та шляхом поіменного голосування, з наступним широким оприлюдненням рішень та результатів голосування для громади.

Важливими є досягнення «балансу» у правому регулюванні: щоб новий законодавчий акт не зарегулював порядок проведення зборів, адже більшість сіл та селищ проводять збори, виходячи із «звичайного права», для них застосування громіздкого процедурного закону буде важким.

Айдер СЕЙТОСМАНОВ,

заступник міжнародного
координатора Програми розвитку
та інтеграції Криму (ПРІК)
ПРООН (м. Сімферополь)

СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ЯК ДЕМОКРАТИЧНОЇ ФОРМИ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ З БОКУ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Згідно ст.1 Конституції, Україна є демократичною, соціальною, правовою державою. Тому пошук ефективних управлінських підходів, що забезпечують стійкий соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток України, є одним з пріоритетних завдань системи державного управління. В той же час, складні політичні процеси в країні за останні роки справили дестабілізуючий вплив на виконання державою своїх конституційних зобов'язань перед її громадянами. Через відсутність у політичних еліт України ясних програмних стратегій, що формуються, виникли проблеми спадкоємності виконавчої влади на національному рівні. В результаті не були розпочаті ключові реформи системи управління, включаючи адміністративно-територіальну реформу. З цієї ж причини не були доведені до їх завершення багато державних програм, що стосуються реформування соціальних і економічних сфер.

У звітах різних міжнародних організацій, що здійснюють моніторинг соціально-економічної і суспільно-політичної ситуації в Україні, було відмічено про зниження ключових показників, що визначають якість життя в Україні. Наприклад, один з важливих показників індексу людського розвитку «Очікувана тривалість життя при народженні», згідно із звітом по людському розвитку за 2008 р., підготовленого ПРООН в Україні, знизилася на 2,6 року в 2005 р. порівняно з 1998 р. склавши 67,7 років. В цілому Україна в рейтингу ПРООН за 2008 р. зайняла 76-е місце у світовому індексі людського розвитку, потрапивши в групу країн з середнім рівнем розвитку людського потенціалу.

Згідно з результатами дослідження економічного добробуту і якості життя «The 2009 LEGATUM PROSPERITY INDEX™», проведеного серед 104 країн світу американським незалежним консалтинговим агентством Legatum Institute, Україна зайняла 61 місце. Важливо відмітити, що маючи показники нижче за середні серед показників зростання економіки (60-е місце), освіти (32-е місце) і так далі, Україна в оцінці якості державного управління зайняла 92-е місце. Ще один індикатор, що відбиває рівень довіри в суспільстві, – це соціальне партнерство – «соціальний капітал», також виявився для України на 89-ій позиції. На основі приведених даних, можна зробити висновок, що значні відмінності індексів економічного зростання, високого рівня освіти і низької якості життя в Україні підкреслюють актуальність рішень проблем ефективного державного управління.

У цій ситуації роль «соціального буфера», який би пом'якшував перехідні процеси становлення державного управління, могли би узяти на себе органи місцевої влади, зокрема система місцевого самоврядування. Згідно статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України».

Разом з базовим принципом розподілу влади на судову, законодавчу і виконавчу місцеве самоврядування також може розглядатися однією з головних характеристик демократичної і правової держави. Державно-громадським середовищем для здійснення місцевого самоврядування є правові і інституціональні можливості застосування децентралізованого управління. Унікальне поєднання елементів державного управління на місцевому рівні і вираження інтересів громадськості відводять місцевому самоврядуванню роль базових осередків управління у системі державного управління. Крім того, місцеве самоврядування, знаходячись в прямій взаємодії з громадою, поєднуючи в собі елементи прямої і представницької демократії, ефективніше формує найважливішу властивість демократичної і правової держави – рівень громадянської відповідальності населення. Німецький експерт Т. Вюртенберг відмічає, що «Децентралізована держава має спиратися на громадянське суспільство – Civil Society – або, принаймні сприяти формуванню такого громадянського суспільства. Надання прав місцевому або регіональному самоврядуванню може виявитись безплідним, якщо громадяни не виявляють готовності до переймання на себе політичної відповідальності на місцевому або регіональному рівні». Експерт також підкреслює, що місцеве самоврядування «вирішуючи завдання місцевого характеру, повинно залишатися прозорим для громадян».

Демократичний і децентралізований характер управління в системі місцевого самоврядування знайшов значне віддзеркалення в Європейській Хартії місцевого самоврядування, ратифікованій Верховною Радою України в 1997 р. Хартія, визначаючи децентралізацію як один з важливих елементів розвитку демократії в державі, містить наступні положення. Під місцевим самоврядуванням розуміється право і реальна здатність органів місцевого самоврядування регламентувати значну частину державних справ і управляти нею, діючи у рамках закону, під свою відповідальність і в інтересах місцевого населення (ст.3.1). Це право здійснюється радами або зборами, що складаються з членів, обраних шляхом вільного, таємного, рівного, прямого і загального голосування. Ради або збори можуть мати в розпорядженні підзвітні їм виконавчі органи. Це положення не виключає звернення до зборів громадян, референдуму або будь-якої іншої форми прямої участі громадян, там, де це допускається згідно з законом (ст.3.2). Публічна влада, як правило, переважно здійснюється органами влади, найбільш близькими до громадянина (ст.4.3). Органи місцевого самоврядування мають право, у рамках національної економічної політики, отримувати достатні власні фінансові кошти, якими вони можуть вільно розпоряджатися при здійсненні своїх функцій (ст.9.1).

Щонайменше частина фінансових коштів органів місцевого самоврядування повинна поступати за рахунок місцевих зборів і податків, ставки яких органи місцевого самоврядування мають право встановлювати в межах, визначених законом (ст.9.3).

Не дивлячись на те, що згідно з національним законодавством, система місцевого самоврядування наділена певною мірою нормативно-правовою автономією, у тому числі затвердженні базового регламентуючого документу на місцевому рівні – Статуту територіальної громади, і що Хартія була ратифікована ВРУ в 1997 р., ряд недоробок в законодавчому полі України обмежує «право і здібності» місцевого самоврядування в повноцінному управлінні на місцевому рівні. Серед них слід зазначити:

- протиріччя в розподілі повноважень між державними адміністраціями і місцевими радами;
- принцип фінансування місцевого самоврядування, що обмежує можливості для самостійної місцевої соціально-економічної політики територій;
- структурні диспропорції адміністративно-територіальних одиниць, що перешкоджають економічній самостійності місцевого самоврядування.

У той же час сама по собі нормативно-правова недосконалість не може ставити під сумнів необхідність швидкого і повсюдного впровадження децентралізованого і демократичного підходу в управлінні на місцевому рівні. Існує ще один авторитетний міжнародний документ, що підкреслює важливість управління розвитком на місцевому рівні. В умовах глобальних процесів людської цивілізації, пов'язаних з гострими проблемами збереження довкілля і обмеженням природних ресурсів, уряди держав, за підтримки таких авторитетних міжнародних організацій, як ООН приходять до розуміння перегляду поняття «розвитку». У дискусіях урядів і експертів упродовж останніх 20 років в концепції розвитку зайняло своє місце поняття «Місцевий розвиток». Як було відмічено на конференції в Йоханнесбурзі у 2002 р, найбільші успіхи за минуле десятиліття були досягнуті саме в області розробки місцевих стратегій стійкого розвитку по всьому світу, що дістали назву «Місцевий Порядок денний на 21 століття». Такі локальні стратегії стали механізмами реалізації глобального завдання переходу до стійкого варіанту існування людства. Гасло «Думай глобально, – дій локально» отримало популярність, став філософією розуміння, що досягнення глобальних цілей можливе тільки через реальні дії на місцевому рівні. Конференція рекомендувала місцевій владі для вирішення місцевих економічних, екологічних і соціальних проблем розробляти місцеві плани дій з досягнення стійкого розвитку (Місцеві Порядки денні на 21 століття).

Те що, на такому високому міжнародному рівні підкреслено необхідність залучення місцевої влади, означає визнання ролі узгодженої співпраці влади і громадськості в питаннях місцевого розвитку. У документі відзначається, що «місцева влада грає ключову роль в освіті, мобілізації сил і ресурсів, взаємодії з громадськістю у рамках переходу до стійкого розвитку».

Розглядаючи принципи, на яких рекомендується готувати «Місцевий Порядок денний на 21 століття» можна виявити серед них ті, що підкреслюють необхідність демократичного підходу в управлінні на місцевому рівні, а саме:

- кожен житель має доступ до оволодіння навичками, знаннями і інформацією і має можливості повноцінної участі у житті суспільства;
- усі сфери суспільства мають рівні можливості для участі в процесі ухвалення рішень по місцевих проблемах;
- у суспільстві високо цінується, широко використовується і заохочується добровільна участь у вирішенні місцевих проблем.

Таким чином, міжнародна і європейська громадськість приділяє значну увагу феномену демократичного управління місцевим розвитком. Це означає, що дослідженню стану децентралізації і демократизації в системі державного управління, у тому числі на місцевому рівні повинна приділятися відповідна експертна увага. На базі вже існуючих напрацювань, зроблених видатними науковцями у сфері державного управління, розроблені методології для впровадження походу демократичного управління в систему державного управління. Це є вагомим внеском у подальший розвиток ефективності системи державного управління в прикладному і науковому аспектах.

Порівнюючи аспекти місцевого самоврядування в країнах ЄС і Україні, можна відмітити, що законодавча база в Україні за критеріями демократичності, публічності і соціальної орієнтованості в деякій мірі може бути порівняна із законами ЄС у цій сфері. Це пояснюється тим, що національні експерти при підготовці законопроектів використовували європейський досвід. Проте, при цьому рівень практичної інтеграції законів в систему місцевого самоврядування, що реально впливають на якість державного управління і відповідно на рівень соціально-економічного розвитку ЄС і України, значно відрізняється. Фактичне втілення законодавчих норм визначається рівнем їх т.з. «об'єктивізації» в повсякденне життя суспільства. Атаманчук Г.В. у своїй праці «Державне управління» визначає «об'єктивізацію» як «процес насичення суб'єктивності державного управління (відповідних рішень) об'єктивними вимогами і закономірностями життєдіяльності людей, потребами і інтересами керованих об'єктів». Автор підкреслює, що «якісні і повні за об'ємом закони, але якщо усе це не втілюватиметься щодня і по усіх аспектах в життя, не переходитиме в організовану продуктивну діяльність людей, то воно залишиться благими побажаннями на папері або словах».

Тому одним з головних завдань розвитку України на сучасному етапі є наповнення, що декларують в законах України, правових норм в практику ефективної, відповідної європейським стандартам публічності і підзвітності системи державного управління. Без застосування нових підходів в державному управлінні на національному, регіональному і місцевому рівнях добитися реальних змін в суспільно-політичній, культурно-духовній і соціально-економічній сферах неможливо. Необхідно вносити в систему управління на усіх рівнях сучасні методи, засновані на демократії, які реагують на сучасні виклики у суспільстві.

Одним з таких інноваційних управлінських підходів, що набуває широкого поширення в різних країнах, є підхід «Good Governance» (належне управління). Як показує досвід, методологія впровадження підходу «Good Governance» може сприяти об'єктивізації законодавчої бази, розвитку нових

горизонтальних зв'язків системи державного управління, що гнучко реагують на потреби суспільства і сприяють досягненню конституційних цілей держави.

Популярність цього підходу в різних країнах пояснюється сучасними особливостями реформування системи державного управління. На думку експертів, «державне управління втрачає колишню жорсткість і регламентованість; воно базується швидше на горизонтальних, ніж на вертикальних зв'язках між урядовими органами, асоціаціями громадянського суспільства і бізнесом».

Очевидно, що реалізація горизонтальної співпраці вимагає від системи державного управління розширення вживаних механізмів демократичного управління. Органам державного управління в Україні з їх прихильністю до авторитарних і централізованих стилів керівництва треба здолати значний етап розвитку, перш ніж вони стануть порівнянні в застосуванні «Good Governance» з аналогічними інститутами державної влади європейських держав.

Консервативні прибічники пояснюють необхідність збереження централізованого управління для зниження погроз, пов'язаних з втратою соціальної керованості суспільства. Невдачі і слабкі компетенції демократичних лідерів, і як наслідок, зниження рівня життя населення, інтерпретується як результат «зайвої демократичності влади». Проте, існуюча управлінська криза в системі державного управління, корупція і зниження довіри до влади, економізація публічного адміністрування у будь-якому випадку змушує шукати нові стратегії управління, спираючись на успішний досвід сусідніх країн Європи. Ключовою властивістю таких стратегій є концепція згоди і договору між владою і суспільством. Проста формула відношення: «Держава – постачальник послуг, а суспільство споживач» втрачає в умовах сучасних викликів людству свою ефективність.

Повертаючись до Good Governance, необхідно відмітити його наступні ключові ознаки, запропоновані експертами ПРООН:

- розподіл влади;
- народовладдя, виборність та змінюваність вищих посадовців;
- підзвітність інститутів виконавчої влади;
- верховенства закону;
- політичний плюралізм, транспарентність і партисипативність;
- незалежність засобів масової інформації;
- демократичний характер.

Дуже важливими для розуміння сенсу застосування методів демократичного управління у системі державного управління представляються характеристики «належного врядування», зокрема:

- **участь** (усі громадяни мають голос в ухваленні рішень – прямо або за допомогою легітимних інститутів, що представляють їх інтереси; така широка участь будується на волі асоціацій і слова, а також на здатності до конструктивного діалогу);
- верховенство права (чесність і безсторонність правових структур, особливо тих, які забезпечують дотримання прав людини);

- прозорість (свобода інформації, її повнота і доступність для усіх, хто в ній зацікавлений);
- чутливість (усі інститути чуйно реагують на потреби громадян);
- орієнтація на згоду (дотримання балансу інтересів для досягнення широкого консенсусу з питання про те, що понад усе відповідає потребам групи і якими способами, за допомогою яких процедур цього слід домагатися);
- справедливість (усі громадяни мають можливість поліпшити свій добробут);
- результативність і дієвість (максимально ефективне використання ресурсів для задоволення потреб громадян);
- підзвітність (уряд, приватний бізнес і структури громадянського суспільства підзвітні громадськості та інституціональним носіям прав);
- стратегічне бачення (лідери і громадськість виходять з довготривалих перспектив управління і розвитку особистості і виразно уявляють собі ті заходи, які потрібні для їх реалізації) [UNDP 2002].

Як видно з перерахованих характеристик, майже усі вони торкаються умінь публічної влади ефективно взаємодіяти з громадянським суспільством. Не дивлячись на те, що в наукових кругах України підхід «Належне врядування» достатнє добре відомий, його практичне застосування в системі державного управління і у тому числі в місцевому самоврядуванні має обмежений характер. Проблеми, що перешкоджають впровадженню «належного врядування» умовно можна розділити на дві групи:

1. Проблеми, пов'язані з готовністю самої громади до конструктивного партнерства з органами місцевої влади. Ця група проблем включає:

- стереотипи громадян, сталі з часів централізованого управління державою в колишньому СРСР. Менталітет «гвинтика» системи, а не громадянина демократичної і правової держави, досі впливає на розуміння своєї ролі;
- слабка правова інформованість населення і особливо жителів сільських територій. Відсутність інформаційної культури, яка б допомагала громадянам регулярно підвищувати свій інформаційний рівень і розуміння суспільно-політичної і соціально-економічної ситуації на національному, а головне на місцевому рівні.
- слабкі навички громадського лідерства і планування.

2. Проблеми, що належать до сфери знань і навичок працівників державних адміністрацій і посадовців органів місцевого самоврядування. Ця група проблем включає:

Прихильність до централізованих методів управління у більшості співробітників державних адміністрацій і посадовців органів місцевого самоврядування.

Відсутність розуміння в застосуванні методів демократичного управління.

Відсутність системи оцінки ефективності роботи державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування на основі кінцевих результатів, визначених конституційними пріоритетами держави.

Для того, щоб здолати вищезазначені проблеми, в системі місцевого самоврядування України має сформуватися середовище, що одночасно сприяє ефективному партнерству місцевої влади і громади. Органи місцевого самоврядування

зі свого боку повинні заохочувати самоорганізацію населення шляхом її інформування і навчання, вдосконалення місцевої нормативно-правової бази, розширенні практики звітності і прозорості рішень, що приймаються.

Професор Корецький М.Х. аналізуючи методи і форми партнерства, вказує, що «в основному методи партнерства можна розділити на п'ять категорій:

- омбудсмени та центри громадської активності;
- спільне створення та надання послуг;
- волонтерство;
- інституціоналізація ролі громадськості у процесі прийняття рішень;
- структури для захисту інтересів громадян».

Очевидно, щоб місцеві державні адміністрації і органи місцевого самоврядування могли сприяти самоорганізації громадян, необхідно послідовно вивчати і впроваджувати в практику управління кожну з категорій. Так само важливо відмітити, що ключова роль в розвитку механізмів сприяння самоорганізації населення буде відведена органам місцевого самоврядування.

Міжнародний експерт Поль Майер відмічає, що для того, щоб місцеве самоврядування стало ефективним провідником між «старими» методами управління і «новими», заснованими на демократичному управлінні, партнерстві з громадою, необхідно пройти етап трансформації. Завданнями такого переходу є:

- управління, орієнтоване на досягнення результату – фінансування результату, а не процесу;
- управління, орієнтоване на споживача – забезпечення потреб споживача, а не бюрократії;
- впровадження принципів децентралізації у державному управлінні.

Конкурентне управління – внесення елементу змагання у постачання послуг населенню: ринково орієнтовані організаційні структури і ринково орієнтовані послуги; формулювання поточних завдань щодо надання державних послуг, їх ціни та вартості; ринково орієнтовані організаційні структури і ринково орієнтовані процедури; прозорість щодо витрат та доходів; адекватні форми управління якістю та контролю якості; використання сучасних засобів загального управління, стратегічного планування, управління людськими ресурсами, маркетингу та фінансування, адаптованих до специфічних потреб державного управління, але базованих на управлінському досвіді приватних підприємств.

Для реалізації завдань, запропонованих Поль Майєром, мають бути розроблені і реалізовані регіональні і місцеві **програми розвитку громадської активності населення**. В той же час, для того, щоб такого роду ініціатива не перетворилася на формальність, необхідно впровадити в систему перепідготовки державних службовців і посадовців органів місцевого самоврядування спеціальні програми по навчанню методам демократичного управління, розвитку самоорганізації населення, соціального партнерства, планування на основі участі громади.

Ключовим механізмом послідовного впровадження принципів демократичного управління в систему місцевого самоврядування є загальні збори громади в обговоренні, плануванні і ухваленні рішення по будь-якому питанню місцевого значення. Фактично загальні збори громади «запускають» демократичні перетворення у процесі ухвалення рішень на місцевому рівні. Невипадково, що в багатьох українських законах проведення зборів згадується, як обов'язковий елемент, що гарантує демократично і прозорий метод ухвалення рішень.

Але при усій зовнішній простоті проведення демократично легітимних зборів вимагає професійних навичок його ведучих і ретельного виконання загальноприйнятого для цієї громади регламенту загальних зборів. Тільки в цьому випадку можна чекати появу за підсумками зборів громадської ініціативи і самоорганізації громади. Негативний досвід участі у формальних, байдужих зборах за часів колишнього СРСР, стали своєрідним бар'єром на шляху залучення громади в процес громадянської активності. Як і раніше, доля будь-яких зборів членів територіальної громади, у тому числі з пріоритетної місцевої проблеми, швидше приймається його учасниками, як пасивне інформування, ніж керівництво до дії. Існування цієї проблеми підтверджує досвід діяльності проекту ПРИК ПРООН в АР Крим. До 2008 г., поки ПРООН мала в кожному з сільських районів Криму асистентів, навчених залученню громади до реалізації соціальних проектів через створення ОСН, доля громадян була широкою, процес ухвалення рішень і відповідальність за їх реалізацію відповідав принципам Good Governance. Кожен із понад 500 соціальних проектів починався із загальних зборів, на яких (вимога ПРООН: доля на зборах жителів територіальної одиниці, лідери якої його ініціюють, має бути не менша, ніж 80%). Після закриття районних офісів ПРООН експерти стали відмічати зменшення застосування механізмів прямої демократії і відповідно зниження участі громади в проектах.

Окрім стереотипів на рівні менталітету відносно ролі демократичних зборів, існує й інша причина – недосконалість законодавчих механізмів, що регламентують форми, порядок і зобов'язання сторін в застосуванні цього методу прямої демократії. У зв'язку із цим ініціатива Асоціації сприяння самоорганізації населення з підготовки і просуванню законопроекту «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» є своєчасною. Ухвалення цього закону значною мірою прискорить розвиток ключового механізму демократичного управління – загальних зборів.

У той же час треба відмітити, що окрім затвердження цього законопроекту потрібна широка кампанія по просуванню його цілей. Одночасно необхідно розробити і впровадити спеціальні програми по застосуванню цього закону для посадовців місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад і лідерів громадських організацій.

Олег КОНОТОПЦЕВ,

доцент кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування Харківського регіонального інституту НАДУ при Президентіві України, кандидат наук з державного управління (м. Харків)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ ЯК ОДНА З ФОРМ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ

Існування України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави неможливе без забезпечення належного функціонування системи органів влади. Тільки така система управління здатна забезпечити необхідні умови існування народу, який є єдиним джерелом влади та єдиною причиною існування самої держави. Найважливішим елементом цієї системи є місцеве самоврядування, оскільки воно максимально наближене до народу та значно більше державної влади від нього залежне (через виборність абсолютного усіх вищих керівних посад). Але сьогодні в Україні реалізована концепція електоральної демократії, за якої переважна більшість повноважень надана колегіальним органам влади, що формуються в результаті виборів. Викривлення політичної волі виборців, яке можливе в такій ситуації, призводить до значних проблем та, навіть, спроможне спричинити глибоку суспільно-політичну кризу. У зв'язку із цим надзвичайної актуальності набуває активне використання різних форм безпосередньої участі населення в управлінні.

Однією з форм безпосередньої участі народу в управлінні є загальні збори за місцем проживання. На відміну від інших способів участі населення у вирішенні питань місцевого значення (місцевий референдум, місцеві ініціативи та громадські слухання), загальні збори не мають радикального впливу на діяльність органів місцевого самоврядування, завдяки чому вони не обтяжені суворими вимогами до дотримання процедури. У той же час, через таку різноманітність безпосередніх форм локальної демократії постає проблема визначення сфери застосування цієї процедури.

Загальні збори за місцем проживання як спосіб здійснення безпосередньої демократії є інструментом народовладдя. І як будь-який інструмент загальні збори мають певний режим використання – межі свого застосування. Широта та обсяг такої сфери застосування цього інструменту визначається метою його використання. І тому першочерговим завданням при розгляді процедури загальних зборів за місцем проживання стає їх мета.

В Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» про сутність та завдання загальних зборів за місцем проживання сказано тільки те, що вони

є «формою безпосередньої участі» (ст. 8). Але таке визначення не дозволяє з'ясувати мету використання цього інструменту народоправства. Тому постає проблема визначення цієї мети. Зробити це необхідно шляхом відокремлення функцій, що виконуються іншими вже згаданими процедурами локальної демократії:

- місцевий референдум – прийняття територіальною громадою рішення;
- місцева ініціатива – внесення на розгляд місцевої ради будь-якого питання;
- громадські слухання – контроль діяльності органів та посадових осіб шляхом громадської оцінки.

При цьому необхідно чітко розрізняти сферу застосування загальних зборів від сфер використання інших форм локальної демократії. Адже, умовно обов'язковий характер рішень загальних зборів може надати характеру необов'язковості результатам інших процедур безпосереднього народовладдя.

В той же час, законодавство України визначило загальним збором лише чотири завдання:

- надання згоди на реорганізацію дошкільних навчальних закладів;
- внесення пропозицій щодо питань порядку денного пленарного засідання місцевої ради;
- запровадження місцевих зборів для добровільного оподаткування;
- ініціювання створення органів самоорганізації населення та дострокове припинення їх повноважень.

Ці чотири завдання вбачаються цілком достатньою сферою застосування інструменту загальних зборів. Саме таке обмеження дозволяє уникнути перетину з іншими процедурами безпосередньої демократії.

Проте, на практиці проведення загальних зборів за місцем проживання стикається з рядом проблем глобального характеру, які не залежать від досконалості законодавства, приязності та професіоналізму чиновників та інших факторів, що регулюються всередині системи суспільного управління.

Науково-технічний прогрес людства призводить до високої спеціалізації кожної окремої людини. А це спричиняє пасивність людей в суспільному житті – ніхто не хоче витрачати свій час та сили на безкоштовну діяльність з вирішення громадських проблем. Виходом з цієї ситуації могла б стати конференція мешканців. Але це призведе до перетворення цього інструмента місцевої демократії з безпосереднього на опосередкований. До того ж процедура виборів представників мешканців для участі у такій конференції за своєю складністю та громіздкістю цілком подібна до виборів депутатів, що може звести нанівець усі позитивні моменти цієї ідеї.

Окремою проблемою для активного застосування загальних зборів є дезінтеграція територіальної громади як єдиної соціальної спільноти. Сьогодні люди перестають відчувати єдність та зазвичай вже не вважають себе взаємозалежними та взаємопов'язаними (часто люди навіть не знають своїх сусідів). Вирішенням цієї проблеми могло б стати запровадження інституції мікро-

громади – частини територіальної громади, члени якої об'єднані компактною єдністю проживання. Але в умовах глобалізації та просторової мобільності кожної окремої особистості формалізація такого об'єднання становитиме нездолану технічну проблему.

Крім того, значну проблему становлять суто технічні умови проведення загальних зборів за місцем проживання. Так, потребують визначення межі чисельності учасників загальних зборів. Далеко не завжди територіальна громада матиме можливість надання прийнятного місця для проведення загальних зборів. І ці суто технічні проблеми також потребують вирішення.

Таким чином, загальні збори за місцем проживання є гнучким та необхідним інструментом здійснення безпосереднього народоправства. Організація проведення цієї процедури безумовно потребує регламентації в окремому спеціальному законі. Але це вимагає вирішення цілої низки питань, що потребує окремого дослідження.

Катерина ВАСИЛЕЦЬ,

завідуюча організаційним відділом
Виконавчого комітету
Ленінської районної у
місті Полтаві ради (м. Полтава)

ЗДОБУТКИ ТА ПРОБЛЕМИ СПІВПРАЦІ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ІЗ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ

Шановні присутні!

Майже півтора року пройшло після Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції в м. Одесі.

Використовуючи набутий досвід, в Ленінському районі м. Полтави продовжувалася робота по виконанню районної Програми сприяння діяльності органів СОН. Здійснювався постійний контроль за її виконанням, розглядалися питання на засіданнях виконкому, на сесіях райради.

Для взаємоінформування, обміну досвідом за ініціативи голови районної ради Реви Е.В. проводились круглі столи, конференції, зустрічі. Регулярне проведення щовівторка апаратних нарад з керівниками органів СОН, проведення навчальних семінарів, забезпечення їх методичним матеріалом – дає свої плоди. Легалізовані органи СОН стали більш впевнішими у своїх діях. Щорічні звітні конференції перед громадами згідно законодавства, позитивна оцінка роботи органів СОН населенням доводять їх необхідність і дієвість у віддалених селищах.

Які б справи і де б не вирішувались – завжди органи СОН знаходять своє місце в їх реалізації, і можна навести багато позитивних прикладів. Це і участь у міському двомісячнику чистоти та благоустрою, співпраця з підприємствами і організаціями по заключенню договорів на вивіз сміття, проведення спільних заходів по виявленню порушників і притягнення їх до відповідальності. Чотири керівники органів СОН із 13 працюють в комісіях, створених при виконкомі, усі беруть активну участь у проведенні різноманітних нарад і зустрічей по питаннях життєдіяльності мешканців району. Постійно на сайті районної ради висвітлюється робота органів СОН спільно зі структурними підрозділами райвиконкому.

Покращились за цей час і стосунки з міською владою. Разом з керівниками органів СОН ми побували на прийомі у міського голови А.В. Матковського, намагаємось налагодити робочі стосунки зі структурними підрозділами міськвиконкому. За ініціативою органів СОН проведені громадські слухання в трьох селищах за участю міської влади. Вперше на міському активі керівників усіх форм власності мені було надано слово для виступу по проблемам спільної роботи органів СОН з владою.

Та до партнерських стосунків влади і органів СОН ще далеко. Нажаль, до цих пір у місті не створена система в роботі з органами СОН. Не проводиться моніторинг виконання міської програми сприяння самоорганізації населення, не ведеться розмова про локальну демократію ні по телебаченню (студія «Місто»), ні на сторінках газети «Полтавський вісник», незважаючи на те, що в своїх зверненнях ми неодноразово висловлювали пропозиції на цю тему. Також не проводяться заходи на рівні міста для органів СОН (круглі столи, наради, зустрічі). Депутатська комісія міської ради, яка б за своїми повноваженнями повинна б допомагати, за цей час не вирішила жодного проблемного питання.

Незважаючи на ці негативні сторони співпраці з владою, органи самоорганізації діють. І мені дуже приємно сьогодні доповісти Вам, що зерно, яке сіють небайдужі люди, проростає. Всі методичні матеріали, інформації про цікавий досвід, який ми отримуємо на сайті Всеукраїнської Асоціації сприяння самоорганізації населення, дає свої плоди, стимулює нас до активних дій. За ініціативою керівників органів СОН вдалося зробити багато суспільно корисних справ:

- Відстояна і наново відбудована залізнична платформа «Пост-Ворскла» в селищі Залізничників (голова органу СОН Шиян С.В.);

- В с. Крутий Берег (Воропай О.Г.) 95% мешканців заключили договори на вивіз сміття, постійно співпрацюють з усіма підприємствами на території селища по вирішенню різних проблем (розчистка вулиць від снігу взимку, медогляд населення (флюорографія), захист маленької школи № 35 від закриття і багато інших питань;

- В с. Червоний Шлях (Кириченко С.О.) вдалось відкрити три спортивних майданчика для дітей; вирішується питання з депутатами міськради про спортивні майданчики в с. Лісок;

- В селищах Вороніна (Нос В.Г.), Рогізна (Яременко В.О.), Лісок (Абакумова З.П.) органи СОН активно співпрацювали з працівниками райвиконкому навесні, щоб запобігти підтопленню мешканців, організовували допомогу самотнім пенсіонерам.

Не маючи навіть маленьких бюджетів, не завжди отримуючи підтримку і допомогу влади, селищні комітети і комітети мікрорайонів Ленінського району змогли багато корисного зробити для своїх громад.

Тому, щоб надалі покращити співпрацю влади різних рівнів з органами СОН, у нас є ряд пропозицій:

- Всеукраїнській Асоціації сприяння самоорганізації населення разом з Асоціацією міст України внести пропозиції до Президента України, Кабінету Міністрів України, про необхідність започаткування на державному рівні розмови з губернаторами, міськими головами про сприяння розвитку самоорганізації населення на місцях, питати з керівників цих рівнів, про роботу по створенню необхідних умов для розвитку органів СОН;

- необхідно включити в програми перепідготовки держслужбовців і посадових осіб місцевого самоврядування в обласних центрах підвищення кваліфікації теми вивчення законодавства, реального стану речей, позитивного досвіду роботи органів СОН в Україні. Також в цих центрах можливе навчання працівників, що безпосередньо пов'язані з роботою органів СОН і самих керівників органів СОН.

Ми впевнені, що без законодавчих важелів вивести роботу органів СОН на високий рівень дуже важко. Тому ми цінуємо вагомий внесок Всеукраїнської Асоціації сприяння самоорганізації населення в лобіювання у Верховній Раді нової редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення», підготовку і внесення на обговорення П'ятої Всеукраїнської науково-практичної конференції в м. Вінниці проекту Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання».

Алла ОНУПРІЄНКО,

старший науковий співробітник
Науково-дослідного інституту
державного будівництва та місцевого
самоврядування Академії правових
наук України, кандидат юридичних
наук (м. Харків)

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХАРКОВА)

На сучасному етапі суспільного розвитку в Україні здійснюється низка заходів, спрямованих на здійснення комплексного реформування системи організації влади на місцевому рівні, включаючи питання регіонального розвитку, реформи місцевого самоврядування. Такі реформи набувають пріоритетного значення на шляху євроінтеграції України для зміцнення правових засад громадянського суспільства, поглиблення демократизації публічного управління.

У процесі визначення пріоритетів та механізмів реалізації заходів у сфері місцевого самоврядування та регіонального розвитку, розробки відповідних нормативно-правових актів, здійснення інституційних перетворень велике значення має забезпечення залучення широкого кола громадськості, представників органів місцевого самоврядування до цих процесів з метою налагодження ефективних механізмів партнерства та вдосконалення системи взаємодії влади та населення.

На сьогодні ще залишаються міцними колишні стереотипи організації влади, пасивність громадян, їх зневіра у можливість перебороти наявні негаразди. У даному контексті важливо не тільки створити належну конституційно-правову та інституційну основу реального самоврядування, але й здійснити зміну суспільної свідомості, виховати психологію громадянина-володаря, від волі якого залежить розвиток його міста.

Тому ефективне місцеве самоврядування можливе лише за умови, якщо воно буде здійснюватися не тільки від імені його членів, але також будуть створені механізми для особистої участі населення в самоврядуванні і контролі над діяльністю сформованих органів управління. Причому не тільки виконавчих органів, але й представницьких. Для цього необхідно забезпечити прозорість, зрозумілість дій місцевої влади і «правил гри» для населення. Існуюча сьогодні певна непрозорість влади не сприяє реалізації цієї умови, в результаті чого влада діє ізольовано від населення, а суспільство живе за своїми законами. При такому положенні населення не бачить у владі свого агента і союзника, сприймаючи її органи як бюрократичну систему.

Змінити таке положення можна, з одного боку, максимально наблизивши місце прийняття владних рішень до місця проживання громадян, а з іншого боку – більше залучати пересічних громадян до участі у виробленні, прийнятті та реалізації владних рішень.

На жаль, сучасний стан українського вітчизняного законодавства не відповідає цим вимогам, тому невідкладність вирішення назрілих у цій сфері проблем є очевидною. Насамперед, мається на увазі відсутність необхідної законодавчої бази, яка б досить повно й чітко ввормувала порядок застосування форм безпосередньої демократії на місцевому рівні. Так, Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» від 3 липня 1991 року в багатьох своїх положеннях вже не відповідає Конституції та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Стосовно ж інших форм безпосередньої демократії (загальних зборів за місцем проживання, громадських слухань, місцевих ініціатив) законодавство або дуже застаріле, або взагалі відсутнє.

Усе це викликає необхідність розв'язання означених вище питань шляхом законодавчого унормування можливостей місцевого самоврядування у площині практичної реалізації принципів безпосередньої демократії як на рівні положень закону, так і на рівні статуту відповідної територіальної громади.

Однак закон не визначив порядку реалізації цих прав, передбачивши, проте, що відповідні процедури будуть визначені в статутах територіальних громад. Але у переважній більшості населених пунктів України немає ні статутів територіальних громад, ні тим паче спеціальних положень місцевих рад. У тих же містах, де є ухвалені статuti, механізми громадської участі частіше врегульовано на користь органу місцевого самоврядування, а не громади та її мешканців.

Щодо правового забезпечення реалізації місцевої демократії у місті Харкові, то варто зазначити, що порядок реалізації кожної із форм участі врегульований окремим положенням, який міститься у додатку до Статуту територіальної громади міста Харкова, затвердженого Харківською міською радою на 14 сесії 5 скликання 04.07.2007 № 121/07. Це Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання», Положення «Про місцеві ініціативи» та Положення «Про громадські слухання». У старому статуті зміст цих положень якоюсь мірою зачіпався в окремих статтях.

Однак, не зважаючи на позитивну тенденцію наявності відповідних нормативних актів у м. Харкові, більш детального врегулювання форм прямої демократії порівняно з іншими містами (бо в деяких містах України не має навіть статутів) у харківських Положеннях містяться такі умови, що ускладнюють, а часто й фактично унеможливають реалізацію права членів громади на загальні збори громадян, громадські слухання та місцеві ініціативи. Тому переважна більшість громадян Харкова практично позбавлена можливості впливати на рішення місцевих рад правовим шляхом. Це унеможливорює реалізацію прав громадян на участь у вирішенні питань місцевого значення. Як результат, ми отримуємо, як мінімум, неефективне управління та загострення соціальних конфліктів.

Так, наприклад, у Положенні «Про місцеві ініціативи в місті Харкові» спостерігається подібна ситуація: внесення місцевої ініціативи здійснюється ініціативною групою, яка збрала на підтримку місцевої ініціативи не менше передбаченої пунктом 8 цього Положення кількості підписів членів громади, що є дієздатними та досягли 18 років, у встановленому цим Положенням порядку. А п. 8 встановлює, що кількість підтримуючих підписів, необхідних для реєстрації місцевої ініціативи, що вноситься на розгляд міської ради, становить не менше 10 000 підписів.

У Положенні «Про громадські слухання в місті Харкові» (п. 10, 11) ініціатива проведення громадських слухань може виходити не тільки від харків'ян, але й від мера, депутатів, виконавчого комітету ради. При чому для харків'ян ініціювати проведення слухань набагато складніше, ніж для означених осіб. Простим громадянам необхідно створити ініціативну групу в кількості не менше 20 осіб, обраних на зборах, на яких присутні не менше 50 членів громади, подати повідомлення про проведення загальноміських громадських слухань не пізніше ніж за 46 днів до запланованої дати, зібрати 500 підписів, щоб слухання дозволили провести, хоча раніше, громадські слухання можна було провести просто з ініціативи не менше 20 членів територіальної громади без зборів підписів та певних процедурних моментів, описаних у Положенні.

З цього приводу, вважаю, що треба спростити процедуру ініціювання проведення громадських слухань, місцевої ініціативи від громадян, скоротити кількість підписів, необхідних для їх підтримки, тому що й 20, й 50, й 100 членів територіальної громади можуть подати письмові пропозиції з хвилюючого громаду питання, яке буде мати дуже важливе значення.

Ініціаторами проведення загальних зборів громадян за місцем проживання згідно з відповідним Положенням можуть бути не менш як 1/3 (третина) від: загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні; депутатів відповідної ради; членів постійної комісії; депутатської групи (фракції). Ініціатором проведення загальних зборів громадян за місцем проживання можуть бути також органи самоорганізації населення відповідного рівня щодо проведення певних видів загальних зборів. Але навіть якщо буде дотримано усі процедурні моменти, складний порядок скликання і проведення зборів у Положенні «Про загальні збори громадян за місцем проживання» є така цікава норма: «Якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування вважають неможливим враховувати рішення зборів, про це має бути подана вмотивована відповідь на ім'я відповідного голови, копія якої направляється представнику ініціатора проведення загальних зборів» (п. 34). Тобто при бажанні не врахувати рішення загальних зборів треба просто скласти відповідь й додати мотив.

Крім того, секретар міської ради може перевірити дотримання порядку формування ініціативних груп, збирання підтримуючих підписів щодо внесення місцевої ініціативи, скликання загальних зборів, проведення громадських слухань та відмовити у їх проведенні у разі виявлення порушень,

неточностей. У цьому випадку ініціатори проводять процедуру ініціювання спочатку. А вже як перевіряються ті ж самі підписи і скільки це може тривати ми знаємо. А це все час. І якщо питання стосується, наприклад, забудови, а забудовник спритний, то громада може лишитися без дерев, парку, дитячого майданчика тощо.

Тому проведення загальних зборів, громадських слухань, місцевих ініціатив має потребу у детальному врегулюванні, але на користь мешканців відповідної територіальної громади; потрібно виписати процедуру для названих форм безпосередньої демократії, змінивши вектор формування рішення – формування повинно відбуватися знизу вгору – від громади до її представницького органу.

Законодавчою основою правового режиму загальних зборів громадян виступає стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р., яка визначає, що загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення (ч. 1). Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади (ч. 3). Тому позитивним кроком, замість Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні, затвердженого постановою Верховної Ради України від 17 грудня 1993 року, є спроба, хоч поки що лише на рівні законопроекту «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання», правового регулювання можливості реалізації однієї з прямих форм волевиявлення територіальної громади.

Згідно з ч. 2 ст. 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» «рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності». Проте ця законодавча конструкція з практичної точки зору не є досконалою: не має процедури так званого «врахування». Видається більш доцільним передбачити норму, за якою вказані рішення виконуються органами місцевого самоврядування. Процедура ж виконання таких рішень має бути виписана в статуті відповідної територіальної громади. Крім того, доцільним було б повсюдне запровадження правових механізмів участі громади у процесі вирішення питань місцевого значення.

Враховуючи вищевикладене, доцільним є прийняття Закону України про загальні збори територіальної громади, у якому законодавчо унормувати порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.

Уявляється, що було б корисним, крім законодавчого врегулювання форм місцевої демократії:

1. Підготувати:

- модельні проекти Положення про загальні збори громадян за місцем проживання, Положення про місцеву ініціативу, Положення про громадські слухання;
- рекомендації щодо делегування повноважень органам самоорганізації населення.

2. Провести узагальнення результатів загальних зборів, громадських слухань, місцевих ініціатив, які проводились в містах України, розробити рекомендації щодо організації їх проведення.

3. Проаналізувати проблеми організації і діяльності органів самоорганізації населення, розробити типові положення і зразки інших документів необхідних для легалізації органів самоорганізації населення.

4. Сприяти підвищенню активності членів територіальної громади в різних формах: місцеві ініціативи, збори громадян тощо.

Послідовне здійснення цих кроків спрямовано на зближення влади і населення, підвищення ступеня участі громадян у керуванні справами місцевого значення і їхнього впливу на вироблення політики розвитку території.

Наталія ПАНЧУК,
голова Асоціації органів
самоорганізації населення
міста Вінниці (м. Вінниця)

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ДІСВИЙ ФАКТОР УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ

В обласному центрі – місті Вінниці з населенням 350 тисяч громадян в приватному секторі проживає 80 тисяч мешканців, що складає 23% від зазначеної кількості населення обласного центру. З метою представлення та захисту інтересів жителів мікрорайонів районними радами міста були створені органи СОН в 30 мікрорайонах. Проте, досвід та результати роботи квартальних комітетів, діяльність яких координувалась районними в місті радами, показав їх неспроможність виконувати в повному обсязі повноваження, передбачені Законом України «Про органи самоорганізації населення».

В зв'язку з відсутністю в районних радах бюджету розвитку та повноважень впливу на вирішення соціально-побутових питань, органам СОН практично не надавалась допомога у вирішенні питань по забезпеченню нормальних умов для проживання мешканців приватного сектору. З 2001 по 2005 рік районні ради поступово віддалялися від проблем, існуючих у приватному секторі. Органи СОН перетворилися в аморфні структури, їх керівники працювали на громадських засадах і виконували єдину функцію – надання довідок. Такий стан сприяв зростанню проблем у приватному секторі в геометричній прогресії. Це призвело до серйозних перекосів та контрастів в побутових умовах проживання жителів мікрорайонів, порівняно з мешканцями центральної частини міста. До виконавчих органів з приватного сектору почали надходити колективні скарги щодо незадовільного транспортного забезпечення, вивозу твердих побутових відходів, стану доріг та освітлення вулиць. В мікрорайонах наростала соціальна напруга та недовіра до владних структур усіх рівнів.

Такий стан справ спонукав керівників квартальних комітетів в грудні місяці 2006 року виступити з ініціативою щодо створення Асоціації органів СОН м. Вінниці. Ініціатива була підтримана міською радою, виконкомом та міським головою. Як результат, 21 лютого 2007 року така Асоціація була створена, до складу якої увійшли 30 квартальних комітетів.

На установчій конференції було обрано керівний склад, правління, ревізійну комісію, а також затверджено статут Асоціації.

Створене об'єднання є добровільним, невідприсмницьким об'єднанням органів СОН, завданням якого є захист своїх інтересів, поглиблення взаємодії та співпраці між ними. Асоціація не є політичною організацією. Основними цілями, завданнями та напрямками в діяльності Асоціації являються:

- утвердження демократичних принципів в системі управління територіальною громадою;
- захист конституційних прав і свобод членів територіальної громади в рамках вимог місцевого самоврядування;
- сприяння розвитку і зміцненню місцевого самоврядування;
- сприяння соціально-економічному розвитку міста;
- захист прав та інтересів органів СОН та їх керівників в різних органах влади та управління;
- налагодження ділових зв'язків з виконавчими органами міської ради у вирішенні проблемних питань у приватному секторі;
- надання методичної і практичної допомоги та консультацій органам СОН;
- налагодження співпраці та взаємодії з органами СОН інших міст України.

Міська рада провела значну роботу та надала конкретну допомогу у формуванні дієздатного об'єднання, яке було б спроможне разом з виконавчими органами суттєво вплинути на подолання недоліків та приступити до конкретних дій у створенні нормальних умов проживання мешканців приватного сектору. Для вирішення цього завдання у секретаріаті міської ради було створено відділ організаційно-технічного забезпечення та сприяння органам СОН. Відділ разом з правлінням Асоціації зосередили увагу на поетапному вирішенні наступних завдань:

1. Формування здорового, дієздатного колективу у відносинах, в якому б домінували взаємоповага, взаємодовіра та відповідальність за стан справ.
2. Налагодження ділових зв'язків з виконавчими органами та депутатським корпусом міської ради.
3. Відпрацювання довгострокових ефективних систем у вирішенні питань покращення благоустрою територій мікрорайонів.

Найбільш складним і довгостроковим був перший етап, пов'язаний з формуванням колективу. Ми розуміли, що якщо нам не вдасться створити дієздатний колектив, то подальшого позитивного руху у вирішенні проблемних питань не відбудеться. Робота була побудована таким чином, щоб голови квартальних комітетів, які представляють органи СОН в Асоціації, реально відчували свою самостійність, свободу дій, підтримку міського голови, виконавчих органів, що сприяло б вирішенню конкретних питань на місцях.

Утвердженням віри в реальне покращення роботи органів СОН явилось прийняття сесією міської ради рішення щодо фінансування їхньої діяльності. Це дозволило розпочати виплату заробітної плати головам квартальних комітетів та їх секретарям, виділити кошти на вирішення питань по благоустрою територій приватного сектору.

Певна робота проведена в налагодженні взаємодії та ділових зв'язків з виконавчими органами міської влади. Для цього проведені зустрічі з керівництвом управлінь по благоустрою, архітектури та містобудування, земельних ресурсів, дільничними інспекторами міліції. Такі зустрічі дали змогу вислухати один одного та домовитися про спільну роботу.

Корисна робота проведена щодо налагодження взаємодії з депутатським корпусом міської ради. Відпрацьована система участі депутатів у прийомах громадян на територіях мікрорайонів, в проведенні повуличних зборів та сходів мешканців приватного сектору. Керівництво Асоціації та голови квартальних комітетів запрошуються на сесії міської ради, де мають змогу виступати і вносити пропозиції щодо вирішення проблемних питань.

Підвищенню ефективності в роботі, утвердженню віри в реалізацію запланованого та намірів в докорінному покращенні умов життя в приватному секторі сприяють зустрічі міського голови з керівниками органів СОН. В ході таких зустрічей кожен керівник має змогу поінформувати міського голову, його заступників, начальників управлінь про проблеми, які необхідно вирішити негайно.

Найбільш ефективною формою по підняттю активності в роботі квартальних комітетів, їх відповідальності перед мешканцями та залучення жителів приватного сектору являються об'їзди територій приватного сектору міським головою. Впроваджена система об'їзду міського голови із своїми заступниками з залученням керівництва Асоціації та керівників органів СОН є практичним звітом влади перед мешканцями. В ході таких заходів здійснюється живе спілкування з людьми. Міський голова та його заступники з перших вуст отримують інформацію про те, що турбує людей і як працює керівник квартального комітету. А саме головне те, що в ході таких об'їздів міський голова в присутності мешканців приймає рішення, яке обов'язково виконується у встановлені терміни.

Період формування Асоціації, як дієздатного організму завершився переходом на плановий режим роботи. Сьогодні в Асоціації здійснюється перспективне, місячне, потижневе та щоденне планування, організований ефективний контроль за реалізацією планів. В практику введено щоквартальне підведення підсумків роботи за участю секретаря міської ради, апарату Асоціації ОСН та голів комітетів.

Створивши дієздатний колектив, правління Асоціації разом з виконавчими органами міської ради відпрацювали основні напрямки конкретної роботи на 2007-2011 роки, які передбачають вирішення самих болючих проблем приватного сектору, а саме:

1. Відпрацювання ефективної системи вивозу твердих побутових відходів, яка дозволила підняти рівень оплати за вивіз ТПВ з 16% у 2007 році до 87% у 2009 році та ліквідувати 28 потужних сміттєзвалищ.

2. Проведення конкретних заходів щодо оптимізації транспортного забезпечення мешканців мікрорайонів. Міський голова підтримав ініціативу правління Асоціації та керівників органів СОН у тому, що пріоритет в перевезенні мешканців приватного сектору треба надати ємним автобусам загального користування. Тому у 2008 році був створений муніципальний міський автобусний парк, що дало змогу зняти напругу в перевезенні

пільгових категорій населення та підвезенні людей до електротранспорту. Міська влада підтримала нашу ініціативу і забезпечила перевезення школярів 1-6 класів до школи за 50% вартості проїзду.

3. Реалізації довгострокової програми освітлення вулиць та провулків мікрорайонів міста, в результаті чого за 2007-2009 роки освітлено 56 вулиць та 27 провулків.

У вирішенні цих проблемних питань Асоціація органів СОН проводить потужну роботу по залученню мешканців в реалізації проектів по покращенню благоустрою територій, співфінансування ремонту та підсипки доріг та тротуарів, каналізування, асфальтування. За підсумками роботи 2009 року, мешканцями приватного сектору вкладено коштів в сумі 1 млн. грн на реалізацію проектів по співфінансуванню 50 x 50. Заасфальтовано вулиці: Димитрова, Тельмана, Добролюбова, Волочаївська, 1-й провулок Д. Нечая, 1-й провулок Лермонтова, провулок Першотравневий. Прокладено водогін та каналізацію по вулицях: Вчительська, Форпостна, Громова, Парижської Комуні, Верхарна, 1-й, 2-й, 3-й проїзди Чехова.

Об'єднання зусиль органів СОН з виконавчими органами міської ради та мешканцями приватного сектору дозволило за 2007-2009 рік докорінно покращити ситуацію в мікрорайонах міста.

Згідно з планами господарської діяльності, які формуються на засіданнях квартальних комітетів, Асоціація ОСН виконує такі роботи: грейдеравання та підсипка доріг, знесення аварійних дерев, очищення криниць загального користування, поямковий ремонт асфальтового покриття, покіс трави, прибирання вулиць.

Покращенню санітарно-екологічного стану сприяло проведення Асоціацією конкурсу «Зразкова садиба». В цьому конкурсі прийняло участь понад 70% господарів домоволодінь. Переможці конкурсу відзначені міським головою Почесними грамотами та цінними подарунками.

Створення такої структури, як Асоціація ОСН принесло позитивний результат для мешканців приватного сектору, але виявило і ряд прогалин у законодавстві, яке регламентує діяльність органів СОН. Тому пропонуємо:

1. Чітко визначити статус керівника органа СОН (мається на увазі: до якої категорії він відноситься в системі органів місцевого самоврядування (службовець, державний службовець), а також чітко сформулювати порядок оплати праці працівників органів СОН (керівник органу, заступник та секретар). Відпрацювати основні критерії нарахування заробітної плати залежно від кількості мешканців та домоволодінь.

2. Визначити і чітко закріпити в типовому Положенні про органи СОН порядок утворення органів СОН в умовах існування в обласних центрах районних рад та чітко визначитися з повноваженнями, які можуть надаватися (делегуватися) міськими радами районним радам щодо органів СОН та порядок фінансування наданих повноважень.

3. Для спрощення порядку обрання делегатів на конференції органів СОН передбачити, що загальні збори громадян за місцем проживання громадян є легітимними, якщо в них взяло участь 25% від зареєстрованих мешканців, які мають право голосу.

4. Пропонуємо Всеукраїнській громадській організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення» ініціювати внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо обрання керівних посад в органах СОН на звітно-виборчій конференції, а саме голову та членів комітетів обирати таємним голосуванням на звітно-виборчій конференції, а заступника голови комітету та секретаря на першому організаційному засіданні комітету відкритим голосуванням.

В якості висновка зазначу:

1. Результат роботи 2007-2010 рр. підтверджує те, що лише в умовах об'єднання та наявності централізованої відповідальності можлива позитивна динаміка в роботі органів СОН.

2. Перерозподіл повноважень від районних у місті рад на квартальні комітети показав свою ефективність.

Лариса ЩЕПЬОТКІНА,

голова комітету з питань розвитку
місцевого самоврядування та
самоорганізації населення
Громадської ради при
Херсонській обласній державній
адміністрації (м. Херсон)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ ЯК ФОРМА ЗДІЙСНЕННЯ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ГРОМАДИ

Беззаперечним правом народу України та територіальної громади є право безпосереднього врядування та утворення ними владних структур для керування спільною колективною власністю територіальної громади та народу в цілому.

Постає питання: яким чином народ і територіальна громада мають здійснювати своє право безпосереднього керування своїм життям? Бо ті форми та засоби, які пропонують нам сучасні можновладці, нівелюють це право громади / народу на здійснення своїх владних повноважень та унеможливають здійснення контролю за діями обраних осіб.

Звідки сучасні можновладці здобули право перекроювати Конституцію, законодавство, визначати кого і як мусять обирати члени громади України для управління своїм майном та ресурсами? Адже вибори не надають жодних прав обраним щодо беззаперечного розпорядження усіма здобутками народу України.

Вибори сьогодні перетворились на загальнонаціональний фарс, що нівелює здобутки українського народу в його багатовіковій історії боротьби за незалежність. Сьогодні влада в Україні здобула незалежність від народу, від його волі, від його права самостійно визначати порядок управління своїм життям, майном та ресурсами.

Обговорення проекту Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» є дуже своєчасним, адже так чи інакше, вибори владних структур здійснюються на виборчих дільницях певної території, шляхом проведення закритих зборів членів територіальної громади, а підсумки зборів підводять та затверджують невідомі люди, «заслані» партіями на територію громади. Тому вважаю, що особливу увагу в законі треба приділити проведенню зборів членів територіальної громади за місцем проживання на території виборчої дільниці.

Території виборчих дільниць по всій Україні визначені органами місцевого самоврядування. Повнолітні та дієздатні члени територіальної громади, що проживають на території виборчої дільниці, здійснюють своє волевиявлення під час проведення виборів до органів місцевого самоврядування та вищих органів влади. Члени територіальної громади, що проживають на

території певної виборчої дільниці, мають однакові права з членами територіальної громади, що проживають на території інших виборчих дільниць. Вони повинні мати право обирати представників громади до виконавчого комітету територіальної громади населеного пункту: села, селища, міста.

В такому разі виконавчий комітет територіальної громади складається з представників локальних громад, розташованих на території населеного пункту, та мусить виконувати рішення загальних зборів локальних громад. Тожі кожен член виконавчого комітету територіальної громади фактично, має повноваження, надані загальними зборами членів локальної громади, згідно угоди, укладеної між локальною громадою та обраним представником локальної громади, визначеним вичерпним переліком дій, що доручила локальна громада виконувати обраному представнику та довіреності, складеної на визначений термін.

Територіальна громада села, селища, міста є основним носієм функцій та повноважень місцевого самоврядування, а загальні збори членів територіальної громади мають найвищу юридичну силу. Решта угруповань, створених без відповідного рішення територіальної громади міста, не має права здійснювати будь-яку діяльність по розпорядженню майновими, фінансовими, земельними, природними ресурсами, що знаходяться в межах територіальної громади населеного пункту (самоорганізованого об'єднання населених пунктів).

Виходячи з норм права, первинним носієм функцій і повноважень місцевого самоврядування має стати локальна громада – частина територіальної громади села, селища, міста, члени якої об'єднані компактною тимчасовою або постійною проживанням на території виборчої дільниці. І саме загальні збори членів локальної громади мають вирішувати питання щодо діяльності виконавчих комітетів локальної громади та територіальної громади, а не існуючі на цей час так звані органи місцевого самоврядування, створені за партійною ознакою, діючі без повноважень, без законів, без моралі, без права.

Володимир ХАНАС,

Творче молодіжне об'єднання
«Нівроку» (м. Тернопіль)

РОЛЬ СТАТУТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

В Тернополі на даний момент Статуту територіальної громади та окремого Положення, яке регламентує проведення загальних зборів, немає. І, мабуть, ми в цьому виграли. Проект закону, який ми зараз обговорюємо, є на часі. Зараз в Тернополі йде обговорення тексту проекту Статуту територіальної громади. Просто так співпало, що ми опрацьовуємо форми безпосередньої участі мешканців Тернополя в міському самоврядуванні, і це співпало по часі з розглядом цього законопроекту.

Цей законопроект – дуже хороша річ. Корисно писати закон так, як ми його бачимо. І хоча ми всі бачимо його по різному, тут напрошується аналогія з тим, як ми обговорюємо проект Статуту територіальної громади. Насправді, я не думаю, що ми маємо примусити членів усіх територіальних громад в Україні обов'язково застосовувати норми, виписані в цьому законопроекті. Але чим більше ми дамо можливостей та інструментів його використати на певному рівні, тим краще. Якщо одна норма, яка стосується обговорення бюджету буде застосована хоча б в одній територіальній громаді України, слід буде визнати, що закон виконав свою роль.

Абсолютно переконаний, що більшість положень, інструментів тощо не будуть використані. Але надати членам територіальних громад шанс ними скористатися ми повинні. Це дуже важлива річ. І тому скорочувати окремі процедурні моменти законопроекту я вважаю абсолютно неправильним.

Другий момент. В законопроекті треба більш чітко визначити питання впливу загальних зборів на бюджетний процес. Йдеться про питання управління місцевим бюджетом, впливу на бюджет розвитку під час його розгляду, під час звітування про його виконання. Це принциповий момент. Адже, з одного боку ми є платниками податків і ми маємо запитувати владу про те, що вона робить за ці податки. З другого боку, ми ще є мешканцями певної локальної мікрогромади. І якщо міська влада каже про посадку, наприклад, 200 дерев, то мені як мешканцю мікрогромади цікаво, щоб ці дерева були посаджені на моїй території.

Де кілька слів про Тернопіль. В нас була дуже цікава ситуація із ст. 4.1 проекту Статуту територіальної громади міста «Форми безпосередньої участі тернополян у місцевому самоврядуванні». В цій статті пропонувалося визначити право членів міської громади на проведення загальних зборів, а також конференцій. Однак ця пропозиція не пройшла на узгоджувальній нараді робочої групи, тому що така форма зборів як конференція, на думку

переважної більшості членів робочої групи (а це депутати та представники виконавчих органів міськради), не має інструментів її реалізації. Крім цього, було зазначено, що немає закону, тому, давайте, це питання знімемо. Таким чином, в ст. 4.1 проекту нашого Статуту ми були змушені зняти питання про проведення конференцій. Але ми прийшли в ст. 4.7 проекту Статуту до того, що процедура інформування, оголошення, підготовки та проведення загальних зборів, а також реалізації на території міста рішень, прийнятих загальними зборами має бути визначена в окремому Положенні про загальні збори. Зрозуміло, що більшість норм цього Положення ми приводим до норм законопроекту, яки ми сьогодні обговорюємо.

Анастасія ПРИМОВИЧ,

координатор проєктів Львівської
громадської організації «Центр
дослідження місцевого
самоврядування» (м. Львів)

МЕХАНІЗМИ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДЯН НА ОСНОВІ ОБ'ЄДНАННЯ ЇХНІХ ІНТЕРЕСІВ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Якщо ми обговорюємо написання закону, то, можливо, ми також маємо говорити про якусь культуру, про те, що треба міняти ментальність відносин. Можливо, було би доцільним розробити простий методичний посібник про те, як проводити загальні збори. Ми маємо розуміти, що не всі люди які проводять загальні збори, можуть читати закон. Мені здається, що це трохи спростить їх проведення.

Я хочу тохи детальніше зупинитися на ролі загальних зборів в житті ОСББ (на прикладі міста Львова). Я маю роздруківку, яку зробила GFK-Україна. Вони порівнюють, чим задоволені лів'яни, а чим не задоволені. Отже, найменше вони задоволені комунальними тарифами, роботою ЖЕКів, можливістю простих громадян впливати на рішення влади. Це, в основному, питання комунального господарства.

ОСББ – юридична особа, створена власниками для сприяння використанню їхнього власного майна та управління, утримання, використання неподільного загального майна. До повноважень загальних зборів ОСББ відносяться такі питання як: прийняття статуту ОСББ, обрання членів правління, використання об'єктів суспільної власності, затвердження кошторису, розміру внесків. В законі ОСББ в принципі описано, як треба проводити загальні збори. Зокрема, написано, що повідомлення про їх проведення мають розсилатися мешканцям в письмовій формі. Причому вони мають вручатися під розписку. Також вони мають проводитись не менше ніж 1 раз в рік за умови присутності на них не менше 50% мешканців, які проживають чи є членами цього об'єднання. Рішення буде прийнято тільки якщо $\frac{3}{4}$ осіб будуть за те чи інше рішення.

Я думаю, що наведені цифри є дуже важливими якраз при обговоренні загальних зборів за місцем проживання. Чому? Тому, що як я прочитала в законопроекті, в ньому якраз визначається порядок скликання конференцій, а також порядок ухвалення нею рішень. Для того, щоб провести конференцію, необхідно, щоб було забезпечено представництво однієї з 10 квартир, а рішення приймається, якщо за нього проголосує більше ніж половина учасників. Але що каже з цього приводу конкретна людина, – управитель будинку в Новограді-Волинському? Він говорить, що дуже часто на такі конференції приходитимуть не молоді й активні люди, а пенсіонери та люди, які просто не задоволені своїм життям. Відповідно від них буде дуже легко домогтись цих

50% голосів для отримання згоди. Тому, в статуті свого ОСББ вони прийняли іншу норму за якою збиратись повинні більше 50% мешканців будинку.

Я сама була присутня на зборах ОСББ. На цих зборах управительку звинувачували у корупційній діяльності. Вона вирішила перевести всі зібрані кошти на погашення заборгованості. Але чи могла вона сама це вирішити? Виявилось, що в будинку 2 роки не проводились загальні збори. Але при проведенні зборів нічого гарного не вийшло, бо всі кричали. На підставі цього прикладу я вважаю, що треба врегулювати ключові питання процедури проведення загальних зборів.

Андрей СИДОРЕНКО,

Заместитель председателя Совета
Одесского регионального Конгресса
гражданского общества «Местная
инициатива» (г. Одесса)

МЕХАНИЗМЫ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ

Уважаемые друзья!

Впервые Всеукраинская конференция органов самоорганизации проходит не в городе Одессе. Это у меня вызывает двоякое чувство. С одной стороны, как одесситу, мне где-то в душе немного жаль. Но как бывшему руководителю органа СОН и общественному деятелю, работающему над усовершенствованием и усилением всей системы самоорганизации, я рад, что самоорганизация развивается и достаточно успешно не только в отдельно взятом городе или регионе.

Если сегодня провести мониторинг городов, где идет развитие органов СОН, ими будет охвачена большая часть нашего государства. Очень приятно, что именно Винница приняла эстафету по проведению очередной Всеукраинской конференции. Ведь руководство этого города в лице заместителя городского головы А.А. Ревы регулярно посещало предыдущие конференции, изучая весь передовой опыт самоорганизации и его практическое внедрение в жизнь. Сегодня мы все видим реальные успехи этого сотрудничества. Налажена верная система взаимодействия городского совета и органов СОН. То, что Андрей Алексеевич Рева сегодня целый день находится на конференции, является отличительной от одесской ситуации, когда местные чиновники не спешили приходить на конференции, проходившие в Одессе.

Хочется также поделиться «передовым» опытом одесской самоорганизации на современном этапе. У нас в Одессе продолжается эксперимент по «взаимодействию» органов местного самоуправления и органов самоорганизации. Думаю этот негативный опыт принесет положительный эффект всей самоорганизации населения в Украине. Созданное первое в Украине Управление по вопросам взаимодействия с органами самоорганизации Одесского городского совета «успешно» выполнило свою историческую миссию. Сегодня практически все органы СОН в Одессе попали под контроль начальника Управления, а свободная трактовка Закона Украины «Об органах самоорганизации населения» стала обыденным делом. Ни письма в адрес городского головы г. Одессы Эдуарда Гурвица от возмущенных членов органов СОН, ни присутствие при «работе» начальника Управления телевизионных камер, а также депутатов Одесского городского совета не

может остановить её страсть к нарушениям. Очевидно, что её действия одобрятся и поддерживаются городским головой.

Но не только нежелание руководства города мешает развиваться самоорганизации населения в Одессе. Есть ряд гораздо более серьезных и пока не решаемых у нас проблем (я думаю, такие причины есть и во многих других городах). Прежде всего, я говорю о кадровом потенциале руководителей органов СОН. Как правило, это люди старшего, а иногда и преклонного возраста, прошедшие тяжелый жизненный путь в государстве, отрицающем демократические ценности. Их становление и развитие проходило в государстве с другой как общественно-политической, так и экономической системой. Это зачастую не позволяет им противостоять жесткой управленческой системе «взаимодействия» в нашем городе. Именно приход молодых людей к руководству в органах СОН позволит сделать прорыв в данном направлении развития нашего общества.

Однако есть ещё одна, не менее важная причина сдерживающая доверие и развитие системы самоорганизации населения. Это небольшая практическая отдача от работы комитета на местах. Чиновники и депутаты неохотно идут на то, чтобы поделиться своими полномочиями, а, следовательно, и нет влияния на распределение средств самим органом СОН посредством участия в программе социально-экономического развития как района, так и города в целом. Вот и получается, что при слабых руководителях органов СОН законодательные и подзаконные акты, регламентирующие работу органов СОН, используется неэффективно. Вследствии этого жители не видят практического решения наболевших вопросов, требующих серьезных бюджетных вложений. Таким способом чиновники косвенно сдерживают инициативу граждан, желающих активно и результативно работать в органах СОН.

Хотел бы вернуться к предложению Валерия Рубцова инициировать вопрос о создании государственного фонда развития самоорганизации. У органа СОН «Жеваховский», которым я руководил до недавнего времени, есть отрицательный опыт «взаимодействия» по данному вопросу, когда поданное нами предложение на участие в существующем ныне государственном конкурсе было проигнорировано чиновниками. Считаю что ситуация, при которой комитеты смогут сами привлекать финансирование из государственного бюджета на решение местных проблем, повысит авторитет органов СОН и покажет реальные результаты их деятельности. Реализовывать на практике подобные программы смогут люди, имеющие определенную практику и опыт, что также будет определенным экзаменом на соответствие занимаемой должности для многих руководителей органов СОН.

Надеюсь, что Пятая Всеукраинская конференция даст новый импульс к повышению уровня самоорганизации населения в целом. У меня есть ещё ряд предложений по содержанию проекта Закона Украины «Об общих сборах членов территориальной громады по месту проживания» которые я выскажу во время работы в секции. Но тот факт, что при содействии органов СОН происходит законотворческий процесс, говорит о многом.

Леонид ВОРОБЬОВ,

Общественный совет Харьковщины
(г. Харьков)

ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ САМООРГАНИЗАЦИЯ ГРАЖДАН В ПАРАДИГМЕ ГРАЖДАНСКОЙ ПРАВО- И ДЕЕСПОСОБНОСТИ ГРОМАДЫ

Рост гражданского самосознания в Украине актуализировал проблему законодательного регулирования строительства гражданского общества, власти и государства в формате прямой гражданской демократии. Наиболее важным на этом этапе представляется формулирование концепции гражданственности, как национальной объединительной идеи украинского общества, гражданского пространства и его средообразования – громад, а также парадигмы гражданской самоорганизации и самоуправления в форме комитетов и гражданских советов (структур).

В решении проблем структурирования, идентификации и позиционирования громад важнейшей доминантой является их гражданская правоспособность и гражданская дееспособность как субъектов власти, а также статусность юрисдикции социотерриториальных и административно-территориальных громад граждан по месту проживания. При этом важно не допустить смешение целей и задач по реализации и защите конституционных прав граждан и имущественных прав неграждан. Реализацией последних занимается ОСМД, представляющие собой территориальные громады собственников недвижимости без учета гражданского статуса ее владельцев.

В решении проблемы социализации самоорганизуемых громад и их органов самоуправления представляется наиболее значимым использование нормативного, а не только прескриптивного аппарата при формулировании полномочий комитетов самоорганизации. Особо важным являются механизмы реализации принимаемых решений. Фактически это регуляторная функция всей деятельности громады и ее органов. Если функционирование этого регулятора вынесено за пределы юрисдикции комитетов самоорганизации громады и передано на усмотрение органов местного самоуправления и даже их отдельных должностных лиц, смысл деятельности структур и органов территориальной громады полностью теряет смысл, лишает громаду статуса самостоятельного субъекта правоотношений власти и собственности, являющегося конституционной нормой для громад.

Третьей составляющей парадигмы (кроме структурирования и социализации) является капитализация ресурса массового гражданского действия и гражданского движения, активизированных в результате деятельности громад и самоорганизации их среды для целей стабилизации общества. Важную роль здесь сыграют новые права громад, их органов, внесенных в законопроекты. Это права на создание ассоциаций, договорного формата отношений, статус юридического лица, которые взятые в целостности, позволяют реализовать

механизмы самовосстановления и самовоспроизводстве громад, их гражданской активности и создадут гражданский капитал нации. Создание и запуск в национальный оборот Гражданского капитала и является целью нашего организационного строительства гражданского общества.

Гражданский совет Харьковщины готов к широкому деловому обмену с участниками конференции накопленным опытом в гражданском строительстве, реализации гражданской демократии и принципов республиканизма в регионе.

Михаил ЗОЛОТУХИН,

заместитель председателя
Всеукраинской общественной
организации «Ассоциация
содействия самоорганизации
населения», председатель
правления фонда развития города
Николаева, депутат Николаевского
городского совета (г. Николаев)

ОПЫТ НИКОЛАЕВА В СТРОИТЕЛЬСТВЕ СИСТЕМЫ САМООРГАНИЗАЦИИ НАСЕЛЕНИЯ

В апреле 2007 года на сессии Николаевского городского совета был принят вариант Программы развития органов СОН, который предполагал создание ассоциации органов СОН, назначение их лидеров и т.д. В течении двух лет Программой ежегодно выделялось по 300 тыс. грн, из которых не было потрачено ни копейки и было образовано сразу пять Ассоциаций органов СОН. Закончилось всё тем, что Николаевская обласная организация Всеукраинской общественной организации «Ассоциация содействия самоорганизации населения» решила промониторить, почему Программа не реализуется, что нужно для того, чтобы она «заработала». Соответствующий проект был поддержан Муждународным фондом «Возрождение». Мониторинг показал, что Программа не выполнялась по двум причинам: из-за отсутствия общественного контроля и из-за отсутствия механизма финансирования.

Это был 2008 год, мониторинг имел скандальную реакцию. Распорядителем бюджетных средств стал департамент ЖКХ. Но самое главное, – был взят курс на поддержку деятельности органов СОН через конкурсный механизм. В Программе он был продекларирован, но не был прописан. Первым шагом стала разработка Положения о ежегодном конкурсе проектов среди органов СОН, которое затем было утверждено распоряжением городского головы. 2009 год стал, фактически, годом спасения Программы развития органов СОН: началась реанимация, восстановление тех органов СОН которые остались «живы», не смотря на атаку партийных структур.

Немного о наших победах. В 2009 г. был объявлен конкурс с бюджетом 188 тыс. грн, победителями которого стали проекты 10 органов СОН. Проекты были направлены не только на благоустройство территорий, но в ряде районов были отремонтированы крыши, поставлены водонапорные башни, решился вопрос с канализацией. В конце 2009 года когда, мы проводили окончательное выполнение Программы, в принципе, положение было поправлено.

21 апреля 2010 года была принята новая Программа развития органов СОН на 2010-2011 годы, в которой были учтены успехи, опыт проведения конкурсов и формирования планов социально-экономического развития территорий, предусмотрено обучение актива органа СОН и др.

Володимир БЕШЛЕЙ,

голова Чернівецького міського
громадського молодіжного
об'єднання «Спілка Активної
Молоді», депутат Чернівецької
міської ради (м. Чернівці)

РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

У нас так само, як і в інших містах, з організацією цього виду локальної демократії є певні проблеми, певні труднощі, але, в той же час є певні досягнення. Оскільки я представляю молодіжні громадські об'єднання, то хочу зупинитися на можливій участі молоді в діяльності органів СОН.

Перш за все, по своєму визначенню органи СОН створюються для вирішення проблем мешканців конкретної території. В той же час, таку соціальну групу, як молодь, представляють і захищають її інтереси, займаються вирішенням проблем саме громадські організації. Але оскільки молодь складає більше 1/3 населення України, то нас всіх це заставляє задуматися: яким чином молодь можна більше долучити до діяльності в наших громадських утвореннях?

Ми проаналізували Положення про органи СОН інших міст (на жаль, в нашому місті немає такого нормативного документа, але ми над цим працюємо). В той же час молодь може бути залучена до організації волонтерського руху на конкретній території. Він може мати різні прояви і різні характери щодо організації різних заходів: благодійних, громадських, житлово-комунальних. Енергія, завзятість молодих людей може допомогти в діяльності органів СОН. В свою чергу, органи СОН, думаю, мають право на цьому етапі як орган влади надати можливість молодим людям брати участь в прийнятті рішень на місцевому рівні.

Вважаю, що законопроект має право на існування. Більш того, він має всі шанси для прийняття у Верховній Раді України. Хочу висловити припущення, що найбільшими противниками цього Закону будуть Асоціації органів місцевого самоврядування.

Неля ПОЛИЩУК,

Сумская городская общественная
организация одиноких матерей и
матерей – инвалидов «Вербена»
(г. Сумы)

РОЛЬ ОБЩЕСТВЕННОГО АКТИВА НА МЕСТАХ В РЕШЕНИИ ПРОБЛЕМ СОЦИАЛЬНО НЕЗАЩИЩЕННЫХ СЛОЕВ НАСЕЛЕНИЯ

У нас в 2007 году в городе была разработана Программа „Город Сумы – территория добра и милосердия”. Сконцентрирована она была на работу органов власти и общественных организаций. Но нас ждало разочарование: много общественных организаций работает на бумаге. А когда мы решили собрать их за круглым столом, обсудить Программу то оказалось, что у нас есть только 10-12 организаций, которые могут принять в этом участие. Остальные только хорошо рапортуют. В этот момент нам немного повезло, поскольку Международный фонд «Возрождение» поддержал наш проект «Методический центр для органов самоорганизации населения».

Органы СОН, ОСББ, как правило, являются наиболее информированными органами, с которыми можно эффективно сотрудничать в решении социальных проблем малоимущих и малообеспеченных. Хочу сказать, что в своих районах органы СОН внесли в этот проект очень много новых идей и осуществили их. Например, квартальный комитет «Василёвка» совместно с местной школой вспомнил о существовании когда-то движения тимуровцев, которые помогали престарелым, больным. Старшеклассники активно откликнулись на эту идею. Они и заборы ходили красить, и огороды копали, и пожилым помогали. В других СОНах эту идею тоже стали воплощать в жизнь. Правда, назвали её иначе: маленькие помощники. Как говорится, новое – это хорошо забытое старое. В результате, когда у нас был конкурс на лучший квартальный комитет, председатель квартального комитета «Василёвки» выиграл этот конкурс.

Я руковожу общественной организацией одиноких матерей и матерей-инвалидов. Эти категории, конечно, очень нуждаются в помощи и поддержке. И опять же органы СОН нам в этом очень помогают. Когда в сентябре прошлого года мы на совете нашей организации подняли вопрос, чем мы можем помочь этим женщинам в условиях кризиса и безработицы, то руководители органов СОН предложили организовать курсы кройки и шитья. Это была существенная помощь.

По поводу общих собраний и законопроекта. У нас сейчас идёт проект «Центр юридической помощи инициативным группам и ОСББ». Есть, конечно, дома, в которых 3, 4, 5 подъездов и они могут собрать общее собрание жильцов дома. Но очень много есть домов, в которых, например, 12 подъездов на 500 квартир, и собрать 50% жильцов практически невозможно. Мне кажется, что «Ассоциация содействия самоорганизации населения» должна инициировать встречу с мерами городов по данному законопроекту.

Петро ОРОБЕЦЬ,

Депутат Черкаської
міської ради (м. Черкаси)

ДОСВІД ЧЕРКАС У РОЗБУДОВІ СИСТЕМИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Шановна громада!

З 1997 року вийшов Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», де є стаття 8 про проведення загальних зборів за місцем проживання. Але там є один пункт, що треба прийняти про них ще й окремий закон. І тепер ми вже 13 років чекаємо.

Вигідний такий закон чи не вигідний? Він не вигідний місцевій владі. Але приймає цей закон Верховна Рада України. А чому він не вигідний? Якщо взяти ст. 5 Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», то там чітко закріплена система місцевого самоврядування, куди входить громада, рада, міський голова, виконавчий комітет та органи СОН. В Україні 99% органів СОН діють на старій системі, у нас тут ще радянська форма управління. Ми вже запізнилися з цим законом на 13 років.

Наш міський голова поставив питання: існувати чи не існувати в місті районам? У нас 2 райони в Черкасах, в них створені органи СОН, створені ще до ухвалення Закону України «Про органи самоорганізації населення». В 2001 році вийшов цей Закон і тепер треба всю існуючу систему органів СОН провести у відповідність з ним. Це означає, що вся ініціатива повинна бути знизу, не зверху. Але немає закону про збори громадян за місцем проживання і не ясно, як їх проводити. У нас в Черкасах було 17 мікрорайонів, 17 органів СОН, керівники яких отримували зарплату і не погану (на сьогоднішній день зарплата складає 800 грн. «на руки»). Коли прийшов до влади наш міський голова, перше що він сказав, що треба зробити реформу в сфері житлово-комунального господарства – створення ОСББ. Це як економічна надбудова, а політична надбудова – це органи СОН. Але щоб їх створити, вони повинні не зверху створюватися, а знизу, починаючи з будинкового комітету.

ПІДСУМКОВІ ДОКУМЕНТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Додаток 1

**П'ята Всеукраїнська науково-практична конференція
з питань самоорганізації населення
«Удосконалення законодавства України щодо проведення
загальних зборів за місцем проживання»
15-16 травня 2010 року, м. Вінниця**

РЕЗОЛЮЦІЯ

Учасники П'ятої Всеукраїнської науково-практичної конференції з питань самоорганізації населення «Удосконалення законодавства України щодо проведення загальних зборів за місцем проживання», розглянувши проект Закону України «Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання» та обговоривши механізми його реалізації у практичній діяльності органів місцевого самоврядування, констатують, що за період з попередньої Всеукраїнської конференції (грудень 2008) **рух самоорганізації в Україні дедалі розвивається.**

Зокрема, Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація сприяння самоорганізації населення» продовжується проведення лобістської кампанії щодо ухвалення Верховною Радою України проекту нової редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення», підтриманого учасниками четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції з питань самоорганізації населення.

Асоціація всіляко сприяє удосконаленню місцевих нормативно-правових актів щодо розвитку різноманітних форм локальної демократії. Так, за сприяння Асоціації здійснювалась розробка Статуту територіальної громади міста Житомира, який ухвалено міською радою у грудні 2009 р., підготовлено проекти статутів територіальних громад міст Вінниця та Тернополя, проект Положення «Про громадські слухання в місті Одесі» тощо.

Серед істотних досягнень на регіональному рівні слід вважати: організаційне укріплення Вінницької міської Асоціації органів самоорганізації та налагодження її системної співпраці із органами та посадовими особами місцевого самоврядування; прийняття в місті Миколаєві Програми підтримки розвитку органів самоорганізації населення на 2010-2011 роки; запровадження у місті Одесі інституту громадських інспекторів благоустрою, створення на базі гуртожитків, які підлягають приватизації, системи будинкових комітетів та міської Ради сприяння самоорганізації мешканців гуртожитків тощо.

Разом із тим аналіз ситуації, що склалася, свідчить, що на шляху розвитку руху самоорганізації населення та участі громадян в управлінні місцевими справами залишаються істотні перешкоди. До них належить, зокрема, недосконале законодавство, нестача ресурсної бази в органів самоорганізації населення для реалізації ними власних повноважень, недооцінка органами та посадовими особами місцевого самоврядування ролі органів самоорганізації

населення як партнерів у вирішенні соціальних проблем та ін.

Враховуючи згадане, учасники конференції вирішили:

1. Схвалити діяльність Всеукраїнської асоціації сприяння самоорганізації населення за період з попередньої Всеукраїнської конференції.

2. Схвалити розроблений експертами Всеукраїнської асоціації проект Закону України “Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання” з урахуванням змін і доповнень, прийнятих на цій конференції та за підсумками громадського обговорення в регіонах.

3. Рекомендувати керівництву Всеукраїнської асоціації передати доопрацьований варіант законопроекту на розгляд провідних наукових установ України та Асоціації міст України та для експертизи та подальшого спільного просування через Верховну Раду України.

4. Узагальнити досвід міста Вінниці, накопичений у сфері системного розвитку органів самоорганізації і налагодження плідної співпраці з ними виконавчих органів міської ради, та за допомогою наявних Інтернет-ресурсів розповсюдити серед учасників конференції і серед усіх зацікавлених в Україні.

5. Підтримати ініціативу “Інституту місцевої демократії” щодо запровадження на всеукраїнському та регіональному рівні конкурсу проектів розвитку самоорганізації як механізму державної підтримки важливого елементу системи місцевого самоврядування. Доручити ініціатору підготувати пакет нормативно-методичних матеріалів для започаткування такого конкурсу.

6. Враховуючи чималі організаційні труднощі у підготовці та проведенні будь-яких загальних зборів, а також відсутність досвіду використання на місцях цієї форми локальної демократії, доручити керівництву Всеукраїнської асоціації підготувати та розповсюдити методичні матеріали (посібник, відео-фільм тощо) з організації загальних зборів, доступний для якнайширшого кола громадськості.

7. Спираючись на науковців-членів Всеукраїнської асоціації та контакти з системою Національної академії державного управління при Президентові України, провести роботу щодо включення питання підготовки і проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання у навчальні курси магістрів державного управління та різні форми підвищення кваліфікації державних службовців і службовців місцевого самоврядування.

8. Для запровадження дієвих механізмів реалізації норм Закону України “Про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання”, утворити та організувати роботу експертних груп з інформаційного, організаційно-правового та навчально-методичного забезпечення цього процесу.

9. Керівництву Всеукраїнської асоціації сприяння самоорганізації населення встановити плідні ділові стосунки з Асоціацією міст України, Асоціацією місцевих та регіональних влад України та Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад. Організувати спільні заходи, спрямовані на створення сприятливих умов на місцях для діяльності органів самоорганізації населення.

**Прийнято 16 травня 2010 р.,
м. Вінниця**

ЗАКОН УКРАЇНИ

«ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ (КОНФЕРЕНЦІЇ) ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ»

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Мета Закону

Цей Закон визначає правові та організаційні засади скликання та проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальних зборів) та конференцій їхніх представників (далі – конференцій), повноваження загальних зборів (конференцій) та порядок реалізації їхніх повноважень.

Стаття 2. Основні терміни, використані у цьому Законі

Основні терміни, використані у цьому Законі, мають таке значення:

члени територіальної громади – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці та вимушені переселенці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та на законах підставах постійно або тимчасово проживають на території села, селища, міста;

територіальна мікрогромада – частина жителів села, селища, міста, які об'єднані компактним постійним або тимчасовим проживанням на певній частині території населеного пункту (району в місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку (декількох будинків), гуртожитку (декількох гуртожитків) тощо), певною спільністю соціальних, культурних, побутових та інших потреб та інтересів;

члени територіальної мікрогромади – члени територіальної громади, які проживають на території мікрогромади;

загальні збори – зібрання членів територіальної громади села (сіл), селища, міста або територіальної мікрогромади для вирішення питань місцевого значення;

конференція – зібрання представників членів територіальної громади села (сіл), селища, міста або територіальної мікрогромади, уповноважених представляти інтереси інших членів відповідної території на підставі рішень загальних зборів, що проводилися в межах відповідних дрібніших територій, для вирішення питань місцевого значення;

питання місцевого значення – питання, пов'язані з життєдіяльністю територіальної громади або мікрогромади, які віднесені Конституцією, законами та статутами територіальних громад до предметів відання місцевого самоврядування, а також інші питання, які не входять до компетенції органів державної влади України;

уповноважений орган – один із виконавчих органів сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, на який покладено обов'язки зі сприяння скликанню, підготовці та проведенню загальних зборів (конференцій) та врахування у діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб рішень, ухвалених загальними зборами (конференцією).

Стаття 3. Сфера правового регулювання цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають під час здійснення діяльності, пов'язаної із скликанням та проведенням загальних зборів (конференцій). Дія інших нормативно-правових актів може поширюватися на зазначені відносини лише у випадках, передбачених цим Законом, або в частині, що не суперечить цьому Закону.

Стаття 4. Поняття загальних зборів (конференцій)

1. Загальні збори (конференція) є однією з форм безпосередньої участі членів територіальних громад сіл, селищ, міст у вирішенні питань місцевого значення.

2. Основними завданнями загальних зборів (конференцій) є:

1) забезпечення участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення за місцем проживання в межах Конституції і законів України;

2) представлення (виявлення, узагальнення та формулювання) інтересів членів територіальної громади або мікрогромади;

3) забезпечення участі членів територіальної громади або мікрогромади у формуванні та реалізації програм соціально-економічного розвитку відповідної території, інших місцевих програм;

4) вжиття заходів для визначення або впливу на здійснення повноважень та обов'язків органів місцевого самоврядування.

Стаття 5. Законодавство про загальні збори (конференції)

1. Правовий статус загальних зборів (конференцій) визначається Конституцією України, Європейською хартією місцевого самоврядування, Додатковим протоколом до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах місцевого органу влади, законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону.

2. Загальні збори (конференції) проводяться на підставі Конституції України, законів України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про органи самоорганізації населення”, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 6. Принципи проведення загальних зборів (конференції)

Загальні збори (конференції) проводяться із дотриманням таких принципів:

- 1) народовладдя;
- 2) законності;
- 3) добровільності участі;
- 4) рівноправ'я учасників;
- 5) вільного обговорення порушених питань;
- 6) гласності;
- 7) політичної нейтральності та неупередженості;
- 8) узгодження інтересів територіальної мікрогромади з інтересами територіальної громади.

Стаття 7. Право членів територіальної громади брати участь у роботі загальних зборів (конференції)

1. Брати участь у роботі загальних зборів (конференції) з правом вирішального голосу у порядку, визначеному цим Законом, можуть члени територіальної громади, які досягли вісімнадцятирічного віку, не визнані судом недієздатними та на законних підставах тимчасово або постійно проживають в межах територіальної громади (відповідної мікрогромади).

2. Забороняються будь-які обмеження прав членів територіальної громади на участь у роботі загальних зборів (конференції) залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, політичних уподобань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, мовних або інших ознак.

3. Участь представника уповноваженого органу у роботі загальних зборів (конференції) є обов'язковою.

4. У роботі загальних зборів (конференції) з правом дорадчого голосу за власною ініціативою можуть брати участь:

- народні депутати України;
- представники органів самоорганізації населення в межах території діяльності яких проводяться загальні збори (конференція);
- члени територіальної громади чи мікрогромади, яким на момент проведення загальних зборів (конференції) виповнилося шістнадцять років, та які на законних підставах постійно або тимчасово проживають на території, в межах якої проводяться загальні збори (конференція).

5. Сільський, селищний, міський голова, голови районних у місті (у разі їх створення) рад, депутати місцевих рад, представники органів державної влади та виконавчих органів місцевих рад, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, об'єднань громадян, інших органів самоорганізації населення, територіальних громад або мікрогромад можуть брати участь у роботі загальних зборів (конференції) з правом дорадчого голосу за запрошенням ініціатора їх проведення.

Стаття 8. Територія, в межах якої проводяться загальні збори (конференція)

1. Загальні збори (конференції) проводяться за територіальним принципом.

2. Цим Законом передбачено чотири види загальних зборів (конференцій):

- загальні збори (конференції) села (сіл), селища, міста;
- загальні збори (конференції) району в місті чи мікрорайону;
- загальні збори (конференції) вулиці чи кварталу;
- загальні збори (конференції) будинку (декількох будинків), гуртожитку (декількох гуртожитків) чи інших дрібніших територій.

Розділ II ПОВНОВАЖЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ (КОНФЕРЕНЦІЙ)

Стаття 9. Повноваження загальних зборів

1. Загальні збори мають такі повноваження:

а) у сфері представлення інтересів жителів відповідної території у взаємовідносинах з органами місцевого самоврядування та їхніми посадовими особами:

1) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, а також питання, які стосуються інтересів членів територіальної громади або мікрогромади;

2) обговорювати будь-які проекти рішень сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради та її виконавчого комітету;

3) вносити пропозиції до органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб щодо вирішення питань місцевого значення;

4) вносити пропозиції щодо порядку денного сесії сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради та засідання її виконавчого комітету;

5) інформувати членів територіальної громади або мікрогромади про акти, що зачіпають інтереси членів територіальної громади або мікрогромади,

які готуються до прийняття, прийняті сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою та її виконавчим комітетом, та про хід їх виконання;

б) у сфері соціально-економічного розвитку території:

1) обговорювати питання щодо об'єднання коштів місцевого бюджету, членів територіальної громади, підприємств, установ і організацій різних форм власності, трудових і матеріально-технічних ресурсів на будівництво, розширення, ремонт і утримання об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрій населених пунктів, на заходи з охорони навколишнього природного середовища, а також вносити відповідні пропозиції з цих питань органам місцевого самоврядування та їхнім посадовим особам;

2) приймати рішення про введення місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;

3) надавати згоду на передачу в комунальну власність територіальної громади об'єктів, створених в результаті трудової участі членів територіальної громади чи мікрогромади або придбаних на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих об'єктів іншим суб'єктам у власність або користування;

4) вносити органам місцевого самоврядування пропозиції щодо передачі або придбання в комунальну власність відповідних територіальних громад підприємств, установ чи організацій різних форм власності або їх структурних підрозділів та інших об'єктів, якщо вони мають важливе значення для забезпечення комунальних, соціальних, культурних, побутових та інших потреб територіальної громади або мікрогромади;

5) обговорювати результати громадського моніторингу діяльності комунальних підприємств, установ, організацій, а також стану доріг, колодязів, мостів, інших об'єктів комунальної власності, водного та лісового господарства, який проводить орган самоорганізації населення;

6) обговорювати роботу підприємств, які надають членам територіальної громади чи мікрогромади транспортні послуги, вносити пропозиції сільській, селищній, міській, районній у місті (у разі її створення) раді та її виконавчим органам щодо внесення змін до режиму роботи громадського транспорту, а також ініціювати питання про відсторонення окремих підприємств від надання транспортних послуг у разі їх низької якості;

7) вносити пропозиції сільській, селищній, міській, районній у місті (у разі її створення) раді та її виконавчим органам щодо надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім членам територіальної громади похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених членів територіальної громади;

8) обговорювати питання про найменування чи перейменування населених пунктів, вулиць, внесення інших змін в адміністративно-територіальний

устрій села, селища, міста, а також вносити пропозиції з цих питань органам державної влади та органам місцевого самоврядування;

9) обговорювати питання, пов'язані із залученням населення до ліквідації наслідків аварії чи стихійного лиха, сприяти органам державної влади та місцевого самоврядування у проведенні робіт по ліквідації їх наслідків;

10) вимагати та отримувати від органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

в) у сфері розвитку інших форм безпосередньої участі членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні:

1) обирати членів територіальної мікрогромади, уповноважених представляти інтереси інших членів мікрогромади, на конференції вищого рівня, а також визначати термін їх повноважень на таке представництво;

2) ініціювати в порядку місцевої ініціативи розгляд окремих питань, що відносяться до повноважень сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради;

3) ініціювати відповідно до порядку, визначеному статутом відповідної територіальної громади, проведення чергових та позачергових громадських слухань;

4) узгоджувати у випадках, передбачених законодавством України, тарифи, розраховані суб'єктами господарювання усіх форм власності, які надають житлово-комунальні послуги;

г) у сфері створення, організації діяльності та ліквідації органів самоорганізації населення;

1) приймати рішення про створення органу самоорганізації населення та визначення його назви;

2) визначати територію, в межах якої здійснює свої повноваження орган самоорганізації населення;

3) ініціювати перед відповідною сільською, селищною, районною у місті (у разі її створення) радою питання про надання органу самоорганізації населення усіх або частини власних повноважень органу самоорганізації населення в межах, визначених Законом України «Про органи самоорганізації населення»;

4) затверджувати Положення про орган самоорганізації населення, вносити до нього зміни та доповнення;

5) визначати основні напрямки діяльності органу самоорганізації населення;

6) визначати спосіб обрання персонального складу органу самоорганізації населення;

7) визначати кількісний склад та обирати персональний склад (голову, заступників голови, секретаря та членів) органу самоорганізації населення;

8) обирати осіб, уповноважених представляти інтереси учасників загальних зборів у відповідній сільській, селищній, міській або районній у місті (у разі її створення) раді при наданні дозволу на створення органу самоорганізації населення та у виконавчому органі відповідної ради при його легалізації;

9) визначати кількісний склад та обирати персональний склад ревізійної комісії органу самоорганізації населення;

10) приймати клопотання (заяву) перед відповідною сільською, селищною, міською радою про надання згоди на створення органу самоорганізації населення, визначати спосіб його подальшої легалізації;

11) здійснювати контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення та використанням ним майна;

12) вирішувати питання про оплату праці голови та секретаря органу самоорганізації населення, які працюють в ньому на постійній основі, за рахунок коштів органу самоорганізації населення, а також визначати розмір цієї оплати;

13) заслуховувати чергові та позачергові звіти про діяльність органу самоорганізації населення та давати йому оцінку;

14) заслуховувати чергові та позачергові звіти ревізійної комісії щодо стану фінансового-господарської діяльності органу самоорганізації населення;

15) ініціювати перед сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою питання про делегування нею органу самоорганізації населення частини власних повноважень, а також повноважень її виконавчих органів з одночасною передачею відповідних коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень, або надавати згоду та таке делегування, у разі, якщо ініціатором цього процесу була сама сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада;

16) ухвалювати рішення про відмову в односторонньому порядку від виконання повноважень, делегованих органу самоорганізації населення сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою у разі невиконання останньою своїх зобов'язань в частині передачі відповідних коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень;

17) достроково припиняти повноваження окремих членів органу самоорганізації населення, а також членів ревізійної комісії органу самоорганізації населення на підставах, визначених законодавством;

18) ухвалювати рішення про дострокове припинення повноважень персонального складу органів самоорганізації населення чи його ліквідацію у випадках, передбачених законодавством або Положенням про орган самоорганізації населення;

19) визначати порядок використання фінансів та майна органу самоорганізації населення (за винятком переданих йому відповідною місцевою радою при делегуванні повноважень) у разі його ліквідації;

д) у сфері охорони правопорядку та захисту прав членів територіальної громади чи мікрогромади:

1) обговорювати поведінку осіб, які порушують громадський порядок, вносити подання до уповноважених органів щодо притягнення цих осіб до відповідальності, встановленої чинним законодавством;

2) давати оцінку діям або бездіяльності посадових осіб органів місцевого самоврядування, внаслідок яких була чи могла бути завдана шкода інтересам територіальної громади або мікрогромади, а також подавати сільській, селищній, міській, районній у місті (у разі її створення) раді пропозиції про вжиття запобіжних заходів;

3) порушувати у разі необхідності перед сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті (у разі її створення) ради питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності, передбаченої чинним законодавством.

Загальні збори можуть розглядати та вирішувати інші питання, що зачіпають інтереси членів територіальної громади або мікрогромади.

2. Загальні збори села (сіл), селища, міста, району в місті чи мікрорайону окрім повноважень, зазначених у пункті 1 цієї статті, можуть також ініціювати проведення чергових та позачергових звітів міського, сільського, селищних голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, депутатів місцевих рад, посадових осіб виконавчих органів місцевих рад, звітів про виконання місцевих бюджетів перед територіальною громадою, а також заслуховувати такі звіти.

3. Загальні збори мають право направляти звернення до органів державної влади, обласних та районних рад, керівників підприємств, установ, організацій, що не належать до комунальної власності територіальної громади села, селища, міста, об'єднанням громадян із порушенням в них питань, які є важливими для забезпечення інтересів членів територіальної громади або мікрогромади.

4. На загальних зборах не можуть розглядатися та вирішуватися питання, які належать до компетенції органів державної влади.

Стаття 10. Повноваження конференції

На конференції можуть розглядатися та вирішуватися будь-які питання, віднесені до повноважень загальних зборів відповідного виду, за винятком обмежень, встановлених цим та іншими законами.

Розділ III

ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ (КОНФЕРЕНЦІЇ)

Стаття 11. Порядок скликання загальних зборів

1. Загальні збори скликаються по мірі необхідності, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

2. Загальні збори можуть скликатися:

1) ініціативною групою членів територіальної громади або мікрогромади у складі не менше десяти осіб (у разі скликання загальних зборів села (сіл), селища, міста, району в місті чи мікрорайону), або не менше трьох осіб (у разі скликання загальних зборів вулиці, кварталу, будинку (декількох будинків), гуртожитку (декількох гуртожитків) чи інших дрібніших територій), які досягли вісімнадцятирічного віку, не визнані судом недієздатними та на законних підставах тимчасово або постійно проживають в межах відповідного села, селища, міста чи мікрогромади;

2) органом самоорганізації населення – в межах території його діяльності;

3) сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою або її постійною комісією;

4) сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті (у разі її створення) ради;

3. Скликання загальних зборів сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті (у разі її створення) ради здійснюється шляхом видання ним відповідного розпорядження. Таке розпорядження може бути видано не пізніше ніж за сім календарних днів до дати проведення загальних зборів як за власною ініціативою сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, так і в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

4. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради або однієї з постійних комісій місцевої ради про скликання загальних зборів ухвалюється відповідно до регламенту місцевої ради. При цьому таке рішення має набути чинності не пізніше ніж за сім днів до призначеної дати проведення загальних зборів.

5. Скликання загальних зборів органом самоорганізації населення здійснюється на підставі рішення, ухваленого цим органом відповідно до вимог Закону України «Про органи самоорганізації населення». Орган самоорганізації населення може скликати загальні збори виключно в межах території, на якій він здійснює свою діяльність. Рішення органу самоорганізації населення про скликання загальних зборів має бути у письмовому вигляді в повідомному порядку доведено до відома сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради не пізніше ніж за сім днів до дати проведення загальних зборів.

6. У разі скликання загальних зборів ініціативною групою членів територіальної громади або мікрогромади вона не пізніше ніж у тижневий термін до запланованої дати проведення загальних зборів в повідомному порядку інформує про них відповідну сільську, селищну, міську, районну у місті (у разі її створення) раду. Інформація, яка міститься у повідомленні, має бути засвідчена власними підписами членів ініціативної групи і містити їх прізвища, ім'я та по батькові, дату народження, домашню адресу та контактний телефон (за його наявності).

7. У розпорядженні сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішенні сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради або однієї з постійних комісій місцевої ради, рішенні органу самоорганізації населення, а також в повідомленні ініціативної групи про скликання загальних зборів має бути зазначена така інформація:

- 1) ініціатор скликання загальних зборів;
- 2) вид загальних зборів, визначений відповідно до пункту 2 статті 8 цього Закону;
- 3) дата і час проведення загальних зборів;
- 4) місце проведення загальних зборів;
- 5) запрошені учасники загальних зборів;
- 6) питання, які ініціатор пропонує на розгляд загальним збором;
- 7) кількість квартир у багатоповерховому житловому будинку (багатоповерхових будинках) та / або кількість будинків, що перебувають у приватній власності та розташовані на території, в межах якої передбачається проводити загальні збори.

8. Днем реєстрації ініціативи щодо скликання загальних зборів вважається день видання відповідного розпорядження сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, набуття чинності рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради або постійної комісії місцевої ради, подання до відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради рішення органу самоорганізації населення, а також повідомлення ініціативної групи про скликання загальних зборів.

9. Ініціативи щодо скликання загальних зборів реєструються у журналі реєстрації загальних зборів уповноваженим органом негайно після їх отримання. Уповноважений орган протягом одного робочого дня з дати реєстрації ініціативи щодо скликання загальних зборів письмово повідомляє ініціатора їх скликання, зазначивши номер реєстрації ініціативи про скликання загальних зборів у журналі реєстрації загальних зборів.

Форма журналу реєстрації загальних зборів затверджується рішенням сільської, селищної, міської ради, районної у місті (у разі її створення) ради.

10. Інформація про скликання загальних зборів має бути доведена уповноваженим органом до відома членів територіальної громади або мікрогромади не пізніше, ніж за три календарних дні до дати проведення загальних зборів через офіційний веб-сайт, а також засоби масової інформації, засновниками яких є сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада, та в інший спосіб.

11. Організаційно-технічне забезпечення підготовки та проведення загальних зборів покладається на ініціатора їх проведення або, за його клопотанням, – на уповноважений орган. У разі надходження звернення від ініціатора загальних зборів уповноважений орган має забезпечити приміщення для проведення загальних зборів, обладнання його необхідними технічними засобами, а також запрошення на загальні збори представників органів місцевого самоврядування та їхніх посадові осіб, підприємств, установ та організацій, які належать до комунальної власності відповідної територіальної громади, визначених ініціатором проведення загальних зборів.

12. Посадові особи органів місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади, мають сприяти проведенню загальних зборів та надавати ініціатору їх проведення необхідні інформаційні матеріали в порядку, передбаченому Законом України «Про інформацію».

Стаття 12. Порядок скликання конференції

1. У випадках, коли скликання загальних зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, замість них, якщо інше не передбачено цим та іншими законами, можуть скликатися конференції. Обрання представників членів територіальної мікрогромади здійснюється на загальних зборах, які мають передувати конференції та проводяться в межах дрібніших територій (району в місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку чи декількох будинків).

2. Норми представництва на конференції мають бути:

а) при обранні представників на конференцію, яка має проводитися на рівні села (сіл), селища, міста – не менше ніж один представник від двохсот квартир багатоквартирних будинків та / або будинків індивідуальної забудови;

б) при обранні представників на конференцію, яка має проводитися на рівні району в місті чи мікрорайону – не менше ніж один представник від сорока квартир багатоквартирних будинків та / або будинків індивідуальної забудови;

в) при обранні представників на конференцію, яка має проводитися на рівні вулиці чи кварталу – не менше ніж один представник від десяти квартир багатоквартирних будинків та / або будинків індивідуальної забудови.

Статутом територіальної громади села, селища, міста можуть бути встановлені інші норми представництва на конференції за умови, що вони не можуть бути меншими ніж це передбачено цим Законом.

3. Конференції скликаються та проводяться із дотриманням вимог, передбачених для загальних зборів, з урахуванням передбачених цим Законом особливостей.

Стаття 13. Порядок проведення загальних зборів (конференцій)

1. Перед початком загальних зборів (конференцій) ініціатор їх скликання проводить реєстрацію осіб, які прибули для участі у загальних зборах (конференції). У списку реєстрації учасників загальних зборів (конференції) мають бути зазначені: прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, серія і номер паспорту громадянина України, паспорту громадянина іншої держави або іншого документу, що посвідчує особу (тимчасового посвідчення громадянина України, паспорту громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичного паспорту, службового паспорту, військового квитка, посвідчення особи моряка, пенсійного посвідчення тощо), домашня адреса, номер телефону (за умови його наявності) та особистий підпис кожного учасника загальних зборів (конференції).

У разі проведення конференції під час реєстрації кожний її учасник подає також оригінал чи засвідчену нотаріально або органом місцевого самоврядування копію протоколу загальних зборів, на яких прийнято рішення про уповноваження його представляти на конференції інтереси відповідної територіальної мікрогромади.

2. Загальні збори є правомочними за умови, якщо в їх роботі бере участь більше половини членів територіальної громади чи мікрогромади, а у разі проведення конференції, – якщо на них було присутніми більше половини обраних представників.

3. Відсутність представника уповноваженого органу не може бути підставою для відміни чи перенесення дати проведення загальних зборів (конференції).

4. Відкриває загальні збори (конференцію) ініціатор їх скликання або уповноважена ним особа.

5. Для ведення загальних зборів (конференції) із числа їх учасників з правом вирішального голосу обирається головуючий і секретар зборів. За рішенням загальних зборів (конференції) її учасники можуть обрати робочу президію загальних зборів (конференції).

6. З метою підрахунку голосів учасники загальних зборів (конференції) обирають із свого складу лічильну комісію у кількості не менше трьох осіб. Не можуть бути членами лічильної комісії сільський, селищний, міський голова, голова районної у місті (у разі її створення) ради, а також головуючий та секретар або члени президії загальних зборів (конференції).

7. Загальні збори (конференції) затверджують порядок денний та регламент своєї роботи. Порядок денний має обов'язково передбачати доповіді ініціатора скликання загальних зборів (конференції) або уповноваженої

ініціатором їх скликання особи, а у разі потреби, – також виступ представника органу місцевого самоврядування, у компетенцію якого входить розв’язання питання, що розглядається на загальних зборах (конференції). Не допускається розгляд та прийняття на загальних зборах (конференції) рішень з питань, не внесених до порядку денного.

8. Головуючий на основі затвердженого регламенту загальних зборів (конференції):

- оголошує питання, які вносяться на розгляд загальних зборів (конференції);
- веде загальні збори (конференцію) та підтримує на них належну дисципліну і порядок;
- надає слово для виступів та оголошує підсумки голосування на підставі даних лічильної комісії;
- виконує інші функції з проведення загальних зборів (конференції).

Якщо головуєчий на загальних зборах (конференції) зловживає своїм правом головуєчого, загальні збори (конференції) можуть висловити йому недовіру та обрати нового головуєчого загальних зборів (конференції).

9. Учасники загальних зборів (конференції) повинні дотримуватися регламенту та норм етичної поведінки, не допускати вигуків, образ та інших дій, що заважають обговоренню винесених на розгляд питань. У разі порушення цих вимог учасником загальних зборів (конференції), головуєчий може зробити йому попередження. У разі, якщо порушник продовжуватиме порушувати порядок, головуєчий загальних зборів (конференції) може звернутися до порушника із вимогою залишити загальні збори (конференцію). При невиконанні порушником цієї вимоги до нього можуть бути застосовані примусові заходи як до порушника громадського порядку відповідно до чинного законодавства.

Головуючий на загальних зборах може переривати виступаючого лише якщо його виступ не стосується теми загальних зборів (конференції) або порушує їх регламент.

10. Обов’язки з охорони громадського порядку на загальних зборах (конференції) покладаються на співробітників міліції або на представників громадських формувань з охорони громадського порядку та Державного кордону України.

Стаття 14. Рішення загальних зборів (конференцій)

1. З розглянутих питань загальні збори (конференції) приймають рішення.

2. Рішення загальних зборів (конференції) приймається більшістю голосів учасників з правом вирішального голосу шляхом відкритого або таємного голосування. Спосіб голосування визначається регламентом та учасниками загальних зборів (конференції).

3. Рішення загальних зборів (конференції) не потребують додаткового затвердження з боку органів місцевого самоврядування чи їхніх посадових осіб.

Стаття 15. Протокол загальних зборів (конференції)

1. Результати проведення загальних зборів (конференції) оформляються протоколом, який веде секретар загальних зборів (конференції). Протокол має містити дані про ініціаторів їх скликання, дату і місце проведення загальних зборів (конференції), кількість учасників, у тому числі з правом вирішального голосу, затверджений порядок денний, стислий опис перебігу загальних зборів (конференції), результати розгляду питань, внесених до порядку денного, результати голосування по кожному питанню тощо. Оформлений протокол загальних зборів (конференції) не пізніше трьох днів після їх проведення підписують головуючий і секретар загальних зборів (конференції).

2. Протокол загальних зборів (конференції) оформляється у двох оригінальних примірниках. Перший примірник протоколу загальних зборів (конференції) передається до відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, другий залишається в ініціатора їх проведення.

До першого примірника протоколу загальних зборів (конференції) додається оригінал списку учасників загальних зборів (конференції), які брали в них участь, складений відповідно до вимог пункту 1 статті 13, а у разі проведення конференції до нього також додаються оригінали чи засвідчені нотаріально або органом місцевого самоврядування копії протоколів загальних зборів, на яких розглядалося питання про уповноваження учасників конференції представляти інтереси територіальної мікрогромади. До другого примірника протоколу додаються копії вказаних документів, засвідчені уповноваженим органом.

3. У п'ятиденний термін після надходження протоколу загальних зборів (конференції) до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, уповноважений орган має довести результати загальних зборів (конференції) до відома членів територіальної громади чи відповідної мікрогромади, зокрема, через офіційний веб-сайт, а також засоби масової інформації, засновниками яких є сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада.

Розділ IV

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ (КОНФЕРЕНЦІЙ)

Стаття 16. Реалізація рішень загальних зборів (конференції)

1. Рішення загальних зборів (конференції), які стосуються органів місцевого самоврядування чи їхніх посадових осіб, підлягають обов'язковому розгляду по суті у місячний термін після отримання протоколу загальних

зборів (конференції) на відкритому засіданні відповідного органу місцевого самоврядування. Ініціатор проведення загальних зборів (конференції) має бути поінформований про дату, час та місце розгляду рішень загальних зборів (конференції) щонайменше за три календарних дні до дати розгляду. Представнику ініціатора має бути надана можливість виступу для донесення до відома органу місцевого самоврядування чи його посадових осіб причин та суті ухвалених на загальних зборах (конференції) рішень.

По результатах розгляду рішень загальних зборів (конференції) органи місцевого самоврядування чи їхні посадові особи мають ухвалити в межах своїх повноважень акт, в якому має бути надано вмотивоване пояснення відповідного органу місцевого самоврядування чи посадові особи із обґрунтуванням причини часткового врахування чи неврахування рішення загальних зборів (конференції).

Акт органу місцевого самоврядування чи його посадової особи, ухвалений по результатах розгляду рішень загальних зборів (конференції), має бути в тиждневий термін після його ухвалення направлений ініціатору проведення загальних зборів (конференції).

Інформація про стан врахування рішення загальних зборів (конференції) має бути розміщена уповноваженим органом на офіційному веб-сайті, а також у засобах масової інформації, засновником яких є сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада.

2. Контроль за врахуванням рішень загальних зборів (конференції) органами місцевого самоврядування та їхніми посадовими особами покладається на сільського, селищного, міського голову, голову районної у місті (у разі її створення) ради, виконавчий комітет відповідної місцевої ради, а також ініціаторів скликання загальних зборів (конференції).

3. Неврахування рішення загальних зборів (конференції) органом місцевого самоврядування чи його посадовими особами може бути оскаржено ініціатором скликання загальних зборів (конференції) або окремими учасниками загальних зборів (конференції) у судовому порядку.

4. Рішення загальних зборів (конференції), прийняті в межах чинного законодавства, є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення, а також усіма членами територіальної громади або мікрогромади, на території якої проводилися загальні збори (конференція).

5. Орган самоорганізації населення має інформувати про стан виконання рішень загальних зборів (конференції) ініціаторів їх скликання, а також членів територіальної мікрогромади.

Стаття 17. Оскарження рішень загальних зборів (конференції)

1. Рішення загальних зборів (конференції) може бути оскаржено у встановленому законом порядку членами територіальної громади або мікрогромади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами,

підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, об'єднаннями громадян та органами самоорганізації населення.

2. Рішення загальних зборів (конференції), які не відповідають чинному законодавству або прийняті з питань, що не віднесені до їх повноважень, зупиняються відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою з одночасним зверненням до суду про скасування такого рішення.

Стаття 18. Відповідальність за порушення законодавства про загальні збори (конференції)

1. Несвочасний розгляд сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою рішень загальних зборів (конференції) може бути підставою для дострокового припинення її повноважень.

2. Посадові особи органів місцевого самоврядування, які своїми діями чи бездіяльністю порушують законодавство про загальні збори (конференції), несуть відповідальність згідно з законом.

3. Невиконання рішення загальних зборів (конференції) органом самоорганізації населення може бути підставою для дострокового припинення його повноважень.

Розділ VI ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Внести зміни до статті 8 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170), виклавши її в такій редакції:

“Стаття 8. Загальні збори членів територіальної громади

1. Загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Рішення загальних зборів членів територіальної громади підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування.

3. Порядок проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.”

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців після набрання чинності цим Законом:

1) підготувати та внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення інших законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Сільським, селищним, міським, районним у місті (у разі їх створення) радам та їх виконавчим органам протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону.

5. Визнати такою, що втрачає чинність з дня набрання чинності цим Законом Постанову Верховної Ради України від 17 грудня 1993 року №3748-ХІІ “Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні” (Відомості Верховної Ради УРСР, 1994 р., № 6, ст. 30).

Голова Верховної Ради України

В. Литвин

**КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ
(ВИТЯГ)**

**Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ**

Стаття 5. ... Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Стаття 7. В Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування.

**Розділ XI
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ**

Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України...

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи...

Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.

Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України
28 червня 1996 року

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про місцеве самоврядування в Україні
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170)
(витяг)

Розділ І
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни, використані в цьому Законі

Основні терміни, використані в цьому Законі, мають таке значення:

... загальні збори - зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення;

... самооподаткування - форма залучення на добровільній основі за рішенням зборів громадян за місцем проживання коштів населення відповідної території для фінансування разових цільових заходів соціально-побутового характеру.

Стаття 8. Загальні збори громадян

1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

3. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.

Розділ ІІ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ

Глава 1. Повноваження сільських, селищних, міських рад

Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад

1. Виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання:

... 30) прийняття рішень ... про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади. (Пункт 30 частини першої статті 26 із змінами, внесеними згідно із Законом № 997-ХІV від 16.07.99)

Реорганізація або ліквідація діючих комунальних дошкільних навчальних закладів, а також дошкільних навчальних закладів, створених колишніми сільсько-господарськими колективними та державними господарствами, допускається лише за згодою територіальної громади (загальних зборів) села, селища, міста або на підставі результатів місцевого референдуму; (Пункт 30 частини першої статті 26 доповнено абзацом згідно із Законом № 2628-ІІІ від 11.07.2001)...

Глава 3. Сільський, селищний, міський голова

Стаття 42. Повноваження сільського, селищного, міського голови

4. Сільський, селищний, міський голова:

... 11) скликає загальні збори громадян за місцем проживання...

Глава 5. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Стаття 46. Сесія ради

12. Пропозиції щодо питань на розгляд ради можуть вноситися сільським, селищним, міським головою, постійними комісіями, депутатами, виконавчим комітетом ради, головою місцевої державної адміністрації, головою районної, обласної ради, загальними зборами громадян.

Розділ III

МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 69. Місцеві податки і збори

2. За рішенням зборів громадян за місцем їх проживання можуть запроваджуватися місцеві збори на засадах добровільного самооподаткування.

Розділ IV

ГАРАНТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 80. Дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення

1. Повноваження органу самоорганізації населення припиняються достроково у разі:

1) невиконання рішень сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, її виконавчого комітету, загальних зборів громадян або невиконання своїх повноважень;

2) його саморозпуску.

2. Рішення про дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення приймається загальними зборами громадян, що утворили даний орган, або відповідною радою.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ,
21 травня 1997 року
№ 280/97-ВР

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про органи самоорганізації населення

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст. 254)

(витяг)

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 4. Законодавство про органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення діють на підставі Конституції України, цього та інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади (а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та рішень Ради міністрів Автономної Республіки Крим), рішень відповідних органів місцевого самоврядування, рішень місцевого референдуму, статутів територіальних громад, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, виданих у межах своїх повноважень, положень про органи самоорганізації населення, рішень зборів (конференції) жителів за місцем проживання, які їх обрали.

Розділ II

ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 8. Порядок ініціювання створення органу самоорганізації населення

1. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради можуть звернутися збори (конференція) жителів за місцем проживання за умови, якщо в них брало участь (було представлено) не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

На зборах (конференції) жителів за місцем проживання обирається також ініціативна група, члени якої будуть представляти інтереси жителів - учасників зборів (конференції) у відповідній місцевій раді.

2. Рішення зборів (конференції) приймається більшістю голосів їх учасників.

3. Ініціативна група подає до сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності створюваного органу самоорганізації населення, а також список учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номери паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів (конференції) жителів.

Стаття 9. Порядок надання дозволу на створення органу самоорганізації населення

2. Питання про створення органу самоорганізації населення, внесені на розгляд сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, розглядається на найближчому засіданні відповідної ради за участю членів ініціативної групи зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

Стаття 10. Порядок обрання органу самоорганізації населення

1. Орган самоорганізації населення обирається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання на основі загального, рівного виборчого права шляхом таємного голосування жителів, які на законних підставах проживають на відповідній території. Право голосу на виборах мають жителі, які досягли на день їх проведення вісімнадцяти років. Не мають права голосу жителі, яких визнано судом недієздатними. Загальний склад органу самоорганізації населення визначається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання.

2. Організація проведення зборів (конференції) жителів за місцем проживання, як правило, покладається на виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради.

3. Орган самоорганізації населення обирається у складі керівника, заступника (заступників) керівника, секретаря, інших членів. Обраними до складу органу самоорганізації населення вважаються особи, які одержали більше половини голосів учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

4. Члени органу самоорганізації населення можуть бути достроково відкликані за рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання, що утворили даний орган.

5. Переобрання органу самоорганізації населення, відкликання, обрання окремих його членів замість вибулих чи зміна кількісного складу органу самоорганізації населення здійснюється зборами (конференцією) жителів за місцем проживання в порядку, встановленому цією статтею.

Стаття 12. Положення про орган самоорганізації населення

1. Збори (конференція) жителів на підставі рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про створення органів самоорганізації населення відповідно до Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, актів та рішень відповідних органів місцевого самоврядування затверджують Положення про орган самоорганізації населення (далі – Положення).

Стаття 13. Легалізація органу самоорганізації населення

3. Для реєстрації органу самоорганізації населення уповноважені зборами (конференцією) жителів за місцем проживання їх представники подають до реєструючого органу заяву.

До заяви про реєстрацію органу самоорганізації населення додаються:

... 2) протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання з рішеннями про обрання членів органу самоорганізації населення та його персональний склад, про затвердження Положення, про обрання уповноважених представників для проведення реєстрації органу самоорганізації населення;

3) Положення, затверджене зборами (конференцією) жителів за місцем проживання, – у двох примірниках...

8. Про результати розгляду заяви реєструючий орган у 10-денний термін з дня прийняття рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації повідомляє уповноважених зборами (конференцією) жителів за місцем проживання їх представників.

10. У разі внесення змін до Положення до реєструючого органу подаються:

... протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про затвердження змін до Положення, текст змін.

Розділ III

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 15. Делеговані повноваження сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради

4. Якщо рішення ради про наділення органу самоорганізації населення повноваженням відповідної ради не забезпечене фінансами і майном, збори (конференція) жителів за місцем проживання, на яких обирався цей орган, можуть на цій підставі звернутися до відповідної ради про виключення такого повноваження з числа делегованих органу самоорганізації населення.

Розділ V

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 18. Гласність роботи і підзвітність органу самоорганізації населення

2. Орган самоорганізації населення не рідше одного разу на рік звітує про свою діяльність на зборах (конференції) жителів за місцем проживання.

Стаття 21. Правовий статус членів органу самоорганізації населення

2. За рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання керівник і секретар цього органу можуть працювати в ньому на постійній основі з оплатою їх праці за рахунок коштів, переданих органу самоорганізації населення.

Стаття 22. Повноваження керівника органу самоорганізації населення

1. Керівник органу самоорганізації населення – особа, яка обирається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання та очолює орган самоорганізації населення і наділена відповідними повноваженнями у здійсненні організаційно-розпорядчих функцій в порядку, передбаченому Положенням про цей орган.

Розділ VI
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ
САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
ЩОДО ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 24. Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення

Контроль за фінансовою діяльністю органу самоорганізації населення в межах своїх повноважень здійснюють:

... 3) збори (конференція) жителів за місцем проживання...

Стаття 25. Дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення

1. Повноваження органу самоорганізації населення можуть бути достроково припинені у разі:

... 2) невиконання рішень зборів (конференції) жителів за місцем проживання або невиконання своїх повноважень, а також саморозпуску – за рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання...

2. Орган самоорганізації населення припиняє свої повноваження також у разі перебудови або реорганізації будинків, вулиць, кварталів, мікрорайонів, районів у містах, сіл, селищ, у межах яких вони діють, якщо така перебудова, реорганізація пов'язана з відселенням (переселенням) жителів, які брали участь у зборах (конференції), що заснували цей орган.

Розділ VII
ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 28. Відповідальність органу самоорганізації населення та його посадових осіб за порушення законодавства

2. Прийняття органом самоорганізації населення рішень, що суперечать Конституції і законам України, актам законодавства, Положенню про цей орган та іншим рішенням ради, її виконавчого органу, розпорядженням сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, а також рішенням зборів (конференції) жителів за місцем проживання, місцевого референдуму, може бути підставою для припинення діяльності органу самоорганізації населення або позбавлення його повноважень.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ,
11 липня 2001 року
№ 2625-III

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 6, ст. 30)

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні (додається).
2. Ввести в дію Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні з дня його опублікування.

Голова Верховної Ради України

І.ПЛЮЩ

м. Київ,
17 грудня 1993 року
№ 3748-ХІІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постановою Верховної Ради України
від 17 грудня 1993 року № 3748-ХІІ

ПОЛОЖЕННЯ про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні

Відповідно до Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» загальні збори громадян за місцем проживання є важливою формою безпосередньої участі населення у вирішенні питань, віднесених до відання місцевого самоврядування.

Загальні збори громадян є складовою частиною системи місцевого самоврядування (сітьрад, селищ і міст).

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальні збори громадян (далі - збори) скликаються за місцем проживання громадян (села, селища, мікрорайону, житлового комплексу,

вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення) для обговорення найважливіших питань місцевого життя.

Стаття 2. У роботі зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років і постійно проживають на відповідній території.

У зборах не беруть участі психічно хворі громадяни, визнані судом недієздатними, особи, яких тримають в місцях позбавлення волі, а також особи, які знаходяться за рішенням суду в місцях примусового лікування.

У роботі зборів можуть брати участь депутати Рад народних депутатів, представники державних органів, трудових колективів, об'єднань громадян.

Стаття 3. Збори скликаються в міру необхідності, але менш як один раз на рік і є правомочними за наявності на них більше половини громадян, які проживають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання зборів (конференції) представників громадян – не менш як двох третин представників відповідних територіальних утворень.

Стаття 4. При розгляді і вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, іншими актами законодавчої і виконавчої влади, рішеннями відповідних Рад народних депутатів та їх виконавчих органів, а також цим Положенням.

У Республіці Крим збори керуються республіканським законодавством.

Стаття 5. Рішення зборів, прийняті в межах чинного законодавства, є обов'язковими для виконання органами територіальної самоорганізації громадян, усіма громадянами, які проживають на відповідній території.

II. КОМПЕТЕНЦІЯ ЗБОРІВ

Стаття 6. До компетенції зборів належить:

1) розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції і законів України, внесення пропозицій відповідним органам і організаціям;

2) обговорення проектів рішень місцевих Рад народних депутатів та їх органів з важливих питань місцевого життя;

3) внесення пропозицій з питань порядку денного сесій Рад народних депутатів та їх органів;

4) заслуховування інформацій голів Рад, керівників їх органів, звітів керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності відповідних адміністративно-територіальних одиниць, в разі необхідності – порушення перед відповідною Радою народних депутатів питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності;

5) інформування населення про прийняті Радами та їх виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента

України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян;

6) обрання громадських комітетів і рад самоврядування; затвердження їх статутів (положень), внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень (розпуск) органів територіальної самоорганізації громадян, а також про відставку окремих їх членів;

7) встановлення структури, штатів, затвердження витрат на утримання створюваних зборами органів та умов оплати праці їх працівників;

8) надання згоди на включення до складу місцевого господарства об'єктів, які створені в результаті трудової участі громадян або придбані на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

9) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність відповідних адміністративно-територіальних одиниць підприємств, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населення даної території, функціонування місцевого господарства;

10) вирішення питань щодо об'єднання коштів населення, а також за згодою підприємств, організацій і установ, які не входять до складу місцевого господарства, їх коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрій населених пунктів, на заходи по охороні навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій з цих питань місцевим Радам та їх виконавчим органам;

11) розгляд питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім престарілим громадянам, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд місцевих Рад та їх органів;

12) внесення пропозицій щодо встановлення Радами місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

13) розгляд питань про найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, перепідпорядкування сіл, селищ; внесення відповідних пропозицій з цих питань;

14) обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха, сприянням Радам, державним органам у проведенні робіт по ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформацій виконавчих органів місцевих Рад про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

15) обговорення поведінки осіб, які порушують громадський порядок, внесення подання до державних і громадських органів про притягнення цих осіб до відповідальності;

16) обговорення інших питань, що зачіпають інтереси населення відповідної території.

Стаття 7. Збори мають право звертатися з пропозиціями до відповідних Рад, державних органів, інших органів місцевого і регіонального самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати у місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

ІІІ. ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРІВ

Стаття 8. Збори скликаються головою Ради або її виконавчим органом, громадськими комітетами і радами самоврядування.

Збори скликаються за пропозицією не менш як третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні, депутатів Ради, членів постійної комісії, депутатської групи, трудового колективу, об'єднання громадян.

У випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференції) представників громадян населених пунктів, мікрорайонів, житлових комплексів, вулиць, кварталів, будинків та інших територіальних утворень. Норми представництва на них визначаються відповідною Радою, її виконавчим органом або органом територіальної самоорганізації громадян.

Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються зборами відповідних територіальних утворень або визначаються органами територіальної самоорганізації громадян (громадськими комітетами і радами мікрорайонів, житлових комплексів, сільськими, селищними, вуличними, квартальними, домовими комітетами).

У разі коли збори скликаються органами територіальної самоорганізації громадян, вони повідомляють про це відповідну Раду або її виконавчий орган.

Місцеві Ради та їх виконавчі органи сприяють громадським комітетам і радам самоврядування у підготовці та проведенні зборів, надають їм необхідні приміщення.

Стаття 9. Рішення про скликання зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніш як за 7 днів до їх проведення з зазначенням часу скликання, місця проведення зборів, питань, які передбачається внести на їх обговорення.

У випадках особливої необхідності населенню повідомляється про скликання зборів в день їх проведення.

Стаття 10. Збори відкриває і веде голова відповідної Ради або його заступник, а в разі коли збори скликано за рішенням відповідного органу територіальної самоорганізації громадян, - керівник цього органу.

Для ведення протоколу зборів обирається секретар зборів.

Для ведення зборів може обиратися президія зборів.

Збори можуть обирати також лічильну комісію.

Порядок денний і порядок роботи зборів затверджується зборами.

Стаття 11. З розглянутих питань збори приймають рішення.

Рішення зборів приймаються більшістю голосів громадян, які присутні на зборах, відкритим або таємним голосуванням.

Рішення зборів підписуються головою і секретарем зборів.

Стаття 12. За результатами зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів.

До протоколу зборів (конференції) додаються матеріали реєстрації їх учасників (список громадян, які були присутніми на зборах, із зазначенням місця їх проживання або список представників громадян відповідних територіальних утворень, а також рішення органів територіальної самоорганізації громадян про делегування своїх представників для участі в конференції).

IV. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 13. Рішення зборів проводяться в життя головами відповідних Рад, їх виконавчими органами, органами територіальної самоорганізації громадян.

До реалізації рішень зборів залучаються населення, підприємства, організації, установи, які розташовані на відповідній території.

Органи територіальної самоорганізації громадян регулярно інформують населення про виконання рішень зборів.

Стаття 14. Дію рішень зборів, прийнятих з порушенням Конституції та законодавства України, може бути зупинено відповідною Радою народних депутатів або її виконавчим органом, місцевою державною адміністрацією до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Про це повідомляється відповідний орган територіальної самоорганізації громадян.

Стаття 15. На загальних зборах в порядку, передбаченому цим Положенням, з додержанням вимог відповідних законодавчих актів України можуть також розглядатися питання:

а) про висунання претендентів на кандидата в Президенти України, кандидатів у народні депутати України і депутати місцевих Рад, на голів Рад, представників до складу виборчих комісій по виборах Президента України, народних депутатів України і депутатів місцевих Рад, з всеукраїнського та місцевих референдумів, представників (спостерігачів) для здійснення нагляду за ходом виборчої кампанії та референдумів;

б) про відкликання народних депутатів України та депутатів місцевих Рад;

в) про внесення на розгляд відповідних місцевих Рад пропозицій про проведення місцевого референдуму;

г) про утворення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів.

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ВІННИЦІ¹

Додаток 7

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В МІСТІ ВІННИЦІ

Загальні збори громадян за місцем проживання є формою безпосередньої участі громадян міста Вінниці у вирішенні питань місцевого значення.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі – збори) скликаються за місцем проживання громадян (мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення) для обговорення і прийняття рішень з найважливіших питань місцевого життя.

Стаття 2. У роботі зборів мають право брати участь громадяни, яким виповнилося 18 років і які є членами відповідної територіальної громади.

У зборах не беруть участі психічно хворі громадяни, громадяни, визнані судом недієздатними, особи, яких утримують у місцях позбавлення волі, а також особи, які перебувають за рішенням суду в місцях примусового лікування.

У роботі зборів можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, представники органів виконавчої влади, трудових колективів, об'єднань громадян, органів самоорганізації населення.

Стаття 3. Збори скликаються в міру необхідності, але не рідше як один раз на рік, і є правомочними за присутності на них більше половини громадян, які проживають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання зборів (конференції) представників – не менш як двох третин представників відповідних територіальних утворень, якщо інше не передбачено законами України.

Стаття 4. При розгляді і вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, іншими актами законодавчої і виконавчої влади, рішеннями відповідних місцевих рад та їх виконавчих органів, а також цим Положенням.

Стаття 5. Рішення загальних зборів підлягають розгляду та врахуванню у своїй діяльності органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

ІІ. КОМПЕТЕНЦІЯ ЗБОРІВ

Стаття 6. На розгляд зборів виносяться питання, віднесені Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування, зокрема:

¹ На момент проведення конференції Статуту територіальної громади м. Вінниці ухвалено не було.

1) розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції і законів України, внесення пропозицій відповідним органам та організаціям;

2) обговорення проектів рішень місцевих рад та їх органів з питань місцевого життя;

3) внесення пропозицій з питань порядку денного сесій місцевих рад та їх органів;

4) заслуховування інформації міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності, у разі необхідності – порушення перед відповідною місцевою радою питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності;

5) інформування населення про прийняті місцевими радами та їх виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян;

6) ініціювання перед міською радою питання про створення чи обрання органів самоорганізації населення;

7) надання згоди на включення до складу місцевого господарства об'єктів, створених у результаті трудової участі громадян або придбаних за їх добровільні внески; на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

8) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціальнокультурних потреб населення даної території, функціонування місцевого господарства;

9) вирішення питань щодо об'єднання коштів населення, а також за згодою підприємств, організацій і установ, які не входять до складу місцевого господарства, їхніх коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів для будівництва, розширення, ремонту й утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрою населених пунктів, для вжиття заходів з охорони навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій із цих питань місцевим радам та їх виконавчим органам;

10) запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;

11) розгляд питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім престарілим громадянам, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд місцевих рад та їх органів;

12) внесення пропозицій щодо встановлення місцевими радами місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

13) розгляд питань про найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, перепідпорядкування сіл, селищ; внесення відповідних пропозицій із цих питань;

14) обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, сприянням місцевих радам, державним органам у проведенні робіт із ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів місцевих рад про екологічно небезпечні аварії, поточну ситуацію і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

15) обговорення поведінки осіб, які порушують громадський порядок, внесення подань до державних і громадських органів про притягнення цих осіб до відповідальності.

Перелік питань, віднесених до компетенції загальних зборів громадян за місцем проживання у місті Вінниці, викладений у цьому Положенні, не є вичерпним.

Стаття 7. Збори мають право звертатися з пропозиціями до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ незалежно від форм власності, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати в місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

ІІІ. ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРІВ

Стаття 8. Збори скликаються міським головою, органами самоорганізації населення або ініціативною групою громадян за місцем проживання, до якої входять не менше десяти громадян, які проживають на відповідній території.

Повідомлення про це має бути підписане ініціатором (ініціаторами) скликання зборів. У повідомленні зазначають тип зборів (збори громадян за місцем проживання або конференція їх представників) та вид зборів (збори громадян міста, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення), дані про ініціаторів їх скликання, час, дату та місце проведення загальних зборів, порядок денний зборів, а також подають список осіб, запрошуваних на збори.

Повідомлення реєструється в Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Вінниці. Ініціаторам проведення зборів видається копія зареєстрованого повідомлення.

Міський голова зобов'язаний у семиденний термін розглянути пропозицію ініціаторів та призначити загальні збори.

Стаття 9. Якщо неможливо організувати проведення загальних зборів у день та час, визначений у повідомленні ініціативної групи, Вінницький міський голова або секретар Вінницької міської ради може запропонувати ініціативній групі інший день, час та місце проведення зборів. Остаточне рішення з цього питання може бути прийняте за згодою ініціативної групи. У цьому випадку дата проведення загальних зборів не може розходитися з датою, запропонованою ініціативною групою, на більш ніж 14 календарних днів.

У випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференції) представників територіальної громади міста, мікрорайонів, житлових комплексів, вулиць,

кварталів, будинків та інших територіальних утворень. Норми представництва на них визначаються відповідною місцевою радою або органом самоорганізації населення, але обов'язково мають бути присутні:

- при проведенні зборів представників територіальної громади міста Вінниці: не менше одного представника від кварталу багатоповислової забудови та не менше одного представника від двадцяти будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців кварталу та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців району міста Вінниці: не менше одного представника від багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 50 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців мікрорайону (згідно з визначеними мікрорайонами міста Вінниці): не менше одного представника від двох під'їздів багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 20 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їздів багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців кварталу: не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та не менше одного представника від двох будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців вулиці: не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та одного представника від 5 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників будинку: по одному представнику від кожного поверху багатоквартирного будинку.

Квота представництва є мінімально обов'язковою для проведення конференції представників територіальної громади в місті Вінниці. Квота представництва може бути збільшена суб'єктами скликання конференції представників територіальної громади.

Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються зборами відповідних територіальних утворень або визначаються органами самоорганізації населення.

Стаття 10. Рішення про скликання зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення зборів та переліку питань, які передбачається винести на обговорення.

Стаття 11. Збори, ініційовані міським головою, відкриває і веде міський голова або його заступник. Якщо збори скликані за рішенням органу

самоорганізації населення, – керівник цього органу. В разі, якщо ініціатором проведення загальних зборів є ініціативна група громадян за місцем проживання, збори відкриває та веде представник цієї ініціативної групи.

Для ведення протоколу зборів із числа їх учасників відносною більшістю голосів обирається секретар зборів. Він веде протокол зборів, який підписують голова і секретар зборів.

Для ведення зборів із числа їх учасників відносною більшістю голосів може обиратися президія зборів.

Для підрахунку голосів учасників зборів обирається лічильна комісія у складі не менше 3 осіб. Не можуть бути членами лічильної комісії міський голова, секретар міської ради, члени президії зборів.

Порядок денний і порядок роботи зборів затверджується зборами. Збори приймають регламент своєї роботи, де обов'язково передбачаються доповіді членів ініціативної групи або іншого суб'єкта ініціювання загальних зборів та представника (представників) органу місцевого самоврядування, до компетенції якого належить вирішення питання, що його розглядають збори. Не допускається розгляд на зборах та прийняття рішень із питань, не затверджених порядком денним.

Голова зборів на основі регламенту зборів:

- оголошує питання, які виносяться на розгляд зборів;
- веде збори та підтримує на них належну дисципліну й порядок;
- надає слово для виступів та оголошує підсумки голосування;
- виконує інші функції та обов'язки.

Якщо голова зборів зловживає своїм правом головування, то збори більшістю голосів можуть висловити йому недовіру й обрати нового голову зборів.

Посадові особи місцевого самоврядування мають право виступати з власної ініціативи із співдоповідями з питань, що обговорюються на зборах та перебувають у їх віданні.

Охорону й порядок під час проведення зборів забезпечують сили міліції або добровільних громадських формувань з охорони порядку.

Стаття 12. З розглянутих питань збори приймають рішення.

Рішення зборів приймаються більшістю голосів громадян, присутніх на зборах, відкритим або таємним голосуванням. Формат проведення голосування визначають більшістю голосів учасники зборів.

Рішення зборів оформляється письмово та підписується головою і секретарем зборів та, за бажанням, учасниками зборів.

Стаття 13. За результатами зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. Протокол оформляється у трьох примірниках.

Один примірник протоколу зборів передають на зберігання секретареві Вінницької міської ради; другий примірник протоколу залишають ініціаторові проведення зборів, третій – вивішують для ознайомлення в місці проведення загальних зборів громадян за місцем проживання. Секретар Вінницької міської ради забезпечує в п'ятиденний термін з дня надходження протоколу зборів оприлюднення його в повному обсязі.

До першого примірника протоколу зборів (конференції) додаються матеріали реєстрації їх учасників (список громадян, які були присутні на зборах, із зазначенням місця їх проживання або список представників громадян відповідних територіальних утворень), а також рішення органів самоорганізації громадян про делегування своїх представників для участі в конференції та протоколи лічильної комісії, а до другого та третього примірників протоколу – копії вказаних документів.

Стаття 14. Рішення зборів враховуються органами місцевого самоврядування у їхній діяльності.

Рішення, підтримані учасниками зборів у кількості голосів, визначеній для підтримки місцевої ініціативи, можуть бути оформлені у вигляді проєктів рішень Вінницької міської ради і розглядатися як місцева ініціатива.

Якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування не вважають за можливе враховувати рішення зборів, про це має бути подана вмотивована заява на ім'я Вінницького міського голови та ініціативної групи або іншого суб'єкта ініціювання проведення зборів.

Рішення зборів може бути оскаржене в судовому порядку.

Рішення зборів доводиться до відома депутатів Вінницької міської ради на найближчому її засіданні.

Розгляд рішення зборів проводиться за обов'язкової участі членів ініціативної групи.

Неврахування рішення зборів органами чи посадовими особами місцевого самоврядування може бути оскаржене в порядку, визначеному законодавством України, як бездіяльність.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 15. Рішення зборів реалізуються міським головою, виконавчими органами міської ради, органами самоорганізації населення.

До реалізації рішень зборів залучаються населення, підприємства, організації, установи незалежно від форми власності, які розташовані на відповідній території.

Органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення регулярно інформують населення про виконання рішень зборів.

Стаття 16. Дію рішень зборів, прийнятих із порушенням Конституції та законодавства України, може бути призупинено відповідною місцевою радою або її виконавчим комітетом до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Одночасно суб'єкт, що припинив дію рішення зборів, зобов'язаний звернутися до суду для оскарження такого рішення. Про це повідомляється ініціатор проведення зборів.

Дане Положення набуває чинності з моменту його офіційного оприлюднення.

Рішення зборів, проведених до введення в дію цього Положення, є чинними, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

Додаток 1

до Положення “Про загальні збори громадян
за місцем проживання в місті Вінниці»

Вінницькому міському голові

Ініціативної групи в особі

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. Вінниця

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. Вінниця

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. Вінниця

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

**ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН
ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ**

Відповідно до ст. 8 Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті Вінниці” повідомляємо Вас про утворення ініціативної групи у складі:

1. Прізвище, ім'я, по батькові
Число, місяць та рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса та телефон
2. Прізвище, ім'я, по батькові
Число, місяць та рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса та телефон
3. Прізвище, ім'я, по батькові
Число, місяць та рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса та телефон

з метою підготовки та проведення загальних зборів мешканців _____

Вид загальних зборів громадян відповідно до Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті Вінниці”

Загальні збори заплановано провести “_____” _____ 200__ року з _____ - _____
Число Місяць Год. Хв.

до _____ - _____ у _____
Год. Хв. Назва та адреса місця проведення загальних зборів громадян за місцем проживання

На загальних зборах заплановано обговорити такі питання:

1. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів
2. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів
3. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів

До участі в загальних зборах запрошуюються:

1. Мешканці _____
Назва території, мешканців якої запрошено до участі в загальних зборах залежно від їх виду
2. Вінницький міський голова місті ради
3. Депутати Вінницької міської ради
4. _____
Посада та місце роботи запрошеної до участі в загальних зборах громадян посадової особи органу місцевого самоврядування
5. Представники _____
Назва місцевого осередку політичної партії, громадської організації,

_____ органу самоорганізації населення, іншого об’єднання громадян, установи чи організації, запрошених до участі в загальних зборах громадян за місцем проживання

Прізвище, ім’я, по батькові

Домашня адреса та номер телефону

Особистий підпис

“_____” _____ 200__ року

ПРОТОКОЛ
загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ міста Вінниці

Вид загальних зборів

« ____ » _____ 200__ року

ПРИСУТНІ:

Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання міста Вінниці
у кількості _____ осіб (список – у додатку 1 до цього протоколу).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.

2. Затвердження порядку денного зборів.

3. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

4. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

5. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.

СЛУХАЛИ:

1. Про обрання голови зборів.

2. Про обрання секретаря зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____

2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

1. Обрати головою зборів:

Прізвище, ім’я, по батькові

Рік народження

Серія та номер паспорта

Домашня адреса

2. Обрати секретарем зборів:
Прізвище, ім'я, по батькові
Рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса

2. Затвердження порядку денного зборів

СЛУХАЛИ:

1. Про затвердження порядку денного зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити такий порядок денний зборів:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується
2. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується
3. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується
3. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

4. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

5. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

Голова зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Додаток 3
до Положення “Про загальні збори громадян
за місцем проживання в місті Вінниці»

Додаток № 1
до Протоколу загальних зборів громадян
за місцем проживання
міста Вінниці
_____ вид загальних зборів
від «__» _____ 200__ р.

СПИСОК
учасників загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ **міста Вінниці**
Вид загальних зборів

«__» _____ 200__ року

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Рік народження	Серія та номер паспорта	Домашня адреса
1.				
2.				
...				
...				

Голова зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
СЕКРЕТАРІАТ
Книга
реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Вінниці

Розділ II
Загальні збори громадян за місцем проживання

Дата та номер реєстрації повідомлення	Тип загальних зборів громадян за місцем проживання	Вид загальних зборів громадян за місцем проживання за територією	Список членів ініціативної групи	Питання, що виносяться на загальні збори громадян за місцем проживання	Час та місце проведення загальних зборів громадян за місцем проживання	Прізвище, ім'я, по батькові, посада головуючого на загальних зборах громадян за місцем проживання, секретаря зборів та членів президії	Рішення, прийняті загальними зборами громадян за місцем проживання	Адресати, яким направлено на розгляд і врахування рішення загальних зборів громадян за місцем проживання, та результати їх діяльності	Інші дані

Затверджено
рішенням Дніпропетровської міської ради
від 13 червня 2001 р. №3/21

**СТАТУТ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ДНІПРОПЕТРОВСЬКА
(витяг)**

**РОЗДІЛ III
ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА
ТА ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЇЇ ЧЛЕНІВ НА УЧАСТЬ
У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ**

Стаття 15. Форми та гарантії реалізації права членів територіальної громади на участь у здійсненні місцевого самоврядування

2. Формами участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні є:

... - загальні збори громадян за місцем проживання...

3. Будь-які обмеження права членів територіальної громади на участь у місцевому самоврядуванні міста залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та Інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання в місті, за мовними або іншими ознаками забороняються.

Стаття 18. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян за місцем проживання - це збори членів територіальної громади, які проводяться у межах міста або його окремих частин - будинків, вулиць, кварталів, житлових комплексів, мікрорайонів, районів міста, сел.Таромське або інших внутрішньоміських територіальних утворень.

2. До компетенції загальних зборів громадян належить:

- розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції України та законів України, внесення пропозицій відповідним органам і організаціям;

- обговорення проектів рішень міської та районних в місті рад та їх органів з питань міського життя;

- внесення пропозицій з питань порядку денного сесій міської і районних в місті рад та їх органів;

- заслуховування інформації міського голови, посадових осіб місцевого самоврядування міста, звітів керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади, порушення в разі

необхідності перед відповідною радою питання про притягнення посадових осіб до відповідальності;

- інформування населення про прийняті радами та їх виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси територіальної громади;

- утворення органів самоорганізації населення; затвердження їх положень, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень (розпуск) органів самоорганізації населення, а також про відставку окремих їх членів;

- надання згоди на включення до складу комунальної власності об'єктів, які створені в результаті трудової участі громадян або придбані на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

- внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність підприємств, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальної громади;

- розгляд питань про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд міської ради та її органів;

- внесення пропозицій щодо встановлення міською радою місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

- розгляд питань про найменування, перейменування вулиць, провулків, проспектів, площ, скверів, парків; внесення пропозицій з цих питань;

- обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха, сприяння органам місцевого самоврядування, державним органам у проведенні робіт щодо ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів міської ради про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

- розгляд питань про висування претендентів на кандидата в Президенти України, кандидатів у народні депутати України і депутати міської ради та районних у місті рад, міського голови, представників до складу виборчих комісій по виборах Президента України, народних депутатів України і депутатів міської ради та районних у місті рад, з всеукраїнського та місцевих референдумів;

- розгляд питань про відкликання народних депутатів України і депутатів міської ради та районних у місті рад;

- розгляд питань про внесення на розгляд міської ради пропозицій про проведення місцевого референдуму;

- розгляд питань про утворення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів;

- обговорення інших питань, що зачіпають інтереси територіальної громади.

3. Загальні збори громадян мають право звертатися з пропозиціями до міської та районних в місті рад, державних органів, інших органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати у місячний термін про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

4. У роботі загальних зборів громадян беруть участь члени територіальної громади, у яких є право голосу на місцевих виборах та які проживають на відповідній території (будинки, вулиця, квартал, житловий комплекс, мікрорайон, район в місті, сел.Таромське).

У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь міський голова, Таромський селищний голова, народні депутати України, депутати обласної, міської ради та відповідних районних у місті рад, Таромської селищної ради, посадові особи органів місцевого самоврядування, представники органів державної влади, об'єднань громадян, установ, організацій та підприємств, які мають зацікавленість у вирішенні питань, що розглядаються на зборах.

5. Загальні збори громадян за місцем проживання скликає міський голова за власною ініціативою, за ініціативою депутата міської ради відповідного округу; за ініціативою не менше 10 громадян, що проживають на відповідній території. Він може доручити скликати загальні збори головам відповідних районних у місті рад, Таромському селищному голові.

6. Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніше як за сім днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення та переліку питань, які передбачається винести на обговорення зборів.

7. У випадках, коли об'єктивно неможливо провести загальні збори громадян, за рішенням міського голови або відповідного органу самоорганізації населення скликається конференція представників громадян за місцем проживання - будинків, вулиць, мікрорайонів тощо. Представники громадян для участі у конференціях обираються загальними зборами громадян, які проживають на території менших територіальних утворень, або визначаються органами самоорганізації населення, якщо вони скликають ці конференції. Норми представництва на конференції представників громадян встановлюються органом, який їх скликає. Порядок скликання, проведення, а також компетенція конференцій представників громадян за місцем проживання визначаються такими ж, як і для загальних зборів громадян за місцем проживання.

8. Загальні збори громадян є правомочними за умови присутності на них не менше половини членів територіальної громади, які проживають на відповідній території. Конференції громадян є правомочними за умови присутності на них не менше двох третин обраних або призначених представників.

9. На загальних зборах громадян головує міський голова або керівник відповідного органу самоорганізації населення чи особа, що визначена органом, який скликав загальні збори громадян. Для ведення протоколу загальних зборів обирається секретар загальних зборів.

10. Порядок денний загальних зборів громадян затверджується за пропозицією органу, який їх скликав.

11. Під час проведення загальних зборів громадян складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів громадян. До протоколу додається список учасників зборів із зазначенням місця їх проживання.

12. Загальні збори громадян приймають рішення з розглянутих питань. Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від кількості присутніх на них громадян, які проживають на відповідній території.

13. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами та посадовими особами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій, яких ці рішення стосуються.

Органи та посадові особи місцевого самоврядування, до яких звернулися з пропозиціями загальні збори громадян, повинні розглянути такі пропозиції у 30-ти денний термін та повідомити 10-ти денний термін про результати їх розгляду міського голову та суб'єктів, за ініціативою яких було скликано збори.

14. Витрати, пов'язані з підготовкою та проведенням загальних зборів громадян, здійснюються за рахунок бюджету міста або за рахунок добровільних внесків відповідних жителів міста.

РОЗДІЛ IV

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ТА ІНШІ ПОСАДОВІ ОСОБИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 30. Повноваження міського голови

4. Міський голова здійснює повноваження:

... - скликає загальні збори громадян за місцем проживання...

РОЗДІЛ VII

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 46. Система органів самоорганізації населення

4. Органи самоорганізації населення діють на підставі Конституції України, актів Президента України. Кабінету Міністрів України, Статуту територіальної громади м. Дніпропетровська, розпоряджень міського голови, голови районної в місті ради, виданих у межах своїх повноважень, рішеннями міської ради та її виконавчого органу рішень зборів (конференцій) громадян за місцем проживання, які його обрали, та положення про цей орган.

Стаття 48. Територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення

2. Будинкові, вуличні, квартальні комітети можуть діяти як самостійні органи самоорганізації населення і як складові, відповідно, вуличних, квартальних, територіальних комітетів за рішенням загальних зборів (конференцій) громадян, які обрали ці органи самоорганізації населення.

Стаття 49. Порядок створення органу самоорганізації населення

2. Положення про орган самоорганізації населення приймається зборами громадян за місцем проживання, затверджується відповідною районною в місті радою чи міською радою.

3. Питання про створення органу самоорганізації населення, внесені на розгляд районної в місті ради, розглядається на найближчому засіданні ради за участю представників ініціаторів загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання.

5. Районна в місті рада може звертатися до міського голови з ініціативою про скликання загальних зборів громадян щодо створення органу самоорганізації населення.

6. Загальні збори (конференція) громадян щодо створення органу самоорганізації населення скликаються міським головою за ініціативою районної в місті ради.

7. У разі проведення конференції громадян щодо створення органу самоорганізації населення норми представництва на цю конференцію визначаються районною в місті радою.

8. На загальних зборах (конференції) громадян щодо створення органу самоорганізації населення приймається положення про орган самоорганізації населення, обирається власне орган самоорганізації населення, вирішуються інші питання.

9. Органи самоорганізації населення діють на підставі положення про орган самоорганізації населення, яке затверджується зборами (конференцією) громадян за місцем проживання.

10. Орган самоорганізації населення обирається зборами громадян (конференцією) за місцем проживання, проведених з урахуванням норм представництва жителів відповідної території, встановлених відповідною районною в місті радою. Загальний склад органу самоорганізації населення визначається зборами (конференцією) громадян за місцем проживання.

Стаття 52. Правовий статус членів органу самоорганізації населення

3. За рішенням зборів (конференції) громадян за місцем проживання керівник і секретар цього органу можуть працювати в ньому на постійній основі з оплатою їхньої праці за рахунок власних коштів органу самоорганізації населення.

Стаття 53. Порядок припинення діяльності органу самоорганізації населення

2. У разі припинення діяльності органу самоорганізації населення майнові питання вирішуються відповідно до Положення про цей орган та чинного законодавства:

... - власні фінансові ресурси органу самоорганізації населення, що припинив свою діяльність, використовуються на цілі та в порядку, встановленому зборами (конференцією) громадян за місцем проживання, що створили цей орган.

3. Повноваження органу самоорганізації населення можуть бути достроково припинені у разі:

... - невиконання рішень загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання або невиконання своїх повноважень, а також саморозпуску - за рішенням загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання...

4. Орган самоорганізації населення припиняє свої повноваження також у разі перебудови або реорганізації будинків, вулиць, кварталів, мікрорайонів, районів у містах, у межах яких вони діють, якщо така перебудова, реорганізація пов'язана з відселенням (переселенням) жителів, які брали участь у зборах (конференції), що заснували цей орган.

РОЗДІЛ VIII

СТРАТЕГІЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МІСТА

Стаття 55. Міське планування

10. Органи місцевого самоврядування можуть залучати до розробки плану забудови представників громадськості, виносити це питання на громадське обговорення та загальні збори. Проект плану забудови оприлюднюється і вноситься на затвердження лише після обговорення пропозицій та зауважень, що надійшли до органів місцевого самоврядування.

РОЗДІЛ VIII

СТРАТЕГІЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МІСТА

Стаття 59. Забезпечення громадського порядку та громадської безпеки

1. Органи місцевого самоврядування, в межах наданих їм законодавством повноважень, розробляють та впроваджують заходи з охорони громадського порядку та громадської безпеки з таких основних напрямків:

... - врегулювання виконавчим комітетом міської ради питань щодо проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів; здійснення контролю за забезпеченням громадського порядку при їх проведенні...

РОЗДІЛ XII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 92. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

2. Право внесення проектів змін та доповнень до Статуту мають міський голова, виконавчий комітет міської ради, депутати міської ради, постійні комісії міської ради, загальні збори громадян. Відповідні зміни та доповнення до Статуту вносяться також міською радою за результатами місцевого референдуму.

Джерело: <http://www.library.dp.ua/index.php?p=1&n=12&b=r>

**УСТАВ
ТЕРРИТОРИАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ГОРОДА ДОНЕЦКА
(извлечения)**

**РАЗДЕЛ I
ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ**

Статья 1.1. Основные определения и обозначения

3. ... Местное самоуправление в городе осуществляется населением непосредственно (выборы, референдум, общие собрания, местные инициативы, общественные слушания и иные предусмотренные законодательством Украины формы непосредственного волеизъявления) и через органы городского самоуправления (органы местного самоуправления города)...

**РАЗДЕЛ II
ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ ГРОМАДА В СИСТЕМЕ ГОРОДСКОГО
САМОУПРАВЛЕНИЯ**

Статья 2.2. Территориальная громада города Донецка

Статья 2.2.1. Члены территориальной громады г. Донецка, достигшие 18-летнего возраста и не признанные судом недееспособными имеют право избирать органы и должностных лиц городского самоуправления, быть избранными или назначенными в органы городского самоуправления или их должностными лицами, принимать участие в местных референдумах, общих собраниях граждан по месту жительства, общественных слушаниях, пользоваться иными, предусмотренными Конституцией Украины, законами Украины и настоящим Уставом правами на участие в городском самоуправлении.

Статья 2.2.2. Право граждан города – субъектов городского самоуправления – принимать участие в осуществлении городского самоуправления может быть реализовано в таких формах:

... - общие собрания граждан по месту жительства...

Статья 2.5. Общие собрания граждан

Общие собрания граждан по месту жительства являются формой их непосредственного участия в решении вопросов местного значения. Общие собрания граждан по месту жительства созываются с целью:

- обсуждения вопросов общегородского значения;
- обсуждения вопросов, отнесенных к ведению общегородских органов городского самоуправления, имеющих важное значение для территориальной громады и внесения предложений по этим вопросам;
- избрания органов самоорганизации населения;
- принятия решений по вопросам, переданным городским советом в ведение соответствующему органу самоорганизации населения;
- заслушивания сообщений и отчетов о работе органов и должностных лиц городского самоуправления, органов самоорганизации населения;

– принятия решений об участии на общественных началах жителей города – членов территориальной громады – в работах по благоустройству, охране общественного порядка, сохранению жилищного фонда, памятников истории и культуры, оказании помощи социально не защищенным членам территориальной громады;

– принятия решений по самообложению жителей города – членов территориальной громады – для финансирования разовых целевых мероприятий социально-бытового характера;

– принятия решения о добровольных благотворительных взносах жителей города – членов территориальной громады – и юридических лиц на территории громады, на общественные цели;

– рассмотрения иных вопросов, отнесенных к ведению местного самоуправления, в рамках Конституции и законов Украины.

Статья 2.5.1. Порядок созыва и проведения общих собраний граждан регламентируется действующим законодательством Украины. Решения общих собраний граждан учитываются органами местного самоуправления г. Донецка в их деятельности.

РАЗДЕЛ IV ОРГАНЫ САМООРГАНИЗАЦИИ НАСЕЛЕНИЯ

Статья 4.1. Система и общие принципы организации и деятельности органов самоуправления населения

Персональный состав органа самоуправления населения избирается общим собранием (конференцией).

Полномочия и порядок работы органа самоуправления населения определяется Законом Украины “Об органах самоуправления населения” и положением об этих органах, утверждаемым на общем собрании (конференции) жителей.

Статья 4.2. Порядок формирования органов самоуправления населения

Решение о создании органа самоуправления населения принимается собранием (конференцией) граждан, которые проживают на соответствующей территории района.

Выборы органов самоуправления населения проводятся на общих собраниях (конференциях) граждан по месту жительства.

Председатель органа самоуправления населения избирается на общих собраниях (конференциях) граждан по месту жительства.

РАЗДЕЛ VII ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 7.4. Предложения относительно внесения изменений и дополнений в Устав города подаются в городской совет городским головой, исполнительными органами городского самоуправления, депутатами городского совета, постоянными комиссиями городского совета, общими собраниями жителей.

Статья 7.5. Положения о местных инициативах и общих собраниях граждан по месту жительства в г. Донецке разработать и принять в течение 6 месяцев со дня принятия настоящего Устава.

**ПОЛОЖЕНИЕ ОБ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЯХ
В ГОРОДЕ ДОНЕЦКЕ
(извлечения)**

2. Инициирование общественных слушаний

2.2. Регистрацию общегородских инициатив осуществляет секретарь городского совета, а районных и квартальных - председатель соответствующего районного в городе совета. При регистрации инициативы орган регистрации вносит запись в Книгу регистрации местных инициатив, общих собраний, общественных слушаний в городе (районе) или предоставляет заявителям обоснованный ответ об отказе в регистрации.

6. Переходные и заключительные положения

6.2. Районным в городе советам в десятидневный срок изготовить Книгу регистрации местных инициатив, общих собраний и общественных слушаний в соответствии с настоящим Положением.

Джерело:

http://www.lukyanchenko.donetsk.ua/public_echo.php?id=437&id_razdel=13&id_pr=17

Утверждено решением
Донецкого городского совета
от 21.11.2008 №25/24

ПОЛОЖЕНИЕ ОБ ОБЩИХ СОБРАНИЯХ ГРАЖДАН В Г. ДОНЕЦКЕ

Общие собрания граждан по месту жительства являются формой непосредственного участия граждан города (района в городе) в решении вопросов местного значения.

I. Общие положения

1. Общие собрания граждан по месту жительства (далее - собрания) созываются по месту жительства граждан (района в городе, микрорайона, жилого комплекса, улицы, квартала, дома или другого территориального образования) для обсуждения и принятия решений по важнейшим вопросам местного значения.

2. В работе собрания имеют право принимать участие граждане, которым исполнилось 18 лет, и они постоянно проживают на соответствующей территории (в зависимости от вида собрания).

В собрании не принимают участие психически больные граждане, признанные судом недееспособными, лица, находящиеся в местах лишения свободы, а также лица, находящиеся по решению суда в местах принудительного лечения.

3. Собрания созываются по мере необходимости, но не менее одного раза в год, и являются правомочными при присутствии на них более половины граждан, проживающих на соответствующей территории и имеющих право принимать участие в собрании; в случае созыва собрания (конференции) представителей - при присутствии не менее двух третьих представителей соответствующих территориальных образований.

4. При рассмотрении и решении вопросов собрания руководствуются Конституцией и законами Украины, указами Президента Украины, другими актами законодательной и исполнительной власти, Уставом территориальной громады г. Донецка, решениями соответствующих советов и их исполнительных органов, а также Положением об общих собраниях граждан в г. Донецке (далее - Положение).

5. Решения общих собраний подлежат рассмотрению органами и должностными лицами местного самоуправления и учитываются ими в своей деятельности.

II. Компетенция собраний

6. На рассмотрение собраний могут выноситься вопросы, отнесенные Конституцией и законами Украины к ведению местного самоуправления, в частности:

1) рассмотрение любых вопросов, относящихся к ведению местного самоуправления, в пределах Конституции и законов Украины, внесение предложений соответствующим органам и организациям;

2) обсуждение проектов решений городского (районного в городе) совета по важнейшим вопросам местной жизни;

3) внесение предложений по вопросам повестки дня сессий городского (районных в городе) совета;

4) заслушивание информации городского головы, исполкома городского совета, председателя районного в г. Донецке совета, отчетов руководителей предприятий, учреждений и организаций, которые принадлежат к коммунальной собственности соответствующих административно-территориальных единиц, в случае необходимости внесение на рассмотрение соответствующего совета вопроса о привлечении отдельных должностных лиц к ответственности;

5) информирование населения о принятых соответствующими советами и их исполнительными органами решениях, ходе их выполнения, о законах Украины, указах Президента Украины, других актах органов законодательной и исполнительной власти по вопросам, затрагивающим интересы граждан;

6) избрание общественных комитетов и советов самоуправления; утверждение их уставов (положений), внесение в них изменений и дополнений, решение вопросов о досрочном прекращении полномочий (ропуске) органов территориальной самоорганизации граждан, а также об отставке их отдельных членов;

7) утверждение структуры, штата, затрат на содержание создаваемых сообщением органов и условий оплаты труда их работников;

8) внесение предложений о передаче или продаже в коммунальную собственность соответствующих территориальных громад предприятий, учреждений и организаций, их структурных подразделений и других объектов, принадлежащих к государственной и другим формам собственности, если они имеют важное значение для обеспечения коммунально-бытовых и социально-культурных нужд территориальных громад;

9) решение вопросов об объединении средств населения, а также по согласию предприятий, организаций и учреждений их средств, трудовых и материально-технических ресурсов на строительство, расширение, ремонт и удержания на паевых началах объектов социальной и производственной инфраструктуры, благоустройство населенных пунктов, на меры по охране окружающей природной среды; внесение соответствующих предложений по указанным вопросам соответствующим советам и их исполнительным органам;

10) рассмотрение вопросов о предоставлении помощи инвалидам, ветеранам войны и труда, одиноким престарелым гражданам, многодетным семьям и другим категориям граждан; внесение соответствующих предложений по указанным вопросам на рассмотрение соответствующих советов и их органов;

11) внесение предложений относительно установления городским советом местных налогов и сборов, объявление местных добровольных займов;

12) рассмотрение вопросов о наименовании, переименовании населенных пунктов, улиц, переподчинении сел, поселков; внесение соответствующих предложений по указанным вопросам;

13) обсуждение вопросов, связанных с привлечением населения к ликвидации последствий аварий и стихийных бедствий, содействию соответствующим советам, государственным органам в проведении работ по ликвидации последствий аварий; заслушивание информации исполнительных органов соответствующих советов об экологически опасных авариях и ситуациях, состоянии окружающей среды, а также о принятии мер по его улучшению;

14) обсуждение поведения лиц, нарушающих общественный порядок, внесение представлений государственным и общественным органам о привлечении этих лиц к ответственности;

15) об отзыве депутатов местных советов;

16) о внесении на рассмотрение соответствующих местных советов предложений о проведении местного референдума;

17) о создании инициативных групп местных референдумов;

18) обсуждение других вопросов, затрагивающих интересы населения соответствующей территории.

7. Собрания имеют право обращаться с предложениями к соответствующим советам, государственным органам, другим органам местного и регионального самоуправления, руководителям предприятий, организаций и учреждений, которые обязаны рассмотреть эти предложения и информировать в месячный срок о результатах рассмотрения лиц или органы, по решению которых было создано собрание.

III. Порядок созыва и проведение собрания

8. Собрания созываются городским головой (председателем районного в г. Донецке совета), исполкомом городского совета, органами самоорганизации населения, депутатами городского (районного в г. Донецке) совета, объединениями граждан или инициативной группой граждан, проживающих на соответствующей территории. В состав инициативной группы должны входить не менее 50 чел. для общегородских собраний, 30 чел. - для районных, 10 чел. - для других.

Заявление о создании инициативной группы и регистрации инициативы по проведению собрания подается в городской (районный в г. Донецке) совет и должно быть подписано инициаторами созыва собрания.

В случае созыва собрания городским головой (председателем районного в г. Донецке совета) инициативная группа не создается.

В заявлении отмечают тип собрания (собрание граждан по месту жительства или конференция их представителей) и вид собрания (собрание граждан города, района в городе, микрорайона, жилого комплекса, улицы, квартала, дома или другого территориального образования), данные об инициаторах собрания (фамилия, имя, отчество, серия и номер паспорта, место проживания, контактные телефоны), время, дата и место проведения общего собрания (не менее 20 дней с даты регистрации), повестка дня собрания, а также предоставляется список лиц, приглашенных на собрание, вместе с протоколами локальных собраний, если планируется конференция их представителей.

Заявление регистрируется секретарем горсовета (председателем районного в г. Донецке совета) в Книге регистрации местных инициатив, общих собраний, общественных слушаний в г. Донецке (районе города).

Городской голова (председатель районного в г. Донецке совета) обязан в семидневный срок рассмотреть предложения инициаторов о проведении собрания, утвердить состав инициативной группы, дату, время и место его проведения или предоставить обоснованный отказ в его проведении.

9. Если невозможно организовать проведение собрания в день, указанный в заявлении инициативной группы, городской голова, секретарь городского совета, председатель соответствующего районного в г. Донецке совета могут предложить инициативной группе другой день, время и место проведения собрания. Окончательное решение по данному вопросу может быть принято по согласованию с инициативной группой. В этом случае дата проведения общего собрания не может расходиться с датой, предложенной инициативной группой, более чем на 14 календарных дней.

В каждом конкретном случае нормы представительства на собрании определяются соответствующим советом или органом самоорганизации населения, но обязательно должны присутствовать:

- при проведении собрания представителей территориальной общины города: не менее одного представителя от квартала многоэтажной застройки и не менее одного представителя от 50 домов индивидуальной застройки, избранных на собраниях жителей квартала и домов индивидуальной застройки согласно соответствующему протоколу;

- при проведении собрания представителей жителей района: не менее двух представителей от квартала многоэтажной застройки и не менее одного представителя от 20 домов индивидуальной застройки, избранных на собраниях жителей многоквартирных домов и домов индивидуальной застройки согласно соответствующему протоколу;

- при проведении собрания представителей жителей микрорайона: не менее одного представителя от двух подъездов многоквартирного дома и не менее одного представителя от 20 домов индивидуальной застройки, избранных на собраниях жителей подъездов многоквартирного дома и домов индивидуальной застройки согласно соответствующему протоколу;

- при проведении собрания представителей жителей квартала: не менее одного представителя от подъезда многоквартирного дома и не менее одного представителя от пяти домов индивидуальной застройки, избранных на собраниях жителей подъезда многоквартирного дома и домов индивидуальной застройки согласно соответствующему протоколу;

- при проведении собрания представителей жителей улицы: не менее одного представителя от подъезда многоквартирного дома и одного представителя от двух домов индивидуальной застройки, избранных на собраниях жителей подъезда многоквартирного дома и домов индивидуальной застройки согласно соответствующему протоколу;

- при проведении собрания представителей дома: по одному представителю от каждого этажа многоквартирного дома.

Квота представительства является минимально обязательной для проведения конференции представителей территориальной громады города. Квота представительства может быть увеличена субъектами созыва конференции представителей территориальной громады.

Представители граждан для участия в собрании (конференции) избираются собранием соответствующих территориальных образований или определяются органами самоорганизации населения.

10. Городской совет (районные в г. Донецке советы) и их исполнительные органы содействуют инициаторам в подготовке и проведении собраний, предоставляя им необходимые помещения.

Органы, должностные лица местного самоуправления, коммунальных предприятий, учреждений и организаций содействуют и оказывают помощь в проведении собраний, в том числе, предоставляют необходимую для проведения собрания информацию.

11. Решение о созыве собрания доводится до ведома граждан, проживающих на соответствующей территории, не позднее 7 дней до его проведения с указанием времени, места проведения собрания и перечня вопросов, которые предполагается вынести на обсуждение.

В случаях, предусмотренных п. 6.13 Положения, населению может сообщаться о созыве собрания в день его проведения.

12. Собрание открывает и проводит городской голова (председатель районного в г. Донецке совета) или его заместитель, а в случае, если собрание созвано по решению органа самоорганизации населения, руководитель этого органа. В случае если инициатором проведения общего собрания является инициативная группа граждан, собрание открывает и проводит представитель инициативной группы.

Для ведения протокола собрания из числа его участников относительным большинством голосов избирается секретарь собрания. Секретарь ведет протокол собрания, который подписывают председатель и секретарь собрания.

Для проведения собрания из числа его участников относительным большинством голосов может избираться президиум собрания.

Для подсчета голосов участников собрания избирается счетная комиссия в составе не менее 3 чел.

Повестка дня и порядок работы собрания утверждается собранием. Собрание принимает регламент своей работы, которым обязательно предполагаются доклады членов инициативной группы или другого субъекта инициирования общего собрания, представителя (представителей) органа местного самоуправления, в компетенции которого находится рассматриваемый вопрос. Не допускается рассмотрение на собрании и принятие решений по вопросам, не внесенным в повестку дня.

Органы и должностные лица местного самоуправления имеют право выступать по собственной инициативе с докладами по вопросам, которые обсуждаются на собрании.

13. Участники общих собраний граждан должны соблюдать регламент и нормы этического поведения, не допускать выкриков, оскорблений и других действий, мешающих обсуждению внесенных на рассмотрение вопросов.

В случае нарушения общественного порядка по требованию председателя собрания нарушитель должен покинуть место проведения собрания граждан. При невыполнении указания председателя об удалении нарушителя, к нему

могут быть применены меры принуждения в связи с нарушением порядка в общественном месте согласно действующему законодательству.

14. По рассматриваемым вопросам собрание принимает решения. Решения собрания принимаются большинством голосов граждан, присутствующих на собрании, открытым или тайным голосованием.

Решения собрания подписываются председателем и секретарем собрания.

15. По результатам собрания составляется протокол, который подписывается председателем и секретарем собрания. Секретарь городского совета (председатель районного в г. Донецке совета) обеспечивает в пятидневный срок со дня поступления протокола собрания его обнародование в полном объеме путем публикации в газете «Наш дом +» и размещения на официальном сайте Донецкого городского головы и городского совета или в районных средствах массовой информации (для районных собраний).

К протоколу собрания (конференции) прилагаются материалы регистрации его участников (список граждан, присутствовавших на собрании, с указанием места проживания, или список представителей граждан соответствующих территориальных образований), а также решения органов самоорганизации граждан о делегировании своих представителей для участия в конференции и протоколы счетной комиссии.

16. Городской голова (председатель районного в г. Донецке совета) направляет решение собрания профильным управлениям и отделам для изучения и рассмотрения, а также секретарю городского совета для передачи соответствующим постоянным комиссиям городского совета; доводит решение общего собрания до сведения депутатов городского совета на пленарном заседании.

О выводах по результатам рассмотрения решений общего собрания постоянные комиссии и должностные лица сообщают руководителю инициативной группы в письменном виде.

IV. Заключительные положения

17. Решения общего собрания учитываются городским (районным в г. Донецке) советом, его исполнительными органами и должностными лицами в своей деятельности.

18. Действие решений собраний, принятых с нарушением Конституции и законодательства Украины, может быть приостановлено соответствующим советом или его исполнительным комитетом до решения вопроса об их законности в судебном порядке. В то же время, субъект, который приостановил действие решения собрания, обязан обратиться в суд для обжалования данного решения.

19. Положение вступает в силу с момента его официального обнародования.

Джерело:

http://www.lukyanchenko.donetsk.ua/public_echo.php?id=875&id_razdel=13&id_pr=30

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЖИТОМИРІ

Додаток 11

Затверджено
рішенням Житомирської міської ради
№1107 від 23 грудня 2009 р.

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЖИТОМИРА¹ (витяг)

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 6. Відзнаки та почесні звання територіальної громади міста Житомира

2. Клопотання про присвоєння звання “Почесний громадянин міста Житомира” перед Житомирською міською радою мають право порушувати трудові колективи підприємств, установ та організацій всіх форм власності, громадські організації, збори громадян тощо.

РОЗДІЛ ІІ. СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У МІСТІ ЖИТОМИРІ

Стаття 10. Організаційно-правові форми місцевого самоврядування у місті Житомирі

4. Члени територіальної громади міста Житомира мають право в установленому порядку організовувати і брати участь у загальних зборах, ініціювати розгляд у раді будь-якого питання місцевого значення, створювати органи самоорганізації населення.

Стаття 14. Форми безпосереднього здійснення місцевого самоврядування у місті Житомирі

1. Територіальна громада міста Житомира безпосередньо здійснює місцеве самоврядування шляхом:

... - загальних зборів громадян за місцем проживання...

Стаття 17. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі - загальні збори громадян) – це збори членів територіальної громади, які проводяться у межах

¹ Статут територіальної громади та додатки до нього на момент проведення конференції проходив реєстрацію в міському відділі юстиції.

міста або його окремих частин – будинків, вулиць, кварталів, житлових комплексів, мікрорайонів, районів міста або інших внутрішньо-міських територіальних утворень.

3. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.

4. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається Положенням «Про загальні збори громадян за місцем проживання».

РОЗДІЛ III.

ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ТА ВИКОНАВЧІ ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У МІСТІ ЖИТОМИРІ

Стаття 25. Сесії Житомирської міської ради

4. Пропозиції до порядку денного сесії міської ради можуть вноситися міським головою, постійними комісіями, депутатами міської ради, виконавчим комітетом міської ради, головою обласної державної адміністрації, головою обласної ради, загальними зборами громадян в порядку місцевої ініціативи або через громадські слухання.

Стаття 32 Органи самоорганізації населення

2. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до міської ради можуть звернутися збори (конференція) жителів за місцем проживання за умови, якщо в них брало участь (було представлено) не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

На зборах (конференції) обирається ініціативна група, члени якої будуть представляти інтереси жителів – учасників зборів (конференції) в міській раді.

3. Ініціативна група подає до міської ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності створюваного органу самоорганізації населення, а також список учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номера паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів (конференції) жителів.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ В МІСТІ ЖИТОМИР
(витяг)**

III. Утворення ініціативних груп з підготовки та проведення громадських слухань

1. Ініціативна група обирається на зборах (конференції) жителів відповідної території, яких стосується питання, що виноситься на громадські слухання і які мають право голосу на місцевих виборах.

2. Рішення зборів (конференції) щодо утворення ініціативної групи приймається відкритим голосування більшістю голосів їх учасників.

3. Про дату та місце проведення установчих зборів представники громади письмово повідомляють Житомирську міську раду.

4. Для ведення зборів обираються голова та секретар зборів

5. Під час проведення зборів громадян складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. До протоколу додається список їх учасників із зазначенням місця їх проживання.

6. Ініціативна група легалізується шляхом подання написаної у довільній формі заяви про місцеву ініціативу до міської ради. До заяви додаються:

- протокол установчих зборів ініціативної групи із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові обраного голови, заступника голови та секретаря ініціативної групи, контактного телефону та адреси для листування;

- список членів групи із зазначеними прізвищами, іменами, по батькові, домашніми адресами та особистими підписами всіх членів ініціативної групи;

- чітко вказане питання, що виноситься на громадські обговорення.

VI. Порядок врахування підписів

3. Не враховуються підписні листи:

- підписи мешканців міста в яких зібрані особою, яка на день збору не мала права голосу на місцевих виборах...

VII. Реєстрація ініціативи

2. Секретар ради реєструє ініціативу в «Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів громадян за місцем проживання та громадських слухань міської ради».

XI. Перехідні та прикінцеві положення

2. Управлінню муніципального розвитку, в місячний термін, виготовити Книгу реєстрації місцевих ініціатив, зборів та громадських слухань у відповідності до цього Положення.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ МІСЦЕВИХ ІНІЦІАТИВ НА РОЗГЛЯД
ЖИТОМИРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(витяг)**

I. Загальні положення

6. Члени територіальної громади можуть реалізувати своє право на місцеву ініціативу або через письмове звернення (заяву, клопотання, лист) до міського голови, депутата міської ради, постійної комісії міської ради, виконавчого її комітету, або через загальні збори громадян за місцем проживання, які приймають відповідне рішення щодо внесення питання на розгляд міської ради.

II. Внесення місцевої ініціативи

2. Підставою для внесення місцевої ініціативи у раду може бути: рішення Загальних зборів членів територіальної громади; рішення Громадських слухань; встановлена цим Положенням кількість підписів членів територіальної громади.

3. Ініціативна група може утворюватись:

- загальними зборами членів територіальної громади...

7. При створенні Ініціативної групи Загальними зборами громадян до повідомлення про утворення Ініціативної групи додається витяг з протоколу Загальних зборів, що підписаний головуєчим і секретарем Загальних зборів. До витягу з протоколу загальних зборів громадян за місцем проживання, на яких прийнято рішення про місцеву ініціативу і утворення Ініціативної групи, додається список реєстрації учасників зборів із зазначення прізвищ, імен, по батькові та домашньої адреси, засвідчених особистими підписами учасників зборів, а також – список членів Ініціативної групи із зізначення їх прізвищ, імен, по батькові та їх домашньої адреси за підписом головуєчого та секретаря загальних зборів.

11. Місцева ініціатива вважається чинною, якщо вона підтримана простою більшістю голосів учасників Загальних зборів чи Громадських слухань, що зафіксовано у протоколі Загальних зборів чи Громадських слухань, або підписами не менше 25 членів територіальної громади, які мають виборче право.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Відповідно до Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» загальні збори громадян за місцем проживання є важливою формою безпосередньої участі населення у вирішенні питань, віднесених до відання місцевого самоврядування.

Загальні збори громадян є складовою частиною системи місцевого самоврядування міста.

I. Загальні положення

1. Загальні збори громадян (далі - збори) скликаються за місцем проживання громадян (мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення) для обговорення найважливіших питань місцевого життя.

2. У роботі зборів мають право брати участь члени територіальної громади, які мають право голосу на місцевих виборах.

3. При розгляді і вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, іншими актами законодавчої і виконавчої влади, рішеннями міської ради та її виконавчого комітету, а також цим Статутом.

4. Рішення зборів, прийняті в межах чинного законодавства, є обов'язковими для виконання органами територіальної самоорганізації громадян, усіма мешканцями, які проживають на відповідній території.

II. Компетенція зборів

1. Збори мають право обговорювати та приймати рішення з усіх питань місцевого значення, віднесених до компетенції територіальної громади та її органів. Зокрема до компетенції зборів належить:

2.1. Розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції і законів України, внесення пропозицій відповідним органам і організаціям;

2.2. Обговорення проєктів рішень міської ради та її органів з важливих питань місцевого життя;

2.3. Внесення пропозицій з питань порядку денного сесій міської ради та її органів;

2.4. Заслуховування інформацію міського голови, звітів керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності відповідних, в разі необхідності – порушення перед міською радою питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності;

2.5. Інформування населення про прийняті міською радою та її виконавчим органом рішення, хід їх виконання, про закони України, укази

Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси міської громади;

2.6. Обрання громадських комітетів і рад самоврядування; затвердження їх статутів (положень), внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень (розпуск) органів територіальної самоорганізації громадян, а також про відставку окремих їх членів;

2.7. Встановлення структури, штатів, затвердження витрат на утримання створюваних зборами органів та умов оплати праці їх працівників;

2.8. Надання згоди на включення до складу місцевого господарства об'єктів, які створені в результаті трудової участі громадян або придбані на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

2.9. Внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність відповідних адміністративно-територіальних одиниць підприємств, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до комунальної власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населення міста, функціонування місцевого господарства;

2.10. Вирішення питань щодо об'єднання коштів населення, а також за згодою підприємств, організацій і установ, які не входять до складу місцевого господарства, їх коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрій міста, на заходи по охороні навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій з цих питань міській раді та її виконавчому комітету;

2.11. Розгляд питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім престарілим громадянам, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд міської ради та її органів;

2.12. Внесення пропозицій щодо встановлення міською радою місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

2.13. Розгляд питань про найменування, перейменування вулиць, внесення відповідних пропозицій з цих питань;

2.14. Обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха, сприянням міській раді, державним органам у проведенні робіт по ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчого комітету ради про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

2.15. Обговорення інших питань, що зачіпають інтереси населення відповідної території.

Перед проведенням зборів складається список учасників, в якому зазначається їхні прізвища, імена та по батькові, рік народження та адресу проживання.

Збори вважаються легітимними, якщо на них зареєстровано і були присутні більшість громадян від кількості мешканців (представників) визначених відповідно до розділу III цього Положення.

Збори приймають регламент своєї роботи, в якому обов'язково передбачаються доповіді ініціативної групи та органу місцевого самоврядування, до компетенції якого належить вирішення питання, що його розглядають збори.

Доповідачів визначають відповідно ініціативна група та виконком ради.

Не допускається розгляд та прийняття рішень на зборах із питань, не внесених до порядку денного ініціативною групою і про які не було повідомлено учасників зборів у порядку визначеному статтею 9 цього Положення.

3. Збори мають право звертатися з пропозиціями до міської ради та її виконавчого комітету, державних органів, інших органів місцевого і регіонального самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати у місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

III. Порядок скликання і проведення зборів

1. Збори скликаються міським головою або її виконавчим комітетом, громадськими комітетами і радами самоврядування.

Збори скликаються за пропозицією не менш як третини від загальної кількості членів територіальної громади які мають право голосу на місцевих виборах (або не менш ніж 200 членів територіальної громади) та проживають на визначеній території, депутатів міської ради, членів постійної комісії, об'єднання громадян, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, органу самоорганізації населення.

У випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференції) представників громадян міста, мікрорайонів, вулиць, кварталів, будинків та інших територіальних утворень. Норми представництва на них визначаються наступним чином: від 25 мешканців – один представник.

2. Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються зборами відповідних територіальних утворень або визначаються органами територіальної самоорганізації громадян (громадськими комітетами, вуличними, кварталними, домовими комітетами).

У разі коли збори скликаються органами територіальної самоорганізації громадян, вони повідомляють про це міську раду або її виконавчий комітет.

Міська рада та виконавчий комітет сприяють громадським комітетам і радам самоврядування у підготовці та проведенні зборів, надають їм необхідні приміщення.

3. Рішення про скликання зборів доводиться до відома мешканців, які проживають на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення з зазначенням часу скликання, місця проведення зборів, питань, які передбачається внести на їх обговорення.

У випадках особливої необхідності населенню повідомляється про скликання зборів в день їх проведення.

4. Збори відкриває і веде міський голова або його заступник, а в разі коли збори скликано за рішенням відповідного органу територіальної самоорганізації громадян, – керівник цього органу.

Для ведення протоколу зборів обирається секретар зборів.

Для ведення зборів може обиратися президія зборів.

Збори можуть обирати також лічильну комісію.

Порядок денний і порядок роботи зборів затверджується зборами.

5. З розглянутих питань збори приймають рішення.

Рішення зборів приймаються більшістю голосів мешканців, які присутні на зборах, відкритим або таємним голосуванням.

Рішення зборів підписуються головою і секретарем зборів.

6. За результатами зборів складається протокол зборів. Протокол ведеться секретарем зборів та в кінці підписується який підписується головою і секретарем зборів. Протокол має містити дані про ініціаторів, дату й місце проведення зборів, їхній керівний і персональний склад, про присутність на зборах представників засобів масової інформації, органів місцевого самоврядування, про перебіг зборів, результати розгляду питань, тощо. Реєстраційний лист учасників зборів додається до протоколу.

Протокол оформляється в трьох примірниках. Один примірник протоколу разом із матеріалами реєстрації їх учасників (список громадян, які були присутніми на зборах, із зазначенням місця їх проживання або список представників громадян відповідних територіальних утворень, а також рішення органів територіальної самоорганізації громадян про делегування своїх представників для участі в конференції), передаються на зберігання секретаріату міської ради, другий примірник протоколу залишається ініціативній групі, третій – вивішується на інформаційному стенді міської ради для загального ознайомлення.

IV. Заключні положення

7. Рішення зборів проводяться в життя міським головою, виконавчим комітетом, органами територіальної самоорганізації громадян.

До реалізації рішень зборів залучаються населення, підприємства, організації, установи, які розташовані на території міської ради.

Органи територіальної самоорганізації громадян регулярно інформують населення про виконання рішень зборів.

8. Дію рішень зборів, прийнятих з порушенням Конституції та законодавства України, може бути зупинено міською радою або виконавчим комітетом, місцевою державною адміністрацією до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Про це повідомляється відповідний орган територіальної самоорганізації громадян.

ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
КНИГА
РЕЄСТРАЦІ МІСЦЕВИХ ІНІЦІАТИВ, ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ, ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ
У МІСТІ ЖИТОМИРІ

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Дата та номер реєстрації повідомлення	Тип загальних зборів	Вид загальних зборів за територією	Список членів ініціативної групи	Питання, що виносяться на загальні збори	Час та місце проведення загальних зборів	Прізвище, ім'я, по батькові, посада головуючого на загальних зборах громадян, секретаря зборів та членів президії	Рішення, прийняті загальними зборами	Адресати, яким направлено на розгляд рішення загальних зборів, та результати їх діяльності	Інші дані

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЗАПОРІЖЖІ

Додаток 12

Затверджено
рішенням Запорізької міської ради
від 15 лютого 2006 р. №4

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ м. ЗАПОРІЖЖЯ (витяг)

РОЗДІЛ II МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В М. ЗАПОРІЖЖІ

Стаття 13. Тлумачення актів органів місцевого самоврядування

2. Офіційне тлумачення цього Статуту, рішень, прийнятих територіальною громадою на місцевому референдумі, здійснюється міською радою за поданням міського голови та зверненням депутатів місцевої ради, загальних зборів громадян або за внесеною місцевою ініціативою.

РОЗДІЛ III ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА М. ЗАПОРІЖЖЯ ТА ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ЇЇ ЧЛЕНІВ НА УЧАСТЬ У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ

Стаття 16. Форми та гарантії реалізації права членів територіальної громади на участь у здійсненні місцевого самоврядування

2. Формами участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні є:

... 3) загальні збори громадян за місцем проживання...

Стаття 19. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян за місцем проживання – це збори громадян територіальної громади, які скликаються у разі необхідності і проводяться в межах міста або його окремих частин – будинків, вулиць, кварталів, житлових комплексів, мікрорайонів, районів міста, сел. Тепличного або інших внутрішньо – міських територіальних утворень.

2. До компетенції загальних зборів громадян належить:

1) розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції України та законів України, внесення пропозицій відповідним органам і організаціям;

2) обговорення проектів рішень міської ради та її виконавчого комітету з питань міського значення;

3) внесення пропозицій з питань порядку денного сесії міської ради та її виконавчих органів;

4) заслуховування міського голови, посадових осіб місцевого самоврядування міста, звітів керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади, порушення, в разі

необхідності, перед відповідною радою питання про притягнення посадових осіб до відповідальності;

5) інформування населення про прийняті радою та її виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що порушують інтереси територіальної громади;

6) утворення органів самоорганізації населення, затвердження їх положень, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень (розпуск) органів самоорганізації населення, а також про відставку окремих їх членів;

7) надання згоди на включення до складу комунальної власності об'єктів, які створені в результаті трудової участі громадян або придбані на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

8) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність підприємств, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальної громади;

9) розгляд питань про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним та малозабезпеченим сім'ям й іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд міської ради та її органів;

10) внесення пропозицій щодо встановлення міською радою місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

11) розгляд питань про найменування, перейменування вулиць, провулків, проспектів, площ, скверів, парків; внесення пропозицій з цих питань;

12) обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха; сприяння органам місцевого самоврядування, державним органам у проведенні робіт з ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів міської ради про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

13) розгляд питань про відкликання депутатів міської ради;

14) розгляд питань про внесення на розгляд міської ради пропозицій про проведення місцевого референдуму;

15) розгляд питань про утворення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів;

16) обговорення інших питань, що порушують інтереси територіальної громади.

3. Загальні збори громадян мають право звертатися з пропозиціями до міської ради, міського голови, інших органів місцевого самоврядування, державних органів, керівників підприємств, організацій і установ, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати в 15 денний термін про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

4. У роботі загальних зборів громадян беруть участь члени територіальної громади, які мають право голосу на місцевих виборах та які проживають на

відповідній території (будинки, вулиця, квартал, житловий комплекс, мікрорайон, район у місті, сел. Тепличне).

У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь міський голова, Тепличний селищний голова, народні депутати України, депутати обласної, міської ради, Тепличної селищної ради, посадові особи органів місцевого самоврядування, представники органів державної влади, об'єднань громадян, установ, організацій та підприємств, які зацікавлені у вирішенні питань, що розглядаються на зборах.

5. Загальні збори громадян за місцем проживання скликає міський голова за власною ініціативою, за ініціативою депутатів міської ради, за ініціативою не менш 1/3 загальної кількості громадян, які проживають на відповідній території. Він може доручити скликати загальні збори головам відповідних районних адміністрацій міської ради, Тепличному селищному голові. Суб'єкт ініціативи з проведення зборів за місцем проживання повідомленням сповіщає про них міського голову не пізніше як за 15 робочих днів до запропонованої дати проведення зборів. У повідомленні зазначаються вид, дані про ініціаторів, час, дата, порядок денний і місце проведення зборів, коло запрошених учасників зборів. Неподання такого повідомлення та інформації є підставою для визнання їх місцевою радою не чинними, а рішення, ними ухвалені, такими, що не мають юридичних наслідків.

6. Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніше як за сім днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення та переліку питань, які передбачається винести на обговорення зборів.

7. У випадках, коли об'єктивно неможливо провести загальні збори громадян, за рішенням міського голови можуть скликатися збори представників громадян за місцем проживання – будинків, вулиць, мікрорайонів тощо.

Представники громадян для участі в таких зборах обираються загальними зборами громадян, які проживають на території менших територіальних утворень. Норми представництва на зборах представників громадян встановлюються міським головою.

Порядок скликання, проведення, а також компетенція зборів представників громадян за місцем проживання визначаються такими ж, як і для загальних зборів громадян за місцем проживання.

8. Загальні збори громадян є правомочними за умови присутності на них не менш 1/2 членів територіальної громади, які проживають на відповідній території і мають право голосу на місцевих виборах.

Збори представників громадян є правомочними за умови присутності на них не менш 2/3 обраних або призначених представників.

9. На загальних зборах громадян головує особа, що визначена міським головою або органом, який скликав загальні збори громадян. Для ведення протоколу загальних зборів обирається секретар загальних зборів.

10. Порядок денний загальних зборів громадян затверджується зборами громадян за поданням органу, який їх скликав.

11. Під час проведення загальних зборів громадян складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів громадян. До протоколу додається список учасників зборів із зазначенням місця їх проживання.

12. Загальні збори громадян приймають рішення з розглянутих питань. Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від кількості присутніх на них громадян, які проживають на відповідній території.

13. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання відповідними органами самоорганізації населення та підлягають обов'язковому розгляду посадовими особами місцевого самоврядування, до компетенції яких відносяться порушені питання, у 15-денний термін. У випадку, якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування не вважають за можливе врахувати рішення загальних зборів громадян, вони повинні підготувати вмотивовану заяву і передати її на розгляд міського голови, а також ініціативної групи. Рішення оприлюднюється у місцевих засобах масової інформації.

14. Витрати, пов'язані з підготовкою та проведенням загальних зборів громадян, здійснюються за рахунок бюджету міста або за рахунок добровільних внесків відповідних жителів міста.

РОЗДІЛ IV

ЗАПОРІЗЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ТА ІНШІ ПОСАДОВІ ОСОБИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 33. Повноваження міського голови

3. Міський голова здійснює такі повноваження:

14) скликає загальні збори громадян за місцем проживання...

РОЗДІЛ VIII

СТРАТЕГІЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСТА

Стаття 52. Міське планування

9. Органи місцевого самоврядування можуть залучати до розробки містобудівної документації представників громадськості, виносити це питання на громадське обговорення та загальні збори. Проект містобудівної документації оприлюднюється і вноситься на затвердження лише після обговорення пропозицій та зауважень, що надійшли до органів місцевого самоврядування.

РОЗДІЛ XII

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 85. Порядок прийняття й реєстрації Статуту

1. До прийняття Статуту на пленарному засіданні міської ради обов'язково його обговорення на місцевому референдумі або на загальних зборах громадян.

Стаття 86. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

2. Право внесення проектів змін та доповнень до Статуту мають члени територіальної громади через місцеву ініціативу, загальні збори громадян; депутати міської ради у кількості, не менше третини загального складу; постійні комісії міської ради; міський голова; виконавчий комітет міської ради...

Джерело: <http://www.meria.zp.ua/test/index.php?id=21>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

Додаток 13

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА (витяг)

Глава 1. Загальні засади організації місцевого самоврядування в місті

Стаття 40. Жителі міста здійснюють право на місцеве самоврядування у таких формах:

... - загальні збори громадян за місцем проживання...

Глава 3. Загальні збори громадян за місцем проживання

Стаття 48. Загальні збори громадян скликаються за місцем проживання громадян (мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення) для обговорення питань місцевого значення.

Загальні збори громадян за місцем проживання проводяться з метою:

- обговорення питань загальноміського значення;
- обговорення та подання пропозицій з питань, віднесених до відання органів самоврядування територіальної громади міста, які мають важливе значення для даної внутрішньоміської територіальної громади;
- обрання органів територіального громадського самоврядування;
- заслуховування звітів та повідомлень посадових осіб місцевого самоврядування про їх роботу;
- прийняття рішень про проведення на громадських засадах робіт з благоустрою, охороні громадського порядку, збереженню житлового фонду, пам'ятників історії і культури, наданню допомоги соціально незахищеним учасникам громади;
- прийняття рішень про самооподаткування для створення цільових позабюджетних фондів або фінансування діяльності органів територіального громадського самоврядування, про внески та добровільні пожертви на громадські потреби учасників внутрішньоміської громади.

Стаття 49. У роботі зборів мають право брати участь учасники територіальної громади міста, які мають право голосу на виборах і постійно проживають у межах даної внутрішньоміської громади.

У зборах не беруть участі, особи, які тримаються в місцях позбавлення волі, а також особи, які знаходяться за рішенням суду в місцях примусового лікування.

На зборах можуть бути присутніми депутати міської ради, депутати інших рад, представники виконавчих органів місцевого самоврядування, органів державної влади та об'єднань громадян.

Стаття 50. Збори скликаються в міру необхідності і є правомочними при наявності на них більше половини громадян, які проживають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання зборів представників громадян (зборів уповноважених) - не менш як двох третин представників відповідних територіальних утворень.

Збори скликаються міським головою (у селах, підпорядкованих міській раді, сільськими головами), виконавчим комітетом міської ради (сільських рад), органами територіальної самоорганізації громадян, громадськими організаціями та ініціативними групами за власною ініціативою або на вимогу не менш як третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні.

Уповноважені для участі у зборах уповноважених обираються зборами відповідних територіальних утворень або визначаються органами територіальної самоорганізації громадян і допускаються до участі в зборах уповноважених в разі документального підтвердження їх повноважень.

У разі, коли збори скликаються органами територіальної самоорганізації громадян, громадськими організаціями та ініціативними групами, вони повідомляють про це виконавчий комітет міської (сільської) ради.

Рішення про скликання зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніш як за 7 днів до їх проведення з зазначенням часу скликання, місця проведення зборів, питань, які передбачається внести на їх обговорення.

У невідкладних випадках населенню повідомляється про скликання зборів в день їх проведення.

Стаття 51. Збори веде головуючий, яким є ініціатор проведення зборів, чи особа, уповноважена ініціатором (ініціаторами). Збори вправі обирати президію, лічильну комісію, інші органи, необхідні для їх нормальної роботи. Для ведення протоколу зборів обирається секретар зборів.

Порядок денний і регламент роботи зборів затверджується зборами.

Стаття 52. З розглянутих питань збори приймають рішення.

Рішення зборів приймаються більшістю голосів громадян, які присутні на зборах, відкритим або таємним голосуванням.

Рішення зборів підписуються головою і секретарем зборів.

Стаття 53. За результатами зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів.

До протоколу зборів (конференції) додаються матеріали реєстрації їх учасників та протоколи лічильної комісії.

Джерело: <http://www.portal.if.ua/themes/city/print.asp?folder=1732&matID=2271>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ КИЄВІ

Додаток 14

Затверджено
рішенням Київської міської ради
від 28 березня 2002 р. №371/1805
(із змінами та доповненнями,
внесеними рішеннями
Київської міської ради
від 19 грудня 2002 р. № 154/314 та
від 27 лютого 2003 р. № 263/423)

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА КИЄВА (витяг)

РОЗДІЛ II. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У МІСТІ КИЄВІ

Стаття 9. Організаційно-правові форми місцевого самоврядування у місті Києві

4. Члени територіальної громади міста Києва мають право в установленому порядку організовувати і брати участь у загальних зборах, ініціювати розгляд у раді будь-якого питання місцевого значення, створювати органи територіальної самоорганізації населення.

Стаття 10. Форми безпосереднього здійснення місцевого самоврядування у місті Києві

1. Територіальна громада міста Києва безпосередньо здійснює місцеве самоврядування шляхом:

... - загальних зборів...

Стаття 11. Загальні збори

1. Загальні збори у місті Києві є формою безпосередньої участі членів територіальної громади міста Києва у вирішенні питань місцевого самоврядування.

2. Загальні збори проводяться за місцем проживання членів територіальної громади міста Києва.

3. Рішення загальних зборів членів територіальної громади міста Києва, яке прийняте більш, ніж 100 учасниками таких зборів, вважається обов'язковим до розгляду на сесії районної у місті Києві ради.

4. Рішення загальних зборів членів територіальної громади міста Києва, яке прийняте більш, ніж 1000 учасниками таких зборів, вважається обов'язковим до розгляду на сесії Київської міської ради.

5. Ініціатори проведення загальних зборів, рішення яких буде передано до розгляду відповідних рад, за 10 днів до дня їх проведення повідомляють Київського міського голову та (або) голів районних у місті Києві рад про питання, які будуть розглядатися на цих зборах, час і місце їх проведення.

6. Загальні збори жителів за місцем проживання можуть скликатися Київським міським головою, Київською міською радою, районними у місті Києві радами, їх виконавчими органами, органами самоорганізації населення, депутатами Верховної Ради України, обраними у відповідних мажоритарних виборчих округах, депутатами Київської міської ради та районних у місті Києві рад, ініціативними групами членів територіальної громади міста Києва.

7. З розглянутих питань загальні збори приймають рішення більшістю присутніх на зборах, відкритим або таємним голосуванням. Рішення загальних зборів жителів за місцем проживання підписується головою і секретарем зборів, а з питань, що передаються на розгляд відповідних рад, - усіма учасниками зборів, які підтримують прийняте рішення.

Джерело: Статут територіальної громади міста Києва. – К., 2005. – 28 с.

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ КІРОВОГРАДІ

Додаток 15

Прийнятий
рішенням Кіровоградської міської ради
від 31 січня 2006 р. № 1707

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА КІРОВОГРАДА (витяг)

РОЗДІЛ II. СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Глава 2.2. Територіальна громада міста

Стаття 2.2.2

Члени міської громади можуть бути обраними або призначеними до органів місцевого самоврядування, брати участь у місцевих референдумах, зборах громадян за місцем проживання, відповідно до законодавства України обирати міського голову та склад міської ради та користуються іншими, передбаченими Конституцією і законами України та цим Статутом, правами на участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Стаття 2.2.4

Право мешканців міста брати участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано в наступних формах:

... - загальні збори громадян за місцем проживання...

Глава 2.5. Загальні збори громадян за місцем проживання

Стаття 2.5.1

Загальні збори громадян за місцем проживання скликаються міським головою, виконавчими органами міської ради, органами самоорганізації населення з метою:

- обговорення питань загальноміського значення;
- обговорення питань, віднесених до відання загальноміських органів місцевого самоврядування, які мають важливе значення для міста, та подання пропозицій з цих питань;
- заслуховування повідомлень та звітів про роботу органів та посадових осіб міського самоврядування, органів самоорганізації населення;
- прийняття рішення про участь на громадських засадах мешканців міста в роботах по благоустрою, у сприянні охороні громадського порядку, пам'ятників історії і культури, наданні допомоги соціально незахищеним членам громади міста;
- прийняття рішення про добровільні внески та пожертви мешканців міста на громадські потреби;

- вирішення інших питань місцевого значення відповідно до чинного законодавства.

Стаття 2.5.2

1. У роботі загальних зборів громадян мають право брати участь мешканці міста, які мають право голосу на місцевих виборах та проживають на відповідній території (будинки, вулиця, квартал, житловий комплекс, мікрорайон, район).

2. У роботі загальних зборів громадян мають право брати участь міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів державної влади, об'єднань громадян та підприємств, депутати рад всіх рівнів.

Стаття 2.5.3

1. Загальні збори громадян скликаються міським головою за власною ініціативою або з ініціативи депутатів міської ради, виконавчого комітету чи відповідного органу самоорганізації населення.

2. Загальні збори громадян можуть також скликатися міським головою за пропозицією не менш як однієї третини від загальної кількості членів територіальної громади, що мають право голосу на місцевих виборах.

3. Рішення про скликання загальних зборів громадян оприлюднюється не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на їх обговорення.

Стаття 2.5.4

1. Загальні збори громадян є правомочними за умови присутності на них не менше половини відповідних мешканців міста.

2. На загальних зборах громадян головує міський голова або керівник відповідного органу самоорганізації населення чи особа, визначена міським головою.

3. Для ведення протоколів загальних зборів громадян обирається секретар зборів.

4. Міський голова, міська рада та її виконавчі органи, відповідний орган самоорганізації населення сприяють підготовці і проведенню загальних зборів громадян, безкоштовно надають їх учасникам необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні та довідкові матеріали.

Стаття 2.5.5

1. Під час проведення загальних зборів громадян складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів громадян.

2. До протоколу загальних зборів громадян додається список їх учасників із зазначенням місця їх проживання.

Стаття 2.5.6

1. Загальні збори громадян з розглянутих питань приймають рішення.

2. Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від кількості присутніх на них

громадян, які проживають на відповідній території, та підписуються головою і секретарем загальних зборів громадян.

Стаття 2.5.7

1. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами міського самоврядування в їх діяльності.

2. Рішення зборів, прийняті з питань, що мають важливе значення для міської територіальної громади з питань, віднесених до компетенції органів державної влади або органів місцевого самоврядування, мають рекомендаційний характер.

Глава 2.9 Органи самоорганізації населення

Стаття 2.9.1

6. Персональний склад органу самоорганізації населення визначається загальними зборами.

Стаття 2.9.2

2. Положення (статут) про органи самоорганізації населення розробляється на основі Конституції та законів України, приймається загальними зборами громадян за місцем проживання або зборами їх представників і затверджується на сесії міської ради, реєструється в реєстраційній палаті міської ради з наданням права юридичної особи.

Стаття 2.9.3

1. Рішення про утворення органу самоорганізації населення та його персональний склад приймаються на зборах не менше половини представників громадян які проживають на відповідній території міста.

Стаття 2.9.4

1. Органи самоорганізації населення в межах своєї території забезпечують реалізацію рішень органів місцевого самоврядування, місцевих референдумів, зборів громадян за місцем проживання, прийнятих в межах їх компетенції, задоволенню колективних потреб і законних інтересів населення.

Стаття 2.9.6

2. Рішення про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення приймається загальними зборами громадян, що утворили даний орган, або міською радою.

РОЗДІЛ III.

МІСЬКА РАДА, МІСЬКИЙ ГОЛОВА ТА ВИКОНАВЧІ ОРГАНИ РАДИ

Глава 3.4. Міський голова

3. Відповідно до наданих Законом повноважень міський голова:
... 11) скликає загальні збори громадян за місцем проживання...

Джерело: www.kr-rada.gov.ua

Затверджено
рішенням Луганської міської ради
від 05 вересня 2006 р. №9/1

**СТАТУТ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЛУГАНСЬКА
(витяг)**

**Розділ 3. Форми безпосереднього здійснення місцевого самоврядування
територіальною громадою**

Стаття 13. Загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання

1. Загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання (далі по тексті – Загальні збори) є формою безпосередньої участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

Якщо нормами діючого законодавства з окремих питань, з яких проводяться Загальні збори, визначений інший порядок їх ініціювання, скликання, проведення, прийняття рішень тощо, ніж той, що передбачений цим Статутом, застосовуються норми чинного законодавства.

2. Загальні збори не можуть скликатися та проводитися з наступних питань:

- з питань, які не віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб;
- з питань, які суперечать або порушують діюче законодавство України або (та) даний Статут.

3. Ініціаторами Загальних зборів можуть бути:

- 3.1. Луганський міський голова;
- 3.2. ЛУГАНСЬКА МІСЬКА РАДА;
- 3.3. районна у місті Луганську рада;

3.4. Члени територіальної громади, які мешкають на відповідній території міста Луганська, у кількості не менше, ніж 10 осіб;

3.5. Орган самоорганізації населення;

(Ініціаторами проведення Загальних зборів з питання місцевого значення, що належить до відання місцевого самоврядування, яке стосується окремої території (будинки, вулиця, квартал тощо), може виступати той орган самоорганізації населення, який діє у межах цієї території);

3.6. Голова районної у місті Луганську ради;

3.7. Інші суб'єкти, яким діючим законодавством надане право саме на ініціювання скликання (проведення) Загальних зборів.

4. Ініціатива про проведення Загальних зборів повинна бути оформлена наступним чином: у разі, якщо ініціатором проведення Загальних зборів виступають:

4.1. Луганський міський голова – розпорядженням Луганського міського голови;

4.2. ЛУГАНСЬКА МІСЬКА РАДА – рішенням ЛУГАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ;

4.3. районна у місті Луганську рада – рішенням відповідної районної у місті Луганську ради;

4.4. члени територіальної громади – листом, який підписується всіма членами територіальної громади, які ініціюють проведення Загальних зборів з зазначенням в ньому їх прізвищ, імен, по батькові, дат народження, місць проживання та паспортних даних або даних документів, що замінюють паспорт, а також із зазначенням приблизної кількості осіб, що приймуть участь у загальних зборах, дати листа.

4.5. органи самоорганізації населення – рішенням органу самоорганізації населення;

4.6. голова районної у місті Луганську ради – розпорядженням голови районної у місті Луганську ради;

4.7. інший суб'єкт, якому діючим законодавством надане право на ініціювання скликання (проведення) Загальних зборів – документом, на прийняття (або видання) якого зазначений суб'єкт уповноважений діючим законодавством.

У вказаних документах ініціаторами повинно бути зазначено:

- питання місцевого значення, що належить до відання місцевого самоврядування та найменування органу місцевого самоврядування або прізвище, ім'я, по батькові та посада посадової особи, в межах повноважень якого(ої) перебуває дане питання.

- прізвища, імена, по батькові та посади посадових осіб місцевого самоврядування та інших осіб, присутність яких на Загальних зборах ініціатори вважають необхідною;

- проекти рішень ради, її виконавчого комітету, розпоряджень голови – у разі, якщо за результатами Загальних зборів їх ініціатори передбачають внести пропозицію про прийняття (видання) зазначених документів;

- проекти листів, звернень, тощо – у разі, якщо за результатами проведення Загальних зборів їх ініціатори передбачають внести пропозицію про їх прийняття;

- запропоновану дату проведення Загальних зборів;

- прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання та контактні телефони уповноваженої особи, яка організує проведення Загальних зборів.

Ініціатори проведення Загальних зборів у своїй ініціативі можуть зазначити інші необхідні відомості та додати до неї будь-які матеріали, що стосуються Загальних зборів.

5. Ініціатива про проведення Загальних зборів подається не пізніше ніж за 15 робочих днів до дати проведення Загальних зборів, яка була запропонована та зазначена в ініціативі.

У разі, якщо на Загальних зборах передбачається розглянути питання місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування та перебувають в компетенції Луганської міської ради, її виконавчих органів або Луганського міського голови, ініціатива про проведення Загальних зборів подається на ім'я Луганського міського голови.

У разі, якщо на Загальних зборах передбачається розглянути питання місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування та перебувають в компетенції відповідної районної у місті Луганську ради, її виконавчий орган або голови відповідної районної у місті Луганську ради, ініціатива про проведення Загальних зборів подається на ім'я голови відповідної районної у місті Луганську ради.

6. Після надходження від ініціатора проведення Загальних зборів оформленої відповідно до п.4 статті 13 цього Статуту ініціативи, Луганський міський голова (голова районної у місті Луганську ради) або відповідний виконавчий орган ЛУГАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (районної у місті Луганську ради) за дорученням Луганського міського голови (голови районної у місті Луганську ради) протягом 7 робочих днів після надходження до них ініціативи, розглядають ініціативу, та видають відповідно розпорядження про скликання Загальних зборів або про відмову в їх скликанні.

В розпорядженні про скликання Загальних зборів повинно бути зазначено: день, час та адреса місця проведення Загальних зборів, ініціатор їх проведення, питання місцевого значення, що належить до відання місцевого самоврядування, з якого скликаються Загальні збори, найменування органу(ів) місцевого самоврядування та (або) прізвища, імена, по батькові посадових осіб місцевого самоврядування, в межах повноважень якого (якої, яких) перебуває(ють) зазначене(і) питання, прізвище, ім'я, по батькові уповноваженої особи, яка організує проведення Загальних зборів, зазначеної ініціатором відповідно до пп. 4.7. п.4 ст. 13 цього Статуту, необхідні доручення уповноваженій особі, у разі необхідності інші відомості.

Органи місцевого самоврядування сприяють проведенню загальних зборів.

Загальні збори, як правило, призначаються на день, що був запропонований ініціаторами їх проведення та зазначений в їх ініціативі.

У разі видання розпорядження про відмову у скликанні Загальних зборів у зазначеному розпорядженні повинно бути зазначено:

- ініціатор проведення Загальних зборів;
- запропоновані для розгляду на Загальних зборах питання;
- підстави відмови;
- у разі необхідності інші відомості.

7. Розпорядження про скликання або відмову у скликанні Загальних зборів доводиться до відома членів територіальної громади міста через засоби масової інформації або у інший спосіб, а також до ініціаторів Загальних зборів або уповноваженої особи, яка була зазначена в ініціативі, не пізніше трьох робочих днів після видання розпорядження про скликання або відмову у скликанні Загальних зборів.

Відмова у скликанні Загальних зборів може бути оскаржена у судовому порядку або у інший спосіб, який не суперечить законодавству України.

8. Уповноважена особа, яка організує проведення Загальних зборів, здійснює наступне:

- запрошує відповідних осіб на Загальні збори;
- здійснює підготовку необхідних документів, листів, тощо або їх проектів;

- повідомляє відповідних посадових та інших осіб про час, місце та день проведення Загальних зборів;

- здійснює реєстрацію членів територіальної громади, що прибули для участі в Загальних зборах з зазначенням їх прізвищ, імен, по батькові, місць проживання, дат народження, паспортних даних або даних документів, що замінюють паспорт;

- веде загальні збори;

- здійснює підрахунок голосів під час проведення Загальних зборів;

- веде, оформлює, підписує та зберігає протокол Загальних зборів, підписує документи (їх проекти), що додаються до протоколу Загальних зборів та зберігає їх;

- здійснює інші необхідні заходи, в тому числі зазначені у розпорядженні про скликання Загальних зборів.

9. У роботі Загальних зборів з питання місцевого значення, що належить до відання місцевого самоврядування, яке стосується окремої території (район у місті, будинок, вулиця, квартал тощо), можуть брати участь лише ті члени територіальної громади, що проживають на цій території.

У роботі Загальних зборів (з правом дорадчого голосу) можуть брати участь також будь-які особи, які не є мешканцями міста Луганська, а також особи, які хоча б і є мешканцями міста Луганська, але яких не стосується питання місцевого значення, що належить до відання місцевого самоврядування, яке розглядається на Загальних зборах.

10. Порядок денний, порядок роботи Загальних зборів затверджуються Загальними зборами за пропозицією особи, яка веде Загальні збори.

11. У процесі проведення Загальних зборів ведеться протокол, який повинен бути оформлений не пізніш 10 робочих днів з дня проведення Загальних зборів.

У протоколі Загальних зборів повинно бути зазначено: дата, час початку проведення, адреса місця проведення Загальних зборів, порядок денний Загальних зборів, загальна кількість присутніх на Загальних зборах, кількість членів територіальної громади, що були зареєстровані для участі в Загальних зборах з кожного питання порядку денного, прізвища, імена, по батькові, найменування посад посадових осіб, що були присутні на Загальних зборах, дата, номер розпорядження про скликання Загальних зборів, прізвища, імена, по батькові осіб, що виступили на Загальних зборах, їх пропозиції (у разі, якщо вони були внесені), рішення, які були відповідно прийняті за результатами проведення Загальних зборів з кожного питання порядку денного, результати голосування щодо кожного рішення, інші необхідні дані.

До протоколу Загальних зборів додається список членів територіальної громади, що були зареєстровані для участі у Загальних зборах та інші необхідні документи або їх проекти, а у разі внесення за результатами Загальних зборів місцевої ініціативи – список членів ініціативної групи з питань цієї місцевої ініціативи з зазначенням в ньому прізвищ, імен, по батькові, дат народження, місць проживання, паспортних даних або даних документів, що замінюють паспорт, та контактних телефонів вказаних осіб.

У списку членів територіальної громади, що були зареєстровані для участі у Загальних зборах обов'язково зазначаються: прізвища, імена, по

батькові членів територіальної громади, дати їх народження, місця проживання, паспортні дані або дані документів, що замінюють паспорт, підписи цих членів територіальної громади.

12. На Загальних зборах приймаються рішення. Рішення Загальних зборів приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від загальної кількості присутніх на них членів територіальної громади, які проживають на відповідній території міста Луганська. Вказані рішення відображаються в протоколі Загальних зборів.

13. Копія протоколу Загальних зборів наступного дня після його оформлення направляється уповноваженою особою, яка організовувала проведення Загальних зборів, до органів і посадових осіб, яких стосуються рішення, що були прийняті на Загальних зборах.

Органи та посадові особи місцевого самоврядування, яких стосуються рішення Загальних зборів, повинні їх розглянути в місячний термін після надходження до них цих рішень та повідомити про результати їх розгляду відповідну посадову особу місцевого самоврядування та суб'єктів, за ініціативою яких були скликані Загальні збори.

14. Рішення Загальних зборів підлягають обов'язковому розгляду відповідними органами місцевого самоврядування.

Вказані рішення мають рекомендаційний характер. Рішення Загальних зборів, які відповідають вимогам діючого законодавства та цього Статуту враховуються під час діяльності органів місцевого самоврядування.

Про результати розгляду рішень загальних зборів через засоби масової інформації або у інший спосіб повідомляються ініціатори загальних зборів і члени територіальної громади міста Луганська, якщо інше не передбачене діючим законодавством.

Стаття 14. Місцеві ініціативи

3. Право членів територіальної громади на місцеву ініціативу може бути реалізовано шляхом проведення Загальних зборів членів територіальної громади, громадських слухань або у інший спосіб, що не суперечить законодавству України, шляхом прийняття відповідного рішення.

Стаття 15. Громадські слухання

4. Ініціаторами громадських слухань можуть бути:

... 4.4. Загальні збори членів територіальної громади, скликані та проведені відповідно до цього Статуту...

5. Ініціатива про проведення громадських слухань повинна бути оформлена наступним чином: у разі, якщо ініціатором проведення громадських слухань виступає

... 5.4. загальні збори членів територіальної громади – рішенням загальних зборів членів територіальної громади, прийнятим відповідно до цього Статуту...

Джерело: <http://gorod.lugansk.ua/pages/gorod/ustav.html>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЛУЦЬКУ

Додаток 17

Затверджено
рішенням Луцької міської ради
від 23 серпня 2007 р. №3

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЛУЦЬКА (витяг)

РОЗДІЛ II. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ЛУЧАН

Стаття 15. Основні права лучан, пов'язані із здійсненням місцевого самоврядування

1. Лучани мають право:

... - брати участь в місцевих референдумах, загальних зборах, громадських слуханнях та інших формах безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення...

РОЗДІЛ III. МІСЬКА ГРОМАДА І МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 22. Форми безпосередньої участі лучан у міському самоврядуванні

1. Право лучан безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізоване участю у:

... г) загальних зборах громадян за місцем проживання...

Стаття 26. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, кварталу, вулиці, мікрорайону, міста в цілому) для обговорення або вирішення питань міського життя. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори громадян, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2. Норми представництва на конференціях встановлюються в таких межах:

- будинок – 1 (один) представник від квартири;
- квартал, вулиця – 1 (один) представник від кожних 5 (п'яти) приватних будинків та 2 (два) представники від кожного під'їзду багатоповерхового будинку;
- житловий комплекс, мікрорайони – 1 (один) представник від кожних 10 (десяти) приватних будинків та 1 (один) представник від кожного багатоповерхового будинку.

Дозволяється участь в конференціях громадян за власним бажанням, якщо вони проживають на відповідній території.

3. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі - загальних зборів) можуть брати участь лучани, що досягли на час зборів 18

років і проживають на відповідній території. У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів державної виконавчої влади, об'єднань громадян та підприємств, а також особи, яким виповнилося 16 років.

4. Загальні збори мають право:

а) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

б) уносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань міського значення;

в) обговорювати проекти рішень міської ради і її органів;

г) заслуховувати звіти депутатів і міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств;

г) ініціювати розгляд питання про притягнення посадових осіб міського самоврядування до відповідальності;

д) створювати органи самоорганізації населення, обирати керівників цих органів, визначати умови оплати керівників та інших працівників органів самоорганізації населення, затверджувати граничні суми на їх утримання;

е) затверджувати статuti органів самоорганізації населення, уносити до них зміни та доповнення;

є) приймати рішення про передачу або продаж майна органу самоорганізації населення іншим юридичним або фізичним особам;

ж) висувати кандидатів у депутати і на посаду міського голови;

з) приймати рішення про самооподаткування;

и) розглядати питання про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян;

і) вимагати від органів міського самоврядування надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються для його поліпшення;

ї) обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб, органів міського самоврядування, унаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб тих або інших заходів.

5. Загальні збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше половини лучан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а у разі проведення зборів (конференції) представників - не менше двох третин представників відповідних територіальних утворень.

6. З питань, що розглядаються, загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для міської громади, але віднесені до повноважень міської влади, мають рекомендаційний характер.

Стаття 28. Місцеві ініціативи

2. Для ініціювання розгляду у міській раді питань члени територіальної громади створюють ініціативну групу у складі не менше 5 (п'яти) жителів

міста, про що складають заяву, підписану всіма членами ініціативної групи. Заява реєструється в міській раді.

В заяві необхідно вказати:

... - місце і час проведення зборів громадян за місцем проживання для ініціювання розгляду питань у міській раді...

4. Після реєстрації заяви ініціативна група проводить збори громадян за місцем проживання з питань місцевої ініціативи. На зборах визначаються конкретні питання для внесення на розгляд ради.

На зборах обов'язкова присутність не менше 30 громадян, членів територіальної громади міста, які досягли 18 років.

5. Збори громадян за місцем проживання з питань місцевої ініціативи приймають відповідне рішення більшістю голосів. За результатами зборів складається протокол, який подається в міську раду. До протоколу додається список громадян, які були присутні на зборах із зазначенням їх місця проживання.

6. Протокол зборів громадян у строк не пізніше ніж через 7 днів після подання розглядається міським головою, його заступниками або секретарем ради. Відповідній депутатській комісії міської ради доручається підготувати питання місцевої ініціативи на розгляд сесії міської ради.

РОЗДІЛ IV. МІСЬКА ВЛАДА

Стаття 38. Депутати міської ради та їхні виборці

3. Депутат міської ради є підзвітним виборцям територіальної громади...

Звіт депутата міської ради може бути проведено у будь-який час на вимогу зборів громадян за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення...

4. Виборці можуть давати своєму депутатові міської ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що впливають з потреб міської громади. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання міської ради та її органів. Доручення виборців депутатові міської ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

Стаття 39. Міський голова і міська громада

3. Міський голова:

а) може скликати загальні збори громадян за місцем проживання...

РОЗДІЛ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 70. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

1. З метою реалізації положень цього Статуту міська рада (її виконавчий комітет) затверджує:

... - Положення про порядок проведення у місті Луцьку загальних зборів громадян за місцем проживання...

Джерело: <http://www.lutskrada.gov.ua/statute.html>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЛЬВОВІ

Додаток 18

Затверджено
рішенням Львівської міської ради
від 28 січня 2010 р. № 3153

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЛЬВОВА (витяг)

РОЗДІЛ IV. УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 17. Статус членів територіальної громади м. Львова

3. Члени територіальної громади м. Львова, які згідно із законами України володіють виборчим правом на міських виборах, окрім вищезазначених прав, мають право:

3.1. Безпосередньо брати участь у здійсненні самоврядування територіальної громади у різноманітних формах прямого волевиявлення (загальні збори громадян, місцеві ініціативи, громадські слухання тощо)...

3.5. Приймати на зборах виборців рішення щодо внесення пропозиції про відкликання депутата міської ради та брати участь у здійсненні процедури відкликання депутата міської ради.

Стаття 18. Форми безпосереднього самоврядування територіальної громади

1. Формами безпосереднього самоврядування територіальної громади є:
... 1.5. Загальні збори громадян...

Стаття 19. Загальні збори

1. Загальні збори – це зібрання членів територіальної громади м. Львова для обговорення та прийняття рішень з найважливіших питань місцевого життя, напрацювання власних пропозицій, які враховуються міською радою, її виконавчими органами і посадовими особами у своїй діяльності.

2. Предметом загальних зборів громадян за місцем проживання можуть бути:

2.1. Обговорення проектів рішень ради та її виконавчих органів.

2.2. Інформування населення про прийнятті міською радою та її виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що стосуються інтересів територіальної громади.

2.3. Заслуховування інформації міського голови, депутатів ради, керівників виконавчих органів ради, а також керівників підприємств, установ і організацій, що належать до власності територіальної громади.

2.4. Створення органів самоорганізації населення, затвердження положень про них, внесення до них змін і доповнень, вирішення питання щодо дострокового припинення їх повноважень.

2.5. Прийняття рішень щодо створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

2.6. Розгляд питань про висування представників до складу комісій з місцевих референдумів.

2.7. Розгляд питань про відкликання депутатів міської ради.

2.8. Розгляд питань про внесення на розгляд міської ради пропозицій про проведення місцевого референдуму, дострокового припинення повноважень міського голови, міської ради.

2.9. Розгляд питань про утворення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів.

2.10. Обговорення інших питань, які стосуються інтересів мешканців громади.

3. Рішення та рекомендації загальних зборів громадян підлягають обов'язковому розгляду міською радою та її посадовими особами з метою врахування у своїй діяльності.

4. Порядок скликання і проведення загальних зборів громадян за місцем проживання регулюються Положенням про загальні збори громадян у м.Львові, що є невід'ємною частиною Статуту (додаток 2 до цього Статуту).

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН У М.ЛЬВОВІ

I. Загальні положення

1. Загальні збори є формою безпосередньої участі членів територіальної громади м.Львова у здійсненні місцевого самоврядування.

2. Загальні збори – це зібрання у порядку, встановленому Положенням про загальні збори громадян у м.Львові (надалі – Положення), членів територіальної громади м.Львова (надалі – громадяни) для обговорення та прийняття рішень з найважливіших питань місцевого життя, напрацювання власних пропозицій, які враховують міська рада, її виконавчі органи і посадові особи у своїй діяльності.

3. Загальні збори скликаються за місцем проживання громадян на відповідній території – загальні збори міста, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинків тощо.

4. Ініціювати та брати участь у роботі загальних зборів мають право громадяни, які постійно проживають на відповідній території та згідно із законодавством володіють виборчим правом на міських виборах.

Особи, які не підпадають під статус учасника загальних зборів, мають право брати участь у них з правом дорадчого голосу (народні депутати України, міський голова, депутати Львівських міської та обласної рад, представники виконавчих органів міської ради, органів державної влади, об'єднань громадян, органів самоорганізації населення та інші особи за згодою загальних зборів).

5. Загальні збори скликаються у міру необхідності, як правило, у неробочий день у достатньому за кількістю місць приміщенні або на відкритому майданчику (за належних кліматичних умов), що розташовані на відповідній території району у місті, мікрорайону чи іншого територіального утворення.

6. Міська рада та її виконавчі органи сприяють у підготовці і проведенні зборів шляхом надання необхідної інформації та організаційно-технічної допомоги.

7. Громадяни беруть участь у загальних зборах добровільно. Доступ учасників на загальні збори і присутність на них є вільними. Ніхто не може бути примушений до участі або неучасті у загальних зборах.

8. Забороняється брати плату з громадян за доступ на загальні збори і за присутність на них, а також платити їм за перебування на зборах у ролі слухачів чи глядачів, або заохочувати їх іншими засобами.

9. При розгляді і вирішенні питань загальні збори керуються Конституцією України, Законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, рішеннями Львівських міської і обласної рад, іншими

чинними нормативно-правовими актами, а також Статутом територіальної громади м.Львова та цим Положенням.

II. Порядок скликання і проведення загальних зборів

1. Ініціаторами скликання загальних зборів громадян можуть бути ініціативна група громадян, міський голова, виконавчий комітет або депутати міської ради.

2. Ініціювання скликання загальних зборів громадянами проводиться ініціативною групою у кількості не менше 10-ти громадян, які постійно проживають на відповідній території (місто, район у місті, мікрорайон, житловий комплекс, вулиця, квартал, будинки тощо).

3. Ініціативна група готує та подає до міської ради письмове повідомлення на ім'я міського голови про проведення загальних зборів, яке підписали не менше як 10 членів ініціативної групи.

Зразок повідомлення про проведення загальних зборів наведений у додатку до цього Положення.

4. У повідомленні необхідно вказати:

4.1. Вид зборів (загальні збори міста, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинків тощо).

4.2. Дату, місце проведення, час початку і закінчення зборів.

4.3. Примірний порядок денний загальних зборів.

4.4. Дані про ініціаторів скликання зборів (прізвище, ім'я, по батькові, серію та номер паспорта, місце проживання, контактний телефон).

4.5. Орієнтовану (плановану) кількість учасників загальних зборів.

4.6. Про необхідність залучення працівників правоохоронних органів (їх кількість) та служби швидкої медичної допомоги.

5. Повідомлення ініціативна група подає до міської ради не пізніше ніж за 10 днів до дня проведення загальних зборів, а реєструє уповноважений виконавчий орган міської ради у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у м.Львові.

6. Протягом 3-х днів після надходження повідомлення уповноважений виконавчий орган міської ради надсилає ініціативній групі копію повідомлення з відміткою про реєстрацію та забезпечує:

6.1. Оприлюднення повідомлення про скликання загальних зборів шляхом розміщення його на web-сторінці міської ради або опублікування у друкованому засобі масової інформації.

6.2. Повідомлення відповідних органів (служб) про проведення загальних зборів (при необхідності).

7. Повідомлення про скликання загальних зборів ініціативна група доводить до відома громадян, які постійно проживають на відповідній території у м.Львові, не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу, дати, місця проведення та порядку денного загальних зборів.

8. З метою визначення кворуму перед початком зборів проводиться реєстрація присутніх учасників загальних зборів, кожен з яких повинен

поставити свій підпис у списку реєстрації, зазначивши при цьому своє прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання.

9. Кворум наявний за умови присутності на зборах більше половини громадян, які постійно проживають на відповідній території і мають право голосу на зборах.

Право голосу на загальних зборах міста мають усі громадяни міста.

Право голосу на загальних зборах району у місті, мікрорайону, вулиці, кварталу, будинків, житлового комплексу мають громадяни, які постійно проживають на відповідній території.

Присутні на загальних зборах запрошені особи мають право дорадчого голосу.

10. За наявності кворуму керівник ініціативної групи відкриває загальні збори та пропонує обрати голову і секретаря загальних зборів.

Голова та секретар зборів обираються більшістю від присутніх учасників загальних зборів.

11. Для підрахунку голосів учасників зборів може обиратися лічильна комісія у складі не менше 3-х осіб.

12. Рішення на загальних зборах приймаються більшістю голосів від присутніх учасників загальних зборів шляхом відкритого або таємного голосуванням.

Форму голосування визначають більшістю голосів від присутніх учасників загальних зборів.

13. Після обрання голови загальних зборів та секретаря загальних зборів затверджується порядок денний і регламент (порядок роботи) загальних зборів. У регламенті обов'язково передбачаються доповіді членів ініціативної групи, а також запрошених осіб.

14. Голова загальних зборів відповідно до затвердженого регламенту проведення загальних зборів:

14.1. Оголошує питання, які виносяться на розгляд загальних зборів.

14.2. Веде збори та підтримує на них належний порядок.

14.3. Надає слово для виступів та оголошує підсумки голосування.

14.4. Виконує інші функції та обов'язки.

15. Учасники загальних зборів громадян повинні дотримуватися регламенту та норм етичної поведінки, не допускати вигуків, образ та інших дій, що заважають обговоренню винесених на розгляд питань.

У разі порушення порядку на вимогу голови загальних зборів порушники мають залишити місце, де проводяться загальні збори громадян. При невиконанні вказівки голови загальних зборів щодо видалення порушника, до нього можуть бути застосовані примусові заходи у зв'язку з порушенням порядку у громадському місці відповідно до чинного законодавства.

16. З кожного питання порядку денного, що розглядаються на загальних зборах, проводиться голосування та приймається рішення. Рішення загальних зборів фіксуються у протоколі загальних зборів, що оформляється за його результатами і який підписують голова загальних зборів та секретар загальних

зборів (за бажанням – інші присутні на загальних зборах особи). Протокол оформляється не менше як у 3-х примірниках.

17. Один примірник протоколу зборів залишається у розпорядженні голови (секретаря) загальних зборів.

Другий примірник протоколу вивіщує голова (секретар) загальних зборів у місці проведення загальних зборів громадян для ознайомлення.

Третій примірник – може надсилатись міській раді для врахування у роботі міським головою, міською радою, її виконавчими органами. Протокол надсилається із супровідним листом на ім'я міського голови разом з копіями матеріалів реєстрації учасників загальних зборів (список громадян, які були присутні на загальних зборах) та протоколу лічильної комісії (у разі її обрання).

18. Ініціювання скликання загальних зборів іншими особами відбувається шляхом:

18.1. Видання відповідного розпорядження – у разі ініціативи міського голови.

18.2. Прийняття відповідного рішення міською радою – у разі ініціативи депутатів міської ради.

18.3. Прийняття відповідного рішення виконавчим комітетом – у разі ініціативи виконавчого комітету.

19. Порядок організації та проведення загальних зборів, визначений у пунктах 7-17 цього розділу, поширюється на всі випадки незалежно від того, хто виступав ініціатором проведення загальних зборів.

III. Розгляд рішень загальних зборів громадян

1. Рішення загальних зборів щодо питань місцевого значення у своїй діяльності враховують міська рада, її виконавчі органи та посадові особи.

Рішення загальних зборів, які стосуються внутрішніх питань самоорганізації громадян певної вулиці, кварталу, мікрорайону, будинків, житлового комплексу (виконання громадських робіт, самооподаткування, збирання благодійних внесків, утворення органу самоорганізації населення та припинення його діяльності тощо), виконуються добровільно.

2. Міський голова у 10-денний термін після отримання матеріалів загальних зборів:

2.1. Скеровує їх профільним виконавчим органам для вивчення та розгляду, а також секретарю ради для подачі відповідним постійним комісіям міської ради.

2.2. Забезпечує оприлюднення інформації про загальні збори на web-сторінці міської ради або у засобах масової інформації.

2.3. Доводить рішення загальних зборів до відома депутатів міської ради на найближчому пленарному засіданні.

3. Про висновки за результатами розгляду рішень загальних зборів постійні комісії і посадові особи повідомляють голову загальних зборів у письмовій формі.

4. Якщо орган чи посадова особа міської ради не вважають за можливе враховувати рішення загальних зборів, про це має бути подана вмотивована відповідь на ім'я міського голови та голови загальних зборів.

IV. Прикінцеві положення

1. Це Положення є невід'ємною частиною Статуту територіальної громади м.Львова і набирає чинності у передбаченому Статутом порядку.

Зміни та доповнення до цього Положення приймаються виключно на пленарному засіданні міської ради.

2. Питання щодо проведення загальних зборів, не врегульовані цим Положенням, регулюються відповідно до вимог чинного законодавства України.

3. Особи, винні у порушенні норм цього Положення несуть відповідальність, встановлену чинним законодавством України.

Додаток
до Положення про загальні збори
громадян у м. Львові

Львівському міському голові

ПОВІДОМЛЕННЯ
про проведення загальних зборів

Відповідно до Положення про загальні збори громадян у м. Львові повідомляємо Вас про утворення ініціативної групи у складі:

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Число, місяць та рік народження	Серія та номер паспорта громадянина України	Місце проживання	Контактний телефон
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

з метою підготовки та проведення загальних зборів _____

(вид загальних зборів (міста, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинків)

Загальні збори заплановано провести « ____ » _____ 20__ року

Час проведення з ____ - ____ до ____ - ____ у _____

(назва та адреса місця проведення загальних зборів)

На загальних зборах заплановано обговорити такі питання: _____

(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)

Орієнтовна (планована) кількість учасників зборів _____

До участі у зборах запрошуються:

1. Мешканці _____
(назва території, мешканців якої запрошено до участі у загальних зборах залежно від їх виду)
2. _____
(посада та місце роботи запрошеної до участі у загальних зборах посадової особи міської ради)
3. _____
4. _____

До участі у зборах необхідно залучити працівників правоохоронних органів _____
(так, ні)

Кількість працівників правоохоронних органів _____

До участі у зборах необхідно залучити працівників медичної швидкої допомоги _____
(так, ні)

« ____ » ____ 20 ____ року

(підпис, прізвище, ініціали члена ініціативної групи)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МІСЦЕВІ ІНІЦІАТИВИ У місті ЛЬВОВІ**

II. Внесення місцевої ініціативи

16. За результатами розгляду пакета документів та на підставі складеного акта перевірки уповноважений виконавчий орган міської ради реєструє місцеву ініціативу у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у м.Львові або відмовляє у її реєстрації.

20. Відкликання проекту місцевої ініціативи може бути здійснене ініціативною групою через подання відповідної заяви лише до часу реєстрації місцевої ініціативи у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у м.Львові.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ У М.ЛЬВОВІ**

II. Ініціювання проведення громадських слухань

19. За результатами розгляду пакета документів та на підставі складеного акта перевірки уповноважений виконавчий орган реєструє ініціативу щодо проведення громадських слухань у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у м.Львові або відмовляє у її реєстрації.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗВІТУВАННЯ МІСЬКОГО ГОЛОВИ, ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ,
ПОСТІЙНИХ КОМІСІЙ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЬКОЇ РАДИ
(ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ, ГРУП)**

II. Звітування міського голови

1. Звіт міського голови перед територіальною громадою.

1.1. Міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами, яка відбувається у спосіб, що забезпечує можливість членам територіальної громади поставити запитання та отримати відповідь (скликання загальних зборів, проведення окремих зустрічей у районах міста, колективах, організації звітування у прямому ефірі на телеканалі тощо)...

Джерело: http://www.lvivrada.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=41

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ МИКОЛАЄВІ

Додаток 19

Затверджено
рішенням Миколаївської міської ради
від 18 червня 2009 р. №35/4

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА МИКОЛАЄВА (витяг)

РОЗДІЛ II. СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ПОРЯДОК ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ

Стаття 9. Участь жителів міста Миколаєва у безпосередньому здійсненні місцевого самоврядування

2. Формами участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні є:

... - загальні збори громадян за місцем проживання...

Стаття 9.3. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань міського значення скликаються за місцем проживання громадян (мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку або іншого територіального утворення) для обговорення або вирішення питань місцевого життя.

2. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі-загальні збори) можуть брати участь громадяни – члени територіальної громади, які досягли на момент проведення зборів 18 років, депутати міської ради, представники державних органів та органів місцевого самоврядування. Не можуть брати участь у зборах громадяни, визнані в судовому порядку недієздатними, особи, що знаходяться в місцях позбавлення волі або примусового лікування.

3. Компетенція загальних зборів визначається чинним законодавством.

4. Загальні збори скликаються міським головою, виконавчим комітетом Миколаївської міської ради або органами самоорганізації населення.

Збори скликаються за пропозиціями не менш як третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні, міської ради, постійних комісій міської ради, депутатських фракцій (груп), трудових колективів, об'єднань громадян.

У випадку, якщо загальні збори скликаються органами самоорганізації населення, то вони повідомляють про це міського голову не пізніше ніж за 10 днів до їх проведення.

5. Підготовку до скликання та проведення загальних зборів здійснюють ініціатори, які роз'яснюють питання, надають документи, що виносяться на їх

обговорення. Органи міського самоврядування надають необхідну допомогу в підготовці та проведенні загальних зборів.

6. Рішення про скликання загальних зборів, де вказується, жителі якого територіального утворення мають право брати участь у загальних зборах, час і місце їх проведення, питання, що виносяться на обговорення, доводиться до цих жителів не пізніше ніж за 7 днів до їх проведення.

7. Загальні збори громадян відкриває і веде міський голова або його заступник, а у випадку скликання загальних зборів громадян органом самоорганізації населення – керівник цього органу.

Для ведення протоколу зборів обирається секретар. Збори можуть також обирати лічильну комісію.

Порядок денний та порядок роботи затверджуються зборами.

8. Загальні збори є правомочними, якщо в їх роботі бере участь більше половини жителів, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у зборах.

9. З розглянутих питань збори приймають рішення. Рішення зборів приймається більшістю голосів громадян, які присутні на зборах, відкритим або таємним голосуванням. Рішення зборів підписується головою і секретарем зборів. За результатами зборів складається протокол, який підписує голова та секретар. До протоколу зборів додаються матеріали реєстрації їх учасників (список громадян, із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номера паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів жителів).

10. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення і враховуються органами та посадовими особами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій комунальної власності в їх діяльності.

Рішення зборів, прийняті з питань, що мають важливе значення для територіальної громади, але віднесені до компетенції органів державної влади або органів місцевого самоврядування, мають рекомендаційний характер.

11. Дію рішень зборів, прийнятих з порушенням Конституції та законнодавства України, може бути зупинено міською радою або її виконавчим комітетом до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Про це повідомляється відповідному органу самоорганізації громадян.

Стаття 9.7. Участь у роботі органів місцевого самоврядування

3. Члени територіальної громади міста мають право без будь-яких обмежень бути присутніми і виступати на громадських слуханнях, загальних зборах громадян за місцем проживання.

РОЗДІЛ IV. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 17. Порядок формування та повноваження органів самоорганізації населення

1. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до міської ради звертаються збори (конференція) жителів за місцем проживання.

У зборах (конференції) жителів за місцем проживання має брати участь (бути представлено) не менше половини жителів території, які мають право голосу відповідно до діючого законодавства, на якій планує здійснювати свою діяльність орган самоорганізації населення.

2. Надання дозволу на створення органу самоорганізації населення здійснюється міською радою на найближчій її сесії за участю членів ініціативної групи зборів (конференцій) жителів за місцем проживання. Порядок організації проведення зборів (конференцій) жителів за місцем проживання, надання приміщення, скриньки для голосування, забезпечення виготовлення бланків бюлетенів покладено на адміністрації районів виконкому міської ради.

4. Органи самоорганізації населення та їх керівники обираються зборами або конференцією жителів за місцем проживання.

РОЗДІЛ IX. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 32. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту

2. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до Статуту міста Миколаєва подаються в міську раду міським головою, виконавчими органами місцевого самоврядування, депутатами міської ради, постійними комісіями міської ради та загальними зборами жителів.

Джерело: <http://www.ngik.gorsovet.mk.ua/ru/showdoc/?doc=13059>

Затверджено
рішенням Миколаївської міської ради
від 19 квітня 2007 р. №12/25

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В МІСТІ МИКОЛАЄВІ

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» загальні збори громадян за місцем проживання є важливою формою безпосередньої участі населення у вирішенні питань, віднесених до відання місцевого самоврядування.

Загальні збори громадян скликаються за місцем проживання громадян (селища, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення) для обговорення найважливіших питань місцевого життя.

У роботі зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років і постійно зареєстровані на відповідній території. Збори вважаються правомочними при наявності на них більше половини громадян, які проживають на відповідній території та мають право брати участь у зборах.

Збори скликаються міським головою або виконавчим органом міської ради, громадськими комітетами чи органами самоорганізації населення.

Збори скликаються за пропозиціями не менш як третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні, міської ради, постійних комісій міської ради, депутатських фракцій, трудових колективів, об'єднань громадян.

Оголошення про перелік питань, що виносяться на загальні збори громадян та терміни їх проведення, оприлюднюється через ЗМІ не менш ніж за 10 днів до дати проведення зборів.

Не пізніше ніж за 7 днів до відома громадян через розміщення оголошень у кожному будинку надається інформація про дату, місце та час проведення зборів для розгляду пропозицій ініціаторів.

Збори відкриває і веде голова зборів, який обирається більшістю голосів присутніх.

Для ведення протоколу зборів обирається секретар. Збори можуть також обирати лічильну комісію.

З розгорнутих питань збори приймають рішення. Рішення зборів приймається більшістю голосів громадян, які присутні на зборах, відкритим або таємним голосуванням. За результатами зборів складається протокол, який

підписує голова та секретар. До протоколу зборів додаються матеріали реєстрації їх учасників (список громадян із зазначенням місця їх проживання).

Рішення зборів підписується головою і секретарем зборів.

У разі, якщо збори не відбулися (за будь-якої причини), повторні збори можуть бути призначені протягом наступних 14 днів.

Якщо у термін, визначений рішенням виконкому міської ради, органом самоорганізації населення чи розпорядженням міського голови про проведення загальних зборів за місцем проживання громадян щодо перегляду тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, мешканці будинків не визначаються з розміром тарифу та переліком запропонованих послуг, міський голова чи виконком міської ради може продовжити термін проведення зборів (після перевірки причин незгоди). У разі відсутності поважних причин, з яких мешканці будинку не можуть узгодити перелік послуг та їх вартість, рішення щодо встановлення тарифів для таких будинків приймається виконкомом міської ради за узгодженням з погоджувальною комісією з питань регулювання цін і тарифів на житлово-комунальні, транспортні послуги для населення міста Миколаєва.

Протоколи та рішення загальних зборів за місцем проживання громадян оформлюються за формою відповідно до додатків 1, 2.

Протоколи загальних зборів за місцем проживання громадян надаються разом з пропозиціями ініціаторів у виконком міської ради для прийняття рішення щодо питань, винесених на розгляд мешканців.

Рішення зборів проводяться в життя міським головою, виконавчим комітетом міської ради, органом самоорганізації населення.

Миколаївському міському голові

Ініціативної групи в особі

(прізвище, ім'я, по батькові)

який (а) проживає за адресою: м. Миколаїв

(домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону)

(прізвище, ім'я, по батькові)

який (а) проживає за адресою: м. Миколаїв

(домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону)

(прізвище, ім'я, по батькові)

який (а) проживає за адресою: м. Миколаїв

(домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону)

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Відповідно до тимчасового Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання в місті Миколаєві” повідомляємо Вас про утворення ініціативної групи у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові

Число, місяць та рік народження

Серія та номер паспорта

Домашня адреса та телефон

з метою підготовки та проведення загальних зборів мешканців _____

(вид загальних зборів громадян відповідно до тимчасового Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті Миколаєві”)

Загальні збори заплановано провести “_____” _____ 200__ року

з _____ - _____ до _____ - _____ у _____
(год.) (хв.) (год.) (хв.) (назва та адреса місця проведення загальних зборів громадян за місцем проживання)

На загальних зборах заплановано обговорити такі питання:

1. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)
2. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)
3. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)

До участі в загальних зборах запрошуються:

1. Мешканці _____
(назва території, мешканців якої запрошено до участі в загальних зборах залежно від їх виду)
2. Миколаївський міський голова.
3. Депутати Миколаївської міської ради
4. _____
(посада та місце роботи запрошеної до участі в загальних зборах громадян посадової особи органу місцевого самоврядування)
5. Представники _____
(назва місцевого осередку політичної партії, громадської організації, органу самоорганізації населення, іншого об'єднання громадян,

_____ установи чи організації, запрошених до участі в загальних зборах громадян за місцем проживання)

Прізвище, ім'я, по батькові

Домашня адреса та номер телефону

Особистий підпис

“ ____ ” _____ 200__ року

м. Миколаїв

ПРОТОКОЛ
загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ міста Миколаєва
(вид загальних зборів)

« ____ » _____ 200__ року

м. Миколаїв

ПРИСУТНІ:

Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання міста Миколаєва у кількості _____ осіб (список – у додатку 1 до цього протоколу).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.
2. Затвердження порядку денного зборів.
3. Про ситуацію щодо _____.
(питання, яке порушується)
4. Про ситуацію щодо _____.
(питання, яке порушується)
5. Про ситуацію щодо _____.
(питання, яке порушується)

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.

СЛУХАЛИ:

1. Про обрання голови зборів.
2. Про обрання секретаря зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

1. Обрати головою зборів:
Прізвище, ім'я, по батькові
Рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса
2. Обрати секретарем зборів:

Прізвище, ім'я, по батькові
Рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса

2. Затвердження порядку денного зборів

СЛУХАЛИ:

1. Про затвердження порядку денного зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити такий порядок денний зборів:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)
2. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)
3. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)

СЛУХАЛИ:

2. Про ситуацію щодо _____.
(питання, яке порушується)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)

СЛУХАЛИ:

3. Про ситуацію щодо _____.
(питання, яке порушується)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке порушується)

Голова зборів _____
Підпис _____ Прізвище та ініціали _____

Секретар зборів _____
Підпис _____ Прізвище та ініціали _____

Додаток
до Протоколу загальних зборів громадян
за місцем проживання
від «___» _____ 200__ р.

СПИСОК
учасників загальних зборів громадян за місцем проживання
міста Миколаєва
_____ (вид загальних зборів)

«___» _____ 200__ року

м. Миколаїв

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Рік народження	Серія та номер паспорта	Домашня адреса
1.				
2.				
...				
...				

Голова зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Джерела: <http://www.vn.mk.ua/print.php?type=1&id=440>;
<http://www.ngik.gorsovet.mk.ua/ru/showdoc/?doc=5464>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ РІВНОМУ

Додаток 21

Затверджено
рішенням Рівненської міської ради
№549 від 2 листопада 2001 р.

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА РІВНОГО (витяг)

РОЗДІЛ II.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ М. РІВНОГО

Стаття 3. Делеговані повноваження

Органи місцевого самоврядування міської територіальної громади можуть здійснювати наступні повноваження органів виконавчої влади:

... - вирішення відповідно до закону питань зборів, мітингів, демонстрацій, видовищних та інших масових заходів...

РОЗДІЛ V.

ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ФОРМИ УЧАСТІ ЧЛЕНІВ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Стаття 15. Форми участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування

2. Безпосередніми формами участі членів територіальної громади у місцевому самоврядуванні є:

... загальні збори громадян за місцем проживання...

Стаття 20. Загальні збори громадян

Загальні збори громадян за місцем проживання є однією з форм їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення. Вони можуть скликатися по будинках, вулицях, кварталах, мікрорайонах міста або інших внутрішньоміських територіальних утвореннях на вимогу більшості мешканців будинку або не менш як ста громадян, членів міської територіальної громади з правом голосу.

Загальні збори мешканців міста скликаються на вимогу не менше як тисячі громадян, членів міської територіальної громади з правом голосу, ініціативною групою громадян, а у випадках, коли йдеться про питання загальноміського значення – посадовими особами місцевого самоврядування, визначеними міським головою або Рівненською міською радою.

Загальні збори громадян можуть також скликатися за власною ініціативою міського голови, органів самоорганізації населення, депутатів Рівненської міської ради відповідного виборчого округу та виконавчого комітету.

Час, місце проведення та порядок денний загальних зборів визначає ініціативна група, уповноважена відповідними громадянами, міський голова або посадові особи, визначені міським головою, депутатами міської ради та виконавчим комітетом.

На загальних зборах можуть обговорюватися питання загальноміського та внутрішньотериторіального значення, а також питання, віднесені до відання органів місцевого самоврядування. За підсумками проведення зборів їх учасники можуть приймати відповідні рішення, що мають рекомендаційний характер. Зазначені рішення можуть стосуватися питань:

- створення органів самоорганізації населення;
- здійснення заходів та проведення робіт з благоустрою, надання шефської та спонсорської допомоги на громадських засадах;
- сприяння охороні громадського порядку та безпеки;
- що потребують врегулювання органами місцевого самоврядування;
- проведення міського референдуму з питань, віднесених законом до повноважень місцевого самоврядування;
- запровадження зборів на засадах добровільного самооподаткування в межах чинного законодавства.

У випадках проведення зборів, які вимагають присутності великої кількості громадян, органи місцевого самоврядування встановлюють порядок делегування членами міської територіальної громади своїх представників, які братимуть участь у цих зборах.

У роботі загальних зборів будь-якого рівня мають право брати участь представники органів місцевого самоврядування та виконавчої влади. Депутати міської ради беруть участь у загальних зборах за місцем розташування своїх виборчих округів та діляниць в обов'язковому порядку.

Інформація про проведення загальних зборів з питань, що стосуються загальноміського значення, оприлюднюється в порядку, визначеному статтею 7 цього Статуту, не пізніше як за десять днів до їх проведення.

Хід проведення загальних зборів відображається у протоколі. До протоколу вносяться тези виступів, пропозиції учасників та результати голосування. Протокол підписують обрані зборами головуючий та секретар. Порядок ухвалення рішень, що стосуються питань, які вносяться на розгляд загальних зборів, врегульовується окремим Положенням та іншими актами органів місцевого самоврядування нормативно-правового характеру.

На загальні збори, присвячені обговоренню питань загальноміського значення, запрошуються представники засобів масової інформації.

РОЗДІЛ VII. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 52. Органи місцевої самоорганізації населення та їх повноваження

Загальні збори громадян за місцем проживання можуть ініціювати створення будинкових, вуличних, квартальних та інших (мікрорайонних, житлових масивів тощо) органів самоорганізації населення...

Органи самоорганізації населення повинні виконувати рішення міської ради, її виконавчого комітету та загальних зборів громадян, що його утворили. У разі невиконання рішень зазначених органів або своїх повноважень діяльність органів самоорганізації населення може бути достроково припинена за рішенням загальних зборів громадян або міської ради.

РОЗДІЛ VIII. БАЗОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯ- ДУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА РІВНОГО

Стаття 55. Міське планування

... Органи місцевого самоврядування повинні залучати до розробки плану забудови представників громадськості, виносити це питання на громадське обговорення та на розгляд загальних зборів...

Джерело: <http://www.city-adm.rv.ua/RivnePortal/ukr/statut.aspx>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ СІМФЕРОПОЛІ

Додаток 22.

Утвержден
решением Симферопольского
городского совета
№ 258 от 24.05.2007 г.

УСТАВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ГРОМАДЫ ГОРОДА СІМФЕРОПОЛЯ (извлечения)

РАЗДЕЛ III. ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ ГРОМАДА Г. СІМФЕРОПОЛЯ, ФОРМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВА ЕЕ ЧЛЕНОВ НА УЧАСТИЕ В МЕСТНОМ САМОУПРАВЛЕНИИ

Статья 16. Формы и гарантии реализации права членов территориальной громады на участие в осуществлении местного самоуправления. Защита прав и свобод членов территориальной громады

2. Формами участия членов территориальной громады в местном самоуправлении являются:

... 3) общие собрания граждан по месту жительства...

Статья 20. Общие собрания граждан по месту жительства

1. Общие собрания граждан по месту жительства - это собрания членов территориальной громады, имеющих право голоса на местных выборах, проводимые в границах города или его отдельных частей (домов, улиц, кварталов, жилищных комплексов, микрорайонов, районов города или других внутригородских территориальных образований), согласно утвержденному в установленном законом порядке территориальному делению для решения вопросов местного значения.

2. В компетенцию общих собраний граждан входит:

1) рассмотрение любых вопросов, отнесенных к ведению местного самоуправления, в пределах Конституции Украины и законов Украины, внесение предложений соответствующим органам и организациям;

2) обсуждение проектов решений городского, районных в городе советов по вопросам местной жизни;

3) внесение предложений по вопросам повестки дня сессии городского, районных в городе советов в порядке, установленном регламентом соответствующего совета;

4) заслушивание отчетов городского головы, должностных лиц местного самоуправления, отчетов руководителей предприятий, учреждений и органи-

заций, принадлежащих к коммунальной собственности территориальной громады, постановка при необходимости перед соответствующим советом вопроса о привлечении должностных лиц к ответственности;

5) информирование населения о принятых советами и их исполнительными органами решениях, ходе их выполнения, о законах Украины, актах Президента Украины и Кабинета Министров Украины, других актах органов законодательной и исполнительной власти по вопросам, затрагивающим интересы территориальной громады;

6) образование органов самоорганизации населения и утверждение положений о них; внесение изменений и дополнений в утвержденное ранее положение об органе самоорганизации населения; решение вопросов о досрочном прекращении полномочий (ропуск) органов самоорганизации населения, а также о досрочных перевыборах отдельных их членов;

7) внесение предложений о включении в состав коммунальной собственности объектов, созданных в результате трудового участия граждан или приобретенных на их добровольные взносы, о продаже или безвозмездной передаче этих имущественных объектов другим субъектам собственности, передаче или продаже в коммунальную собственность предприятий, организаций, их структурных подразделений и других объектов, относящихся к государственной и другим формам собственности, если они имеют особо важное значение для обеспечения коммунально-бытовых и социально-культурных потребностей территориальной громады;

8) рассмотрение вопросов о предоставлении помощи инвалидам, ветеранам войны и труда, одиноким гражданам преклонного возраста, многодетным семьям, другим категориям граждан и внесение соответствующих предложений на рассмотрение городского, районных в городе советов и их органов;

9) внесение предложений об установлении городским советом местных налогов и сборов, объявление местных добровольных займов;

10) обсуждение и внесение предложений о наименовании, переименовании улиц, переулков, проспектов, площадей, скверов, парков, возвращении исторических названий;

11) обсуждение вопросов, связанных с привлечением населения к ликвидации последствий аварий и стихийных бедствий; содействие органам местного самоуправления, государственным органам в проведении работ по ликвидации последствий аварий; заслушивание информации исполнительных органов городского, районных в городе советов об экологически опасных авариях и ситуациях, о состоянии окружающей природной среды и мерах, предпринимаемых с целью его улучшения;

12) рассмотрение вопросов об отзыве депутатов местных советов в соответствии с действующим законодательством;

13) рассмотрение вопросов о внесении на рассмотрение городского совета предложений о проведении местного референдума;

14) рассмотрение вопросов об образовании инициативных групп всеукраинского и местных референдумов;

15) рассмотрение вопросов о введении самообложения налогом членов территориальной громады города для финансирования разовых целевых программ социально-бытового характера;

16) обсуждение других вопросов, затрагивающих интересы территориальной громады.

3. Общие собрания граждан имеют право обращаться с предложениями к городскому, районным в городе советам, другим органам местного самоуправления, должностным лицам местного самоуправления в городе, государственным органам, а также к руководителям предприятий, организаций и учреждений, которые обязаны рассмотреть внесенные предложения и информировать в месячный срок о результатах рассмотрения лиц или органы, по решению которых было созвано собрание.

4. В работе общих собраний с правом совещательного голоса могут участвовать городской голова, председатели районных в городе советов, народные депутаты Украины, депутаты Верховной Рады Автономной Республики Крым, городского, районных в городе советов, должностные лица органов местного самоуправления, представители органов государственной власти, объединений граждан, учреждений, организаций и предприятий, заинтересованные в решении вопросов, рассматриваемых на собраниях, а также лица, не являющиеся гражданами Украины, проживающие на соответствующей территории на законных основаниях.

5. Общие собрания граждан по месту жительства созывают городской голова, председатели районных в городе советов, исполнительные комитеты городского и районных в городе советов, орган самоорганизации населения на соответствующей территории.

Собрания созываются указанными органами, должностными лицами по собственной инициативе или по инициативе депутатов соответствующего совета, а также по инициативе не менее 1% членов территориальной громады, проживающих на соответствующей территории.

Председатели районных в городе советов, руководитель соответствующего органа самоорганизации населения созывают собрания граждан на соответствующей территории, заранее уведомив об этом городского голову.

6. Решение о созыве общих собраний доводится инициатором до сведения граждан, проживающих на соответствующей территории, не позднее, чем за семь дней до даты проведения с указанием времени и места проведения, а также перечня вопросов, вносимых на обсуждение собраний.

7. В случаях, когда созыв собраний сопряжен с определенными организационными сложностями, по предложению инициаторов могут созываться конференции представителей граждан по месту жительства - домов, улиц, кварталов, жилищных комплексов, микрорайонов, или других внутригородских территориальных образований. Представители граждан для участия в конференциях избираются общими собраниями граждан, проживающих на территории меньших территориальных образований, или определяются органами самоорганизации населения, если они созывают эти конференции.

Нормы представительства на конференции представителей граждан устанавливаются органом, который их созывает.

8. Общее собрание граждан считается правомочным, если в его работе участвуют большинство от общего числа членов территориальной громады, проживающих на соответствующей территории. Конференция граждан считается правомочной, если в ее работе участвуют не менее двух третей избранных или определенных представителей. Правомочность собрания (конференции) подтверждается документально.

9. На общем собрании (конференции) граждан председательствует лицо, определенное органом, создавшим общее собрание граждан, избирается секретарь собрания (конференции).

10. Повестка дня общего собрания (конференции) граждан утверждается по предложению органа, который его созвал.

11. Во время проведения общего собрания (конференции) граждан составляется протокол, который подписывается председателем и секретарем общего собрания (конференции) граждан. К протоколу прилагается список участников собрания (конференции) с указанием места их проживания.

12. Общее собрание (конференция) граждан открытым или тайным голосованием принимает решение по рассмотренным вопросам большинством голосов от участвующих в работе собрания граждан, проживающих на соответствующей территории и большинством голосов от общего числа избранных или определенных на конференцию представителей.

13. Решения общего собрания (конференции) граждан учитываются органами и должностными лицами местного самоуправления, руководителями предприятий, учреждений и организаций, которых эти решения касаются. Органы и должностные лица местного самоуправления, к которым обратилось с предложениями общее собрание (конференция) граждан, обязаны рассмотреть такие предложения не более чем в 30-дневный срок и сообщить в письменном виде о результатах городскому голове и субъектам, по инициативе которых было создано собрание.

Решения общего собрания граждан по вопросам, указанным в подпункте 11 пункта 2 настоящей статьи, по другим вопросам, связанным с возникновением угрозы жизни и здоровью населения, являются неотложными и подлежат рассмотрению не позже 10 дневного срока с момента их поступления.

14. Расходы, связанные с подготовкой и проведением общего собрания (конференции) граждан, осуществляются за счет добровольных взносов жителей, проживающих на соответствующей территории, или за счет соответствующего местного бюджета, если собрание инициировано городским головой, председателем районного в городе совета по значимым для всей территориальной громады вопросам.

Статья 21. Местные инициативы

4. Инициативная группа образуется:

1) общим собранием граждан по месту проживания...

5. Уведомление о создании инициативной группы направляется, соответственно, Симферопольскому городскому голове, председателю районного в городе совета. К нему прилагается выписка из протокола общего собрания (конференции) об образовании инициативной группы, подписанная председателем и секретарем собрания, а также протокол регистрации участников собрания (конференции) с указанием фамилии, имя, отчества, почтового адреса, паспортных данных, личной подписи.

Статья 27. Обеспечение гражданского мира и согласия между членами территориальной громады

2. При возникновении спорных вопросов, имеющих общегородское значение, они разрешаются путем совместного обсуждения и согласования с участием должностных лиц местного самоуправления, правоохранительных органов, органов самоорганизации населения, организаций политических партий (блоков), общественных организаций, жителей, уполномоченных общим собранием (конференцией) граждан...

РАЗДЕЛ V.

СИМФЕРОПОЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ГОЛОВА И ДРУГИЕ ДОЛЖНОСТНЫЕ ЛИЦА МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ

Статья 42. Полномочия городского головы

2. Городской голова:

...11) созывает общие собрания граждан по месту жительства...

РАЗДЕЛ VII.

ОРГАНЫ САМООРГАНИЗАЦИИ НАСЕЛЕНИЯ

Статья 52. Система органов самоорганизации населения и территория, в пределах которой они действуют

2. Органы самоорганизации населения действуют на основании Конституции Украины, Закона Украины «Об органах самоорганизации населения», иных законодательных актов, актов Президента Украины, Кабинета Министров Украины, Устава территориальной громады г. Симферополя, решений городского, районных в городе советов и их исполнительных комитетов, распоряжений городского головы, председателей районных в городе советов и приказов должностных лиц исполнительных органов городского совета, изданных в пределах их полномочий, решения собрания (конференции) граждан по месту жительства, которым избран соответствующий орган самоорганизации населения, и Положения о нем.

Статья 53. Порядок создания органов самоорганизации населения

1. С инициативой о создании органа самоорганизации населения в районный в городе совет может обратиться собрание (конференция) жителей по месту жительства при условии, если в нем участвовало (было представлено) не менее половины жителей соответствующей территории, имеющих право голоса.

2. На собрании (конференции) избирается инициативная группа, члены которой будут представлять интересы жителей в местном совете.

3. Решение собрания (конференции) принимается большинством голосов его участников.

4. Инициативная группа подает в районный в городе совет следующие документы:

... - протокол собрания (конференции) по месту жительства об инициировании создания органа самоорганизации населения с указанием основных направлений его деятельности;

- список участников собрания (конференции) жителей по месту жительства с указанием фамилии, имени, отчества, года рождения, серии и номера паспорта и домашнего адреса каждого участника.

8. Орган самоорганизации населения избирается собранием (конференцией) жителей по месту жительства на основе общего, равного избирательного права путем тайного голосования жителей, на законных основаниях проживающих на соответствующей территории. Право голоса имеют жители, достигшие на день их проведения восемнадцати лет. Не имеют права голоса жители, признанные судом недееспособными.

9. На собрании (конференции) жителей по месту жительства определяется общий состав органа самоорганизации населения, избираются его руководитель, заместитель (заместители) руководителя, секретарь, другие члены. Избранными считаются лица, получившие более половины голосов участников собрания (конференции).

10. ... Переизбрание органа самоорганизации населения, отзыв, избрание отдельных его членов вместо выбывших или изменение количественного состава осуществляется собранием (конференцией) жителей по месту жительства в порядке, установленном законом.

11. Собрание (конференция) жителей на основании решения районного в городе совета о создании органа самоорганизации населения в соответствии с Конституцией и законами Украины, Конституцией Автономной Республики Крым, иными нормативно-правовыми актами, настоящим Уставом утверждает Положение об органе самоорганизации населения...

13. Для регистрации органа самоорганизации населения уполномоченные собранием (конференцией) жителей по месту подают в исполком районного в городе совета:

... 2) протокол собрания (конференции) жителей по месту жительства, содержащий решения: об избрании членов органа самоорганизации населения; об утверждении Положения об органе самоорганизации населения; об избрании уполномоченных представителей для проведения регистрации органа самоорганизации населения;

3) Положение, утвержденное собранием (конференцией), в двух экземплярах...

14. ... О результатах рассмотрения заявления исполнительный комитет районного в городе совета в 10-дневный срок со дня принятия решения о

регистрации или об отказе в регистрации уведомляет уполномоченных собранием представителей.

Статья 55. Контроль за финансовой деятельностью органа самоорганизации населения

Контроль за финансовой деятельностью органа самоорганизации населения в пределах своих полномочий осуществляют:

... 3) собрание (конференция) жителей по месту жительства....

Статья 57. Правовой статус членов органа самоорганизации населения

3. По решению собрания (конференции) граждан по месту жительства руководитель и секретарь этого органа могут работать в нем на постоянной основе с оплатой их труда за счет собственных средств органа самоорганизации населения и бюджетных средств.

Статья 58. Порядок прекращения деятельности органа самоорганизации населения

2. В случае прекращения деятельности органа самоорганизации населения имущественные вопросы решаются в соответствии с Положением об этом органе и действующим законодательством:

... 3) собственные финансовые ресурсы органа самоорганизации населения, который прекратил свою деятельность, используются на цели и в порядке, установленном собранием (конференцией) граждан по месту жительства, которые инициировали создание этого органа.

3. Полномочия органа самоорганизации населения могут быть досрочно прекращены в случае:

... 2) невыполнения решений общих собраний (конференции) граждан по месту жительства, а также самороспуска - по решению общих собраний (конференции) граждан по месту жительства...

4. Орган самоорганизации населения прекращает свои полномочия также в случае реконструкции или реорганизации домов, улиц, кварталов, микрорайонов, районов в городе, в пределах которых он действует, если такая реконструкция, реорганизация связана с отселением (переселением) жителей, участвовавших в собрании (конференции), учредившем этот орган.

РАЗДЕЛ VIII.

СТРАТЕГИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ГОРОДА

Статья 64. Обеспечение общественного порядка и общественной безопасности

Органы местного самоуправления города, в пределах предоставленных им законодательством полномочий, разрабатывают и осуществляют мероприятия по охране общественного порядка и общественной безопасности по следующим основным направлениям:

... 3) согласование вопросов относительно проведения собраний, митингов, манифестаций и демонстраций, спортивных, зрелищных и других массовых мероприятий, осуществление контроля за обеспечением общественного порядка при их проведении...

РАЗДЕЛ XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 87. Внесение изменений и дополнений к Уставу

2. Предложения относительно внесения изменений и дополнений в Устав территориальной громады города Симферополя подаются в городской совет по инициативе не менее одной трети депутатов городского совета, городского головы, исполкома городского совета или общего собрания (конференции) жителей города в порядке местной инициативы.

Джерело: http://www.simferopol-sovet.gov.ua/ustav_gromada

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ СУМИ

Додаток 23

Затверджено
рішенням Сумської міської ради
від 24 грудня 2003 р. № 650-МР

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА СУМИ (витяг)

РОЗДІЛ III. МІСЬКА ГРОМАДА І МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 62. Форми безпосередньої участі сумчан у міському самоврядуванні

1. Право сумчан безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізоване участю у:

... г) загальних зборах громадян за місцем проживання...

Стаття 63. Місцеві вибори

3. Сумчани мають право у встановленому законом порядку висувати кандидатів у депутати міської ради і кандидатів на посаду міського голови, що реалізується ними як безпосередньо самовисуванням, а також висуванням на зборах громадян за місцем їх проживання, трудової діяльності або навчання, так і через міські осередки політичних партій, виборчі об'єднання міських осередків політичних партій - блоки, громадські організації, що легалізовані відповідно до чинного законодавства.

Стаття 66. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, кварталу, вулиці, мікрорайону, району в місті, міста в цілому) для обговорення або вирішення питань міського життя. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори громадян, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі - загальних зборів) можуть брати участь сумчани, що досягли на час зборів 18 років і проживають на відповідній території. У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів державної виконавчої влади, об'єднань громадян та підприємств, а також особи, яким виповнилося 16 років.

3. Загальні збори мають право:

а) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

б) уносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань міського значення;

в) обговорювати проекти рішень міської ради і її органів;

г) заслуховувати звіти депутатів і міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств;

г) ініціювати розгляд питання про притягнення посадових осіб міського самоврядування до відповідальності;

д) створювати органи самоорганізації населення, обирати керівників цих органів, визначати умови оплати керівників та інших працівників органів самоорганізації населення, затверджувати граничні суми на їх утримання;

е) затверджувати статuti органів самоорганізації населення, уносити до них зміни та доповнення;

є) приймати рішення про передачу або продаж майна органу самоорганізації населення іншим юридичним або фізичним особам;

ж) висувати кандидатів у депутати і на посаду міського голови;

з) приймати рішення про самооподаткування;

и) розглядати питання про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян;

і) вимагати від органів міського самоврядування надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються для його поліпшення;

ї) обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб, органів міського самоврядування, унаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб тих або інших заходів.

4. Порядок скликання, підготовки і проведення загальних зборів визначається Положенням про загальні збори громадян за місцем проживання, що його затверджує міська рада.

5. Загальні збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше половини сумчан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а у разі проведення зборів (конференції) представників - не менше двох третин представників відповідних територіальних утворень.

6. З питань, що розглядаються, загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для міської громади, але віднесені до повноважень міської влади, мають рекомендаційний характер.

Стаття 68. Місцеві ініціативи

3. Сумчани можуть реалізувати своє право на місцеву ініціативу або через письмове звернення (заяву, клопотання, лист) до міського голови, депутата місь-

кої ради, постійної комісії міської ради, виконавчого її комітету, або через загальні збори громадян за місцем проживання, які приймають відповідне рішення щодо внесення питання на розгляд міської ради.

РОЗДІЛ IV. МІСЬКА ВЛАДА

Стаття 79. Депутати міської ради та їхні виборці

3. Депутат міської ради є підзвітним виборцям свого виборчого округу...

Звіт депутата міської ради може бути проведено у будь-який час на вимогу зборів громадян за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення...

4. Виборці можуть давати своєму депутатові міської ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що впливають з потреб виборчого округу чи міської громади в цілому. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання міської ради та її органів.

Доручення виборців депутатові міської ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

Стаття 80. Міський голова і міська громада

3. Міський голова:

а) може скликати загальні збори громадян за місцем проживання...

РОЗДІЛ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 114. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

1. З метою реалізації положень цього Статуту міська рада затверджує:

... - Положення про загальні збори громадян за місцем проживання...

Джерело: http://meria.sumy.ua/ua/documents/statute?chapter_id=5

Затверджено
рішенням Сумської міської ради
„Про Положення про загальні збори
громадян за місцем проживання”
від 19 січня 2005 року №1042-МР

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

1. Загальні положення

1.1. Положення про загальні збори громадян за місцем проживання (далі – Положення) розроблено відповідно до Конституції України, законів України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про органи самоорганізації населення”, Статуту територіальної громади міста Суми, з урахуванням практики територіальних громад міст України.

1.2. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі - Збори) є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення. Вони скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, кварталу, вулиці, мікрорайону, району в місті) для обговорення або вирішення питань міського життя.

1.3. Збори проводяться на засадах добровільності, гласності, вільного та неупередженого обговорення питань місцевого значення, гарантій прав місцевого самоврядування та законності.

1.4. У роботі Зборів можуть брати участь сумчани, які досягли на час їх проведення 18 років і проживають на відповідній території. У роботі Зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів місцевого самоврядування, представники органів виконавчої влади, об'єднань громадян та підприємств, а також особи, яким виповнилось 16 років.

1.5. Порядок скликання, підготовки і проведення Зборів регулюється чинним законодавством України, Статутом територіальної громади міста Суми та цим Положенням.

1.6. Рішення Зборів підлягають розгляду для врахування у своїй діяльності міською радою, її виконавчим комітетом, управліннями територіями Зарічного та Ковпаківського в м. Суми районів та органами самоорганізації населення за місцем проживання.

1.7. Обмеження права ініціювання та проведення Зборів може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку з метою запобігання правопорушень чи злочинів, для охорони здоров'я населення, або захисту прав і свобод інших людей за поданням міської ради, або інших державних органів чи посадових осіб у межах і в порядку, визначеному законами України.

2. Основні терміни, що вживаються у цьому Положенні

2.1. Загальні збори громадян за місцем проживання – зібрання всіх чи частини жителів відповідної території міста для вирішення питань місцевого значення.

2.2. Представники громадян від відповідних територіальних утворень – члени міської громади, які досягли 18 років та мають право представляти інтереси під'їзду, будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону, району в місті.

2.3. Відповідні територіальні утворення – об'єкти, які визначені міською радою як будинки, вулиці, квартали, мікрорайони, райони в місті.

2.4. Міська громада (територіальна громада міста) складається із сумчан - жителів, що постійно проживають у межах міста Суми.

2.5. Конференція – загальні збори представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2.6. Ініціативна група – об'єднання дієздатних громадян, які постійно проживають на даній території міста, що утворюється для вирішення питань жителів відповідної території.

3. Порядок скликання зборів

3.1. Збори можуть скликатися:

3.1.1. Ініціативною групою в складі 7-11 громадян, які мають виборчі права і проживають на відповідній території у місті Суми;

3.1.2. Міським головою;

3.1.3. Начальниками управлінь територіями Зарічного та Ковпаківського в м. Суми районів;

3.1.4. Органами самоорганізації населення, які утворені в місті відповідно до чинного законодавства.

3.2. Ініціативна група по проведенню Зборів заявою сповіщає про них управління територіями районів не менше як за 15 робочих днів до пропонуваної дати проведення зборів.

3.3. Заява подається на ім'я начальника управління територією району і має бути підписана членами Ініціативної групи. У заяві зазначають вид зборів відповідно до п.1.2. цього Положення, дані про ініціаторів, час, дату, порядок денний і місце проведення Зборів, коло запрошених учасників Зборів.

Неподання такої заяви у строки, визначені цим Положенням, є підставою для визнання їх не чинними, а рішення, ними ухвалені, такими, що не мають юридичних наслідків.

3.4. Заступник начальника управління територією району протягом трьох днів з часу подання заяви організовує зустріч членів Ініціативної групи з посадовими особами місцевого самоврядування, органів виконавчої влади щодо розгляду питань, поставлених у заяві на проведення Зборів на предмет їхнього вирішення посадовими особами органів місцевого самоврядування відповідно до власної компетенції в узгоджені строки. У разі, коли така зустріч не відбувається з причин, не залежних від Ініціативної групи, або, коли в

результаті зустрічі не було досягнуто узгодженого рішення, Ініціативна група розпочинає збір підписів на підтримку ініціативи для проведення Зборів.

3.5. Для проведення Зборів, ініційованих громадянами, Ініціативною групою протягом не більше десяти днів, слід зібрати та подати заступнику начальника управління територією району підписи мешканців під заявою, визначеною п.3.3 на підтримку проведення Зборів кількістю не менше:

- 10% мешканців будинку для Зборів будинку;
- 10% мешканців вулиці для Зборів вулиці;
- 10% мешканців кварталу для Зборів кварталу;
- 200 підписів для Зборів мікрорайонів;
- 2500 підписів для Зборів району міста.

3.6. У випадку ініціювання проведення Зборів міським головою, начальниками управлінь територіями районів, збирання підписів громадян на підтримку ініціативи не вимагається.

3.7. Днем реєстрації ініціативи проведення Зборів вважається день подачі до управління територіями районів документів, визначених п.3.3. та п.3.5. цього Положення. Заступник начальника управління територією району реєструє заяву у книзі реєстрації зборів та повідомляє номер реєстрації Ініціативній групі.

3.8. У разі неможливості організувати проведення Зборів у визначений у заяві термін управління територіями районів можуть запропонувати Ініціативній групі інший час чи місце проведення Зборів. Остаточне рішення у цьому випадку може бути ухвалене за згодою Ініціативної групи, про що оформляється відповідний протокол, який підписують члени Ініціативної групи та заступник начальника управління територією.

3.9. Протягом двох робочих днів після реєстрації ініціативи проведення Зборів та з урахуванням п.3.8. Положення заступник начальника управління територією району офіційно оголошує дату, місце проведення та порядок денний Зборів, про що повідомляється на стенді оголошень управління територіями районів і вивішуються відповідні оголошення на місці проведення Зборів.

3.10. За організаційне та матеріальне забезпечення підготовки та проведення Зборів відповідає заступник начальника управління територією району.

3.11. Посадові особи органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності, сприяють проведенню Зборів та надають Ініціативній групі по проведенню Зборів, на її прохання, необхідні для Зборів інформаційні матеріали.

3.12. Ініціативна група по проведенню Зборів у процесі їхньої підготовки подає заступнику начальника управління територією району пропозиції щодо присутності на Зборах посадових осіб органів місцевого самоврядування, керівників управлінь, відділів та інших виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств чи організацій, депутатів міської ради, а також готує доповіді й співповіді, проводить громадські та інші експертизи місцевих актів (їхніх проєктів), здійснює іншу підготовчу роботу.

4. Порядок скликання конференції

4.1. Для проведення конференції відповідних територіальних утворень (будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону, району в місті) Ініціативна група проводить загальні збори мешканців приватного сектору та мешканців квартир багатоквартирних будинків, збори представників відповідних територіальних утворень по етапах за такими ознаками та представництвом:

4.1.1. Збори мешканців під'їздів у багатоквартирних будинках для обрання представників на конференцію багатоквартирного будинку (де більше 4-х під'їздів): по одному представнику від десяти квартир;

4.1.2. Збори представників багатоквартирних будинків для обрання представників на конференцію вулиці: 3-5 представників від будинку;

4.1.3. Збори мешканців вулиці приватного сектора для обрання представників на конференцію кварталу: 1 представник від 5 будинків;

4.1.4. Збори представників вулиці (де знаходяться багатоквартирні будинки) для обрання представників на конференцію мікрорайону: 3 представника від вулиці;

4.1.5. Збори представників кварталів приватного сектора для обрання на конференцію мікрорайону: 2 представника від кварталу;

4.1.6. Збори представників мікрорайону для обрання представників на конференцію району: 15 представників від мікрорайону;

4.1.7. Збори представників мікрорайону (де знаходяться багатоквартирні будинки) для обрання представників на конференцію району: 30 представників від мікрорайону.

4.2. Загальні збори громадян та збори представників відповідних територіальних утворень (конференції) проводяться відповідно до вимог, визначених розділами 3 та 5 цього Положення.

5. Порядок проведення Зборів (конференції)

5.1. Перед проведенням Зборів (конференції) Ініціативна група складає список учасників, де зазначають їхні прізвища, імена та по батькові, рік народження, адресу проживання.

5.2. Збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше половини сумчан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у Зборах, а у разі проведення конференції – не менше двох третин обраних громадянами представників відповідних територіальних утворень.

5.3. Збори (конференція) приймають регламент своєї роботи, де обов'язково передбачаються доповіді Ініціативної групи та посадових осіб органу місцевого самоврядування, до компетенції якого входить розв'язання питань, що їх розглядають Збори (конференція). Доповідачів визначають відповідно Ініціативна група та управління територіями районів. Не допускається розгляд та прийняття рішень на Зборах (конференції) питань, не внесених до порядку денного Ініціативною групою і про які не було повідомлено учасників Зборів (конференції) у порядку визначеному п. 3.9. цього Положення.

5.4. Для ведення Зборів (конференції) із числа учасників простою більшістю голосів обирають президію у складі голови, заступника голови і секретаря Зборів (конференції). Головою Зборів (конференції) не може бути представник органів місцевого самоврядування.

5.5. Голова Зборів (конференції) на основі регламенту Зборів (конференції):

- оголошує питання, які вносяться на розгляд Зборів (конференції);
- веде Збори (конференцію) та підтримує на них належну дисципліну і порядок;

- надає слово для виступів та підбиває підсумки голосування;

- виконує інші функції та обов'язки.

Якщо голова Зборів (конференції) зловживає своїм правом головування, то Збори (конференція) можуть висловити йому недовіру й обрати нового голову Зборів (конференції).

5.6. Заступник голови Зборів (конференції) надає необхідну допомогу голові та секретарю Зборів (конференції) у виконанні їхніх обов'язків.

5.7. Секретар Зборів (конференції) веде протокол Зборів (конференції), який підписують голова і секретар Зборів (конференції).

5.8. Посадові особи органів місцевого самоврядування мають право виступати за власною ініціативою із співдоповідями з питань, що обговорюються на Зборах (конференції).

5.9. Результати проведення Зборів (конференції) оформляються протоколом Зборів (конференції), що має містити дані про ініціаторів, дату і місце проведення Зборів (конференції), їхній керівний і персональний склад, про присутність на Зборах (конференції) представників засобів масової інформації, органів місцевого самоврядування, про перебіг зборів, результати розгляду питань тощо. Список учасників Зборів (конференції), які фактично брали участь у їх проведенні, з їх підписами додається до протоколу Зборів (конференції).

5.10. Протокол оформляється у трьох примірниках. Один примірник протоколу Зборів (конференції) разом зі списком учасників Зборів (конференції) передають на зберігання заступнику начальника управління територією району, другий примірник - залишають Ініціатору, третій - вивішують на інформаційному стенді управління територією району для інформування громади. Заступник начальника управління територією району виготовляє кілька копій протоколу для їх розміщення на відповідній території в районі.

5.11. Для Зборів (конференції), які проводяться під відкритим небом, охорону й порядок забезпечує міліція.

6. Повноваження Зборів (конференцій)

6.1. Збори мають право:

6.1.1. Обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

6.1.2. Вносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань місцевого значення;

6.1.3. Обговорювати проекти рішень міської ради та її органів;

6.1.4. Утворювати органи самоорганізації населення, обирати керівників цих органів, визначати умови оплати керівників та інших працівників органів самоорганізації населення, затверджувати граничні суми на їх утримання в рамках діючого законодавства та передбачених на ці цілі коштів у міському бюджеті;

6.1.5. Затверджувати статuti органів самоорганізації населення, вносити до них зміни та доповнення;

6.1.6. Вносити пропозиції міській раді щодо надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян;

6.1.7. Вимагати від органів місцевого самоврядування надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються для його поліпшення;

6.1.8. Обговорювати поведінку осіб, які порушують громадський порядок, вносити подання до державних і громадських органів щодо притягнення цих осіб до відповідальності;

6.1.9. Приймати рішення про самооподаткування через органи самоорганізації населення.

6.1.10. Вносити пропозиції до питань порядку денного сесії міської ради та її виконавчого комітету.

6.1.11. Заслуховувати інформацію депутатів відповідних округів, міського голови, керуючого справами виконавчого комітету, звіти керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності відповідних адміністративно-територіальних одиниць, в разі необхідності – порушувати перед міською радою питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності.

6.1.12. Інформувати населення про прийняті міською радою та її виконавчим комітетом рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян.

6.1.13. Висувати кандидатів у депутати і на посаду міського голови.

6.1.14. Обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб, органів міського самоврядування, внаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб тих або інших заходів.

6.1.15. Обговорювати інші питання, що зачіпають інтереси населення відповідної території.

7. Рішення Зборів (конференції)

7.1. З питань, що розглядаються Збори приймають рішення. Рішення Зборів, прийняті в межах чинного законодавства, є обов'язковими для виконання органами територіальної самоорганізації громадян, усіма громадянами, які проживають на відповідній території. Рішення Зборів підлягають розгляду для врахування у своїй діяльності міською радою, її виконавчим комітетом, управліннями територіями Зарічного та Ковпаківського в м. Суми районів та органами самоорганізації населення за місцем проживання.

7.2. Проекти рішень Зборів (конференції) Ініціативна група, інші суб'єкти ініціювання Зборів (конференції) можуть оприлюднювати в засобах масової інформації або іншим способом для ознайомлення громадськості.

7.3. Рішення Зборів приймається більшістю голосів учасників зборів, а у разі проведення конференції - не менше двома третинами голосів представників територіальних утворень.

7.4. Думка меншості учасників Зборів (конференції) обов'язково заноситься до протоколу Зборів (конференції).

7.5. Рішення Зборів (конференції) підписується головою та секретарем Зборів (конференції) та оприлюднюється у засобах масової інформації, а також будь-якими іншими способами, що незаборонені чинним законодавством України.

7.6. Рішення Зборів (конференції) може бути опротестоване або оскаржене громадянами, посадовими особами органів місцевого самоврядування у встановленому законом порядку.

7.7. Контроль за урахуванням рішень Зборів (конференції) органами місцевого самоврядування покладається на міського голову, виконавчий комітет, ініціативну групу, інших суб'єктів ініціювання Зборів (конференції).

8. Порядок реалізації рішень Зборів (конференції)

8.1. Прийняті рішення надсилаються до виконавчих органів міської ради по належності.

8.2. Рішення Зборів (конференції) враховуються посадовими особами виконавчих органів міської ради у своїй діяльності.

8.3. Якщо посадові особи виконавчих органів міської ради не вважають за можливе врахувати рішення Зборів (конференції), то повинні підготувати про це мотивовану заяву і передати її на розгляд міського голови, міської ради, а також Ініціативної групи.

8.4. При розгляді питань щодо врахування рішень Зборів (конференції) посадові особи виконавчих органів міської ради запрошують на свої засідання (наради) членів Ініціативної групи по проведенню Зборів (конференції).

8.5. Про рішення Зборів (конференції) секретар Ради повідомляє міського голову, виконком та депутатів Ради.

9. Перехідні та прикінцеві положення

9.1. Дане Положення набуває чинності після його офіційного оприлюднення в пресі.

9.2. Виконкому Ради до дати набуття чинності Положення завести Книгу реєстрації зборів громадян за місцем проживання у відповідності з цим Положенням.

9.3. Рішення Зборів (конференції), проведених до введення в дію цього Положення, є законним, якщо не суперечать чинному законодавству та цьому Положенню.

Джерело: http://www.meria.sumy.ua/ua/documents/rada_decisions/rada_decisions_2005/session24-5/1042-mr/addon

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ХАРКОВІ

Додаток 25

Затверджено
рішенням Харківської міської ради
від 04 липня 2007 р. №121/07

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ХАРКОВА (витяг)

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 5. Форми реалізації територіальною громадою прав при здійсненні місцевого самоврядування

2. Право членів територіальної громади брати участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізоване через участь у:

... в) загальних зборах громадян...

РОЗДІЛ ІV. ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 24. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань міського значення скликаються та проводяться відповідно до Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання в м. Харкові” (додаток 1 до цього Статуту).

РОЗДІЛ V. ОРГАНИ ТА ПОСАДОВІ ОСОБИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 31. Сесія міської ради

8. Пропозиції щодо питань порядку денного пленарного засідання сесії міської ради можуть вноситися міським головою, постійними комісіями, депутатами, виконавчим комітетом ради, загальними зборами громадян. Підготовлені пропозиції подаються секретарю міської ради в порядку та у терміни передбачені, Регламентом міської ради, з обґрунтуванням доцільності розгляду.

Стаття 40. Органи самоорганізації населення

3. Питання про створення органу самоорганізації населення обговорюється і вирішується жителями будинку, вулиці, кварталу та інших територіальних утворень на загальних зборах (конференціях). Порядок проведення загальних зборів (конференцій) визначається цим Статутом та чинним законодавством України.

4. Для участі в роботі загальних зборів (конференцій) можуть запрошуватись депутати ради.

5. На зборах (конференціях) обговорюються і вирішуються питання про необхідність створення органу самоорганізації населення, утворення ініціативної групи, а також про підготовку проекту Положення про орган самоорганізації населення.

6. Рішення загальних зборів (конференції) громадян за місцем проживання про необхідність створення органу самоорганізації населення і проект його Положення направляються міському голові, голові районної у місті ради (у випадку її створення) для включення до порядку денного сесії відповідної ради із зазначенням мети створення органу самоорганізації населення, з обґрунтуванням необхідності його створення і переліком питань, вирішення яких могло б бути віднесене до відання даного органу.

7. Питання про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення виноситься на розгляд міської, районної у місті (у разі її створення) ради, розглядається на найближчому засіданні відповідної ради за участю членів ініціативної групи зборів (конференції) жителів за місцем проживання.

9. Після одержання дозволу загальні збори громадян (конференція), що прийняли рішення про необхідність створення органу самоорганізації населення, обирають орган самоорганізації населення, затверджують Положення.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В МІСТІ ХАРКОВІ

Загальні збори громадян за місцем проживання є формою безпосередньої участі членів територіальної громади міста Харкова у вирішенні питань місцевого значення.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі – збори) скликаються за місцем проживання громадян (району в місті, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення) для обговорення і прийняття рішень з найважливіших питань місцевого життя.

2. Учасниками та ініціаторами загальних зборів громадян за місцем проживання можуть бути дієздатні громадяни України, яким виповнилося 18 років і які є членами територіальної громади міста.

У зборах не беруть участі громадяни, визнані судом недієздатними, особи, що знаходяться у місцях позбавлення волі, а також особи, які за рішенням суду перебувають в місцях примусового лікування.

У роботі зборів можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, посадові особи, представники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, представники політичних партій, рухів, професійних і творчих спілок, органів самоорганізації населення, релігійних організацій та інших об'єднань громадян, що діють на відповідній території.

Особи, що не є членами громади, беруть участь у загальних зборах громадян за місцем проживання з правом дорадчого голосу.

3. Збори скликаються в міру необхідності і є правомочними, якщо на них присутні більше половини громадян, які проживають на відповідній території або територіальному утворенні і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання зборів (конференції) представників – не менш як двох третин представників відповідних територіальних утворень.

4. При розгляді і вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, іншими актами законодавчої і виконавчої влади, рішеннями відповідних місцевих рад та їх виконавчих органів, а також цим Положенням.

5. На загальних зборах громадян за місцем проживання не можуть розглядатися питання, що суперечать Конституції та чинному законодавству України.

6. Рішення загальних зборів враховуються органами та посадовими особами місцевого самоврядування при вирішенні питань місцевого значення.

II. КОМПЕТЕНЦІЯ ЗБОРІВ

7. На розгляд зборів виносяться питання, віднесені Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування, зокрема:

1) розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції і законів України, внесення пропозицій відповідним органам та організаціям;

2) обговорення проектів актів міської та районних у місті рад, їх виконавчих органів, міського голови, голови районної в місті ради, органів самоорганізації населення з питань міського життя;

3) внесення пропозицій з питань порядку денного сесій місцевих рад і засідань виконавчого комітету;

4) заслуховування інформації міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, голів районних у місті рад, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади міста, у разі необхідності – порушення перед відповідною місцевою радою питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності;

5) інформування населення про прийняті місцевими радами та їх виконавчими органами рішення, про хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян;

6) необхідність створення органів самоорганізації населення; обрання органу самоорганізації населення після отримання відповідного дозволу міської, районної в місті ради; затвердження положень про органи самоорганізації населення, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення, а також про відставку окремих їх членів;

7) визначення структури, штатів, затвердження витрат на утримання створених зборами органів та умов оплати праці їх працівників;

8) надання згоди або ініціювання включення до складу місцевого господарства, передачу у комунальну власність територіальної громади міста об'єктів, створених у результаті трудової участі громадян або придбаних за їх добровільні внески, згоди на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

9) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність територіальної громади міста підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населення даної території, функціонування місцевого господарства;

10) вирішення питань щодо об'єднання коштів населення, а також за згодою підприємств, організацій і установ, які не входять до складу місцевого господарства, їхніх коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів для будівництва, розширення, ремонту та утримання на пайових засадах об'єктів

соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрою населених пунктів, для вжиття заходів з охорони навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій із цих питань до місцевих рад та їх виконавчих органів;

11) розгляд питань про надання допомоги особам з обмеженими можливостями (інвалідам), ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд місцевих рад та їх органів;

12) внесення пропозицій щодо встановлення місцевими радами місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

13) розгляд питань щодо найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, площ, парків, скверів, мостів та інших об'єктів, розташованих на території міста; розгляд пропозицій щодо питань адміністративно-територіального устрою в порядку і межах повноважень, визначених законом;

14) обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, сприянням місцевим радам та державним органам у проведенні робіт із ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів місцевих рад про екологічно небезпечні аварії, поточну ситуацію і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

15) обговорення дій або бездіяльності посадових осіб, органів місцевого самоврядування, внаслідок яких заподіюється шкода інтересам територіальної громади; подавати раді пропозиції про вжиття заходів;

16) обговорення поведінки осіб, які порушують громадський порядок, внесення до державних і громадських органів подань про притягнення цих осіб до відповідальності;

17) прийняття рішення про запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;

18) внесення на розгляд відповідних місцевих рад пропозицій про проведення місцевого референдуму, про створення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Перелік питань, віднесених до компетенції загальних зборів громадян за місцем проживання у місті Харкові, що викладений у цьому Положенні, не є вичерпним.

8. Збори мають право звертатися з пропозиціями до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ незалежно від форм власності, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та в місячний строк інформувати про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких були скликані збори.

Загальні збори громадян можуть вносити пропозиції щодо питань на розгляд відповідної ради в порядку, передбаченому для внесення місцевої ініціативи.

ІІІ. ІНІЦІОВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

9. Загальні збори громадян за місцем проживання скликаються міським головою, головою відповідної районної в місті ради (далі – головою), виконавчим комітетом міської ради, районної в місті ради (далі – виконавчим комітетом).

Ініціаторами проведення загальних зборів громадян за місцем проживання можуть бути не менш як 1/3 (третина) від:

- загальної кількості громадян, які проживають у відповідному територіальному утворенні;
- депутатів відповідної ради;
- членів постійної комісії;
- депутатської групи (фракції).

Ініціатором проведення загальних зборів громадян за місцем проживання можуть бути органи самоорганізації населення відповідного рівня щодо проведення певних видів загальних зборів (далі в тексті – відповідні органи самоорганізації населення), а саме:

- комітет мікрорайону – щодо зборів мікрорайону, житлового комплексу;
- вуличний комітет - щодо зборів вулиці;
- квартальний комітет - щодо зборів кварталу;
- будинковий комітет - щодо зборів будинку.

10. Якщо скликання зборів пов'язане з певними організаційними труднощами, можуть скликатися збори (конференції) представників громадян району у місті, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення. Відповідно до обов'язкових мінімальних норм представництва, на них повинні бути присутні:

- при проведенні зборів представників мешканців району (згідно з визначеними районами міста Харкова) – не менше одного представника від багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 20 будинків індивідуальної забудови, яких обирають на зборах мешканців багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців мікрорайону (згідно з визначеними мікрорайонами міста Харкова) - не менше одного представника від двох під'їздів багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 20 будинків індивідуальної забудови, яких обирають на зборах мешканців під'їздів багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців кварталу – не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та не менше одного представника від двох будинків індивідуальної забудови, яких обирають на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників мешканців вулиці – не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та одного пред-

ставника від 5 будинків індивідуальної забудови, яких обирають на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

- при проведенні зборів представників будинку – по одному представнику від кожного поверху багатоквартирного будинку.

Квота представництва є мінімально обов'язковою для проведення конференції представників територіальної громади в місті Харкові. Квота представництва може бути збільшена суб'єктами скликання конференції представників територіальної громади.

Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються зборами відповідних територіальних утворень.

11. Якщо збори скликаються відповідним головою, виконавчим комітетом відповідної ради, про це оголошується безпосередньо через видання або прийняття відповідного розпорядчого документа (розпорядження, рішення).

Про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, якщо вони скликаються за ініціативою інших суб'єктів, ці суб'єкти мають повідомити секретаря міської ради та дотримуватися порядку, встановленого цим Положенням.

Повідомлення про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання від інших суб'єктів ініціювання загальних зборів вноситься на ім'я секретаря міської ради у вигляді письмового звернення, в якому зазначаються:

- тип загальних зборів громадян за місцем проживання (збори громадян за місцем проживання або конференція їх представників);

- вид зборів (збори громадян району в місті, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення);

- дані про ініціаторів їх скликання;

- дата, час та місце проведення загальних зборів;

- тема (проблема, питання), що пропонується до розгляду;

- пропозиції щодо запрошення посадових осіб.

12. До повідомлення про проведення загальних зборів можуть додаватися інші інформаційно-аналітичні матеріали з питань та проблем, що виносяться на розгляд загальних зборів.

13. Повідомлення про проведення загальних зборів повинно бути подано не пізніше ніж за 20 днів до запланованої дати їх проведення.

Повідомлення про проведення загальних зборів, подане 1/3 від загальної кількості громадян відповідного територіального утворення, повинно бути підписане всіма членами групи із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові, дати народження, місця проживання, серії та номеру паспорта. До повідомлення про проведення зборів (конференції) представників громадян за місцем проживання додається протокол зборів відповідного територіального утворення про обрання представників згідно з вимогами пункту 10 щодо проведення зборів (конференції) представників громадян за місцем проживання.

Повідомлення про проведення загальних зборів, подане групою депутатів ради, членів постійної комісії, депутатської групи повинно бути підписане всіма членами у кількості, встановленій пунктом 9 цього Положення.

Повідомлення про проведення загальних зборів, подане відповідним органом самоорганізації населення, підписується керівником цього органу із доданням витягу з протоколу засідання або рішення керівного органу, в якому схвалюється відповідна ініціатива щодо проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначеного виду.

14. Секретар міської ради повинен зареєструвати повідомлення про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Харкові (додаток 3 до Положення) не пізніше ніж через 5 днів з моменту отримання повідомлення від суб'єктів ініціювання за умови дотримання ними порядку, встановленого цим Положенням.

Секретар міської ради може перевірити дотримання порядку формування складу суб'єкту ініціювання, строк подання повідомлення про проведення загальних зборів громадян, повноваження певного суб'єкта ініціювання щодо внесення пропозиції про скликання саме певного виду загальних зборів, повноваження суб'єкту ініціювання щодо подання повідомлення, дотримання вимог щодо питань, які можуть розглядатися на загальних зборах. У випадку їх порушення (суб'єкт ініціювання сформовано в неналежній кількості; неналежна кількість членів зборів, на яких обрано представників громадян, у випадку проведення зборів (конференції) представників; пропуск строку подання повідомлення; відсутність повноважень у певних суб'єктів ініціювання щодо скликання саме такого виду загальних зборів та інші порушення), мотивовано відмовити ініціаторам в проведенні реєстрації повідомлення.

15. Секретар міської ради не пізніше ніж через 1 день з дня реєстрації повідомлення про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання повідомляє про це ініціаторів та відповідного голову, якому направляє всі необхідні документи.

ІV. ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРІВ

16. Відповідний голова, виконавчий комітет відповідної ради не пізніше 5 днів з дня реєстрації повідомлення про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, скликає загальні збори громадян за місцем проживання шляхом видання або прийняття відповідного розпорядчого документа (розпорядження, рішення). Головує на загальних зборах особа визначена відповідно до п. 22 цього Положення.

17. Порядок скликання загальних зборів, ініціатором яких виступає відповідний голова чи виконавчий комітет відповідної ради, визначається ч. 1 п. 11 цього Положення.

18. Якщо неможливо організувати проведення загальних зборів у день, час та у місці, що визначені у повідомленні про проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, відповідний голова може запропонувати ініціативній групі інший день, час та місце проведення зборів.

У цьому випадку дата проведення загальних зборів не може розходитися з датою, запропонованою ініціативною групою на більш ніж 14 днів.

19. Загальні збори громадян за місцем проживання проводяться, як правило, у неробочий день у достатньому за кількістю місць приміщенні або на відкритому майданчику (за належних кліматичних умов), що розташовані на відповідній території району в місті, мікрорайону чи іншого територіального утворення.

20. Підготовку до скликання зборів здійснюють ініціатори загальних зборів, які роз'яснюють питання та надають документи, що виносяться на їх обговорення.

Органи і посадові особи місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій, розташованих на території громади, сприяють ініціаторам проведення загальних зборів в їх підготовці та проведенні.

Організаційно-технічне забезпечення проведення загальних зборів здійснюється секретарем міської ради чи апаратом відповідної районної в місті ради та виконавчого комітету, виконавчими органами міської чи районної в місті ради спільно із суб'єктами ініціювання загальних зборів.

21. Секретар міської ради після видання відповідного розпорядчого документа про скликання загальних зборів громадян за місцем проживання і не пізніше як за 7 днів до їх проведення повідомляє членів громади (через публікації в офіційному друкованому органі міської ради, розміщення на офіційному сайті міської ради в мережі Інтернет або в інший спосіб, що є прийнятним для громади) про дату, час та місце проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, про тип та вид загальних зборів, про суб'єкта ініціювання їх проведення, про питання, що виносяться на розгляд, а також про те хто має право брати участь у загальних зборах.

У випадках особливої необхідності члени територіальної громади повідомляються про скликання загальних зборів громадян за місцем проживання у день їх проведення.

22. Загальні збори громадян за місцем проживання може відкривати і вести міський голова, голова відповідної районної в місті ради, за окремим розпорядженням голови – відповідний заступник голови, а в разі скликання загальних зборів за ініціативою відповідного органу самоорганізації населення – керівник цього органу.

Із учасників загальних зборів громадян за місцем проживання відносно більшістю голосів обирається секретар загальних зборів. Секретар загальних зборів веде протокол зборів (додаток 2 до цього Положення). Протокол підписують головуючий та секретар загальних зборів.

Для ведення загальних зборів серед їх учасників відносно більшістю голосів може обиратися президія зборів.

Для підрахунку голосів учасників загальних зборів із них відносно більшістю голосів обирається лічильна комісія у складі не менше 3 осіб. Не можуть бути членами лічильної комісії головуючий, секретар міської ради, члени президії загальних зборів.

23. Головуючий на загальних зборах відкриває збори, коротко інформує щодо питань, які мають бути обговорені (порядок денний відповідно до розпо-

рядчого акту про скликання), а також про порядок ведення зборів та склад учасників. Головуючий веде слухання та стежить за дотриманням на них порядку.

24. Головуючий по черзі надає слово для виступу учасникам зборів та запрошеним особам. Усі отримують слово тільки з дозволу головуючого за виключенням випадків, встановлених Положенням. Органи й посадові особи місцевого самоврядування мають право виступати з власної ініціативи із співдоповідями з питань, які обговорюються на зборах та знаходяться у їх віданні, про що заздалегідь попереджають головуючого.

25. Члени громади, які беруть участь у загальних зборах, реєструються до їх початку в списку учасників загальних зборів – членів територіальної громади. Незареєстровані члени громади не можуть брати участь у слуханнях.

У вказаному списку обов'язково зазначаються прізвища, імена, по батькові членів громади, дата їх народження, місце проживання, паспортні дані, а також ставляться особисті підписи цих членів громади.

26. За пропозицією головуючого на початку загальних зборів шляхом голосування затверджується регламент їх проведення.

Регламентом визначається час для доповідей, виступів, запитань і відповідей тощо. Регламент зборів обов'язково передбачає доповіді представника ініціатора загальних зборів, посадової особи органу місцевого самоврядування, до компетенції якого належить вирішення питання, що розглядається на зборах.

27. На загальних зборах громадян за місцем проживання не допускається розгляд та прийняття рішень із питань, які не були внесені до порядку денного і про які не були повідомлені учасники загальних зборів у порядку, визначеному цим Положенням.

28. Охорону й порядок під час проведення зборів забезпечують сили міліції або добровільних громадських формувань з охорони порядку та Державного кордону України (у разі їх створення).

29. Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання повинні дотримуватися регламенту та норм етичної поведінки, не допускати вигуків, образ та інших дій, що заважають обговоренню винесених на розгляд питань.

У випадку порушення порядку на вимогу головуючого порушники мають залишити місце, де проводяться загальні збори громадян. При невиконанні вказівки головуючого щодо видалення порушника, до нього можуть бути застосовані примусові заходи у зв'язку з порушенням порядку в громадському місці відповідно до чинного законодавства.

Головуючий може переривати виступаючого, якщо його виступ не стосується теми зборів або перевищує встановлений регламент.

V. ЮРИДИЧНІ НАСЛІДКИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

30. За результатами обговорення питань, винесених на розгляд загальних зборів громадян за місцем проживання, простою більшістю голосів від кількості зареєстрованих осіб, приймаються рішення.

Рішення загальних зборів можуть прийматися відкритим або таємним голосуванням. Формат проведення голосування визначають більшістю голосів учасників зборів.

Рішення зборів оформляються письмово та включаються в текст або додаються до протоколу загальних зборів громадян за місцем проживання (додаток 2 до Положення). Рішення зборів підписуються головою та секретарем зборів.

31. Протокол та прийняті на загальних зборах громадян за місцем проживання рішення зберігаються та оприлюднюються в порядку, встановленому цим Положенням.

32. За результатами зборів складається протокол, який підписується головою та секретарем зборів. Протокол оформляється і передається не пізніше ніж через 2 дні з дня проведення загальних зборів у 4 (чотирьох) примірниках. Перші два примірники протоколу зборів головуючий на зборах передає секретареві міської ради, один з яких секретар залишає на зберігання, а інший передає відповідним органам та особам у порядку, визначеному цим Положенням. Третій примірник протоколу головуючий передає ініціаторові проведення зборів, четвертий примірник вивішують для ознайомлення в місці проведення загальних зборів громадян. Також секретареві передаються рішення загальних зборів у випадку їх викладення у додатку до протоколу.

33. Крім викладу перебігу зборів протокол повинен містити:

- вид загальних зборів громадян за місцем проживання;
- тип загальних зборів громадян за місцем проживання;
- тема (проблема, питання), що розглядаються на загальних зборах;
- дата, час та місце проведення загальних зборів;
- порядок денний загальних зборів;
- дані про ініціаторів;
- дані про кількість учасників загальних зборів;
- висловлені на зборах пропозиції;
- рішення, що були прийняті на зборах.

До протоколу загальних зборів додаються матеріали реєстрації їх учасників (список осіб, які були присутні на зборах, із зазначенням місця їх проживання або список представників громадян відповідних територіальних утворень), протоколи лічильної комісії.

34. Секретар міської ради передає перший примірник протоколу з усіма доданими документами загальних зборів громадян за місцем проживання відповідному голові, виконавчому комітету відповідної ради для подальшої роботи не пізніше ніж через 3 дні з дня їх отримання.

Рішення, прийняті загальними зборами, зафіксовані в протоколі чи в окремих документах, розглядають відповідний голова, виконавчий комітет або, за необхідності, направляють відповідним органам і посадовим особам місцевого самоврядування для розгляду та врахування у їх діяльності.

Якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування вважають неможливим враховувати рішення зборів, про це має бути подана вмотивована відповідь на ім'я відповідного голови, копія якої направляється представнику ініціатора проведення загальних зборів.

У разі необхідності рішення зборів доводиться до відома депутатів міської ради, районної в місті ради на найближчому її засіданні.

35. Відповіді та результати врахування рішення загальних зборів направляються органами і посадовими особами, яким вони були направлені на розгляд і врахування, особам та органам, які дали доручення їх розглянути, а копії – секретареві міської ради та безпосередньо представникові ініціатора у встановлений чинним законодавством строк.

36. Рішення, прийняті на загальних зборах громадян, оприлюднюються в офіційному друкованому засобі масової інформації міської ради та розміщуються на сайті міської ради в мережі Інтернет або в інший спосіб, прийнятний для громади.

Відповіді та результати врахування рішення загальних зборів оприлюднюються в такому ж порядку.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

37. Чинний текст Положення про загальні збори громадян за місцем проживання доводиться до відома членів громади, депутатів, органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади.

З цією метою текст Положення про загальні збори громадян за місцем проживання:

- розміщується на офіційному сайті відповідної ради та її виконавчого комітету в мережі Інтернет;
- розміщується в приміщеннях відповідних рад і в місцях проведення загальних зборів громадян;
- роз'яснюється головуючим на загальних зборах громадян за місцем проживання;
- видається посадовим особам виконавчих органів та апарату відповідної ради;
- видається депутатам відповідної ради нового скликання на першій її сесії;
- видається членам громади на їх прохання відповідним відділом звернень відповідної ради.

Можуть застосовуватися й інші заходи оприлюднення відповідно до потреб членів громади та умов, що існують у громаді.

38. Секретар міської ради веде Книгу реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Харкові, до якої заносяться відомості про:

- вид загальних зборів громадян за місцем проживання;
- тип загальних зборів громадян за місцем проживання;
- тему (проблему, питання), що розглядаються на загальних зборах;
- дату, час та місце проведення загальних зборів;
- ініціаторів;
- кількість учасників загальних зборів;

- рішення, що були прийняті на зборах;
- посадових осіб та органи, на розгляд яких направлені рішення загальних зборів;
- відповіді та результати розгляду рішень загальних зборів;
- рішення, прийняті відповідними органами місцевого самоврядування щодо врахування рішень загальних зборів громадян за місцем проживання.

До Книги реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Харкові додаються копії протоколів загальних зборів, копії рішень загальних зборів, копії відповідей органів і посадових осіб місцевого самоврядування, результатів розгляду рішень загальних зборів, рішення відповідних органів, відповідних органів місцевого самоврядування щодо врахування рішень загальних зборів громадян за місцем проживання.

39. Секретар Харківської міської ради до дати набуття чинності Положення повинен виготовити Книгу реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Харкові відповідно до цього Положення.

40. Положення набирає чинності в порядку, передбаченому для Статуту територіальної громади м. Харкова. Зміни та доповнення до Положення приймаються виключно на пленарному засіданні ради шляхом внесення відповідних змін до Статуту територіальної громади м. Харкова.

Додаток 1

до Положення «Про загальні збори громадян
за місцем проживання в місті Харкові»

Секретареві міської ради

Суб'єкта ініціювання проведення
загальних зборів в особі

(прізвище, ім'я, по батькові)

який проживає за адресою:

(місце проживання із зазначенням номера контактного телефону)

(прізвище, ім'я, по батькові)

який проживає за адресою:

(місце проживання із зазначенням номера контактного телефону)

(прізвище, ім'я, по батькові)

який проживає за адресою:

(місце проживання із зазначенням номера контактного телефону)

**ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН
ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ**

Відповідно до п. 11 Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання в місті Харкові», повідомляємо Вас про наявність суб'єкту ініціювання у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Число, місяць та рік народження	Серія та номер паспорта	Місце проживання та телефон

з метою підготовки та проведення загальних зборів мешканців _____

(вид загальних зборів громадян відповідно до Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті Харкові»)

Загальні збори заплановано провести «__»____200__року з
год. __хв. до __год. __хв. у _____

(назва та адреса місця проведення загальних зборів громадян за місцем проживання)

На загальних зборах заплановано обговорити такі питання:

1. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)
2. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)
3. _____
(повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів)

До участі в загальних зборах запрошуються:

1. Мешканці _____
(назва території, мешканців якої запрошено до участі в загальних зборах залежно від їх виду)

2. Харківський міський голова, голова _____ районної в місті
(назва району)

Харкові ради (необхідне підкреслити)

3. Депутати Харківської міської ради, _____ районної в місті
(назва району)

Харкові ради (необхідне підкреслити)

4. _____
(посада та місце роботи посадової особи органу місцевого самоврядування запрошеної до участі в загальних зборах громадян)

5. Представники _____
(назва місцевого осередку політичної партії, громадської організації,

_____ органу самоорганізації населення, іншого об'єднання громадян, установи чи організації, запрошених до участі в загальних зборах громадян за місцем проживання)

Прізвище, ім'я, по батькові	Місце проживання та номер телефону	Особистий підпис

«__»____200__року

ПРОТОКОЛ
загальних зборів громадян за місцем проживання
в місті Харкові

(вид загальних зборів)

«__» _____ 200__ року

м. Харків

ПРИСУТНІ:

Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання в кількості _____ осіб (список у додатку 1 до цього протоколу).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про обрання голови зборів та секретаря зборів.

2. Про затвердження порядку денного зборів.

3. Про ситуацію щодо _____

(питання, яке розглядається)

4. Про ситуацію щодо _____

(питання, яке розглядається)

5. Про ситуацію щодо _____

(питання, яке розглядається)

1. Про обрання голови зборів та секретаря зборів.

СЛУХАЛИ:

1. Про обрання головуєчого зборів.

2. Про обрання секретаря зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____

2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

1. Обрати головним зборів:

Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Серія та номер паспорта	Місце проживання

2. Обрати секретарем зборів:

Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Серія та номер паспорта	Місце проживання

2. Про затвердження порядку денного зборів

СЛУХАЛИ:

1. Про затвердження порядку денного зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити такий порядок денний зборів:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)
2. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)
3. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

3. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

- а) Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

б) Прийняти рішення про _____

4. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

а) Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

б) Прийняти рішення про _____

5. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

а) Визнати ситуацію щодо _____
(питання, яке розглядається)

б) Прийняти рішення про _____

Додаток:

Додаток №1

Голова зборів _____
Підпис _____ Прізвище та ініціали _____

Секретар зборів _____
Підпис _____ Прізвище та ініціали _____

Додаток №1
До протоколу загальних зборів
громадян за місцем проживання
_____ в місті Харкові

(вид загальних зборів)
Від «__» _____ 200__ року

СПИСОК

учасників загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ в м. Харкові

(вид та тип загальних зборів)

«__» _____ 200__ року

м. Харків

№	Прізвище, ім'я, побатькові	Дата народження	Серія та номер паспорта	Місце проживання	Підпис
1.					
2.					
...					
....					

Голова зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

ГЕРБ

СЕКРЕТАР ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

КНИГА

реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті Харкові

Розділ II

Загальні збори громадян за місцем проживання

Дата та номер реєстрації повідомлення	Тип загальних зборів громадян за територією	Вид загальних зборів громадян за територією	Відомості про ініціаторів	Кількість учасників зборів	Питання, що виносяться на загальні збори громадян	Дата, час та місце проведення загальних зборів громадян	Прізвище, ім'я, по батькові, посада головуючого на загальних зборах громадян, секретаря зборів та членів президії	Рішення, прийняті загальними зборами громадян	Посадові особи та органи, яким направлено на розгляд і врахування рішень загальних зборів громадян	Рішення, прийняті відповідними органами місцевого самоврядування щодо врахування рішень загальних зборів громадян	Інші дані

Джерело: <http://www.city.kharkov.ua/en/article/view/id/49/>

**СТАТУТ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ХЕРСОНА
(витяг)**

Розділ 2. Територіальна громада

Частина 1. Територіальна громада міста та її компетенція

Стаття 11. Право на участь у здійсненні місцевого самоврядування в повному обсязі здійснюють члени територіальної громади міста - громадяни України, які досягли 18-річного віку та є дієздатними.

Вони мають право обирати та бути обраними або призначеними на посади в органи місцевого самоврядування, брати участь у місцевих референдумах, зборах громадян за місцем проживання та користуватися іншими передбаченими Конституцією і законами України та цим Статутом правами на участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Розділ IV. Форми здійснення місцевого самоврядування членами територіальної громади міста

Частина 1. Право членів територіальної громади міста на участь у здійсненні місцевого самоврядування

Стаття 46. Право жителів міста брати участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано в наступних формах:

... - загальні збори громадян за місцем проживання...

Частина 3. Загальні збори громадян за місцем проживання

Стаття 54. Загальні збори громадян проводяться за такими територіальними ознаками і визначеним представництвом:

- збори будинків багатоповерхової забудови – відповідно від окремого будинку або групи будинків: повнолітніх дієздатних представників мешканців від кількості квартир, які складають не менше п'яти відсотків від загальної кількості заселених квартир кожного із будинків;

- збори кварталів – відповідно до плану забудови: десять представників від багатоквартирного будинку та один – від десяти будинків індивідуальної забудови;

- збори вулиць – відповідно до назв вулиць: п'ять представників від багатоквартирного будинку та один – від десяти будинків індивідуальної забудови;

- збори мікрорайону: три представника від багатоквартирного будинку та один – від 10 будинків індивідуальної забудови;

- збори інших внутрішньоміських територіальних утворень: норма представництва встановлюється окремо для кожного випадку органом, що скликає такі збори.

Стаття 55. Загальні збори громадян за місцем проживання скликаються з метою:

- обговорення питань загальноміського значення;
- обговорення питань, віднесених до відання загальноміських органів місцевого самоврядування, які мають важливе значення для відповідних жителів, та подання пропозицій з цих питань;
- створення органів самоорганізації населення та їх представницьких органів;
- заслуховування повідомлень та звітів про роботу депутатів міської ради, органів і посадових осіб місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення;
- прийняття рішення про участь на громадських засадах жителів міста в роботах з благоустрою, у сприянні охороні громадського порядку, збереженні житлового фонду, пам'ятників історії і культури, наданні допомоги соціально незахищеним членам громади;
- прийняття рішення про запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;
- прийняття рішення про добровільні внески та пожертви жителів міста на громадські потреби;
- вирішення інших питань місцевого значення відповідно до чинного законодавства.

Стаття 56. У роботі загальних зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років, мають право голосу на виборах міського голови та депутатів міської ради і проживають на відповідній території.

Не беруть участі у загальних зборах особи, визнані судом недієздатними, особи, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, а також особи, які, за рішенням суду, перебувають в місцях примусового лікування.

У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, посадові особи місцевого самоврядування, представники органів державної влади, трудових колективів, об'єднань громадян.

Стаття 57. Суб'єктами права ініціювання загальних зборів у порядку, визначеному цим Статутом, є:

- ініціативна група громадян у складі не менше 20 громадян (для проведення зборів багатоповерхових будинків, зборів кварталів, вулиць), не менше 50 громадян (для проведення зборів мікрорайонів та інших внутрішньоміських територіальних утворень), які мають виборчі права і проживають у місті;
- міський голова;
- депутати міської ради (не менше однієї третини від загального складу депутатів), сільських, селищних рад (не менше п'яти) сіл, селищ, які розташовані на території юрисдикції міськради;
- відповідні районні в місті ради (у разі їх утворення);
- селищні, сільські голови селищ сіл, які розташовані на території юрисдикції міськради;

- органи самоорганізації населення, утворені у місті відповідно до чинного законодавства.

Стаття 58. Ініціативна група громадян сповіщає заявою про ініціювання зборів міську раду не пізніше як за 20 робочих днів до пропонованої дати проведення зборів, визначених у ст. 54.

Заява подається на ім'я міського голови і має бути підписана членами ініціативної групи громадян.

У заяві зазначається вид зборів відповідно до ст. 54 цього Статуту, дані про ініціаторів, час, дату, порядок денний і місце проведення зборів, коло запрошених учасників зборів.

Неподання такої заяви та інформації про збори у строки, визначені цим Статутом, є підставою для визнання їх міською радою недійсними, а рішень, ними ухвалених, такими, що не мають юридичних наслідків.

Стаття 59. Заява реєструється у міськвиконкомі та подається на розгляд міського голови, який доручає відповідному заступнику міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керуючому справами міськвиконкому протягом трьох робочих днів із часу подання заяви ініціативної групи громадян організувати зустріч членів ініціативної групи з відповідними працівниками виконкому щодо розгляду питань, поставлених у заяві на проведення зборів на предмет їхнього вирішення органами самоврядування відповідно до власної компетенції в погоджені строки. У разі коли така зустріч не відбувається з причин, не залежних від ініціативної групи громадян, або коли в результаті зустрічі не було досягнуто погодженого рішення, ініціативна група громадян, розпочинає збір підписів на підтримку ініціативи для проведення зборів.

Стаття 60. Для проведення зборів, ініційованих громадянами протягом п'яти робочих днів, слід зібрати та подати міському голові підписи мешканців, які мають виборчі права, під заявою, визначеною на підтримку проведення зборів кількістю не менш:

- 200 підписів – для зборів мікрорайонів, інших внутрішньоміських територіальних утворень;
- 3% підписів мешканців вулиці – для зборів вулиці;
- 5% підписів мешканців кварталу – для зборів кварталу;
- 10% підписів мешканців багатоквартирного будинку – для зборів будинку.

Стаття 61. У разі ініціювання проведення зборів міським головою, депутатами міської ради, відповідними районними у місті радами (у разі їх створення), сільських, селищних рад сіл, селищ які розташовані на території юрисдикції міськради; селищними, сільськими головами селищ сіл, які розташовані на території юрисдикції міськради; органами самоорганізації населення збирання підписів громадян на підтримку ініціативи не вимагається.

Стаття 62. Днем реєстрації ініціативи проведення зборів громадян вважається день подачі міському голові документів, визначений ст. 58 цього Статуту.

Стаття 63. Не пізніше як за три дні після реєстрації ініціативи зборів громадян, міський голова своїм розпорядженням офіційно оголошує дату, місцепроведення та порядок денний зборів громадян, про що повідомляється в засобах масової інформації, засновниками яких є міська рада, та в інший зручний для громадян спосіб.

Стаття 64. У разі ініціювання проведення зборів міським головою, депутатами міської ради, сільських, селищних рад, сіл, селищ, які розташовані на території юрисдикції міськради; селищними, сільськими головами селищ сіл, які розташовані на території юрисдикції міськради; органами самоорганізації населення, міський голова протягом трьох робочих днів з моменту надходження такої ініціативи до міської ради своїм розпорядженням офіційно оголошує дату, місцепроведення та порядок денний зборів громадян. Про це повідомляється в засобах масової інформації, засновниками яких є міська рада, та в інший зручний для громадян спосіб.

Стаття 65. Відповідальні за організаційне та матеріальне забезпечення підготовки та проведення зборів громадян - заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керуючий справами міськвиконкому.

Стаття 66. Органи й посадові особи місцевого самоврядування, адміністрація підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності, повинні сприяти проведенню зборів та надавати ініціативній групі зборів громадян, за її проханням, необхідні для зборів інформаційні матеріали відповідно до чинного законодавства.

Стаття 67. Загальні збори відкриває і веде міський голова (або, за його дорученням, секретар міської ради, інша посадова особа місцевого самоврядування), а у разі, коли збори скликано:

- за рішенням відповідної районної у місті рад (у разі створення) – голова цієї ради (або, за його дорученням, інша посадова особа місцевого самоврядування);
- за рішенням сільських, селищних голів – відповідний сільський, селищний голова (або, за його дорученням, інша посадова особа місцевого самоврядування);
- за рішенням відповідного органу самоорганізації населення, – керівник цього органу, а також – будь-яка особа, обрана головою зборів їх учасниками.

Стаття 68. Загальні збори громадян є правомочними за умови присутності на них не менше половини представників жителів міста від усіх кварталів, житлових комплексів, мікрорайонів міста або інших внутрішньоміських територіальних утворень.

Для ведення протоколу загальних зборів громадян обирається секретар зборів.

Порядок денний загальних зборів затверджується загальними зборами.

Стаття 69. Під час проведення загальних зборів громадян складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів громадян.

До протоколу загальних зборів громадян додається список їх учасників із зазначенням місця їх проживання, дати народження та особистим підписом.

Стаття 70. До компетенції загальних зборів належить:

- попередній розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції України, чинного законодавства та цього Статуту, внесення пропозицій з цих питань відповідним органам і організаціям;

- обговорення проектів рішень органів і посадових осіб місцевого самоврядування з важливих питань місцевого життя;

- заслуховування інформації міського голови, керівників відділів, управлінь та інших підрозділів виконавчого комітету ради, а також керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади; порушення в разі необхідності перед відповідною радою, міським головою питання про притягнення посадових осіб до відповідальності;

- обговорення: рішень міської ради та виконавчого комітету, актів органів виконавчої влади; питань про хід їх виконання, а також про виконання законів України, указів Президента України, інших актів органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що стосуються інтересів або обмежують права територіальної громади;

- створення з дозволу відповідної місцевої ради будинкових, квартальних комітетів та інших органів самоорганізації населення; затвердження положень про них, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення їх повноважень (розпуск);

- розгляд пропозицій органів державної влади, власників щодо продажу або передачі до комунальної власності територіальної громади підприємств, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальної громади, економічного розвитку міста;

- внесення пропозицій міській раді та її виконавчому комітету щодо залучення на добровільних засадах коштів членів територіальної громади, а також коштів підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності, їх трудових і матеріально-технічних ресурсів та їх об'єднання і спрямування на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрій населених пунктів чи їх частин, на заходи щодо охорони навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій з цих питань;

- розгляд питань про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд міської ради та її виконавчому комітету;

- внесення пропозицій щодо встановлення міською радою місцевих податків і зборів;

- внесення пропозицій до міської ради та розгляд питань про найменування (перейменування) населених пунктів, вулиць;

- внесення пропозицій до міської ради щодо об'єднання міста з сусідніми селищами, селами, містами в міський округ чи вихід з нього;

- обговорення питань, пов'язаних із залученням членів територіальної громади до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха, сприяння раді та її виконавчому комітету, державним органам у проведенні робіт по ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів ради про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

- розгляд питань про об'єднання зусиль з іншими територіальними громадами по реалізації спільних проектів;

- внесення до міської ради пропозицій щодо проведення місцевого референдуму, громадських слухань;

- розгляд проектів символіки територіальної громади та внесення щодо неї пропозицій;

- обговорення питань щодо розміщення на території територіальної громади об'єктів соціально-культурного чи виробничого призначення, проектів місцевих містобудівних програм, Генерального плану забудови міста, внесення відповідних пропозицій до міської ради;

- прийняття рішень щодо створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;

- розгляд звернень міського голови щодо рішень та документів обласної ради, обласної державної адміністрації з питань, що стосуються інтересів територіальної громади або обмежують її права.

Не можуть виноситись на обговорення загальних зборів питання, віднесені законодавством до відання органів місцевого самоврядування інших територіальних громад.

Стаття 71. Загальні збори громадян з розглянутих питань приймають рішення.

Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів від кількості присутніх на них громадян, та підписується головою і секретарем загальних зборів громадян.

Рішення загальних зборів громадян оприлюднюються у засобах масової інформації та враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності у відповідності до їх повноважень.

Стаття 72. Рішення загальних зборів громадян, які стосуються внутрішніх питань самоорганізації громадян даного будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону, іншого внутрішньоміського територіального утворення (виконання громадських робіт, самооподаткування, збір благодійних внесків, утворення органу самоорганізації населення та припинення його діяльності тощо) є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення, окремими членами громади, які проживають на території, що визначена територіальною ознакою зборів.

Рішення зборів, прийняті з питань, що мають важливе значення для міської територіальної громади з питань, віднесених до компетенції органів державної влади або органів місцевого самоврядування, мають рекомендаційний характер.

Рішення загальних зборів, у яких містяться звернення чи пропозиції до міської ради та виконавчого комітету, міського голови, керівників підприємств, організацій і установ, повинні бути розглянуті ними та про результати їх розгляду мають бути повідомлені особи або органи, за рішенням яких було скликано збори, у 10-ти денний строк після їх розгляду.

Рішення загальних зборів стосовно розгляду рішень та документів обласної ради, обласної державної адміністрації з питань, що стосуються інтересів територіальної громади або обмежують її права, передаються міським головою до відповідного органу в 3-денний термін.

Стаття 73. Рішення загальних зборів з мотивів їх невідповідності чинному законодавству України, органів і посадових осіб місцевого самоврядування можуть бути призупинені міським головою, міською радою або її виконавчим комітетом з одночасним зверненням до суду.

Міський голова, міська рада, її виконавчі органи, відповідний орган самоорганізації населення сприяють проведенню зборів, надають їх учасникам необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні та довідкові матеріали.

Частина 5. Місцеві ініціативи

Стаття 93. Місцеві ініціативи реалізуються через ініціативні групи, які створюються з громадян, що постійно проживають на території, яка належить до юрисдикції міської ради, і складаються у кількості не менш як з 500 громадян, що мають право голосу на виборах депутатів міської ради.

Ініціативна група легалізується шляхом подання написаною у довільній формі заяви про місцеву ініціативу до міської ради...

До заяви додаються протокол установчих зборів ініціативної групи; список членів групи (ПІБ, рік народження, домашня адреса); документ, що висвітлює предмет місцевої ініціативи...

Джерело: <http://www.hgi.org.ua/?ch=r1c1c1>

**СТАТУТ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
(витяг)**

Глава 2.2. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні

Стаття 33. Право членів територіальної громади міста на участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано в таких формах:
... - загальні збори громадян на місцем проживання...

Глава 2.5. Загальні збори громадян за місцем проживання

Стаття 40. Компетенція та порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання встановлюються “Положенням про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні”, затверджених Верховною Радою України та цим статутом.

Стаття 41. У випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними труднощами (відсутність необхідних приміщень, необхідність додаткових коштів тощо) проводиться конференція представників громадян мікрорайонів, житлових масивів (комплексів), вулиць, кварталів, будинків та інших територіальних утворень.

Стаття 42. Норми представництва на конференціях представників встановлюються в таких межах:

- будинок – 1 представник від квартири;
- квартал – 1 представник від кожних 5 приватних будинків та 2 представника від кожного під'їзду багатоповерхових будинків;
- вулиця – 1 представник від кожних 5 приватних будинків та 2 представника від кожного багатоповерхового будинку;
- житловий – 1 представник від кожних 10 приватних будинків комплекс та 1 представник від кожною багатоповерховою мікрорайон будинку.

Стаття 43. Представники громадян для участі в конференціях визначаються органами територіальної самоорганізації населення у відповідності із встановленими цим статутом нормами.

Дозволяється участь в конференціях громадян за власним бажанням, якщо вони проживають на відповідній території та не визначені відповідним органом територіальної самоорганізації населення для участі в конференціях.

Стаття 44. Збори громадян за місцем проживання та конференції представників громадян можуть запровадити місцеві збори на засадах добровільною самооподаткування.

Стаття 45. У разі прийняття рішення про самооподаткування в рішенні загальних зборів громадян або конференцій представників обов'язково визначаються:

- мета, з якою запроваджується самооподаткування;
- термін дії самооподаткування;
- територія, на якій запроваджується самооподаткування;
- порядок збирання та витрачання коштів населення, які зібрані на засадах самооподаткування;
- порядок звітності перед населенням міста про витрачання коштів самооподаткування.

Глава 2.6. Місцеві ініціативи

Стаття 48. Для ініціювання розгляду у міській раді питань члени територіальної громади створюють ініціативну групу, у складі 5 жителів міста (не менше) Хмельницькою, про то складають заяву, підписану всіма членами ініціативної групи. Ця заява реєструється і міській раді. В заяві необхідно вказати:

- прізвище, ім'я та по-батькові всіх членів ініціативної групи;
- мета створення ініціативної групи;
- територія, від якої ініціюється розгляд питань у міській раді (мікрорайон, житловий комплекс, вулиця, квартал, будинок);
- місце та час проведення зборів громадян за місцем проживання для ініціювання розгляду питань у міській раді;
- інші відомості.

Стаття 49. Не раніше ніж через 10 днів після реєстрації заяви ініціативна група проводить збори громадян за місцем проживання з питань місцевої ініціативи з обов'язковою участю депутатів міської Ради. На зборах визначаються конкретні питання місцевої ініціативи для внесення на розгляд ради.

На зборах обов'язкова присутність не менше 30 громадян, членів територіальної громади міста (без врахування депутатів міської ради).

Міська рада сприяє ініціативній групі у проведенні зборів громадян. Відповідальність за підтриманням громадського порядку під час проведення зборів несе ініціативна група, що є обов'язковою умовою проведення таких зборів.

Стаття 50. Збори громадян за місцем проживання з питань місцевої ініціативи приймають відповідне рішення більшості громадян, присутніх на зборах, відкритим або таємним голосуванням, що вирішується зборами. Рішення зборів підписується головою та секретарем зборів.

Стаття 51. За результатами зборів складається протокол, який у двох примірниках подається ініціативною групою в міську раду.

У протоколі має бути зазначена кількість присутніх громадян, прізвища, ім'я та по батькові присутніх депутатів міської ради, питання місцевої ініціативи, які пропонуються зборами громадян на розгляд міської ради. До протоколу додається список громадян, які були присутніми на зборах із зазначенням їх місця проживання та віку. Протокол підписується головою та секретарем зборів і присутніми на зборах депутатами міської ради.

Стаття 52. У строк не пізніше ніж через 10 днів після подання в міську Раду протокол зборів громадян розглядається радою голів постійних комісій за участю міського голови або секретаря міської Ради.

Глава 2.9. Взаємодія органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Стаття 75. Для проведення масових заходів (зборів, мітингів, демонстрацій тощо) зареєстроване об'єднання громадян повідомляє про це у письмовій формі виконавчий комітет.

Стаття 78. Пропозиції до органів місцевого самоврядування подаються загальними зборами об'єднань громадян або їх осередків в місті на ім'я посадових осіб місцевого самоврядування у письмовій формі за підписом керівника організації.

Орган місцевого самоврядування розглядає ці пропозиції та надає обгрунтовану відповідь не пізніше ніж через місяць після їх надходження.

Глава 3.2. Порядок формування органів самоорганізації населення

Стаття 87. Вибори органів самоорганізації населення відбуваються на загальних зборах громадян за місцем проживання або конференціях представників після одержання ініціативною групою копії рішення міської ради про дозвіл на створення відповідного органу.

Порядок проведення таких загальних зборів громадян має відповідати п. 2.5 цього Статуту.

Джерело: http://portal.khmelnytsky.com/city_statut.html

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРКАСИ

Додаток 28

Затверджено
рішення Черкаської міської ради
від 16 липня 2009 р. № 4-1347

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЧЕРКАСИ (витяг)

РОЗДІЛ III. ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА МІСТА

Стаття 19. Право жителів міста брати участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано в таких формах:

... - збори громадян за місцем проживання....

РОЗДІЛ IV. ОРГАНИ ТА ПОСАДОВІ ОСОБИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 25. Депутат звітує про свою діяльність перед виборцями не рідше рази на рік на загальних зборах або громадських слуханнях.

Стаття 30. Міський голова виконує такі функції:

... скликає збори громадян за місцем проживання, веде особистий прийом громадян...

РОЗДІЛ XII. ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Стаття 54. Збори громадян за місцем проживання (далі – збори) є формою їхньої безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

Збори проводять на засадах добровільності, гласності, вільного та неупередженого обговорення порушених питань.

Збори відбуваються за місцем проживання громадян. Збори можуть проводитися жителями мікрорайону, вулиці, кварталу, групи будинків, одного будинку.

У роботі зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років і постійно проживають на відповідній території. У зборах не беруть участі громадяни, визнані судом недієздатними.

Збори скликаються в міру необхідності та відповідно до положень органів самоорганізації населення. Збори є правомочними, якщо на них наявні більше половини жителів, які проживають на відповідній території й мають право брати участь у зборах. Збори також є правомочними, якщо на них представлені громадяни у передбачений цим Положенням спосіб.

При розгляді та вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, іншими актами законодавчої та виконавчої влади, рішеннями органів місцевого самоврядування й відповідних органів самоорганізації населення, а також цим Положенням.

Рішення зборів, прийняті в межах чинного законодавства, підлягають розгляду міською радою та її виконавчим комітетом для врахування в роботі й є обов'язковими до виконання відповідними органами самоорганізації населення.

Стаття 55. Норми представництва мешканців на зборах (конференції) в межах території будинку або будинкового комітету:

- від під'їзду (як частини багатоквартирного будинку) з кількістю квартир не більше 10-ти – 1-2 особи;
- від під'їзду з кількістю квартир від 11-ти до 20-ти – 2-3 особи;
- від під'їзду з кількістю квартир більше 20-ти – 3-5 осіб.

Норми представництва мешканців на зборах у межах території кварталу, вулиці або квартального, вуличного комітету: не менше однієї особи від 10-ти будинків індивідуальної забудови, але не більше 1 особи від одного будинку (виокремленої частини будинку) індивідуальної забудови.

Норми представництва мешканців на зборах у межах мікрорайону: представництво відбувається від будинків, кварталів, вулиць або будинкових, кварталних, вуличних комітетів.

Норма такого представництва – від 3 до 5 осіб від будинкового, квартального або вуличного комітету.

У разі, якщо проведення зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, представництво відбувається від 500 мешканців – 1-2 делегати.

Стаття 56. Суб'єктами права ініціювання зборів (далі – ініціатор зборів) є:

- органи самоорганізації населення, утворені в місті за дозволом Черкаської міської ради відповідно до Закону України “Про органи самоорганізації населення”;
- міський голова;
- депутати міської ради у кількості не менше трьох осіб;
- ініціативна група жителів міста в кількості не менше 20 осіб (для проведення зборів у межах будинку, кварталу, вулиці) та не менше 50 осіб (для проведення зборів у межах мікрорайону).

Ініціатор зборів заявою сповіщає про них міську раду. Заява подається на ім'я міського голови і має бути підписана ініціатором зборів. У ній зазначають вид зборів, дані про ініціаторів, час, дату, порядок денний і місце проведення зборів, список запрошених на збори.

Проведення зборів без такої заяви та інформації є підставою для визнання їх міською радою нечинними, а рішення, ними ухвалені, такими, що не мають юридичних наслідків.

Уповноважена особа міськвиконкому реєструє заяву у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, зборів та громадських слухань міської ради та повідомляє номер і дату реєстрації ініціатору зборів.

Для проведення зборів, ініційованих громадянами, ініціатори повинні в обумовлений у заяві термін забезпечити представництво від мешканців відповідної території з обов'язковим документальним підтвердженням (протоколи обрання делегатів).

Перевірка на предмет проживання за вказаними адресами жителів, які входять до ініціативної групи, може бути здійснена відповідними службами апарату міської ради.

У випадку ініціювання зборів міським головою, депутатами міської ради у кількості не менше трьох осіб, органами самоорганізації населення збирання підписів жителів на підтримку ініціативи не вимагається.

У разі наявності заперечень або альтернативних пропозицій щодо дати, місця або порядку денного зборів міський голова може запропонувати ініціатору зборів інші пункти порядку денного, дату або місце проведення зборів. Остаточне рішення у цьому випадку може бути ухвалене за згодою ініціатора зборів, про що оформляється протокол, який підписують ініціатори зборів та міський голова.

Після отримання заяви від ініціатора зборів міський голова або за його дорученням відповідальна особа виконавчого комітету Черкаської міської ради не пізніше як за 7 днів до проведення зборів офіційно оголошує дату, час, місце проведення та порядок денний зборів, про що повідомляється на стенді оголошень міської ради.

Ініціатором зборів вивішуються оголошення на місці проведення зборів та на всій відповідній території (будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону), подається повідомлення у ЗМІ.

Відповідальним за організаційне та матеріальне забезпечення підготовки та проведення зборів вважається:

- у разі ініціювання зборів міським головою, депутатами міської ради, групою жителів – секретар міської ради або інша визначена міським головою посадова особа апарату або виконавчого комітету міської ради;
- у разі ініціювання зборів органом самоорганізації населення – керівник відповідного органу самоорганізації населення.

Органи й посадові особи місцевого самоврядування, адміністрація підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності, сприяють проведенню зборів.

Стаття 57. Збори мають право обговорювати та приймати рішення з усіх питань місцевого значення, що належать до компетенції територіальної громади, зокрема:

- про відкликання народних депутатів України й депутатів місцевих рад;
- про внесення на розгляд міської ради пропозицій щодо проведення місцевого референдуму;
- про утворення ініціативних груп всеукраїнських та місцевих референдумів.

- про впорядкування міської території; про доцільність забудови; про збереження житлового фонду, пам'ятників історії та культури; про надання допомоги соціально не захищеним членам громади; про охорону громадського порядку;

- загальноміські питання, які мають важливе значення для відповідних територіальних одиниць, та подавати свої пропозиції;

- заслуховування звітів депутатів міської ради, органів самоорганізації населення, інформації посадових осіб;

- створення та визначення особливостей діяльності органів самоорганізації населення, обрання їх керівництва та персонального складу;

- про найменування, перейменування вулиць;

- про порушників громадського порядку та про реагування на їх поведінку;

- про створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Збори приймають регламент своєї роботи.

Перед проведенням зборів відбувається реєстрація, у ході якої складаються списки учасників, де зазначаються прізвище, ім'я та по батькові (повністю) учасника, рік народження, серія й номер паспорта, адреса проживання (тобто реєстрації).

Для ведення зборів із числа учасників простою більшістю голосів обирають президію у складі голови та секретаря зборів.

Якщо голова на зборах зловживає правом голови, то вони можуть висловити йому недовіру й обрати нового голову.

Секретар зборів веде протокол, який підписують голова та секретар зборів.

Протокол оформляється у трьох примірниках. Один примірник разом із реєстраційним листом учасників зборів передають на зберігання до міської ради, другий – залишають ініціатору зборів, третій – вивішують на інформаційному стенді міськради для ознайомлення.

Реєстраційний лист учасників зборів додається до протоколу зборів.

На зборах, які проводяться не у приміщенні, охорону й порядок забезпечують РВ УМВС України в Черкаській області.

Стаття 58. Проекти рішень зборів ініціатори зборів можуть оприлюднити у засобах масової інформації або іншим способом.

Рішення зборів приймаються відкритим або таємним голосуванням простою більшістю голосів та підписуються головою і секретарем зборів.

Для проведення таємного голосування за дорученням міського голови відповідна служба апарату ради виготовляє в суворо обмеженій кількості неперсоніфіковані бюлетені для таємного голосування за формою, погодженою з ініціатором зборів. Ця кількість повинна відповідати максимально можливій відповідно до норм представництва кількості учасників зборів. Про бажання організувати таємне голосування ініціатор зборів зазначає в заяві про

їх проведення. Підрахунок голосів згідно із заповненими бюлетенями здійснюється обраною лічильною комісією, до якої обов'язково долучається представник виконавчих органів Черкаської міської ради.

Таємне голосування відбувається шляхом самостійного і без свідків заповнення бюлетеня й опускання його у скриньку, опечатану лічильною комісією за допомогою паперової стрічки з підписами членів комісії. Після закінчення голосування лічильна комісія рахує невикористані бюлетені та гасить їх шляхом відокремлення правого нижнього кута. Потім комісія пересвідчується в цілісності папірця, яким було опечатано скриньку й розкриває її. Бюлетені перераховуються визначеним членом комісії вголос. Їх кількість не може перевищувати різниці між кількістю виготовлених для зборів бюлетенів та кількістю невикористаних бюлетенів. Далі лічильною комісією встановлюється результат голосування, який негайно оголошується. Усі дії лічильної комісії протоколюються секретарем зборів. При підрахунку голосів можуть бути присутніми всі учасники зборів за умови їх невтручання в роботу лічильної комісії. Голова зборів забезпечує точне дотримання всіх процедур лічильною комісією.

Рішення зборів, у яких містяться звернення чи пропозиції до міської ради та виконавчого комітету, міського голови, керівників підприємств, організацій і установ, повинні бути розглянуті ними. Про результати розгляду в 15-денний термін після надходження звернень та пропозицій мають бути поінформовані особи або органи, за рішенням яких було скликано збори.

Рішення зборів щодо розгляду рішень та документів обласної ради, обласної державної адміністрації з питань, що стосуються інтересів територіальної громади міста, міський голова передає до відповідного органу.

Думку меншості учасників зборів обов'язково вносять до протоколу.

Дію рішень зборів, прийнятих із порушенням Конституції та законів України, норм цього Положення, може бути зупинено міською радою або її виконавчим комітетом до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Про це повідомляють ініціаторів зборів або відповідний орган самоорганізації населення.

Рішення зборів може бути оскаржене жителями відповідної території, органами і посадовими особами державної влади та місцевого самоврядування в установленому законодавством України порядку.

Стаття 59. Черкаська міська рада й посадові особи місцевого самоврядування враховують у своїй діяльності рішення зборів.

Якщо посадова особа місцевого самоврядування не вважає за можливе виконати рішення зборів, вона повинна підготувати про це мотивовану заяву й передати її на розгляд міського голови та міської ради, а також ініціатору зборів.

При розгляді питань, що стосуються виконання рішень зборів посадовою особою чи органом місцевого самоврядування, запрошують ініціатора зборів.

РОЗДІЛ XIV. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ МІСЦЕВИХ ІНІЦІАТИВ НА РОЗГЛЯД ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Стаття 70. Місцева ініціатива вноситься на розгляд міської ради ініціативною групою.

Ініціативна група може утворюватися:

- на зборах громадян за місцем проживання в м. Черкаси...

При створенні ініціативної групи зборами жителів до повідомлення про утворення ініціативної групи додається витяг з протоколу зборів громадян, підписаний головою та секретарем зборів. До витягу з протоколу зборів громадян за місцем проживання, на яких прийнято рішення про місцеву ініціативу і утворення ініціативної групи, додається список реєстрації учасників зборів із зазначенням прізвищ, імен, по батькові та домашніх адрес, засвідчених особистими підписами учасників зборів, а також список членів ініціативної групи із значенням їх прізвищ, імен, по батькові та їх домашньої адреси за підписом голови та секретаря загальних зборів.

Місцева ініціатива вважається чинною, якщо вона підтримана простою більшістю голосів учасників зборів чи громадських слухань, що зафіксовано у протоколі зборів чи громадських слухань, або підписами не менше 50 членів територіальної громади, які мають виборче право.

Джерело: <http://www.ckrada.com/?page=sesia>

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРНІВЦІ

Додаток 29

Затверджено
рішення Чернівецької міської ради
від 26 грудня 2002 р. № 115

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЧЕРНІВЦІВ (витяг)

Глава 2.2. Територіальна громада міста

Стаття 2.2.4

Компетенцією територіальної громади є її правомочність безпосередньо або через створені нею органи розглядати і вирішувати будь-яке питання, віднесене Конституцією України і законами України до відання місцевого самоврядування.

До компетенції територіальної громади, що реалізується шляхом виборів, референдумів або зборів за місцем проживання, відноситься:

- формування міської ради, обрання міського голови й ухвалення рішення про дострокове припинення їх повноважень;
- заслуховування звітів депутатів ради і міського голови;
- здійснення контролю за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування у встановлених законодавством і Статутом формах;
- установлення переліку об'єктів комунальної власності, що не можуть бути визнані банкрутами та відчужені в будь-якій формі;
- ініціювання питання, пов'язаного з перейменуванням територіальної громади;
- об'єднання з іншими територіальними громадами і вихід із таких об'єднань.

Стаття 2.2.5

Формами участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні є:

- ... - загальні збори громадян за місцем проживання...

Глава 2.5. Загальні збори громадян за місцем проживання

Стаття 2.5.1

Загальні збори громадян за місцем проживання (далі - загальні збори громадян) - це збори членів територіальної громади, які проводяться у межах міста або його окремих частин - будинків, вулиць, кварталів, житлових комплексів, мікрорайонів, районів міста або інших внутрішньоміських територіальних утворень.

До компетенції загальних зборів громадян належить:

- розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції України та законів України, внесення пропозицій відповідним органам і організаціям;

- обговорення проектів рішень міської та районних в місті рад та їх органів з питань життєдіяльності міста;

- внесення пропозицій з питань порядку денного сесій міської і районних в місті рад та їх органів;

- заслуховування інформації міського голови, посадових осіб місцевого самоврядування міста, звітів керівників підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади, в разі необхідності порушення перед відповідною радою питання щодо притягнення посадових осіб до відповідальності;

- заслуховування звітів керівництва ради про прийняті радами та їх виконавчими органами рішення, хід виконання законів України, указів Президента України, інших актів органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси територіальної громади;

- ініціювання утворення органів самоорганізації населення, затвердження їх положень, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень (розпуск) органів самоорганізації населення та відставки окремих їх членів;

- надання згоди на включення до складу комунальної власності об'єктів, які створені в результаті трудової участі громадян або придбані на їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

- внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність підприємств, установ, організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, які належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальної громади;

- розгляд питань про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд міської ради та її виконавчих органів;

- внесення пропозицій щодо встановлення міською радою місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

- розгляд питань про найменування, перейменування вулиць, провулків, проспектів, площ, скверів, парків; внесення пропозицій з цих питань;

- обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій і стихійного лиха, сприяння органам місцевого самоврядування, державним органам у проведенні робіт щодо ліквідації наслідків аварій;

- заслуховування інформації виконавчих органів міської ради про екологічно небезпечні аварії та ситуації і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

- розгляд питань про висування претендентів на кандидата в Президенти України, кандидатів у народні депутати України і депутати обласної, міської ради та районних у місті рад, міського голову, представників до складу виборчих комісій по виборах Президента України, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, з всеукраїнського і місцевих референдумів;
- розгляд питань про відкликання депутатів місцевих рад;
- розгляд питань про внесення на розгляд міської ради пропозицій про проведення місцевого референдуму;
- розгляд питань про утворення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів;
- обговорення інших питань, що зачіпають інтереси територіальної громади.

Стаття 2.5.2

Загальні збори громадян скликаються міським головою, виконавчим комітетом міської ради, головами районних у місті рад, їх виконавчими комітетами або відповідним органом самоорганізації населення.

Загальні збори громадян можуть також скликатися за пропозицією не менш як однієї третини від загальної кількості громадян, які проживають на відповідній території.

Рішення про скликання загальних зборів оприлюднюється не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на їх обговорення.

Стаття 2.5.3

У роботі загальних зборів громадян беруть участь члени територіальної громади, у яких є право голосу на місцевих виборах та які проживають на відповідній території (будинки, вулиця, квартал, житловий комплекс, мікрорайон, район в місті). У роботі загальних зборів можуть брати участь міський голова, народні депутати України, депутати обласної, міської ради та відповідних районних у місті рад, посадові особи органів місцевого самоврядування, представники органів державної влади, об'єднань громадян, установ, організацій та підприємств, які мають зацікавленість у вирішенні питань, що розглядаються на зборах.

Стаття 2.5.4

У випадках, коли об'єктивно неможливо провести загальні збори громадян, скликається конференція представників громадян за місцем проживання - будинків, вулиць, мікрорайонів тощо. Представники громадян для участі у конференціях обираються загальними зборами громадян, які проживають на території менших територіальних утворень або визначаються органами самоорганізації населення, якщо вони скликають ці конференції. Норми представництва на конференції представників громадян встановлюються органом, який їх скликає.

Стаття 2.5.5

Загальні збори громадян є правомочними за умови присутності на них не менше половини громадян, які проживають на відповідній території.

Конференція представників громадян є правомочна за умови присутності не менше двох третин обраних представників.

На загальних зборах громадян головує міський голова, голова районної у місті ради, керівник органу самоорганізації населення або особа, визначена органом, який скликав загальні збори громадян.

Для ведення протоколу загальних зборів громадян обирається секретар.

Порядок денний та порядок роботи загальних зборів громадян затверджуються загальними зборами громадян за пропозицією органу, який їх скликав.

Міський голова, міська та районні ради, її виконавчі органи, відповідний орган самоорганізації населення сприяють підготовці і проведенню загальних зборів громадян, надають їх учасникам необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні та довідкові матеріали.

Стаття 2.5.6

Загальні збори громадян із розглянутих питань приймають рішення. Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від загальної кількості присутніх на них громадян, які проживають на відповідній території.

Стаття 2.5.7

Рішення загальних зборів громадян є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення і враховуються органами та посадовими особами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій комунальної власності в їх діяльності.

Рішення зборів, прийняті з питань, що мають важливе значення для територіальної громади, але віднесених до компетенції органів державної влади або органів місцевого самоврядування, мають рекомендаційний характер.

Стаття 2.5.8

Рішення загальних зборів з мотивів їх невідповідності Конституції України, законам України, указам Президента України, постановам Кабінету Міністрів України, актам органів і посадових осіб місцевого самоврядування можуть бути зупинені міським головою, міською радою або її виконавчим комітетом, головами районних у місті рад, їх виконавчими комітетами.

Розділ III. Органи і посадові особи місцевого самоврядування

Стаття 3.1.6

Пропозиції до порядку денного сесії міської ради можуть вноситися міським головою, постійними комісіями, депутатами міської ради, виконавчим комітетом міської ради, головою обласної державної адміністрації, головою обласної ради або загальними зборами громадян.

Розділ IV. Органи самоорганізації населення

Глава 4.1. Територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення

Стаття 4.1.3

З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до районної у місті ради можуть звернутися збори (конференція) жителів за місцем проживання за умови, якщо в них брало участь (було представлено) не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

На зборах (конференції) обирається ініціативна група, члени якої будуть представляти інтереси жителів - учасників зборів (конференції) в районній у місті раді.

Стаття 4.1.4

Ініціативна група подає до відповідної районної у місті ради заяву про створення органу самоорганізації населення, протокол зборів (конференції) жителів за місцем проживання про ініціювання створення органу самоорганізації населення із зазначенням основних напрямів діяльності створюваного органу самоорганізації населення, а також список учасників зборів (конференції) жителів за місцем проживання із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, серії і номера паспорта та домашньої адреси кожного учасника зборів (конференції) жителів.

Глава 4.2. Порядок обрання органу самоорганізації населення

Стаття 4.2.1

Орган самоорганізації населення обирається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання на основі загального рівного виборчого права шляхом таємного голосування жителів. Загальний склад органу самоорганізації населення визначається зборами (конференцією) жителів за місцем проживання.

Стаття 4.2.4

Збори (конференція) жителів на підставі рішення районної у місті ради про створення органу самоорганізації населення затверджують Положення про орган самоорганізації населення (далі - Положення).

Джерело: http://www.yur-info.org.ua/index.php?lang_id=1&menu_id=2040&article_id=702613

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ У МІСТІ ЧЕРНІГОВІ

Додаток 30

Затверджено
рішенням 21 сесії Чернігівської міської ради
5 скликання від 11 жовтня 2007 р.
(зі змінами та доповненнями
відповідно до рішень міської ради
від 20 лютого 2008 р, 20 березня 2008 року,
29 жовтня 2009 року)

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА ЧЕРНІГОВА (витяг)

Розділ 2. Стратегія й основні напрямки розвитку міста Чернігова

Стаття 12. Міське планування територій.

12. Органи місцевого самоврядування можуть залучати до розробки плану забудови представників громадськості, виносити це питання на громадське обговорення і загальні збори.

Розділ 3. Територіальна громада міста Чернігова, права та обов'язки жителів міста

Стаття 18. Територіальна громада міста.

4. Члени територіальної громади міста Чернігова, які досягли 18-річного віку та не визнані судом недієздатними, є активними суб'єктами міського самоврядування. Вони мають право обирати органи і посадових осіб місцевого самоврядування, бути обраними або призначеними до органів місцевого самоврядування, або їх посадовими особами, брати участь у місцевих референдумах, зборах громадян за місцем проживання та користуються іншими, передбаченими Конституцією України і законами України та цим Статутом, правами на участь у здійсненні місцевого самоврядування.

Розділ 4. Участь чернігівців у міському самоврядуванні

Стаття 45. Форми реалізації права участі членів територіальної громади міста в здійсненні міського самоврядування.

1. Жителі міста Чернігова здійснюють своє конституційне право на місцеве самоврядування безпосередньо або через органи міського самоврядування. Право жителів міста брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізовано шляхом участі в:

... 1.3. Загальних зборах громадян за місцем проживання...

4. Спорудження (створення) і демонтаж пам'ятників (монументів) місцевого значення, найменування і перейменування вулиць, площ, парків і скверів

на території міста Чернігова здійснюється залежно від суспільної значимості питання після громадського обговорення та розгляду на громадських слуханнях, загальних зборах громадян за місцем проживання або проведення місцевих референдумів відповідно до чинного законодавства.

Стаття 48. Загальні збори громадян за місцем проживання.

1. Загальні збори – це зібрання певної групи громадян міста для вирішення питань місцевого значення.

Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Загальні збори громадян за місцем проживання можуть бути скликані по будинках, вулицях, кварталах, житлових комплексах, мікрорайонах міста або інших внутрішньоміських територіальних утвореннях з метою:

2.1. Обговорення питань загальноміського значення.

2.2. Обговорення питань, які мають важливе значення для відповідної складової частини територіальної громади міста та підготовки пропозицій з цих питань.

2.3. Створення органів самоорганізації населення.

2.4. Заслуховування повідомлень та звітів про роботу органів самоорганізації населення.

2.5. Прийняття рішень про участь у роботах на громадських засадах по благоустрою, сприянню охороні громадського порядку, збереженню житлового фонду, пам'яток історії і культури, наданню допомоги соціально незахищеним членам громади.

2.6. Прийняття рішень про запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування.

2.7. Прийняття рішень про добровільні внески жителів відповідних територіальних утворень на громадські потреби.

2.8. Вирішення інших питань місцевого значення відповідно до чинного законодавства.

3. У випадках, коли об'єктивно неможливо провести загальні збори громадян (у межах районів, мікрорайонів), за рішенням виконавчого органу або відповідного органу самоорганізації населення для обговорення питань, передбачених законодавством і цим Статутом, скликаються збори (конференції) представників: жителів будинків, вулиць, кварталів тощо.

Норми представництва на ці збори (конференції) встановлюються органом, який їх скликає.

4. Загальні збори громадян скликаються Чернігівським міським головою, виконавчим комітетом міської, районної в місті Чернігові ради, головою районної в місті Чернігові ради, відповідним органом самоорганізації населення за власною ініціативою.

Загальні збори громадян можуть також скликатися за пропозицією не менш як третини від загальної кількості громадян – активних суб'єктів міського самоврядування, що проживають на відповідній території.

5. Рішення про скликання загальних зборів оприлюднюється не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням дати і часу скликання, місця проведення та питань, які передбачається внести на обговорення зборів.

6. У роботі загальних зборів громадян мають право брати участь жителі міста – активні суб'єкти місцевого самоврядування, які проживають на відповідній території (будинки, вулиця, квартал, житловий комплекс, мікрорайон).

У роботі загальних зборів громадян з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, Чернігівський міський голова, голова районної у місті Чернігові ради, депутати обласної, міської та районних у місті Чернігові рад, посадові особи місцевого самоврядування, представники органів державної влади, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій.

7. Загальні збори громадян є дійсними за умови присутності на них не менше половини жителів міста - активних суб'єктів міського самоврядування, які проживають на відповідній території.

Збори представників (конференції) жителів є дійсними за умови присутності на них не менше половини представників (делегатів) від відповідних внутрішньоміських територіальних утворень.

8. На загальних зборах громадян головує або Чернігівський міський голова, або керівник відповідного органу самоорганізації населення, або особа, визначена органом, який скликав збори.

Для ведення протоколу загальних зборів громадян обирається секретар зборів.

9. Порядок денний загальних зборів громадян затверджується загальними зборами громадян за пропозицією органу, що їх скликав.

10. Чернігівський міський голова, Чернігівська міська і районні в місті Чернігові ради, їх виконавчі органи, відповідний орган самоорганізації населення сприяють підготовці і проведенню загальних зборів громадян, надають їх учасникам необхідні приміщення, інформаційні і довідкові матеріали.

11. Під час проведення загальних зборів громадян ведеться протокол, який підписується головою та секретарем зборів.

До протоколу загальних зборів громадян додається список учасників зборів із зазначенням місця їх проживання. Список учасників загальних зборів громадян підписується секретарем зборів.

12. Загальні збори громадян із розглянутих питань приймають рішення.

Рішення загальних зборів громадян приймаються відкритим або таємним голосуванням (за рішенням зборів) більшістю голосів від загальної кількості присутніх на зборах громадян, які проживають на відповідній території.

13. Рішення загальних зборів громадян є обов'язковими для виконання відповідними органами самоорганізації населення і враховуються в діяльності органами і посадовими особами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій, яких це рішення стосується.

Рішення зборів, прийняті з питань, віднесених до компетенції органів державної влади, мають рекомендаційний характер.

Стаття 49. Місцеві ініціативи.

2. Для організації роботи по внесенню місцевої ініціативи на зборах громадян за місцем проживання утворюється ініціативна група з числа жителів міста – активних суб'єктів міського самоврядування.

Стаття 50. Громадські слухання.

7. Громадські слухання з ініціативи жителів міста проводяться за наявності колективного звернення з відповідною вимогою, яке підписане не менш як п'ятистами жителями міста – активними суб'єктами міського самоврядування.

Для організації роботи по внесенню ініціативи жителів щодо проведення громадських слухань на зборах громадян за місцем проживання утворюється ініціативна група з числа жителів міста – активних суб'єктів міського самоврядування.

Стаття 52. Участь жителів міста в роботі органів міського самоврядування.

6. Жителі міста мають право брати участь у загальних зборах громадян, громадських слуханнях, виступати, вносити пропозиції з питань, що обговорюються.

Розділ 5. Чернігівська міська рада і районні у місті Чернігові ради.

Загальні засади

Стаття 57. Сесія Чернігівської міської і районної у місті Чернігові ради.

11. Пропозиції щодо питань на розгляд ради можуть вноситися міським головою, постійними комісіями, депутатами, виконавчим комітетом ради, головою районної у місті Чернігові ради, загальними зборами громадян, у порядку місцевої ініціативи.

Розділ 9. Органи самоорганізації населення

Стаття 75. Загальні засади організації і діяльності органів самоорганізації населення.

3. Органи самоорганізації населення утворюються з ініціативи зборів (конференцій) жителів за місцем проживання за умови, якщо в них брало участь (було представлено) не менше половини жителів відповідної території, які мають право голосу.

Рішення зборів (конференцій) приймається більшістю голосів їх учасників.

7. Органи самоорганізації населення діють на підставі Конституції України та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади, рішень міської та районної у місті Чернігові рад, їх виконавчих органів, місцевого референдуму, цього Статуту, розпоряджень міського голови, голови районної у місті Чернігові ради, положення про орган самоорганізації населення, рішень зборів (конференцій) жителів за місцем проживання, які їх обрали.

Джерело: http://www.chernigiv-rada.gov.ua/norm_d.php

ПРОЕКТИ ЗАКОНІВ ТА МІСЦЕВИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ МИНУЛИХ РОКІВ

Додаток 31

Проект

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ¹

Відповідно до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальні збори громадян за місцем проживання

Загальні збори громадян за місцем проживання (далі - загальні збори) являють собою зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення будь-яких питань місцевого значення, якщо інше не передбачено законом.

Загальні збори скликаються за місцем проживання громадян (села (сіл), селища, міста, а також мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення).

Стаття 2. Правова основа загальних зборів

Правову основу загальних зборів становлять Конституція України, Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, цей та інші закони, а також статути територіальних громад, прийняті згідно із законодавством.

Стаття 3. Участь у загальних зборах

У роботі загальних зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років та проживають на відповідній території.

У загальних зборах не беруть участі психічно хворі особи, визнані судом недієздатними, особи, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, а також особи, які знаходяться за рішенням суду в місцях примусового лікування.

У роботі загальних зборів можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, посадові особи органів місцевого самоврядування, представники органів державної влади, трудових колективів, об'єднань громадян.

¹ Проект Закону України «Про порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання» (від 02.09.1998 № 2049) було внесено Кабінетом Міністрів України. 28.05.1999 р. даний законопроект було відкликано ініціатором його внесення.

РОЗДІЛ II.

ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Стаття 4. Порядок скликання загальних зборів

Загальні збори скликаються сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради (у разі її утворення), сільською, селищною, міською, районною у місті радою (у разі її утворення), їх виконавчим органом або органом самоорганізації населення у відповідному територіальному утворенні за власною ініціативою.

У разі коли загальні збори скликаються органом самоорганізації населення, він повідомляє про це відповідного сільського, селищного, міського голову або голову районної у місті ради (у разі її утворення).

Загальні збори можуть також скликатися за пропозицією не менш як однієї третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному селі (селах), селищі, місті, а також мікрорайоні, житловому комплексі, на вулиці, у кварталі, будинку та іншому територіальному утворенні, або голови місцевої державної адміністрації, постійної комісії ради, трудового колективу, об'єднання громадян.

У разі коли посадові особи або органи місцевого самоврядування, зазначені у частині першій цієї статті, у двотижневий строк не скликають загальні збори на вимогу суб'єктів, зазначених у частині другій цієї статті, загальні збори можуть бути скликані ними з обов'язковим повідомленням про це відповідного сільського, селищного, міського голови або голови районної у місті ради (у разі її утворення).

Загальні збори скликаються в міру необхідності.

Періодичність скликання загальних зборів, порядок внесення на їх розгляд питань визначаються статутами територіальних громад відповідно до цього та інших законів.

Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення з зазначенням часу скликання, місця проведення загальних зборів, питань, які передбачається внести на їх обговорення.

У разі особливої потреби зазначений термін може бути скорочено.

Стаття 5. Збори (конференція) представників громадян за місцем проживання

У разі коли скликання загальних зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян за місцем проживання (села (сіл), селища, міста, а також мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку та іншого територіального утворення (далі - збори (конференція)).

Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються загальними зборами у відповідних територіальних утвореннях. Норми пред-

ставництва громадян для участі в зборах (конференції) визначаються статутом територіальної громади або за рішенням відповідної ради.

Порядок скликання, проведення і компетенція зборів (конференції) визначаються відповідно до порядку, передбаченого цим Законом для загальних зборів.

Стаття 6. Порядок проведення загальних зборів

Загальні збори є правомочними за присутності на них більше половини громадян, які проживають у відповідному селі (селах), селищі, місті, а також мікрорайоні, житловому комплексі, на вулиці, у кварталі та іншому територіальному утворенні, і відповідно до статті 3 цього Закону мають право брати участь у загальних зборах, а у випадках, коли скликаються збори (конференція), - більше двох третин представників громадян за місцем проживання.

На загальних зборах головує сільський, селищний, міський голова, голова районної у місті ради (у разі її утворення) або посадова особа, яка виконує його повноваження, а у разі, коли збори скликано за рішенням органу самоорганізації населення, - керівник цього органу.

Якщо загальні збори скликані у порядку, визначеному частиною третьою статті 4 цього Закону, на загальних зборах головує інша особа, визначена суб'єктом, який скликав ці збори.

Для ведення протоколу загальних зборів обирається секретар загальних зборів.

У разі необхідності загальні збори можуть обирати президію загальних зборів та лічильну комісію.

Порядок денний та порядок роботи загальних зборів затверджуються загальними зборами.

Сільський, селищний, міський голова, місцеві ради та їх виконавчі органи, органи самоорганізації населення сприяють підготовці і проведенню загальних зборів, надають їх учасникам необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні та довідкові матеріали.

Інші питання організації і проведення загальних зборів визначаються статутами територіальних громад.

РОЗДІЛ III. РІШЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Стаття 7. Протокол загальних зборів

Під час проведення загальних зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів.

До протоколу загальних зборів додаються список їх учасників із зазначенням місця проживання, а до протоколу зборів (конференції) - також рішення загальних зборів про делегування своїх представників для участі в зборах (конференції).

Стаття 8. Порядок розгляду і прийняття рішень загальними зборами

Під час розгляду і вирішення питань загальні збори керуються Конституцією України, цим та іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади та органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Загальні збори з розглянутих питань приймають рішення.

Рішення загальних зборів приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від загальної кількості осіб, які беруть участь у загальних зборах, і підписуються головою і секретарем загальних зборів.

Загальні збори мають право звертатися з пропозиціями до органів і посадових осіб місцевого самоврядування, органів державної влади, керівників підприємств, організацій і установ, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати у місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

Стаття 9. Виконання рішень загальних зборів

Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення і враховуються органами і посадовими особами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ і організацій комунальної власності в їх діяльності.

Відповідальність органів самоорганізації населення за невиконання або неналежне виконання рішень загальних зборів встановлюється законами України та статутами територіальних громад.

Рішення загальних зборів з мотивів їх невідповідності Конституції України, законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади, органів і посадових осіб місцевого самоврядування можуть бути зупинені відповідною радою або виконавчим комітетом, сільським, селищним, міським головою, головою місцевої державної адміністрації з одночасним зверненням до суду.

РОЗДІЛ IV. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 10. Набрання чинності цим Законом

Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З дня набрання чинності цим Законом втрачає чинність Постанова Верховної Ради України “Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні” від 17 грудня 1993 р. №3748-ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1994р., №6, ст.30).

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ¹

Відповідно до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальні збори громадян за місцем проживання

Загальні збори громадян за місцем проживання (далі - загальні збори) - це зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення будь-яких питань місцевого значення в межах Конституції України та законів України.

Загальні збори скликаються за місцем проживання громадян (село (села), селище, місто, а також мікрорайон, житловий комплекс, вулиця, квартал, будинок та інше територіальне утворення).

Стаття 2. Правова основа загальних зборів

Правову основу загальних зборів становлять Конституція України, Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні”, цей Закон та інші закони, а також статuti територіальних громад, прийняті згідно із законодавством.

Стаття 3. Участь у загальних зборах

У роботі загальних зборів мають право брати участь громадяни, які досягли 18 років і проживають на відповідній території.

Не беруть участі у загальних зборах особи, визнані судом недієздатними, особи, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, а також особи, які за рішенням суду перебувають в місцях примусового лікування.

У роботі загальних зборів можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, посадові особи місцевого самоврядування, представники органів державної влади, трудових колективів, об'єднань громадян.

РОЗДІЛ ІІ.

¹ Проект Закону України “Про порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання” від (04.02.2000 № 4163) було внесено Кабінетом Міністрів України (на заміну). 21.12.2000 р. даний законопроект було відхилено Верховною Радою України.

ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Стаття 4. Порядок скликання загальних зборів

Загальні збори скликаються сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради (у разі її утворення), сільською, селищною, міською, районною у місті радою (у разі її утворення), їх виконавчим органом або органом самоорганізації населення у відповідному територіальному утворенні за власною ініціативою.

У разі коли загальні збори скликаються органом самоорганізації населення, він повідомляє про це відповідного сільського, селищного, міського голову або голову районної у місті ради (у разі її утворення).

Загальні збори можуть також скликатися за пропозицією не менш як однієї третини від загальної кількості громадян, які проживають у відповідному селі (селах), селищі, місті, а також мікрорайоні, житловому комплексі, на вулиці, у кварталі, будинку та іншому територіальному утворенні, або голови місцевої державної адміністрації, постійної комісії ради, трудового колективу, об'єднання громадян.

Якщо посадові особи або органи місцевого самоврядування, зазначені у частині першій цієї статті, у двотижневий строк не скликають загальних зборів на вимогу суб'єктів, визначених частиною третьою цієї статті, загальні збори можуть бути скликані ними з обов'язковим повідомленням про це відповідного сільського, селищного, міського голови або голови районної у місті ради (у разі її утворення).

Загальні збори скликаються в міру потреби.

Періодичність скликання загальних зборів, порядок внесення на їх розгляд питань визначаються статутами територіальних громад відповідно до цього Закону та інших законів.

Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніш як за 7 днів до проведення загальних зборів із зазначенням часу, місця проведення, питань, які передбачається внести на їх обговорення.

У разі особливої потреби зазначений строк може бути скорочено.

Стаття 5. Збори (конференція) представників громадян за місцем проживання

У разі коли скликання загальних зборів пов'язане з певними організаційними труднощами, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян за місцем проживання (село (села), селище, місто, а також мікрорайон, житловий комплекс, вулиця, квартал, будинок та інше територіальне утворення) (далі - збори (конференція)).

Представники громадян для участі у зборах (конференції) обираються загальними зборами у відповідних територіальних утвореннях. Норми представництва громадян для участі у зборах (конференції) визначаються статутом територіальної громади або за рішенням відповідної ради.

Порядок скликання, проведення та компетенція зборів (конференції) визначаються згідно з порядком, передбаченим цим Законом для загальних зборів.

Стаття 6. Порядок проведення загальних зборів

Загальні збори є правоможними, якщо на них присутні більше половини громадян, які проживають у відповідному селі (селах), селищі, місті, а також мікрорайоні, житловому комплексі, на вулиці, у кварталі, будинку та іншому територіальному утворенні, і згідно із статтею 3 цього Закону мають право брати участь у загальних зборах, а у разі, коли скликаються збори (конференція), - більше двох третин представників громадян за місцем проживання.

На загальних зборах головує сільський, селищний, міський голова, голова районної у місті ради (у разі її утворення) або посадова особа, яка виконує його повноваження, а у разі, коли збори скликано за рішенням органу самоорганізації населення, - керівник цього органу.

Якщо загальні збори скликано у порядку, встановленому частиною третьою статті 4 цього Закону, на загальних зборах головує інша особа, визначена суб'єктом, який скликав ці збори.

Для ведення протоколу загальних зборів обирається секретар загальних зборів.

У разі потреби загальні збори можуть обирати президію загальних зборів та лічильну комісію.

Порядок денний та порядок роботи загальних зборів затверджується загальними зборами.

Сільський, селищний, міський голова, місцеві ради та їх виконавчі органи, органи самоорганізації населення сприяють підготовці та проведенню загальних зборів, надають їх учасникам необхідні приміщення, матеріально-технічні засоби, інформаційні та довідкові матеріали.

Інші питання організації та проведення загальних зборів визначаються статутами територіальних громад.

РОЗДІЛ III. КОМПЕТЕНЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Стаття 7. Компетенція загальних зборів

До компетенції загальних зборів належить:

1) попередній розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції України і законів України, внесення пропозицій з цих питань відповідним органам і організаціям;

2) обговорення проєктів рішень органів і посадових осіб місцевого самоврядування з важливих питань місцевого життя;

3) внесення пропозицій щодо питань для розгляду ради, інших органів місцевого самоврядування, сільського, селищного, міського голови;

4) заслуховування інформації сільських, селищних, міських голів, керівників органів місцевого самоврядування, звітів керівників підприємств, уста-

нов і організацій, що належать до комунальної власності територіальних громад, у разі необхідності порушення питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності у порядку, встановленому законом;

5) інформування населення про прийняті сільським, селищним, міським головою, органами місцевого самоврядування, головами місцевих державних адміністрацій рішення, хід їх виконання, про закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян;

6) розгляд відповідно до закону питань щодо створення, організації діяльності та припинення повноважень органів самоорганізації населення, заслуховування звітів про їх діяльність;

7) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність відповідних територіальних громад підприємств, установ і організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб територіальних громад;

8) розгляд відповідно до закону питань про запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;

9) розгляд відповідно до закону питань щодо об'єднання на договірних засадах на праві спільної власності об'єктів комунальної власності, а також коштів місцевих бюджетів для виконання спільних проєктів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ і організацій, а також щодо створення для цього відповідних органів і служб;

10) розгляд відповідно до закону питань про залучення на договірних засадах коштів населення на будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури і на заходи щодо охорони навколишнього природного середовища;

11) розгляд питань про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим найменш соціально захищеним верствам населення;

12) розгляд відповідно до закону питань про найменування (перейменування) населених пунктів, вулиць, провулків, проспектів, площ, парків, скверів, мостів та інших споруд, внесення пропозицій з інших питань адміністративно-територіального устрою;

13) розгляд питань щодо залучення населення до ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, сприяння органам місцевого самоврядування та органам виконавчої влади у проведенні робіт з ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, інформування населення про екологічно небезпечні аварії та ситуації, стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

14) участь відповідно до закону у проведенні всеукраїнського та місцевого референдумів, виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів;

15) участь відповідно до закону у проведенні консультативного опитування громадян з питань, що стосуються спільних інтересів територіальних громад;

16) розгляд відповідно до закону питань щодо об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл;

17) проведення зустрічей з народними депутатами України, депутатами місцевих рад, заслуховування їх звітів, внесення відповідно до закону пропозицій щодо їх відкликання;

18) проведення громадських слухань у порядку, визначеному Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні” та статутом територіальної громади.

Загальні збори можуть безпосередньо розглядати та вирішувати будь-які інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

РОЗДІЛ IV. РІШЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Стаття 8. Протокол загальних зборів

Під час проведення загальних зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем загальних зборів.

До протоколу загальних зборів додається список їх учасників із зазначенням місця проживання, а до протоколу зборів (конференції) - також рішення загальних зборів про делегування своїх представників для участі у зборах (конференції).

Стаття 9. Порядок розгляду і прийняття рішень загальними зборами

Під час розгляду і вирішення питань загальні збори керуються у своїй діяльності Конституцією України і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади, органів і посадових осіб місцевого самоврядування, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим і рішеннями Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Загальні збори приймають рішення з розглянутих питань.

Рішення загальних зборів приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів від загальної кількості осіб, які беруть участь у загальних зборах, і підписуються головою і секретарем загальних зборів.

Загальні збори мають право звертатися з пропозиціями до органів і посадових осіб місцевого самоврядування, органів державної влади, керівників підприємств, установ і організацій, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та поінформувати у місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

Стаття 10. Виконання рішень загальних зборів

Рішення загальних зборів, прийняті зібранням усіх жителів села (сіл), селища, міста в межах їхньої компетенції, є обов'язковими для виконання

відповідними органами і посадовими особами місцевого самоврядування, органами самоорганізації населення, а також керівниками підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Рішення загальних зборів, прийняті зібранням частини жителів села (сіл), селища, міста в межах їхньої компетенції, враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності і є обов'язковими для розгляду місцевими органами виконавчої влади.

Рішення загальних зборів з мотивів їх невідповідності Конституції України, законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовим актам Верховної Ради Автономної Республіки Крим і рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим можуть бути зупинені відповідним сільським, селищним, міським головою, головою місцевої державної адміністрації з одночасним зверненням до суду.

РОЗДІЛ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 11. Набрання чинності цим Законом

Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

З дня набрання чинності цим Законом втрачає чинність Постанова Верховної Ради України „Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні” від 17 грудня 1993 р. № 3748-XII (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 6, ст. 30).

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ «ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ У МІСТІ Х»¹

І. Загальні положення

1. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі – Збори) є формою їхньої безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

2. Збори проводять на засадах добровільності, гласності, вільного та неупередженого обговорення питань місцевого значення, гарантій прав місцевого самоврядування та законності.

3. Збори проводять за місцем проживання громадян. *(Тут зазначається, за якими територіальними ознаками в даному населеному пункті можуть бути проведені Збори: у кожному з них ці ознаки різні).*

На території міськради Збори можуть проводитися за такими ознаками і визначеним представництвом*²:

3.1. Збори мікрорайону: Південного, Центрального, Лісового, Зарічного *(назви умовні)*: не менш одного представника від багатоквартирного будинку та не менш одного – від 10 будинків індивідуальної забудови;

3.2. Збори сіл, що належать до юрисдикції міськради – Глибокого, Піщаного: не менш одного представника від двох будинків індивідуальної забудови;

3.3. Збори вулиць – відповідно до назв вулиць: не менш п'яти представників від багатоквартирного будинку та не менш одного – від трьох будинків індивідуальної забудови;

3.4. Збори кварталів – відповідно до плану забудови: не менш десяти представників від багатоквартирного будинку та не менш одного – від трьох будинків індивідуальної забудови;

3.5. Збори будинків багатоповерхової забудови.

4. Рішення Зборів підлягають розгляду для врахування у своїй діяльності виконкомом, міською радою та органами самоорганізації населення за місцем проживання – відповідно до цього Положення.

5. Питання організації й проведення Зборів регулюються чинним законодавством України, статутом громади міста Х *(за його наявності)* та цим Положенням.

6. Обмеження права ініціювання та проведення Зборів може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи

1 Місцеве самоврядування в Україні. Загальні збори громадян. Місцеві ініціативи. Громадські слухання: Зб. типових місц. нормат. актів / А.Ткачук, В.Кампо, В.Прошко, Ю. Ганущак, М. Гументик.– К.: [Ін-т громадян. сусп-ва], 2001. – С. 10-16.

2 Представництво встановлюється радою відповідно до чисельності міста, наявності місць для проведення зборів та волі депутатів.

злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей за поданням міськвиконкому або інших державних органів чи посадових осіб у межах і в порядку, визначеному законами України.

II. Ініціювання та підготовка Зборів

7. Суб'єктами права ініціювання Зборів (далі – Ініціативна група) у порядку, визначеному цим Положенням, є:

7.1. Ініціативна група у складі не менш 5 громадян, які мають виборчі права і проживають у місті Х *(у селі, селищі – в залежності від ради, що ухвалила Положення)*;

7.2. міський осередок політичної партії чи громадська організація, легалізовані в місті відповідно до законодавства;

7.3. депутати міської ради, депутати сільських рад сіл, розташованих на території юрисдикції міськради;

7.4. міський голова, сільські голови сіл Глибоке та Піщане;

7.5. органи самоорганізації населення, утворені в місті, відповідно до Положення «Про органи самоорганізації населення у місті Х» від 01.04.2001 року. *(У кожному населеному пункті перелік суб'єктів права на ініціювання Зборів може бути різний).*

8. Ініціативна група Зборів заявою сповіщає про них міську раду не пізніше як за 15 робочих днів до пропонованої дати проведення зборів, визначених у п.п. 3.1, і не пізніше як за п'ять робочих днів для Зборів, визначених п.п. 3.2-3.5 цього Положення.

9. Заява подається на ім'я секретаря ради і має бути підписана суб'єктами Ініціативної групи – у Заяві зазначають вид зборів відповідно до п.3 цього Положення, дані про ініціаторів, час, дату, порядок денний і місце проведення Зборів, коло запрошених учасників Зборів.

Неподання такої заяви та інформації про Збори у строки, визначені цим Положенням, є підставою для визнання їх місцевою радою не чинними, а рішення, ними ухваленими, такими що не мають юридичних наслідків.

10. Секретар ради реєструє заяву у Книзі реєстрації місцевих ініціатив, зборів та громадських слухань міської ради та повідомляє номер реєстрації Ініціативній групі.

11. Секретар ради або (за його поданням) керуючий справами виконкому протягом трьох днів із часу подання заяви організовує зустріч членів Ініціативної групи з відповідальними працівниками виконкому щодо розгляду питань, поставлених в заяві на проведення Зборів на предмет їхнього вирішення органами самоврядування відповідно до власної компетенції в узгоджені строки. У разі коли така зустріч не відбувається з причин, не залежних від Ініціативної групи, або коли в результаті зустрічі не було досягнуто узгодженого рішення, Ініціативна група, якщо це визначено цим Положенням, розпочинає збір підписів на підтримку ініціативи для проведення Зборів.

12. Для проведення Зборів, ініційованих громадянами, місцевим осередком політичної партії чи громадською організацією, протягом не більш п'яти

днів слід зібрати та подати секретарю ради підписи мешканців під заявою, визначеною п.9 на підтримку проведення

Зборів кількістю не менш:

12.1. – 200 підписів для Зборів мікрорайонів;

12.2. – 1% мешканців села для Зборів села;

12.3. – 2% мешканців вулиці для Зборів вулиці;

12.4. – 3% мешканців кварталу для Зборів кварталу;

12.5. – 10% мешканців будинку для Зборів будинку.

12.6. Необхідну кількість підписів для реєстрації ініціативи в залежності від виду зборів розраховує секретар ради і фіксує за своїм підписом на заяві, під яку збираються підписи.

12.7. У випадку ініціювання Зборів міським головою та депутатами міської ради у кількості не менш трьох осіб збирання підписів громадян на підтримку ініціативи не вимагається. Це правило поширюється також на ініціювання Зборів сіл відповідно сільським головою і депутатами сільської ради.

12.8. Днем реєстрації ініціативи проведення Зборів вважається день подачі секретареві ради документів, визначених п.9 та п.12 цього Положення.

13. У разі неможливості організувати проведення зборів у визначений в заяві термін міський голова або секретар ради можуть запропонувати Ініціативній групі інший час чи місце проведення зборів. Остаточне рішення у цьому випадку може бути ухвалене за згодою Ініціативної групи, про що оформляється відповідний протокол, який підписують члени Ініціативної групи та міський голова (або секретар ради).

14. Не пізніш як за два дні після реєстрації ініціативи Зборів та з урахуванням п.13 Положення секретар ради офіційно оголошує дату, місце проведення та порядок денний Зборів, про що повідомляється на стенді оголошень міської ради, й вивішуються відповідні оголошення на місці проведення зборів.

15. Відповідальні за організаційне та матеріальне забезпечення підготовки та проведення Зборів – секретар ради та керуючий справами виконкому.

16. Органи й посадові особи місцевого самоврядування, адміністрація підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності, сприяють проведенню Зборів та надають Ініціативній групі Зборів, за її проханням, необхідні для зборів інформаційні матеріали.

17. Ініціативна група Зборів у процесі їхньої підготовки подає секретареві ради пропозиції щодо присутності на Зборах посадових осіб органів місцевого самоврядування, керівників управлінь, відділів, служб виконкому, комунальних підприємств чи організацій, депутатів ради, а також готує доповіді й співдоповіді, провадить громадські та інші експертизи місцевих актів (їхніх проектів), здійснює іншу підготовчу роботу.

III. Повноваження і порядок проведення Зборів

18. Збори мають право обговорювати та приймати рішення з усіх питань місцевого значення, віднесених до компетенції територіальної громади та її органів. Зокрема, Збори мають право:

18.1. – розглядати кандидатури на заміщення посад в органах місцевого самоврядування, в адміністраціях підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності;

18.2. – заслуховувати інформації та звіти про роботу органів і посадових осіб місцевого самоврядування;

18.3. – розглядати пропозиції щодо упорядкування міської території, забудови, проведення громадських робіт;

18.4. – вирішувати питання самооподаткування населення з метою розв'язання конкретних питань місцевого значення;

18.5. – обговорювати рішення (проекти рішень) органів і посадових осіб місцевого самоврядування, місцевого референдуму;

18.6. – порушувати питання про дострокове припинення повноважень органів і посадових осіб місцевого самоврядування;

18.7. – вносити пропозиції і клопотання з питань діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування (*перелік встановлюється місцевою радою в залежності від місцевої ситуації та волі депутатів ради*).

19. Перед проведенням Зборів складають список учасників, де зазначають їхні прізвище та ім'я, рік народження, адресу проживання.

20. Збори вважаються легітимними, якщо на них зареєструвалося не менш 25% від кількості мешканців (представників), визначених відповідно до п.12.6.

21. Збори приймають регламент своєї роботи, де обов'язково передбачаються доповіді Ініціативної групи та органу місцевого самоврядування, до компетенції якого належить вирішення питання, що його розглядають Збори. Доповідачів визначають відповідно Ініціативна група та виконком ради. Не допускаються розгляд та прийняття рішень на Зборах із питань, не внесених до порядку денного Ініціативною групою і про які не було повідомлено учасників Зборів у порядку, визначеному п.14 цього Положення.

22. Для ведення Зборів із числа учасників відносно більшістю голосів обирають президію у складі голови, заступника голови і секретаря Зборів. Головою Зборів не може бути міський голова або секретар ради.

23. Голова Зборів на основі регламенту Зборів:

- оголошує питання, які вносяться на розгляд Зборів;
- веде Збори та підтримує на них належну дисципліну й порядок;
- надає слово для виступів та підбиває підсумки голосування;
- виконує інші функції та обов'язки.

Якщо голова Зборів зловживає своїм правом головуючого, то Збори можуть висловити йому недовіру й обрати нового голову Зборів.

24. Заступник голови Зборів надає необхідну допомогу голові й секретареві Зборів у виконанні їхніх обов'язків.

25. Секретар Зборів веде протокол Зборів, який підписують голова і секретар Зборів.

26. Органи й посадові особи місцевого самоврядування мають право виступати за власною ініціативою із співповідями з питань, що обговорюються на Зборах.

27. Результати проведення Зборів оформлюються Протоколом Зборів, що має містити дані про ініціаторів, дату й місце проведення Зборів, їхній керівний і персональний склад, про присутність на Зборах представників засобів масової інформації, органів місцевого самоврядування, про перебіг зборів, результати розгляду питань тощо. Реєстраційний лист учасників Зборів додається до протоколу Зборів.

28. Протокол оформляється у трьох примірниках. Один примірник протоколу Зборів разом із реєстраційним листом учасників Зборів передають на зберігання секретареві сільської, селищної, міської ради, голові районної у місті ради; другий примірник протоколу залишають Ініціативній групі, третій – вивішують на інформаційному стенді міськради для ознайомлення. Секретар ради виготовляє кілька копій протоколу для їхнього розміщення в районі проведення зборів.

29. Для Зборів, які проводять під відкритим небом, охорону й порядок забезпечують сили муніципальної міліції або добровільних громадських формувань.

IV. Рішення Зборів

30. Проекти рішень Зборів Ініціативна група, інші суб'єкти ініціювання Зборів можуть оприлюднити у засобах масової інформації або іншим способом для ознайомлення громадськості.

31. Рішення Зборів приймається більшістю голосів легально зібраних учасників.

32. Думка меншості легально зібраних учасників Зборів обов'язково заноситься до протоколу Зборів.

33. Рішення Зборів підписується головою та секретарем Зборів та оприлюднюється у засобах масової інформації та в спосіб, визначений для Протоколу Зборів п. 28 цього Положення, а також будь-якими іншими способами.

34. Контроль за врахуванням рішень Зборів органами і посадовими особами місцевого самоврядування покладається на міського голову, Ініціативну групу, інших суб'єктів ініціювання цих Зборів.

35. Рішення Зборів може бути опротестоване або оскаржене громадянами, органами і посадовими особами державної влади та місцевого самоврядування у встановленому законом порядку.

V. Порядок реалізації рішень Зборів

36. Про рішення Зборів секретар ради повідомляє міського голову, виконком та депутатів ради в порядку, визначеному правилами діловодства.

37. Рішення Зборів органи та посадові особи місцевого самоврядування розглядають відповідно до власної компетенції.

38. Органи й посадові особи місцевого самоврядування враховують у своїй діяльності рішення Зборів.

39. Якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування не вважають за можливе врахувати рішення Зборів, то повинні підготувати про це вмоти-

вовану заяву і передати її на розгляд міського голови та міської ради, а також Ініціативної групи.

40. При розгляді питання про врахування рішень Зборів органом чи посадовою особою місцевого самоврядування на їхні відповідні засідання чи наради запрошують членів Ініціативної групи Зборів.

VI. Перехідні й прикінцеві положення

41. Дане Положення набуває чинності через місяць після його офіційного оприлюднення.

42. Виконкому ради до дати набуття чинності Положення виготовити Книгу реєстрації місцевих ініціатив, зборів та громадських слухань міської ради у відповідності з цим Положенням.

43. Рішення Зборів, проведених до введення в дію цього Положення, чинні, якщо не суперечать чинному законодавству та цьому Положенню.

М. Лациба, В. Бондаренко

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ “ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В МІСТІ (СЕЛІ, СЕЛИЩІ) N”¹

Загальні збори громадян за місцем проживання є формою безпосередньої участі громадян міста (села, селища) N у вирішенні питань місцевого значення.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальні збори громадян за місцем проживання (далі – збори) скликаються за місцем проживання громадян (села, селища, району в місті, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення) для обговорення і прийняття рішень з найважливіших питань місцевого життя.

Стаття 2. У роботі зборів мають право брати участь громадяни, яким виповнилося 18 років і які є членами відповідної територіальної громади.

У зборах не беруть участі психічно хворі громадяни, громадяни, визнані судом недієздатними, особи, яких тримають у місцях позбавлення волі, а також особи, які перебувають за рішенням суду в місцях примусового лікування.

У роботі зборів можуть брати участь народні депутати України, депутати місцевих рад, представники органів виконавчої влади, трудових колективів, об'єднань громадян за місцем проживання, органів самоорганізації населення.

Стаття 3. Збори скликаються в міру необхідності, але не рідше як один раз на рік, і є правомочними за присутності на них більше половини громадян, які проживають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання зборів (конференції) представників – не менш як двох третин представників відповідних територіальних утворень, якщо інше не передбачено законами України.

Стаття 4. При розгляді і вирішенні питань збори керуються Конституцією і законами України, указами Президента України, іншими актами законодавчої і виконавчої влади, рішеннями відповідних місцевих рад та їх виконавчих органів, а також цим Положенням.

В Автономній Республіці Крим збори керуються також республіканським законодавством.

¹ Як територіальна громада може впливати на вирішення питань місцевого значення / М. В. Лациба, В. В. Бондаренко – К.: [Український незалежний центр політичних досліджень], 2007. – С. 90-105.

Стаття 5. Рішення загальних зборів підлягають розгляду та врахуванню у своїй діяльності органами та посадовими особами місцевого самоврядування.

Рішення зборів, прийняті в межах чинного законодавства, є обов'язковими для виконання органом самоорганізації населення, який діє на відповідній території.

II. КОМПЕТЕНЦІЯ ЗБОРІВ

Стаття 6. На розгляд зборів виносяться питання, віднесені Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування, зокрема:

1) розгляд будь-яких питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, в межах Конституції і законів України, внесення пропозицій відповідним органам та організаціям;

2) обговорення проєктів рішень місцевих рад та їх органів з питань місцевого життя;

3) внесення пропозицій з питань порядку денного сесій місцевих рад та їх органів;

4) заслуховування інформації міських (сільських, селищних) голів, керівників виконавчих органів міських (сільських, селищних) рад, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних адміністративно-територіальних одиниць, у разі необхідності – порушення перед відповідною місцевою радою питання про притягнення окремих посадових осіб до відповідальності;

5) інформування населення про прийняті місцевими радами та їх виконавчими органами рішення, хід їх виконання, про закони України, укази Президента України, інші акти органів законодавчої і виконавчої влади з питань, що зачіпають інтереси громадян;

6) ініціювання перед міською (сільською, селищною) радою питання про створення чи обрання органів самоорганізації населення; затвердження їх положень, внесення змін і доповнень до них, вирішення питань про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення, а також про відставку окремих їх членів;

7) визначення структури, штатів, затвердження витрат на утримання створюваних зборами органів та умов оплати праці їх працівників;

8) надання згоди на включення до складу місцевого господарства об'єктів, створених у результаті трудової участі громадян або придбаних за їх добровільні внески, на продаж або безоплатну передачу цих майнових об'єктів іншим суб'єктам власності;

9) внесення пропозицій щодо передачі або продажу в комунальну власність відповідних адміністративно-територіальних одиниць підприємств, установ та організацій, їх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливе значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населення даної території, функціонування місцевого господарства;

10) вирішення питань щодо об'єднання коштів населення, а також за згодою підприємств, організацій і установ, які не входять до складу місцевого господарства, їхніх коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів для будівництва, розширення, ремонту й утримання на пайових засадах об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, благоустрою населених пунктів, для вжиття заходів з охорони навколишнього природного середовища; внесення відповідних пропозицій із цих питань місцевим радам та їх виконавчим органам;

11) запровадження місцевих зборів на засадах добровільного самооподаткування;

12) розгляд питань про подання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім престарілим громадянам, багатодітним сім'ям та іншим категоріям громадян; внесення відповідних пропозицій на розгляд місцевих рад та їх органів;

13) внесення пропозицій щодо встановлення місцевими радами місцевих податків і зборів, оголошення місцевих добровільних позик;

14) розгляд питань про найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, перепідпорядкування сіл, селищ; внесення відповідних пропозицій із цих питань;

15) обговорення питань, пов'язаних із залученням населення до ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, сприянням місцевим радам, державним органам у проведенні робіт із ліквідації наслідків аварій; заслуховування інформації виконавчих органів місцевих рад про екологічно небезпечні аварії, поточну ситуацію і стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються з метою його поліпшення;

16) обговорення поведінки осіб, які порушують громадський порядок, внесення подань до державних і громадських органів про притягнення цих осіб до відповідальності.

Перелік питань, віднесених до компетенції загальних зборів громадян за місцем проживання у місті N, викладений у цьому Положенні, не є вичерпним.

Стаття 7. Збори мають право звертатися з пропозиціями до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, організацій і установ незалежно від форм власності, які зобов'язані розглянути ці пропозиції та інформувати в місячний строк про результати розгляду осіб або органи, за рішенням яких було скликано збори.

ІІІ. ПОРЯДОК СКЛИКАННЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРІВ

Стаття 8. Збори скликаються міським (сільським, селищним) головою, органами самоорганізації населення або ініціативною групою громадян за місцем проживання.

Збори скликаються за пропозицією не менше десяти громадян, які проживають на відповідній території, депутатів місцевої ради, об'єднання громадян, органу самоорганізації населення.

Повідомлення про це має бути підписане ініціатором (ініціаторами) скликання зборів. У повідомленні зазначають тип зборів (збори громадян за місцем проживання або конференція їх представників) та вид зборів (збори громадян міста, села, селища, району в місті, мікрорайону, житлового комплексу, вулиці, кварталу, будинку чи іншого територіального утворення), дані про ініціаторів їх скликання, час, дату та місце проведення загальних зборів, порядок денний зборів, а також подають список осіб, запрошуваних на збори.

Повідомлення реєструється в Книзі реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті (селі, селищі) N. Ініціаторам проведення зборів видається копія зареєстрованого повідомлення.

Міський (сільський, селищний) голова зобов'язаний у семиденний термін розглянути пропозицію ініціаторів та призначити загальні збори.

Стаття 9. Якщо неможливо організувати проведення загальних зборів у день та час, визначений у повідомленні ініціативної групи, N-ський міський голова, секретар N-ської міської (сільської, селищної) місцевої ради, голова або секретар відповідної районної у місті N ради може запропонувати ініціативній групі інший день, час та місце проведення зборів. Остаточне рішення з цього питання може бути прийняте за згодою ініціативної групи. У цьому випадку дата проведення загальних зборів не може розходитися з датою, запропонованою ініціативною групою, на більш ніж 14 календарних днів.

У випадках, коли скликання зборів пов'язане з певними організаційними складнощами, можуть скликатися збори (конференції) представників громадян населених пунктів, районів у містах, мікрорайонів, житлових комплексів, вулиць, кварталів, будинків та інших територіальних утворень. Норми представництва на них визначаються відповідною місцевою радою або органом самоорганізації населення, але обов'язково мають бути присутні:

при проведенні зборів представників територіальної громади міста (села, селища) N: не менше одного представника від кварталу багатопверхової забудови та не менше одного представника від двадцяти будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців кварталу та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

при проведенні зборів представників мешканців району (згідно з визначеними районами міста (села, селища) N): не менше одного представника від багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 50 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

при проведенні зборів представників мешканців мікрорайону (згідно з визначеними мікрорайонами міста (села, селища) N): не менше одного представника від двох під'їздів багатоквартирного будинку та не менше одного представника від 20 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їздів багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

при проведенні зборів представників мешканців кварталу: не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та не менше одного представника від двох будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

при проведенні зборів представників мешканців вулиці: не менше одного представника від під'їзду багатоквартирного будинку та одного представника від 5 будинків індивідуальної забудови, обраних на зборах мешканців під'їзду багатоквартирного будинку та будинків індивідуальної забудови згідно з відповідним протоколом;

при проведенні зборів представників будинку: по одному представнику від кожного поверху багатоквартирного будинку.

Квота представництва є мінімально обов'язковою для проведення конференції представників територіальної громади в місті N. Квота представництва може бути збільшена суб'єктами скликання конференції представників територіальної громади.

Представники громадян для участі в зборах (конференції) обираються зборами відповідних територіальних утворень або визначаються органами самоорганізації населення.

У разі, якщо збори скликаються органами самоорганізації населення, вони повідомляють про це відповідну місцеву раду або її виконавчий орган.

Стаття 10. Місцеві ради та їх виконавчі органи сприяють органам самоорганізації населення в підготовці та проведенні зборів, надають їм необхідні приміщення. Відповідальними за організаційне, матеріальне та технічне забезпечення підготовки і проведення зборів є секретар N-ської міської (сільської, селищної) або районної в місті N ради спільно з членами ініціативної групи або іншого суб'єкта ініціювання зборів.

Органи, посадові особи місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій сприяють та подають допомогу в проведенні зборів, у тому числі надають потрібну для проведення зборів інформацію за письмовим запитом ініціативної групи у формі й обсязі, визначених Законом України "Про інформацію".

Стаття 11. Рішення про скликання зборів доводиться до відома громадян, які проживають на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення зборів та переліку питань, які передбачається винести на обговорення.

У випадках особливої необхідності населенню повідомляється про скликання зборів у день їх проведення.

Стаття 12. Збори відкриває і веде міський (сільський, селищний) голова або його заступник, а в разі, якщо збори скликані за рішенням відповідного

органу самоорганізації населення, - керівник цього органу. В разі, якщо ініціатором проведення загальних зборів є ініціативна група громадян за місцем проживання, збори відкриває та веде представник цієї ініціативної групи.

Для ведення протоколу зборів із числа їх учасників відносною більшістю голосів обирається секретар зборів. Він веде протокол зборів, який підписують голова і секретар зборів.

Для ведення зборів із числа їх учасників відносною більшістю голосів може обиратися президія зборів.

Для підрахунку голосів учасників зборів обирається лічильна комісія у складі не менше 3 осіб. Не можуть бути членами лічильної комісії N-ський міський (сільський, селищний) голова або голова відповідної районної у місті N ради, секретар N-ської міської (сільської, селищної) або відповідної районної у місті N ради, члени президії зборів.

Порядок денний і порядок роботи зборів затверджується зборами. Збори приймають регламент своєї роботи, де обов'язково передбачаються доповіді членів ініціативної групи або іншого суб'єкта ініціювання загальних зборів та представника (представників) органу місцевого самоврядування, до компетенції якого належить вирішення питання, що його розглядають збори. Не допускається розгляд на зборах та прийняття рішень із питань, не затверджених порядком денним.

Голова зборів на основі регламенту зборів:

оголошує питання, які виносяться на розгляд зборів;
веде збори та підтримує на них належну дисципліну й порядок;
надає слово для виступів та оголошує підсумки голосування;
виконує інші функції та обов'язки.

Якщо голова зборів зловживає своїм правом головування, то збори більшістю голосів можуть висловити йому недовіру й обрати нового голову зборів.

Органи й посадові особи місцевого самоврядування мають право виступати з власної ініціативи із співдоповідями з питань, що обговорюються на зборах та перебувають у її віданні.

Охорону й порядок під час проведення зборів забезпечують сили міліції або добровільних громадських формувань з охорони порядку та Державного кордону України.

Стаття 13. З розглянутих питань збори приймають рішення.

Рішення зборів приймаються більшістю голосів громадян, присутніх на зборах, відкритим або таємним голосуванням. Формат проведення голосування визначають більшістю голосів учасники зборів.

Рішення зборів оформляється письмово та підписується головою і секретарем зборів та за бажанням учасниками зборів.

Стаття 14. За результатами зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. Протокол оформляється у трьох примір-

никах. Один примірник протоколу зборів передають на зберігання секретареві N-ської міської (сільської, селищної) ради або районної у місті N ради; другий примірник протоколу залишають ініціаторові проведення зборів, третій – вивішують для ознайомлення в місці проведення загальних зборів громадян за місцем проживання. Секретар N-ської міської (сільської, селищної) або районної в місті N ради забезпечує в п'ятиденний термін з дня надходження протоколу зборів оприлюднення його в повному обсязі шляхом публікації в комунальних друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційному інтернет-сайті N-ської міської (сільської, селищної) або районної в місті N ради.

До першого примірника протоколу зборів (конференції) додаються матеріали реєстрації їх учасників (список громадян, які були присутні на зборах, із зазначенням місця їх проживання або список представників громадян відповідних територіальних утворень), а також рішення органів самоорганізації громадян про делегування своїх представників для участі в конференції та протоколи лічильної комісії, а до другого та третього примірників протоколу – копії вказаних документів.

Стаття 15. Рішення зборів ураховуються органами місцевого самоврядування у їхній діяльності.

Рішення, підтримані учасниками зборів у кількості голосів, визначеній для підтримки місцевої ініціативи, можуть бути оформлені у вигляді проектів рішень N-ської міської (сільської, селищної) чи районної у місті N ради і розглядатися як місцева ініціатива.

Якщо орган чи посадова особа місцевого самоврядування не вважають за можливе враховувати рішення зборів, про це має бути подана вмотивована заява на ім'я N-ського міського (сільського, селищного) голови або голови відповідної районної у місті N ради та ініціативної групи або іншого суб'єкта ініціювання проведення зборів.

Рішення зборів може бути оскаржене в судовому порядку.

Рішення зборів доводиться до відома депутатів N-ської міської (сільської, селищної) або відповідної районної в місті N ради на найближчому її засіданні.

Розгляд рішення зборів проводиться за обов'язкової участі членів ініціативної групи.

Неврахування рішення зборів органами чи посадовими особами місцевого самоврядування може бути оскаржене в порядку, визначеному законодавством України, як бездіяльність.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 16. Рішення зборів реалізуються міським (сільським, селищним) головою, виконавчими органами міської (сільської, селищної) ради, органами самоорганізації населення.

До реалізації рішень зборів залучаються населення, підприємства, організації, установи незалежно від форми власності, які розташовані на відповідній території.

Органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення регулярно інформують населення про виконання рішень зборів.

Стаття 17. Дію рішень зборів, прийнятих із порушенням Конституції та законодавства України, може бути призупинено відповідною місцевою радою або її виконавчим комітетом, місцевою державною адміністрацією до вирішення питання про їх законність у судовому порядку. Одночасно суб'єкт, що припинив дію рішення зборів, зобов'язаний звернутися до суду для оскарження такого рішення. Про це повідомляється відповідний орган самоорганізації населення (в разі наявності такого).

Стаття 18. На зборах у порядку, передбаченому цим Положенням, та з додержанням вимог відповідних законодавчих актів України можуть також розглядатися питання:

- а) про відкликання народних депутатів України та депутатів місцевих рад;
- б) про внесення на розгляд відповідних місцевих рад пропозицій про проведення місцевого референдуму;
- в) про створення ініціативних груп всеукраїнського і місцевих референдумів.

Дане Положення набуває чинності з моменту його офіційного оприлюднення.

Секретаріату N-ської міської (сільської, селищної) та районних у місті (селі, селищі) N рад до дати набуття чинності Положення виготовити Книгу реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті (селі, селищі) N відповідно до цього Положення.

Рішення зборів, проведених до введення в дію цього Положення, є чинними, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

Додаток 1
до Типового Положення
“Про загальні збори громадян за місцем
проживання в місті (селі, селищі) N”

N-ському міському (сільському,
селищному) голові

Ініціативної групи в особі

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. N

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. N

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

Прізвище, ім'я, по батькові
який проживає за адресою: м. N

Домашня адреса із зазначенням номера контактного телефону

**ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ГРОМАДЯН
ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ**

Відповідно до ст. 8 Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті (селі, селищі) N” повідомляємо Вас про утворення ініціативної групи у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові
Число, місяць та рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса та телефон

з метою підготовки та проведення загальних зборів мешканців _____

Вид загальних зборів громадян відповідно до Положення “Про загальні збори громадян за місцем проживання у місті (селі, селищі) N”

Загальні збори заплановано провести “_____” _____ 200__ року з _____ - _____
Число Місяць Год. Хв.

до _____ - _____ у _____
Год. Хв. Назва та адреса місця проведення загальних зборів громадян за місцем проживання

На загальних зборах заплановано обговорити такі питання:

1. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів
2. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів
3. _____
Повне формулювання питання, винесеного на розгляд загальних зборів

До участі в загальних зборах запрошуються:

1. Мешканці _____
*Назва території, мешканців якої запрошено до участі в загальних зборах
залежно від їх виду*
2. N-ський міський (сільський, селищний) голова та голова _____
Назва району

районної в місті N ради.

3. Депутати N-ської міської (сільської, селищної) міської ради та
районної в місті N ради.

Назва району

4. _____
*Посада та місце роботи запрошеної до участі в загальних зборах громадян посадової
особи органу місцевого самоврядування*

5. Представники _____
Назва місцевого осередку політичної партії, громадської організації,

*органу самоорганізації населення, іншого об'єднання громадян, установи чи організації,
запрошених до участі в загальних зборах громадян за місцем проживання*

Прізвище, ім'я, по батькові

Домашня адреса та номер телефону

Особистий підпис

“ ____ ” _____ 200__ року

м. N

ПРОТОКОЛ
загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ в місті (селі, селищі) N

Вид загальних зборів

« ____ » _____ 200__ року

м. N

ПРИСУТНІ:

Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання міста (села, селища) N у кількості _____ осіб (список — у додатку 1 до цього протоколу).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.

2. Затвердження порядку денного зборів.

3. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

4. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

5. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

1. Обрання голови зборів та секретаря зборів.

СЛУХАЛИ:

1. Про обрання голови зборів.

2. Про обрання секретаря зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____

2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” — _____;

“Проти” — _____;

“Утримались” — _____.

УХВАЛИЛИ:

1. Обрати головою зборів:

Прізвище, ім'я, по батькові

Рік народження

Серія та номер паспорта

Домашня адреса

2. Обрати секретарем зборів:
Прізвище, ім'я, по батькові
Рік народження
Серія та номер паспорта
Домашня адреса

2. Затвердження порядку денного зборів

СЛУХАЛИ:

1. Про затвердження порядку денного зборів.

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити такий порядок денний зборів:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується
2. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується
3. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

3. Про ситуацію щодо _____ *Питання, яке порушується*

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____
2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;
“Проти” – _____;
“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____
Питання, яке порушується

4. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____

2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

5. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

СЛУХАЛИ:

1. Про ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

ВИСТУПИЛИ:

1. _____

2. _____

ГОЛОСУВАЛИ:

“За” – _____;

“Проти” – _____;

“Утримались” – _____.

УХВАЛИЛИ:

Визнати ситуацію щодо _____

Питання, яке порушується

Голова зборів _____

Підпис

Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____

Підпис

Прізвище та ініціали

Додаток 3
до Типового Положення
“Про загальні збори громадян за місцем
проживання в місті (селі, селищі) N”

Додаток № 1
до Протоколу загальних зборів громадян
за місцем проживання

Вид загальних зборів
міста (села, селища) N
від «___» _____ 200__ р.

СПИСОК
учасників загальних зборів громадян за місцем проживання
_____ **міста (села, селища) N**

Вид загальних зборів

«___» _____ 200__ року

м. N

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Рік народження	Серія та номер паспорта	Домашня адреса
1.				
2.				
...				
...				

Голова зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

Секретар зборів _____
Підпис Прізвище та ініціали

ГЕРБ

N-СЬКА МІСЬКА (СІЛЬСЬКА, СЕЛИЩНА) РАДА

СЕКРЕТАРІАТ

КНИГА

реєстрації місцевих ініціатив, загальних зборів, громадських слухань у місті (селі, селищі) N

Розділ II

Загальні збори громадян за місцем проживання

Дата та номер реєстрації повідомлення	Тип загальних зборів громадян	Вид загальних зборів громадян за територією	Список членів ініціативної групи	Питання, що виносяться на загальні збори громадян	Час та місце проведення загальних зборів громадян	Прізвище, ім'я, по батькові, посада головуючого на загальних зборах громадян секретаря зборів та членів президії	Рішення, прийняті загальними зборами громадян	Адресати, яким направлено на розгляд і врахування рішення загальних зборів громадян та результати їх діяльності	Інші дані

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКУ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ **«АСОЦІАЦІЮ СПРИЯННЯ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ»**

16 жовтня 2005 року учасники першої Всеукраїнської науково-практичної конференції з питань самоорганізації населення, яка відбулася в місті Одесі, дійшли висновку, що для подальшого розвитку в Україні руху самоорганізації треба створити єдину систему взаємної підтримки, обміну інформацією і досвідом. Для цього було вирішено заснувати Всеукраїнську громадську організацію «Асоціацію сприяння самоорганізації населення».

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення» **zareєстрована 14 червня 2006 року** в Міністерстві юстиції України (реєстр. № 2473).

Головною метою діяльності організації є задоволення соціальних, економічних, творчих та інших спільних інтересів своїх членів шляхом підтримки місцевої демократії та розвитку в Україні руху самоорганізації населення.

Основними завданнями Асоціації є:

- сприяння розвитку локальної демократії, поширення ідей самоврядування і становлення громадянського суспільства;
- сприяння реалізації у суспільстві принципів соціальної справедливості і соціального партнерства;
- сприяння створенню ефективної законодавчої і нормативної бази місцевого самоврядування, локальної демократії в усіх її проявах;
- сприяння гармонійному розвитку міжнаціональних, міжконфесійних відносин;
- сприяння розвитку міжнародної співпраці, спрямованої на прискорення інтеграції України у світову спільноту і формуванню в Україні громадянського суспільства;
- надання правової, інформаційної та інших видів допомоги членам Асоціації;
- сприяння створенню умов, необхідних для самореалізації молоді і активізації участі молодіжних об'єднань громадян у державотворчому процесі і розвитку локальної демократії;
- сприяння активному довголіттю людей похилого віку, стимулювання їх активної участі у суспільно-корисній діяльності;
- сприяння підвищенню професійного та інтелектуального рівня громадян у питаннях самоорганізації населення, участі в управлінні місцевими справами та в інших аспектах локальної демократії;
- сприяння підвищенню рівня професійної підготовки штатних працівників і волонтерів, що працюють у сфері безпосередньої і представницької демократії на локальному рівні;
- співпраця з організаціями та іншими юридичними особами України і зарубіжних країн для реалізації мети Асоціації.

Основні напрямки діяльності Асоціації:

- розробка проектів загальнодержавних та місцевих нормативно-правових актів;
- аналітична робота, зокрема, проведення досліджень стану розвитку локальної демократії в містах України (зокрема, в містах Запоріжжі, Житомирі, Кіровограді, Луганську, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Прилуках, Рівному, Сумах);
- проведення освітніх заходів (семінарів, тренінгів, конференцій тощо);
- розробка та видання методичних, освітніх матеріалів щодо висвітлення аспектів участі членів громади в управлінні місцевими справами та вирішенні місцевих проблем;
- інформаційні кампанії в ЗМІ та серед населення для популяризації демократичних механізмів та освіти членів місцевих громад;
- консультативна, координаційна, методична, правова допомога громадянам, органам самоорганізації населення, громадським організаціям, розповсюдження досвіду серед інших населених пунктів України.

Організація має свої осередки в 14 областях України (зокрема, в Вінницькій, Дніпропетровській, Кіровоградській, Луганській, Миколаївській, Одеській, Сумській, Херсонській тощо областях). Загалом, організація надавала допомогу з основних напрямків власної діяльності представникам органів місцевого самоврядування, органам самоорганізації населення та громадськими організаціями із більш ніж 60 міст України.

Одним з найважливіших чинників ефективності і постійного розвитку руху самоорганізації в нашій країні є регулярне проведення всеукраїнських науково-практичних конференцій, на яких лідери цього руху, провідні науковці і представники органів публічної влади розглядають найактуальніші проблеми у сфері самоорганізації.

Так, **15-16 жовтня 2005 року** в Одесі відбулася перша Всеукраїнська науково-практична конференція «Перспективи розширення повноважень і сфери діяльності органів самоорганізації населення».

На конференції були обговорені і намічені перспективи посилення участі органів самоорганізації населення у житті співтовариств і самоврядуванні, визначена роль органів місцевої влади у підтримці самоорганізації, механізми делегування органам самоорганізації населення місцевими радами частини власних повноважень, фінансів і майна, форми ресурсного забезпечення діяльності органів самоорганізації населення.

3-4 березня 2007 р. в Одесі відбулася друга Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток органів самоорганізації населення в Україні: проблеми теорії і практики».

Мета конференції – надати всебічну наукову і організаційно-методичну підтримку розвитку в Україні руху самоорганізації населення для підвищення його дієздатності і ефективності участі органів самоорганізації населення у

вирішенні місцевих проблем в тісній співпраці з органами місцевого самоврядування.

Були схвалені розроблені ученими і фахівцями-практиками під керівництвом голови Всеукраїнської Асоціації О. Орловського проекти поправок до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» і «Про органи самоорганізації населення», а також ряд нормативно-методичних документів локального рівня. Їх ухвалення і впровадження, на думку учасників конференції, дозволить усунути прогалини і суперечності чинного законодавства і створити сприятливі умови для подальшого активного розвитку самоорганізації в Україні. Ці проекти були передані в профільний комітет Верховної Ради України.

17-18 вересня 2007 р. в Одесі відбулася третя Всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Якісні житлово-комунальні послуги – спільна справа влади і громадськості», організована у співпраці із Громадською радою при Міністерстві з питань житлово-комунального господарства України.

Основною метою Конференції було виробити пропозиції з поліпшення забезпечення населення якісними і фінансово доступними житлово-комунальними послугами і утворити в Україні дієві механізми співпраці органів публічної влади з громадськістю з впровадження цих пропозицій у життя.

20-21 грудня 2008 р. в Одесі проходила четверта Всеукраїнська науково-практична конференція з питань самоорганізації населення на тему «Удосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності органів самоорганізації населення», організована у співпраці із Комітетом з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування Верховної Ради України, а також Міністерством з питань регіонального розвитку та будівництва України.

На конференції були розглянуті актуальні проблеми регламентації правового статусу органів самоорганізації населення на загальнодержавному та місцевому рівнях. Зокрема, було представлено та обговорено оновлену редакцію Закону України «Про органи самоорганізації населення», підготовлену фахівцями ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» на заміну законопроекту № 2108, зареєстрованому у Верховній Раді України 21 лютого 2008 р.

Координати ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення»:

65014, Україна, м. Одеса, вул. Маразліївська, 38.

Тел./факс: +38 (048) 738-68-30.

E-mail: samoorg@ukr.net

Сайт: www.samoorg.com.ua

*Всеукраїнська громадська організація
«Асоціація сприяння самоорганізації населення»*

**П'ЯТА ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ПИТАНЬ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ
«УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ
ЗБОРІВ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ»
ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ**

Здано до набору 20.09.2010. Підписано до друку 22.09.2010.

Папір офсетний. Спосіб друку офсетний. Др. арк. 12.

Наклад 500 прим. Зам. № 62.

Віддруковано Фізичною особою – підприємцем

Фоменко Павлом Павловичем

65007, м. Одеса, вул. Пантелеймонівська, 128/38